
RIDICAND ROMANIA LA NIVELUL
POTENTIALULUI SAU SI AL AȘTEPTĂRIILOR
ALIATILOR

“AJUTAM ROMANIA”

INDEX

RIDICAND ROMANIA LA NIVELUL POTENTIALULUI SAU SI AL ASTEPTARILOR ALIATILOR.....	1
Index	2
I. România, frontiera cheie a UE si NATO la Marea Neagra	4
II. Romania printre axe si modele geopolitice	6
III. GeoPolitica Uniunii Europene la Marea Neagra	7
IV. România, între axa euroatlantica si axa euxiniana	7
V. In fata destinului de aparator perpetuu al civilizatiei occidentale.....	8
VI. Note bibliografice:	9
litera A	10
litera B.....	10
litera C.....	10
litera D	11
litera E.....	11
litera F	11
litera G	11
litera H	12
litera I.....	12
litera J.....	12
litera K	12
litera M.....	13
litera N	13
litera O	13
litera P	13
litera R.....	14
litera S	14

---

litera T	14
litera U	15
litera V	15
litera W	15
litera Z.....	15

I. ROMÂNIA, FRONTIERA CHEIE A UE SI NATO LA MAREA NEAGRA

Statele nationale încă sunt considerate ca reprezentând actorii principali de pe arena internațională, legile și regulile naționale sunt aplicate ca și cele de tip regional sau universale. Originea "națională" este determinanta în complexitatea proceselor globale, iar statele-naționale sunt invitate să participe și să constituie organizarea lumii de mâine, fie prin organizații internaționale, alianțe globale sau organizații regionale și supranaționale.

La începutul anilor 1990 fostele state socialiste, inclusiv fostele state sovietice, au realizat că sunt lipsite de o apărare și de o securitate la nivel regional și global. Unica superputere care putea să le asigure sprijin economic și o umbrelă de securitate o reprezenta SUA. Atât în regiunea Marii Baltice, cât și în regiunea Marii Negre, mai multe state au apelat la sprijinul Washingtonului, iar Statele Unite au fost capabile să asigure asistență financiară și militară acestora, inclusiv României și Bulgariei, care au fost acceptate în Alianța Nord Atlantică în anul 2004.

Incontestabil, România are interese în Regiunea Extinsă a Marii Negre. Poziția României în regiune este simțitor influențată de interesele UE și ale NATO. Unul din pilonii majori ai politicii externe și de securitate se bazează pe Parteneriatul Strategic cu SUA, document semnat de șefii celor două state în anul 1997 și care este reînnoit periodic. România reprezintă un partener credibil al Statelor Unite, iar în la 6 decembrie 2005 s-a semnat un acord politic de stabilire a bazelor americane pe teritoriul statului român ce facilitează un acces rapid în Regiunea Extinsă a Marii Negre, în proximitatea orientului Mijlociu, în Asia Centrală și în spațiul postsovietic.

Plasarea unor sisteme a elementelor scutului antiracheta în România, (Polonia și) în Turcia reflecta ca SUA aplica o strategie operativă în bazinul Marii Negre, în care un rol comun este rezervat Bucureștiului și Ankerei. România este un stat al frontierei NATO și UE. Poziția frontalieră a țării noastre în cadrul celor două organizații, în flancul sud-est euroatlantic, sugerează și o seamă de riscuri și amenințări, dar și oportunități.

În cadrul UE, România a lansat Strategia Dunării, a fost cel mai aprig susținător al proiectului energetic NABUCCO și a pledat continuu pentru o securitate energetică a țărilor din UE. În cadrul UE, România are un parteneriat strategic consolidat cu Polonia pe axa Marea Neagră-Marea Baltică.

În decursul ultimului deceniu axa Londra-Washington-București a deranjat diplomația rusă. În rapoartele anuale ale diplomației ruse de la sfârșitul primului deceniu al mileniului III, se menționează că Moscova a făcut demersuri substanțiale pentru a submina politica României la Marea Neagră. Moscova s-a opus tentativelor României legate de crearea în regiunea Marii Negre a unor structuri noi, cu o componentă regională considerabilă, unul dintre ele fiind Forumul de dialog și parteneriat la Marea Neagră, care a apărut în anul 2006 sub egida președintelui României Traian Băsescu. Frontiera geopolitică de la Marea Neagră solicită a fi una extrem de evaluată în laboratoarele României. În ultimii ani, Marea Neagră a devenit un geospațiu în care-și dispută influența mai mulți actori globali. În esența geopolitică de azi a României se bazează pe o "cultură strategică" europeană și euroatlantică la Marea Neagră.

Problemele de securitate și de apărare ale Uniunii Europene sunt exercitate eminent de către state, competențele fiind împartite între state și organele UE. Până-n prezent Uniunea Europeană a evoluat înspre o organizare mai integrată și tinde să îmbrățișeze principiile unei „Europe federale”, iar apărarea și securitatea se mențin în mare măsură condiționate de bratul militar euroatlantic american (NATO). Există un parteneriat transatlantic solid și dacă Europa încorporează două tendințe antagonice: „eurogaullismul”, fidel viziunii bazate pe o Europă a națiunilor și preferând o abordare confederată a construcției europene, și „euroatlanticismul”, care insistă asupra necesității menținerii conexiunii militare și economice cu Statele Unite, optând totodată pentru un grad de integrare crescut.

Totuși liderul german Angela Merkel a sprijinit ideea proiectului comun de apărare, iar François Hollande a propus ca potențialul european de apărare să aibă o viziune strategică. Proiectul de modernizare a forțelor militare din regiune se întemeiază pe ideea că finanțarea trebuie asigurată de o singură țară, pentru ca

---

forțele militare sunt costisitoare. Germania a confirmat că își asumă responsabilitatea pentru securitatea Europei.

II. ROMANIA PRINTRE AXE SI MODELE GEOPOLITICE

În lucrarea geopoliticianului Edward Lutwak "Strategia Imperiului Bizantin" există un subcapitol dedicat coliziunilor dintre actorii majori ("de velitatione"), în care se afirmă că cea mai bună decizie strategică o reprezintă o apărare predictibilă care să surprindă, realizată de un contingent permanent, zi și noapte, an de an, care ar reacționa ca o apărare avansată și a cărei forță să fie capabilă să descurajeze atacul, astfel încât de fiecare dată când se întoarce, să formeze garnizoana în același loc, pe același perimetru de frontieră unde era relevat pericolul, până când inamicul să ajungă aici. În acest ordin de idei România are un rol important în sistemul geopolitic ponto-baltic, în dezvoltarea relației Marea Caspică-Marea Neagră-Marea Mediterană, ca liant între extremități, ca posibilă relație către zona industrială occidentală, prin Dunăre și, în același timp, funcționând după principiul unui avanpost militarizat al civilizației occidentale.

România face parte din mai multe sisteme geopolitice:- a.carpatic (localizare: Ucraina, Slovacia, Ungaria, Polonia, România, implicatie - Rusia, Ucraina, Republica Moldova); b.al Marii Negre (statul român poate fi considerat, în contextul dat, ca având misiunea de poartă comercială sud-estică, comparată cu cea a Olandei, care este văzută ca poartă nord-vestică a Europei); c.danubian (prin axa Rhin-Main-Dunărea se face legătura dintre Marea Neagră și Europa Occidentală, rolul României ca așezare geografică aparând extrem de privilegiat); d.caspic (România își poate însuși caracteristicile de centru relational, prin Marea Neagră, care ar lega factorul ponto-baltic, mediteranean sau central-european de bazinul Caspic). Analiza geopolitică ne indică importanța României care poate fi exprimată în cadrul unor alianțe și organizații internaționale, regionale, cum s-a dorit a fi Forumul de la Marea Neagră sau Comunitatea Marea Baltică-Marea Neagră-Marea Caspică. România poate deveni o țară axială, în cea de-a treia cale, în care ar fi organizată Europa Centrală și de Est, în cadrul proiectului "Intermarium", pentru existența căruia pledează renumitul geopolitician G.Friedman. Ca să fie organizat Intermarium ca subiect geopolitic e necesar un compromis la care trebuie să ajungă țările de pe axa

---

Marea Baltica-Marea Neagra: Polonia, Suedia, Ucraina, Ungaria, România, Croatia, Bulgaria, Cehia si Slovacia.

III. GEOPOLITICA UNIUNII EUROPENE LA MAREA NEAGRA

Uniunea Europeana mizeaza pe geopolitica si geoeconomia din Sud-Estul Europei. Aici un rol special îl joaca mai multi factori, printre care crearea unei iesiri comunicationale a UE la Marea Neagra prin intermediul teritoriului României. Portul românesc Constanta este declarat de Bruxelles ca fiind principala poarta maritima estica a UE, ce deschide iesirile catre Marea Neagra. Constanta va deveni unul dintre cele trei vârfuri ale triunghiului de transporturi maritime, creat ca un coridor paneuropean. În trecut, la un asemenea rol putea pretinde Odesa, numai ca aceste perspective sunt ratate.

În cel de-al doilea rând, spre deosebire de fostele tari est-europene din lagarul socialist, România dispune de bogate resurse naturale, inclusiv de resurse energetice si recreative. În cel de-al treilea rând, România posedă un imens rezervor de resurse ieftine de munca. Ca sa consolideze capacitatea concurentiala a marfurilor si al coridorului de transport spre Caucazul de Sud, Uniunea Europeana a transmis administrarea operativa a portului Constanta (România) companiei JAFZA International (Emiratele Arabe Unite).

IV. ROMÂNIA, ÎNTRE AXA EUROATLANTICA SI AXA EUXINIANA

Se impune o strategia care sa fie conceputa pentru o perioada în care sa existe o dorinta a României de a deveni „lider regional”, ce ar fi coraborata cu o responsabilizare mai mare la granita UE si NATO, în special împotriva amenintarilor asimetrice din zona Marii Negre. Este nevoie de o atitudine proactiva care ar însemna ca România este un jucator într-o echipa cu valori suplimentare.

Astazi, în plin proces de globalizare, nu mai putem analiza geopolitica Marii Negre fara a nu lua în considerare influentele manifestate în regiune, de catre principalii actori internationali. Este foarte important ca

---

Statele Unite ale Americii au redescoperit regiunea, oportunitățile economice și caracterul de nod geostrategic care leagă Europa de Asia și Orientul Mijlociu. Trebuie să privim cu mai multă grijă asupra transformărilor care au loc pe harta politică globală, ce este într-o permanentă mișcare și care poate provoca mutații semnificative în regiunile strategice ale Eurasiei. România trebuie să-și asume un rol mai convingător în regiune. Acesta trebuie să se bazeze pe axele-inelele care pot determina crearea unui pol de putere regional la Marea Neagră:

- Axa Washington-București- Londra
- Axa București-Istanbul- Bacu
- Axa Berlin- Varșovia- București

Parteneriatele strategice pe care le-a stabilit diplomația românească cu Statele Unite, Turcia, Polonia ne pun într-o situație geostrategică încurajatoare ca stat, care poate să-și sporească capacitățile și capabilitățile proprii și să devină un avanpost al intereselor globale euroatlantice. Poziția geografică ne face importanți în regiunea Mării Negre, iar avansarea viziunii strategice euroatlantice în care Turciei i se rezerva un rol important în Asia, țara noastră având o relație excelentă cu Ankara, ne poate propulsa ca soluția "euxiniană" a intereselor euroatlantice în Europa de Est.

V. ÎN FAȚA DESTINULUI DE APĂRĂTOR PERPETUU AL CIVILIZAȚIEI OCCIDENTALE

România neavând substrat logistic militar de calitate în ceea ce privește dotarea forțelor armate, pentru a-și îndeplini totuși obiectivele strategice proprii, precum și pe cele ale aliaților săi, se obligă la identificarea unor instrumente financiare inedite, prin care să completeze rapid golurile existente, în ceea ce ar trebui să fie forța combatantă de descurajare la adresa terților competitori geopolitici. În conjunctura economică în care țara noastră s-a stabilizat cu greu macroeconomic, în care încă primește finanțări externe pentru a-și acoperi deficitul bugetar de cont curent, orice inițiativă de dotare a forțelor armate trebuie localizată în surse naționale extrabugetare, cât posibil localizabile (și) în sfera privată.

In aceasta ordine de idei, colectivul Think-Tank-ului CRPS, o initiativa ONG de gandire avansata altruista, propune Parlamentului Romaniei adoptarea unei legi dedicate ce sa permita accesul si contributia privata benevola a fiecarui cetatean, in a sustine prin donatii financiare, efortul de dotare, modernizare, profesionalizare a Fortelor Armate ale Romaniei. Actul de donatiei se poate desfasura direct in conturi MApN dedicate sau mediat platforme de microfinantare tip crowdfunding. Initiativa este si va fi una total transparenta, in fiecare moment putandu-se evalua numarul de noi donatori si cuantumul de resurse financiare acumulate. CRPS propune un target anual de colectare de minim un euro per persoana, cu o suma finala (anuala si scontata) de 18 milioane de euro. Donatorii nu vor avea insa limitari in a dona in mod repetat, sau in cuantumuri mai mari de sume. Campania o dorim desfasurata pe o durata de 10-15 ani. Initiativa CRPS (inclusiv cea de crowdfunding) se desfasoara sub sloganul "Aparam Romania".

Resursele financiare acumulate pe aceasta cale vor fi puse, de comun acord cu departamentele de inzestrare a MApN, la dispozitia MApN, din programele de dotare agreeate de MApN, CRPS alegand concret domenii-produse-servicii care sa fie finantate, astfel ca pe parcursul (si la sfarsitul) campaniei de donatii (inclusive prin crowdfunding), fiecare donator sa se poata identifica ca efort investitional, cu un reper cat se poate de concret (de exemplu: 5000 de sisteme de rachete antitanc, sau 10 elicoptere Textron Bell AH1 Z Viper, sau 20 de simulatoare de lupta de infanterie, etc.)

In subsidiar, CRPS prevede ca si beneficii colaterale, oferirea societatii a unei teme nationale pe post de obiectiv credibil, cuantificabil, ce sa determine aglutinarea sentimentelor nationale sanatoase, ce sa creasca interactiunea, solidaritatea si constiinta de grup national, sa reformuleze conceptul si termenul de "patriotism" si nu in ultimul rand, sa produca o emulatie pozitiva in societate, de responsabilizare cetateneasca in fata marilor teme ale natiunii si societatii.

VI. NOTE BIBLIOGRAFICE:

LITERA A

- Adrian Vasile, Puterea Statelor Unite ale Americii in plan global, Iasi, 2007;
- Alexandr Dughin, Teoria multipolaritatii si motivatia teoretica a UniuniiEurasiatice 2012, <http://evrazia.org/article/1967>;
- Alexandr Dughin, Spre o Teorie a lumii multipolare, Department of Sociology of International Relations - Faculty of Sociology Lomonosov Moscow State University, <http://www.socir.ru/content/dugin-ag-k-teorii-mnogopolyarnogo-mira>;
- Alexandr Dughin, Eurasismul si multipolaritatea, niste imperative absolute ale viitorului, Iran.ru, 26.04.12, sau Evrzaia.org, <http://evrazia.org/article/1969>;
- Alexandr Ayvazov, Vor deveni tarile din BRICS liderii economiei si politicii mondiale, <http://regnum.ru/news/fd-abroad/1519119.html#ixzz1rZsk3vz5>;
- Aurel Pentelescu, Gheorghe I. Bratianu si Marea Neagra, Lumea militara, nr.3/2005, <http://www.lumeamilitara.ro/index.php?mod=articol&idart=22&numar=3/2005&sectiune=Masina%20timpului>;

LITERA B

- BADESCU Ilie, DUNGACIU Dan, Sociologia si geopolitica frontierei, Bucuresti, Ed. Floarea Albastra, 1997.
- BOARI Vasile, GHERGHINA Sergiu, MARIAN Cosmin, VLAS Natalia, Studii Politice, vol.II, Cluj-Napoca, Presa Centrala Universala, 2007
- BUZDUCEA Doru- Globalizarea. Structuri paradigmatic moderne, Editura Ars Docendi a Universitatii Bucuresti, 2001
- BRZEZINSKI Zbigniew, Triada Geostrategica. Convietuirea cu China, Europa si Rusia, Bucuresti, Historia, 2006
- BRZEZINSKI Zbigniew, Marea dilema: a domina sau a conduce, Bucuresti, Scripta, 2005(A),
- Brzezinski Zbigniew , Marea tabla de sah, Univers enciclopedic, Bucuresti, 2000

LITERA C

- Cooperarea energetica Rusia-
UE:http://ec.europa.eu/energy/international/bilateral_cooperation/russia/russia_en.htm

-
- Cozmin Guse, Imperialism în postcomunism, Geopolitica dezordinii în fostul lagar socialist, Adevarul Holding, București, an.2011
  - CASTELLS Manuel, - End of millennium, editia a doua, Blackwell Publishers, 2000
  - COOPER Robert, Destamarea natiunilor, Univers enciclopedic, 2007,
  - Cioculescu Serban Filip(2010), Terra incognito-Editura Militara, Bucuresti.
  - Cioculescu Serban Filip(2007), Introducere în teoria relatiilor internationale, Editura Militara, Bucuresti,

LITERA D

- Documente Parteneriatul Estic/ Politica Europeana de Vecinatate:
http://ec.europa.eu/external_relations/eastern/index_en.htm; www.enpi-info.eu/main.php?id=403&id_type=2
- Drept si politici ale Uniunii, Cluj-Napoca, CA Publishing, 2012.

LITERA E

- Everts S., Keohane D. The European Convention and EU Foreign Policy: Learning from Failure, Survival.Autumn, 2003, Vol. 45, no 3. P. 167-186, 175.

LITERA F

- FUKUYAMA, Francis, Sfârșitul istoriei si ultimul om, Bucuresti, Paideia, 1995.

LITERA G

- George Friedman, Urmatorii 100 de ani, editura Saptamâna financiara, Bucuresti, 2009;
- George Friedman, Urmatorul deceniu. De unde venim....si incotro ne indreptam, editura Litera, 2012;
- George Friedman . Geopolitical Journey, Part 2: Borderlands//
[tp://www.stratfor.com/weekly/20101108_geopolitical_journey_part_2_borderlands?utm_source=freelist-f&utm_medium=email&utm_campaign=20140603&utm_term=Gweekly&utm_content=readm](http://www.stratfor.com/weekly/20101108_geopolitical_journey_part_2_borderlands?utm_source=freelist-f&utm_medium=email&utm_campaign=20140603&utm_term=Gweekly&utm_content=readm)
- Gheorghe I. Bratianu, Cuvantul inainte la Geopolitica si geoistoria. Revista româna pentru sud-estul european, anul I, nr.1 septembrie-noiembrie 1941

-Graham Th., The Sources of Russia's Insecurity // Survival. — 2010. — Vol. 52. — ? 1. Febr.—March. — ?.
55—74.

LITERA H

-HAEVEY David, Noul Imperialism, ,Bucuresti, ed. BIC ALL2004

-HAAS E.B., Beyond the Nation-State. Functionalism and International Organization. Stanford, Calif.: Stanford University -Press, 1964.

-HARRISON Ewan, Sistemul international dupa razboiul rece, Iasi, Institutul European, 2010,

-HUNTINGTON Samuel H., Ciocnirea civilizatiilor si refacerea ordinii mondiale, Bucuresti, Antet, 1998

LITERA I

-Institutul Brookings, The West and Turkey: Their Role in Shaping a Wider Global Architecture;

-Iftene Pop, Basarabia din nou la rascruce, editura Demiurg, 1995

-Ismailov Eldar, Papava Vladimir, Tentralnaya Evrazia:geopoliticeskoe pereosmâslenie, Stogholm, Izdatelskii dom "CA&CC Press",2010, 168 s.

LITERA J

-Jonathan Levy, The Intermarium: Wilson, Madison, & East Central European Federalism, Dissertation.Com (June 6, 2007)

-JONES Andrew, Globalizarea:teoreticieni fundamentali, Cluj-Napoca. CA Publishing, 2011.

LITERA K

-Konstantin von Eggert, Russian Power, Russian Weakness, Policy review, nr.172,

<http://www.hoover.org/publications/policy-review/article/111776>.

-KJAER Anne Mette, Guvernanta, Cluj-Napoca, CAPublishing, 2010.

-KEOHANE R.O., NYE J.S. (J.). Transnational Relations and World Politics. Cambridge, Ma: Harvard University Press, 1972. P. IX–XXIX)

-Kazin A.L.(2007), Velikaya Rossiya, editura Petropolis.

LITERA M

- Mareev P.L., Regiunea gesotragetica a Eurasiei si centrele geopolitice de la inc.sec. XXI. Punctele geopolitice si interactiunea Rusiei, Chinei, Iranului si a Indiei; Raport analitic al Centrului evaluarilor si previziunilor strategice. CSEF.ru, pag.10;
- Marek Jan Chodakiewicz, Intermarium: The Land between the Black and Baltic Seas, Transaction Publishers, October 17, 2012.
<http://www.dergachev.ru/analit/191010.html>
- MALITA Mircea, Jocuri pe scena lumii: conflicte, negocieri, diploma?ie, Bucuresti, CH Beck, 2007,
- Malita Mircea(2007), Jocuri pe scena lumii. Conflicte, negocieri, diplomatie, C.H.Beck, Bucure?ti.
- Marin Gheorghe, Cuvânt de deschidere, Securitate si Aparare în Uniunea Europeana, Sesiunea anuala de comunicari stiintifice cu participare internationala, Strategii XXI, Bucuresti, 17-18 aprilie /Universitatea Nationala de Aparare „Carol I”, pag.11.
- MORIS Charles R., Criza economica ?i profe?ii ei: Warren Buffett, George Soros, Paul Volcker, Bucuresti, Litera, 2009,
- Minasyan Sergey, The Quest for Stability in the Karabakh Conflict: Conventional Deterrence and Political Containment, PONARS Eurasia Policy Memo ?188, September 2011.

LITERA N

- NYE Jr Joseph S., Descifrarea conflictelor interna?ionale, Antet XX Press, Prahova, 2005

LITERA O

- OCEMN, <http://www.bsec-organization.org/>
- OCEMN, Documente fundamentale <http://www.mae.ro/node/1500>

LITERA P

- Paul Dobrescu, Geopolitica, Comunicare.ro, Bucuresti, 2003
- POP Luana (coordonator),– Dictionar de politici sociale, Bucuresti, Editura Expert, 2002

-PUSCAS Vasile, Spiritul european, azi, Cluj-Napoca, Eikon, 2012.

-Pop Flore, Albescu Oana, Tratatul de la Lisabona: de la metoda comunitara la noile evolutii ale guvernantei europene. Drept si politici ale Uniunii, CA Publishing, Cluj-Napoca, 2012.

LITERA R

-Raul Volcinschi, O solutie pentru iesirea din criza, Puncte cardinale, Sibiu, iunie-2010,

http://www.punctecardinale.ro/iun_2010/iun_2010_02.html;

-Raportul Comisiei pentru Marea Neagra: Regiunea Marea Neagra: orizontul anului 2020.

-Russian Aggression Prevention Act of 2014 - Directs the Secretary of Defense (DOD) to submit to Congress a strategic framework for U.S. security assistance and cooperation in Europe and Eurasia,

<https://beta.congress.gov/bill/113th-congress/senate-bill/2277>, Congress.gov

LITERA S

-Serban Filip Cioculescu, Terra incognita; Repere pentru "cartografierea" haosului din relatiile internationale contemporane, Editura Militara, Bucuresti, 2010

-STOICA Laura, RADUTIU Simona Vonica, Capitolul 2. Constructia institutionala a Uniunii Europene în Aderarea României la Uniunea Europeana: impactul asupra statului bunastarii românesc, 1 Decembrie, 2003, p.12

-Secieru Stanislav, Rusia dupa Imperiu, Institutul European, Iași, 2008.

-SERGENTU Octavian, -Scoala doctorala de Stiinte Politice si ale Comunicarii- Universitatea Babes-Bolyai

-Sergentu, Octavian(2013), Chestiunea Rusa, Dokia&Argonaut, Cluj-Napoca.

-Socor Vladimir. Frozen Conflicts: A Challenge to Euro-Atlantic Interests. In: A New Euro-Atlantic Strategy for the Black Sea Region. Ed. by Ronald D. Asmus, Konstantin Dimitrov and Joerg Forbrig. Washington, The German Marshall Fund of the United States, 2004;

LITERA T

-Tsygankov A.P. Vladimir Putin's Vision of Russia as a Normal Great Power // Post-Soviet Affairs, 2005.t21/2. P.. 135.

LITERA U

-Utkin A. Russia and the West: The day After. Geneva, 1995. ?3. P. 15.

LITERA V

-Vasile SIMILEANU, România si modelele occidentale, GeoPolitica, Revista de geografie politica, Geopolitica și Geostrategie, Anul I, Nr. 2-3/2003, pag16-165: www.geopolitic.ro

LITERA W

-www.traceca.org

LITERA Z

-ZAPÂRTAN Liviu-Petru, Negocierile în via?a social-politica, Cluj-Napoca, Eikon, 2007,

-ZAPÂRTAN Liviu-Petru, Geopolitica în actualitate, Cluj-Napoca, Eikon, 2009.

NEVOILE ARMATEI VS. NEVOIA DE SIGURANTA PENTRU NATIUNE

INDEX

Nevoile armatei vs. Nevoia de siguranta pentru natiune	1
Index	1
Infografie	3
1. Ca si mari obiective ce sunt sau ar trebui sa fie puse pe agenda CSAT, pentru procesul de modernizare, profesionalizare, eficientizare si re-dotare a fortelor armate ale Romaniei, subliniem imperativ ca si necesar:	5
1.1. In domeniul aeronautic: In acest moment mai avem, 4 uzine in domeniul aeronautic, uzine care ar putea asigura, cu cateva investitii tehnologice (din Statele Unite, concernele europene, Israel sau China) nevoia de productie de avioane de lupta, avioane de antrenament (cu elice si de antrenament avansat subsonic/supersonic), elicoptere de atac, drone de recunoastere si atac si avioane si elicoptere de transport: uzina de avioane Craiova, uzina de avioane Bacau, IAR Ghimbav si Turbomecanica Bucuresti.	5
1.2. In domeniul vehiculelor de lupta terestre: In acest moment, Grupul Romarm are capacitatea de a produce o gama variata de vehicule de lupta	7

1.3. In domeniul naval: In acest moment este nevoie de cateva prioritati in ceea ce priveste echiparea fortelor de marina ale armatei romane, pe langa modernizarea navelor achizitionate acum cativa ani (Regele Ferdinand, etc.), fregate ce pot aduse la standardul distrugatorului Marasesti sau chiar Aegis: _____	8
2. Romania se afla in etape intermediare de finalizare (sau blocari prin sub-finantare) a programelor : _____	9
2.1. Jderul, prin realizarea aruncatoarelor cal.120 mm pe MLI-84M1, finalizarea punctelor de comanda de batalion si achizitia de rachete anti-tanc. _____	9
2.2. Bizonul, prin realizarea tractoarelor de evacuare si a podurilor mobile de asalt pe sasiu TR-85M1. _____	9
2.3. Piranha III C, prin livrarea ultimelor 7 masini de lupta si contractarea celor 14 derivate necesare dotarii Batalionului 26 Infanterie. _____	9
2.4. Transportor blindat pentru trupe (teste SAUR 2). _____	9
2.5. Autoturisme de teren blindate si Neblindate tip usor (URO Vamtac). _____	10
2.6. Echipamente pentru realizarea capabilitatilor ISTAR. _____	10
2.7. Echipamente de comunicatii. _____	10
2.8. Sisteme de avion fara pilot-UAV. _____	10
2.9. Obuzier cal.155 mm autopropulsat. _____	10
2.10. Echipamente specifice ECAT. _____	10
2.11. Armament de infanterie tip NATO (Cugir - Arma de asalt cal. 5,56 mm). _____	10
2.12. Armament si echipamente suplimentare pentru fortele speciale. _____	10
2.13. Echipamente si utilaje de geniu. _____	10
2.14. Punct de comanda tip brigada. _____	10
2.15. Echipamente CBRN. _____	10
2.16. Platforme de transport multifunctionale (Piranha III). _____	10
2.17. Continuare achizitiei avion de transport Spartan. _____	10
2.18. Mentenanta si prelungirea resursei de zbor pentru Mig 21 Lancer. _____	11
2.19. Finalizarea achizitiei de avioane de lupta F 16 din Portugalia. _____	11
2.20. Modernizarea Fregatelor T22. _____	11
3. Bibliografie: _____	11
3.1. http://ro.wikipedia.org/wiki/Echipamentul_militar_al_Armatei_Rom%C3%A2ne _____	11
3.2. http://www.rumaniamilitary.ro/category/armata-romana-dotare-2 _____	11
3.3. http://www.roarmy.ro/category/inzestrare/ _____	11
3.4. http://www.money.ro/starea-armatei-romane-in-vremuri-de-conflict/ _____	11
3.5. http://www.vice.com/ro/read/arme-militarilor-romani-arata-bine-da-s-putine _____	11
3.6. http://activenews.ro/armata-romana-se-va-moderniza-mod-accelerat-2014_1813881.html _____	11
3.7. http://www.romania-actualitati.ro/bugetul_armatei_mai_mare_cu_03_in_2015-67804 _____	12

3.8.

http://cssas.unap.ro/ro/pdf_studii/raporturile_dintre_armata_si_societate_in%20contextul_integrarii_ro_in_nato_si_aderarii_la_ue.pdf _____ 12

3.9. <http://www.bzi.ro/vezi-caracteristicile-celui-mai-performant-tanc-al-armatei-romane-241943> _____ 12

Seminar Centru Studii de Securitate-Bucuresti, 2001; Reorganizarea si modernizarea armatei Romaniei _____ 12

3.10. MApN-Bucuresti, 2007; Strategia de transformare a armatei Romaniei _____ 12

3.11. MApN-Bucuresti, 2010; Plan Strategic MApN 2010-2013 _____ 12

INFOGRAFIE

Pe 28 aprilie 2009, Consiliul Suprem de Aparare a Tarii a adoptat "Strategia de inzestrare a Armatei Romaniei", document care stabileste obiectivele si prioritatile pe termen mediu si lung ale inzestrarii si care reprezinta totodata baza pentru elaborarea planului de inzestrare a Armatei si a programelor multianuale. Potrivit acordului de la Viena, de reducere a fortelor conventionale din Europa, din 1990, Romania se angaja la urmatoarele limitari : Tancuri – nu mai mult de 1.375 bucati, Masini blindate de lupta – nu mai mult de 2.100 bucati – din care masini de lupta a infanteriei si masini de lupta cu armament greu – nu mai mult de 500 bucati – inclusiv masini de lupta cu armament greu – nu mai mult de 105 bucati, Artilerie – nu mai mult de 1.475 bucati, Avioane de lupta – nu mai mult de 430 bucati, Elicoptere de atac – nu mai mult de 120 bucati. Totusi, din varii motive astazi 60% din echipamentele armatei române sunt nefunctionale, capacitatea de lupta este la un nivel critic, nivelul de instruire a militarilor este foarte slab, structura de forte dezechilibrata si sistemul de comanda depasit.

Înainte de 1990, armata româna avea efective de 300.000 de soldati, în condițiile în care serviciul militar era obligatoriu. După 1990, armata a fost restructurată astfel ca în 2001 a ajuns la 100.000 de soldati. Restructurarea a continuat și, după intrarea în NATO, armata româna a devenit una "profesionista", cu efective de 90.000 de oameni, din care 75.000 de militari și 15.000, personal civil. Dotările Armatei erau în 1990

---

compatibile cu tehnica ruseasca si a celorlalti parteneri din Tratatul de la Varsovia. Aderarea la NATO a necesitat eforturi financiare foarte mari pentru a compatibiliza ceea ce se putea cu tehnica NATO, sau de a cumpara echipamente noi de provenienta occidentala. Un exemplu de compatibilizarea este modernizarea elicopterului IAR 330, care dupa actualizare a devenit IAR SOCAT 330. Printr-un proces similar a trecut si avionul de lupta MiG 21, care a devenit MiG 21 LanceR.

Surse militare sustin ca 85% din echipamentele Armatei sunt depasite, mare parte dintre ele fiind produse înainte de 1990. O solutie de compromis pentru a obtine rapid echipamente mai noi, ar fi sa ajungem la o intelegere cu partea americana, care isi transfera spre SUA, o parte din dotarile din Afganistan, via baza aeriana de la Mihail Kogalniceanu din judetul Constanta, sa ne faca donatii de tehnica. Pâna în prezent s-au derulat o serie de programe de înzestrare, dar din lipsa de finantare, unele au fost amânate ani la rând, cum ar fi achizitia de avioane de lupta sau modernizarea fregatelor. Alte proiecte si achizitii se deruleaza cu mari întârzieri, cum e cazul achizitiei transportoarelor Piranha III.

Ministerul Apararii Nationale a primit in 2010, pentru al doilea an la rand, o alocare bugetara de doar 1,38% din PIB, ceea ce inseamna aproximativ 7 miliarde de lei, in conditiile in care, potrivit angajamentelor asumate fata de NATO, avem nevoie de un buget de 2,38% din PIB, pentru modernizare si cumparare de tehnica militara de ultima generatie. Lipsa banilor a facut ca in ultimii ani, niciunul din cele sase programe de inzestrare strategica aferente tuturor categoriilor de forte din Armata si adoptate de CSAT inca din 2006, sa nu fie demarat. In acest sens, planurile initiale prevedeau ca Fortele Aeriene trebuiau sa primeasca 48 de avioane multirol si patru sisteme de rachete sol-aer cu raza mare de actiune, Fortele Terestre aveau nevoie de 837 de transportoare blindate pentru trupe 8X8 si 4X4 si de 2.842 de autoturisme blindate si neblindate, iar Fortele Navale de patru corvete multifunctionale si de patru vanatoare de mine. In total, pentru realizarea acestui obiectiv, MApN avea (si are) nevoie de aproximativ 15 miliarde de euro.

Bugetul insuficient a determinat, inasa, Ministerul Apararii sa gaseasca surse de finantare alternative, una dintre solutii fiind angajarea de credite multianuale extrabugetare, conform Ordonantei Guvernului nr. 111, din 2007, privind finantarea unor proiecte de investitii care necesita o perioada mai lunga de un an pana la finalizare. Plata produselor finantate prin acest mecanism incepe odata cu livrarea produselor si intrarea acestora in serviciul Fortelor Armate, se arata intr-un raspuns al MApN. Totusi, desi avea (si are) baza legala pentru a atrage credite de angajament, necesare finantarii achizitiilor, MApN se afla de mai bine de patru ani intr-o perpetua aceeaasi faza a intocmirii de hartii si rapoarte aferente celor sase programe.

---

1. CA SI MARI OBIECTIVE CE SUNT SAU AR TREBUI SA FIE PUSE PE AGENTA CSAT, PENTRU PROCESUL DE MODERNIZARE, PROFESIONALIZARE, EFICIENTIZARE SI RE-DOTARE A FORTELOR ARMATE ALE ROMANIEI, SUBLINIEM IMPERATIV CA SI NECESAR:

1.1. IN DOMENIUL AERONAUTIC: IN ACEST MOMENT MAI AVEM, 4 UZINE IN DOMENIUL AERONAUTIC, UZINE CARE AR PUTEA ASIGURA, CU CATEVA INVESTITII TEHNOLOGICE (DIN STATELE UNITE, CONZERNELE EUROPENE, ISRAEL SAU CHINA) NEVOIA DE PRODUCTIE DE AVIOANE DE LUPTA, AVIOANE DE ANTRENAMENT (CU ELICE SI DE ANTRENAMENT AVANSAT SUBSONIC/SUPERSONIC), ELICOPTERE DE ATAC, DRONE DE RECUNOASTERE SI ATAC SI AVIOANE SI ELICOPTERE DE TRANSPORT: UZINA DE AVIOANE CRAIOVA, UZINA DE AVIOANE BACAU, IAR GHIMBAV SI TURBOMECANICA BUCURESTI.

1.1.1. Necesitatea inezestrării aviației române cu un avion de luptă multirol de generația a 5-a . Luând în considerare faptul că numărul de avioane achiziționabile este limitat prin acorduri, avem nevoie de un avion de supremație aeriană, interceptor ca primă misiune (echivalent Eurofighter Typhoon, F22 Raptor, SU-27/37 Flanker, Mig-29, Eurofighter, F/A-18E Super Hornet, F-15 Eagle, Mig-31). Având puține avioane este esențială castigarea supremației aeriene în fața unui inamic ce poate fi de 3-4 ori mai numeros. Rolul de suport la sol poate fi preluat de exemplarele mai vechi Mig21/23/29 IAR 93 ce există, sau vor intra în conservare odată cu introducerea noului avion de luptă sau a avioanele de antrenament. În condiții de război se pot pierde câteva avioane pe zi, ceea ce înseamnă că în termen de câteva zile România ar putea rămâne fără aviație, dacă luăm în considerare un maxim de 50 de avioane de luptă operaționale, făcând abstracție de intervenția NATO.

1.1.1.1. Acest avion ar trebui sa aiba caracteristicile urmatoare: bimotor cu tractiune vectoriala si regim supersonic fara postcombustie (supercruise), avionica de ultima ora, modificarea prizelor de aer pentru semnatura radar redusa (vezi F35) si eliminarea sensibilitatii la aspirarea de impuritati de pe pista (indepartarea de sol a prizei de aer), semnatura radar si termica redusa, plafon ridicat, viteza max. peste 2.2 Mach, trenul de aterizare robust (care sa permita decolarea si de pe piste putin amenajate), costul de productie si intretinere reduse prin modularizarea componentelor (vezi Saab), radarul si armele de ultima generatie, cu bataie medie si mare, atat in mod aer-aer, cat si aer-sol/nava, eventual adaugarea unor ampenaje orizontale de control in fata aripilor principale, pentru a creste manevrabilitatea.

1.1.2. Necesitatea inzestrarii aviatiei romane cu un avion de antrenament compatibil cu F16/F35/Eurofighter Typhoon, F22 Raptor, Grippen, precum si cu un nou avion de antrenament cu motor cu piston.

1.1.3. Necesitatea inzestrarii aviatiei romane cu peste 80-120 de elicoptere de atac, precum si posibilitatea de productie a unor variante civile sau de transport, pe langa dezvoltarea in continuare a elicopterului Puma, ce ar putea fi modernizat, remotorizat si adus dincolo de ultimul standard de SuperPuma existent pe piata. Trebuie totodata demarat un proiect de elicopter de atac, cu capacitati antitanc, de lupta aeriana si de recunoastere si de asemenea cu profil redus, de tipul programului RAH-66 Comanche, elicopter care sa preia 60-70% din componentele Puma Socat modernizat.

1.1.3.1. Propunerea ThinkTANK CRPS este de finantare (a) prin donatii private pentru inarmare a MApN, pe calea initierii unei legi dedicate ce sa permita si sa reglementeze acest lucru, dar si prin finantari (b) tip crowdfunding, pentru varianta elicopter de atac "Cobra AH1Z Viper", care in functie de dotari si generatie, este la un cost de 10 mil - 31 mil usd/ buc. importat, sau integrat in industria autohtona, cu un cost mai mic cu aprox. o treime (Detalii tehnice: http://en.wikipedia.org/wiki/Bell_AH-1Z_Viper) (Detalii video: <https://www.youtube.com/watch?v=Owf0wdjpJJ4>)

1.1.4. Proiectarea, productia si inzestrarea cu aeronave fara pilot, pentru recunoastere, atac la sol si chiar protectie si lupta aeriana. Solutia ar duce la evitarea pierderii unor piloti in conditii de lupta si de asemenea la capacitati de manevra superioare (la suprasarcini de peste 9G, limitate doar de rezistenta materialelor). Produse in numar suficient, ar putea suplimenta capacitatea de lupta a fortelor aeriene la preturi putin mai mari dar riscuri mai mici decat solutia clasica.

1.1.5. Simulatoare electronice (hardware-software) pentru antrenarea combativa.

1.2. IN DOMENIUL VEHICULELOR DE LUPTA TERESTRE: IN ACEST MOMENT, GRUPUL ROMARM ARE CAPACITATEA DE A PRODUCE O GAMA VARIATA DE VEHICULE DE LUPTA

1.2.1. Tancul TR 85 M1 este actualmente la limita imbunatatirilor ce i se pot aduce. Este depasit atat din punct de vedere al protectiei, al capacitatii de foc, al capacitatii de miscare cat si al celorlalte tehnologii inglobate in acest tip de masina de lupta. Este urgenta demararea importului sau productiei unui nou tip de tanc, productie ce s-ar putea ridica la aprox. 400-500 de exemplare pentru fortele romane si probabil alte cateva sute pentru export. Varianta propusa este co-productie tanc nou impreuna cu compania Krauss Maffei pornind de la modelul de tanc Leopard II.

1.2.2. Masina de lupta a infanteriei MLI 84-M, bazata pe BMP-1 trebuie modernizata in continuare sau s-ar putea lansa un nou proiect bazat chiar pe noul tanc (refolosind sasiul si mare parte din piese). Blindajul, flotabilitatea si echipamentele de protectie activa si pasiva, precum si cele de conducere a luptei trebui masiv imbunatatite. Bazat pe experienta colaborarii cu Israelul pentru turela specifica armei de 25 de mm, ar trebui dezvoltate platforme noi cu profil redus pentru: tun de 35 mm/ 105 mm, rachete cu dubla misiune antiaeriana/antitanc, etc.

1.2.3. Transportorul amfibiu blindat SAUR 2 (sau 3) trebuie imbunatatit rapid (exemplu transportorul Terrex produs pentru Singapore, si varianta lui turceasca Yavuz, modelul Piranha 3/ Stryker). Noua platforma trebuie sa fie adaptabila atat pentru arme de calibru mare (vezi Stryker) cat si pentru arme principale de 30-35 mm antiaeriene, arme ghidate antitanc si antiaeriene sau artilerie, pe langa misiunea principala de transport infanterie. Un numar de 400 de bucati rentabilizeaza productia si faciliteaza intretinerea.

1.2.4. Necesara dezvoltarea de sisteme de artilerie autopropulsata (antiaeriana, de camp, rachete, mortiere, antitanc – Larom, Atrom), foarte mobile, cu sisteme de incarcare automata, care reduc personalul de deservire si permit o mare flexibilitate, viteza de desfasurare si configurare in teren. Exemple : Tunurile autopropulsate Archer, sau NLOS-C, mortierele cu autoincarcare AMOS sau Dragonfire 2.

1.2.5. Este necesar un vehicul usor de teren, multi-task si pentru transportul infanteriei, bazat pe producerea sub licenta a unui vehicul similar Humvee sau altor modele mai noi si mai compacte. Productia unei versiuni civile ar reduce mult costul proiectului, ideal pentru integrare autohtona fiind resuscitarea uzinei ARO.

1.2.6. Cu privire la domeniul armelor de foc usoare pentru infanterie, este necesara o re tehnologizare masiva. Este nevoie de o arma de asalt cu urmatoarele caracteristici: folosire ambidextra, capacitate de a folosi munitie 5.56 dar si 7.62 cu o simpla adaptare in teren (ex. schimbarea tevii, pentru a putea folosi si stocurile mari de munitie veche), incarcator de mare capacitate (peste 50 de proiectile), capacitatea de atasare lansator grenade 40 mm, capacitatea de a lansa proiectile antitanc de 100mm (sistem RPG pe AK47), curatare si intretinere simplificate, folosirea de piese putine si relativ ieftine, functionarea in conditii extreme, sistem avansat de vizare a tinteii integrat, recul redus, stabilitate ridicata in mod de tir automat, transformarea rapida in teren, prin inlocuirea tevii, in arma de precizie. Pornind de la aceasta arma, cu anumite modificari pot apare si cateva versiuni speciale: pusca mitraliera, versiune usoara pentru jandarmerie si politie, versiune speciala pentru operatiuni in spatii inchise sau lupta urbana, etc.

1.2.7. Este nevoie de dezvoltarea unui lansator portabil de rachete ghidate pentru infanterie (100-120mm), in mod antiaerian dar si antitanc, utilizabil in spatii inchise si usor transportabil (vezi sistemul suedez MBT LAW al Saab Bofors Dynamics). Acesta ar fi complementar sistemului Spike.

1.2.7.1. Propunerea ThinkTANK CRPS) este de finantare private prin donatii, inclusiv prin donatii tip crowdfunding, pentru varianta sistem racheta "Spike NLOS" la 135.000 usd/buc. achizitionat si integrat in industria autohtona, cu un cost mai mic cu aprox. o treime (detalii tehnice: [http://en.wikipedia.org/wiki/Spike_\(missile\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Spike_(missile))) (detalii video: <https://www.youtube.com/watch?v=pXw9SqnXqZQ>)

1.2.8. Simulatoare electronice (hardware-software) pentru antrenarea combativa.

1.3. IN DOMENIUL NAVAL: IN ACEST MOMENT ESTE NEVOIE DE CATEVA PRIORITATI IN CEEA CE PRIVESTE ECHIPAREA FORTELOR DE MARINA ALE ARMATEI ROMANE, PE LANGA MODERNIZAREA NAVELOR ACHIZITIONATE ACUM CATIVA ANI (REGELE FERDINAND, ETC.), FREGATE CE POT ADUSE LA STANDARDUL DISTRUGATORULUI MARASESTI SAU CHIAI AEGIS:

1.3.1. Construirea sau achizitionarea unui portelicopter, ca piesa centrala a unui grup de lupta combinat. Un exemplu este clasa de portavioane/portelicopter dezvoltate de Franta, a caror licenta a fost cumparata recent de Rusia.

1.3.2. Completarea grupului de lupta naval, cu 1-2 nave de asalt cu echipamente pentru infanteria marina, si constructia sau cumpararea unor vehicule pe perna de aer pt. transport si asalt, necesare pentru ducerea luptei in delte sau zone de coasta menite descurajarii tertilor prin potential de atac preventiv.

1.3.3. Dezvoltarea unui concept de fregata invizibila radar si productia a 5-10 bucati pentru inzestrarea marinei. Este posibila si producerea sub licenta a unor modele, santierul olandez de la Galati fiind dotat pentru constructie de nave de ultima generatie.

1.3.4. Achizitionarea sau producerea sub licenta a 2-3 submarine cu propulsie conventionala, precum si viabilizarea submarinului Delfinul (clasa Kilo).

1.3.5. Simulatoare electronice (hardware-software) pentru antrenarea combativa.

2. ROMANIA SE AFLA IN ETAPE INTERMEDIARE DE FINALIZARE (SAU BLOCARI PRIN SUB-FINANTARE) A PROGRAMELOR :

2.1. JDERUL, PRIN REALIZAREA ARUNCATOARELOR CAL.120 MM PE MLI-84M1, FINALIZAREA PUNCTELOR DE COMANDA DE BATALION SI ACHIZITIA DE RACHETE ANTI-TANC.

2.2. BIZONUL, PRIN REALIZAREA TRACTOARELOR DE EVACUARE SI A PODURILOR MOBILE DE ASALT PE SASIU TR-85M1.

2.3. PIRANHA III C, PRIN LIVRAREA ULTIMELOR 7 MASINI DE LUPTA SI CONTRACTAREA CELOR 14 DERIVATE NECESARE DOTARII BATALIONULUI 26 INFANTERIE.

2.4. TRANSPORTOR BLINDAT PENTRU TRUPE (TESTE SAUR 2).

2.5. AUTOTURISME DE TEREN BLINDATE SI NEBLINDATE TIP USOR (URO VAMTAC).

2.6. ECHIPAMENTE PENTRU REALIZAREA CAPABILITATILOR ISTAR.

2.7. ECHIPAMENTE DE COMUNICATII.

2.8. SISTEME DE AVION FARA PILOT-UAV.

2.9. OBUZIER CAL.155 MM AUTOPROPULSAT.

2.10. ECHIPAMENTE SPECIFICE ECAT.

2.11. ARMAMENT DE INFANTERIE TIP NATO (CUGIR - ARMA DE ASALT CAL. 5,56 MM).

2.12. ARMAMENT SI ECHIPAMENTE SUPLIMENTARE PENTRU FORTELE SPECIALE.

2.13. ECHIPAMENTE SI UTILAJE DE GENIU.

2.14. PUNCT DE COMANDA TIP BRIGADA.

2.15. ECHIPAMENTE CBRN.

2.16. PLATFORME DE TRANSPORT MULTIFUNCTIONALE (PIRANHA III).

2.17. CONTINUARE ACHIZITII AVION DE TRANSPORT SPARTAN.

2.18. MENTENANTA SI PRELUNGIREA RESURSEI DE ZBOR PENTRU MIG 21 LANCER.

2.19. FINALIZAREA ACHIZITIEI DE AVIOANE DE LUPTA F 16 DIN PORTUGALIA.

2.20. MODERNIZAREA FREGATELOR T22.

3. BIBLIOGRAFIE:

3.1. [HTTP://RO.WIKIPEDIA.ORG/WIKI/ECHIPAMENTUL_MILITAR_AL_ARMATEI_ROM%C3%A2NE](http://ro.wikipedia.org/wiki/Echipamentul_militar_al_armatei_rom%C3%A2ne)

3.2. [HTTP://WWW.RUMANIAMILITARY.RO/CATEGORY/ARMATA-ROMANA-DOTARE-2](http://www.rumaniamilitary.ro/category/armata-romana-dotare-2)

3.3. [HTTP://WWW.ROARMY.RO/CATEGORY/INZESTRARE/](http://www.roarmy.ro/category/inzestrare/)

3.4. [HTTP://WWW.MONEY.RO/STAREA-ARMATEI-ROMANE-IN-VREMURI-DE-CONFLICT/](http://www.money.ro/starea-armatei-romane-in-vremuri-de-conflict/)

3.5. [HTTP://WWW.VICE.COM/RO/READ/ARMELE-MILITARILOR-ROMANI-ARATA-BINE-DA-S-PUTINE](http://www.vice.com/ro/read/arme-militarilor-romani-arata-bine-da-s-putine)

3.6. [HTTP://ACTIVENEWS.RO/ARMATA-ROMANA-SE-VA-MODERNIZA-MOD-ACCELERAT-2014_1813881.HTML](http://activenews.ro/armata-romana-se-va-moderniza-mod-accelerat-2014_1813881.html)

**3.7. [HTTP://WWW.ROMANIA-
ACTUALITATI.RO/BUGETUL_ARMATEI_MAI_MARE_CU_03_IN_2015-67804](http://www.romania-actualitati.ro/bugetul_armatei_mai_mare_cu_03_in_2015-67804)**

**3.8. [HTTP://CSSAS.UNAP.RO/RO/PDF_STUDII/RAPORTURILE_DINTRE_ARMATA_SI_SOCIETATE_IN%
20CONTEXTUL_INTEGRARII_RO_IN_NATO_SI_ADERARII_LA_UE.PDF](http://cssas.unap.ro/ro/pdf_studii/raporturile_dintre_armata_si_societate_in%20contextul_integrarii_ro_in_nato_si_aderarii_la_ue.pdf)**

**3.9. [HTTP://WWW.BZI.RO/VEZI-CARACTERISTICILE-CELUI-MAI-PERFORMANT-TANC-AL-
ARMATEI-ROMANE-241943](http://www.bzi.ro/vezi-caracteristicile-celui-mai-performant-tanc-al-armatei-romane-241943)**

**SEMINAR CENTRU STUDII DE SECURITATE-BUCURESTI, 2001; REORGANIZAREA SI
MODERNIZAREA ARMATEI ROMANIEI**

3.10. MAPN-BUCURESTI, 2007; STRATEGIA DE TRANSFORMARE A ARMATEI ROMANIEI

3.11. MAPN-BUCURESTI, 2010; PLAN STRATEGIC MAPN 2010-2013

APROB

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

MIHAI STĂNIȘOARĂ

PLANUL STRATEGIC

AL

MINISTERULUI APĂRĂRII NAȚIONALE

2010 - 2013

I din 86

CUPRINS

	Pag.
I. MANDAT	3
II. VIZIUNE	3
III. VALORI COMUNE	3
IV. ANALIZA MEDIULUI INTERN	3
V. ANALIZA MEDIULUI EXTERN	13
VI. PRIORITĂȚI PE TERMEN MEDIU	16
VII. DIRECȚII DE ACTIVITATE	17
VIII. MONITORIZAREA PLANULUI STRATEGIC	41

I.MANDAT

Ministerul Apărării Naționale este organul de specialitate al administrației publice centrale care conduce și desfășoară, potrivit legii, activitățile în domeniul apărării țării, având ca obiectiv general apărarea și promovarea intereselor vitale ale României, precum și participarea activă a țării la asigurarea securității zonelor de interes ale NATO și UE.

II.VIZIUNE

Prin mandatul pe care îl deține, Ministerul Apărării Naționale va continua procesul de transformare a Armatei României în scopul creării capabilităților necesare îndeplinirii misiunilor constituționale și angajamentelor asumate în plan internațional.

III.VALORI COMUNE

- Loialitate față de țară și instituție;
- Profesionalism;
- Spirit de sacrificiu;
- Integritate și onoare.

IV. ANALIZA MEDIULUI INTERN

Creșterea eficienței în operații necesită sporirea capacității de **adaptare și reacție instituțională**, corelată cu îmbunătățirea cooperării interagenții și perfecționarea mecanismelor de control civil și democratic asupra organismului militar. Având în vedere caracterul dinamic, continuu, și extrem de complex al transformării militare, este necesară **utilizarea cu maximă eficiență a resurselor** materiale, financiare, umane și, nu în ultimul rând, a resurselor politice și sprijinului din partea societății civile.

Ministerul Apărării Naționale este format din structuri centrale, structuri și forțe subordonate acestora.

1. ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA ȘI DOMENIILE DE RESPONSABILITATE ALE STRUCTURILOR CENTRALE

Departamentul pentru politica de apărare și planificare coordonează îndeplinirea obligațiilor internaționale asumate, asigură aplicarea politicii de apărare și planificarea integrală a apărării și coordonează cooperarea politico-militară internațională.

Departamentul pentru relația cu Parlamentul și informare publică coordonează relația cu Parlamentul și activitatea legislativă, asigură asistența juridică și reprezintă interesele Ministerului Apărării în fața instanțelor de judecată și a altor organe cu activitate jurisdicțională, asigură relațiile cu alte autorități publice, precum și cu organizațiile neguvernamentale, îndrumă activitatea de armonizare a actelor normative și asigură asistența juridică pentru încheierea înțelegerilor tehnice în vederea cooperării cu forțele armate străine, conduce activitățile care privesc informarea publică și mass-media militară, regimul juridic al patrimoniului imobiliar al Ministerului Apărării și coordonează activitatea de soluționare a problemelor sociale ale personalului.

Departamentul pentru armamente elaborează și coordonează politicile de achiziții în cadrul ministerului, în calitate de autoritate de reglementare în domeniu, gestionează relațiile cu industria națională de apărare, asigură managementul programelor de achiziții pentru sisteme de armamente și echipamente majore și al contractelor aferente, precum și al activităților de cercetare-dezvoltare, planifică și desfășoară activitatea de cooperare internațională în domeniul armamentelor, realizează supravegherea calității la furnizorii de echipamente și tehnică militară, coordonează activitatea de formare, specializare și perfecționare a ofițerilor de logistică în domeniul tehnico-ingineresc și a altor specialiști necesari armatei, activitatea de metrologie și standardizare tehnică și realizează controlul specific domeniului de competență pentru importurile și exporturile de produse speciale.

Fiecare departament este condus de un secretar de stat, care este și șef al departamentului.

Statul Major General asigură, conform legii, conducerea, organizarea, planificarea și operaționalizarea forțelor; ridicarea graduală a capacității de luptă și mobilizarea armatei, conducerea operațiilor întrunite, antrenarea comandamentelor și trupelor, pregătirea de bază și de specialitate a personalului militar în activitate și în rezervă, managementul carierei individuale a personalului militar, planificarea armamentelor, standardizarea în domeniul militar, implementarea sistemului comandă, control, comunicații, computere, informații, informatică, supraveghere, recunoaștere, logistică și infrastructură, desfășurarea relațiilor militare internaționale, asistența religioasă în Ministerul Apărării Naționale și încheierea înțelegerilor tehnice cu armatele altor state, promovează valorile specifice culturii militare și de educație civică.

Statul Major General pregătește și conduce structurile militare care participă la misiuni militare în afara teritoriului statului național.

La nivelul Statului Major General a fost constituit Comitetul Șefilor Statelor Majore, cu rol consultativ.

Direcția generală de informații a apărării asigură obținerea, prelucrarea, verificarea, stocarea și valorificarea informațiilor și datelor referitoare la factorii de risc și amenințările interne și externe, militare și nonmilitare, care pot afecta securitatea națională în domeniul militar, coordonează aplicarea măsurilor contrainformative și cooperarea atât cu serviciile/structurile departamentale naționale și de informații, cât și cu cele ale statelor membre ale alianțelor, coalițiilor și organizațiilor internaționale la care România

este parte și asigură securitatea informațiilor clasificate naționale, NATO și Uniunea Europeană la nivelul Ministerului Apărării Naționale.

Personalul Direcției Generale de Informații a Apărării își desfășoară activitatea deschis sau acoperit, în raport cu nevoile de realizare a securității naționale în domeniul militar. Pentru culegerea de informații în teatrele de operații și pentru lupta împotriva terorismului, Direcția generală de informații a apărării poate avea în subordine structuri combatante.

Direcția Generală de Informații a Apărării este condusă de un director general, cadru militar în activitate. Directorul general este numit de către ministrul apărării naționale, cu aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării. Funcția de director general este asimilată funcției de secretar de stat.

Secretariatul general al Ministerului Apărării Naționale asigură realizarea și coordonarea lucrărilor de secretariat, gestionează ansamblul relațiilor și circulația documentelor la nivelul structurilor centrale, între ministere și autoritățile și instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale, persoanele juridice și fizice, monitorizează elaborarea și transmiterea principalelor rapoartări periodice prevăzute de reglementările în vigoare.

Secretariatul General asigură implementarea, monitorizarea și evaluarea, la nivelul Ministerului Apărării Naționale, a prevederilor cuprinse în strategiile și programele de reformă ale administrației publice, elaborate pe baza Programului de guvernare, precum și a sistemului de control managerial.

Secretariatul General asigură gestionarea și diseminarea documentelor clasificate în domeniul apărării, emise de NATO, Uniunea Europeană, statele membre ale acestora și alte state, la nivelul Ministerului Apărării Naționale.

Direcția management resurse umane elaborează și monitorizează aplicarea strategiilor, politicilor și reglementărilor în domeniile managementului resurselor umane, carierei individuale profesionalizate și educației militare și asigură evidența unitară a personalului Ministerului Apărării Naționale.

Corpul de control și inspecție exercită atribuții specifice de control general, conform legii, și evaluarea activităților desfășurate în Ministerul Apărării Naționale, în baza ordinului ministrului apărării naționale.

Direcția financiar-contabilă asigură îndeplinirea sarcinilor financiar-contabile ce revin ministrului apărării naționale în calitate de ordonator principal de credite.

Direcția instanțelor militare asigură managementul funcțiilor militare la nivelul instanțelor militare și acționează, împreună cu structurile de resort din Ministerul Apărării Naționale, pentru compatibilizarea sistemului jurisdicțional militar cu cel din statele membre NATO.

Direcția audit intern execută auditarea administrării patrimoniului și utilizării fondurilor publice în Ministerul Apărării Naționale, în concordanță cu reglementările legale.

Direcția medicală coordonează asigurarea asistenței medicale și sanitar-veterinare, implementează politica națională de sănătate la nivelul Ministerului Apărării Naționale, elaborează concepția privind funcționarea serviciilor medicale și sanitar-veterinare.

Structura de forțe a armatei

Structura de forțe a armatei cuprinde următoarele categorii de forțe: forțele terestre, forțele aeriene și forțele navale, precum și alte forțe.

Forțele terestre sunt formate din: Statul Major al Forțelor Terestre, comandamente operaționale de nivel operativ și tactic, structuri luptătoare, structuri de sprijin de luptă, structuri logistice, structuri pentru operații speciale, unități de instrucție, instituții militare de învățământ și alte structuri stabilite potrivit legii.

Forțele aeriene se compun din: Statul Major al Forțelor Aeriene, comandamente operaționale, structuri luptătoare, structuri de sprijin de luptă, structuri logistice, structuri pentru operații speciale, unități de instrucție, instituții militare de învățământ și alte structuri stabilite potrivit legii.

Forțele navale se compun din: Statul Major al Forțelor Navale, comandamente operaționale/de flotă, structuri luptătoare, structuri de sprijin de luptă, structuri logistice, structuri pentru operații speciale, unități de instrucție, instituții militare de învățământ și alte structuri stabilite potrivit legii.

Atribuțiile și competențele forțelor armatei se stabilesc prin ordine ale ministrului apărării sau ale șefului Statului Major General, atunci când acesta este împuternicit de ministru.

Potrivit destinației și nivelului de operaționalizare, forțele armatei sunt organizate în forțe dislocabile și forțe de generare și regenerare.

Forțele dislocabile sunt destinate îndeplinirii întregii game de misiuni, conform angajamentelor internaționale în domeniul securității și apărării la care România este parte, și cuprind forțe luptătoare, de sprijin, de suport logistic și pentru operații speciale, structurate modular, cu disponibilități acționale și de transport în orice teatru de acțiuni militare, capabile să se autosusțină și să își asigure protecția, compatibile cu armatele statelor aliate.

Aceste forțe sunt formate din comandamente, mari unități și unități cu un nivel de încadrare de cel puțin 90% la personal și 100% la tehnică de luptă, față de necesarul de război.

Forțele de generare și regenerare sunt destinate sprijinului forțelor dislocabile și îndeplinirii unor misiuni pe teritoriul statului național și în proximitatea acestuia și cuprind structuri luptătoare, de sprijin de luptă și suport logistic, precum și structuri de învățământ militar și instrucție din toate categoriile de forțe ale armatei.

Forțele de generare și regenerare sunt formate din comandamente, mari unități și unități din toate categoriile de forțe ale armatei, cu un nivel de încadrare cu personal, în timp de pace, între 40% și 70%, iar la tehnică de luptă de cel puțin 80%, față de necesarul de război.

Potrivit misiunilor, structurile de forțe sunt:

- a) **structuri luptătoare destinate ducerii acțiunilor militare**, care cuprind: brigăzi mecanizate și similare, de vânători de munte, mari unități și unități de rachete sol-aer, escadrile de aviație, divizioane de fregate, nave purtătoare de artilerie, rachete torpille și scafandri, batalioane de parașutiști, infanterie marină și de informații, batalioane/companii de operații speciale și alte structuri constituite pentru luptă;
- b) **structuri de sprijin de luptă** destinate sprijinului strategic, operativ și tactic al acțiunilor militare, care cuprind: brigăzi de artilerie și geniu, unități și subunități de rachete și artilerie antiaeriană pentru forțele terestre și de radiolocație, regimente și batalioane de geniu, cercetare, de comunicații și informatică, apărare nucleară, bacteriologică și chimică, batalioane și subunități de poliție militară, divizioane și nave pentru sprijin maritim și fluvial, alte unități, formațiuni și subunități de sprijin de luptă;
- c) **structuri logistice** destinate asigurării tehnico-materiale, mentenanței, transporturilor, asistenței medicale și sanitar-veterinare, cazării și cartuirii trupelor, care cuprind: brigăzi și batalioane logistice, depozite de armament, muniții și materiale, spitale militare de campanie, unități de mentenanță, alte formațiuni logistice;
- d) **forțe pentru operații speciale**, care constituie componenta specializată de intervenție rapidă, cu elemente componente din toate categoriile de forțe ale armatei, instruită și dotată pentru executarea misiunilor specifice de cercetare specială, acțiune directă și asistență militară pe teritoriul statului român sau în alte teatre de operații, împreună cu forțele speciale ale coalițiilor și alianțelor la care România este parte, potrivit legii. Conducerea operațională a forțelor pentru operații speciale se exercită de șeful Statului Major General, iar în situația participării la operații militare în afara teritoriului statului național, potrivit înțelegerilor tehnice încheiate cu partenerii străini. Forțele pentru operații speciale cooperează cu celelalte structuri specializate ale statului.
- e) **structuri de învățământ militar și instrucție** destinate instrucției individuale de bază și perfecționării pregătirii de specialitate a personalului militar în activitate și în rezervă.

Conducerea Ministerului Apărării Naționale

Conducerea politică în domeniul securității naționale este asigurată de către instituțiile autorizate prin lege: Președintele României, Consiliul Suprem de Apărare a Țării și Guvernul României, în subordinea căruia funcționează Ministerul Apărării Naționale, ca organ de specialitate prin care este condusă activitatea în domeniul apărării.

Ministerul Apărării Naționale este condus și reprezentat de ministrul apărării naționale. În exercitarea conducerii, ministrul apărării naționale este ajutat de secretarii de stat, de șeful Statului Major General și de secretarul general.

În Ministerul Apărării Naționale funcționează Colegiul Ministerului Apărării, cu rol consultativ, precum și Consiliul de Planificare a Apărării, Consiliul de Supraveghere a Cerințelor, Consiliul de Achiziții și Consiliul de Standardizare și Interoperabilitate, cu rol deliberativ.

Conducerea structurilor de forțe se realizează de comandanți/șefi ai acestora numiți conform competențelor stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

În scopul îmbunătățirii și armonizării relațiilor dintre structurile Ministerului Apărării Naționale, s-au creat grupuri de lucru, comitete și subcomitete pentru coordonarea procesului de transformare a forțelor armate și a angajamentelor în cadrul NATO și UE.

2. MANAGEMENTUL INTEGRAT AL RESURSELOR PENTRU APĂRARE

Resursele financiare

Planificarea și programarea resurselor financiare pentru apărare se realizează în concordanță cu obiectivele generale ale Ministerului Apărării Naționale și cu prioritățile definite în baza prevederilor Strategiei naționale de apărare, a liniilor directoare ale politicii de apărare stabilite prin Programul de guvernare și în conformitate cu prevederile Conceptului strategic al NATO și a Directivei ministeriale NATO, finanțarea pe bază de programe constituind baza procesului de planificare, programare și bugetare.

Obiectul finanțării programelor majore ale Ministerului Apărării Naționale derivă chiar din definiția acestora, stabilită prin *Legea nr. 473/2004 privind planificarea apărării - Art. 9, alin. (1), respectiv, "...Programe majore, care cuprind totalitatea acțiunilor și a măsurilor concrete desfășurate pentru constituirea, modernizarea, înzestrarea, instruirea, întreținerea la pace și pregătirea pentru situații de criză și război a unităților militare, asigurarea condițiilor optime de viață pentru personal, asigurarea sprijinului logistic și a rezervelor pentru mobilizare și război, crearea și întreținerea infrastructurii pentru acțiuni militare în cadrul apărării comune a NATO, participarea la acțiuni de cooperare internațională cu alte state, precum și resursele necesare anual pentru realizarea acestora". O altă lege incidentă pe domeniul resurselor de apărare este *Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român*, act normativ care reglementează condițiile în care forțele armate ale României participă la misiuni în afara teritoriului statului român, inclusiv aspectele financiare aferente participării (*Art. 19, alin. (1) "Fondurile necesare participării forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Apărării Naționale"*).*

Îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de membru NATO și UE presupune continuarea unor reforme în domeniul resurselor de apărare și modificarea cadrului legislativ, astfel încât să corespundă noilor realități instituționale, mediului de securitate intern și internațional, precum și experienței dobândite în teatrele de operații. Reformele vor viza eficientizarea procesului de

planificare a apărării, concentrat asupra dezvoltării de capabilități pe termen mediu și lung, în scopul asigurării coerenței tuturor disciplinelor de planificare a apărării și coordonării acestora în mod unitar, având la bază documentul “Linii generale pentru procesul de planificare a apărării în NATO” (Outline model for a NATO defence planning process) prezentat șefilor de state și guverne din țările membre NATO în cadrul Summit-ului de la Strasbourg-Kehl, 3-4 aprilie 2009.

Până în prezent, Ministerul Apărării Naționale are realizări apreciate și în cadrul NATO, în următoarele domenii:

- capabilități de *intelligence* la nivel strategic și operațional;
- capabilități de transport aerian strategic (participare la Capabilitatea de Transport Aerian Strategic) și tactic;
- elicoptere: SOCAT, de transport (NATO și MEDEVAC), navalizat și începând cu 2010, elicoptere CSAR¹ ;
- supraveghere aeriană, prin participarea la NATINADS² (NATO Integrated Air Defence System) și maritimă, prin realizarea SCOMAR³ (Sistem de cercetare și observare maritimă);
- capabilități medicale ROL 2;
- capabilități ISTAR, CIMIC, EOD⁴;

Totodată, au fost luate măsuri de maximă operativitate pentru creșterea gradului de protecție și a capacității operaționale a forțelor dislocate în operațiuni sub egida NATO, precum și pentru eliminarea deficitelor în domeniul critice precum:

- puncte de comandă tip divizie și brigadă;
- platforme de transport multifuncționale;
- modernizare fregate T 22 R, faza II-a, inclusiv suportul logistic pe termen lung;
- navă de sprijin logistic;
- capabilități de luptă și capabilități de sprijin logistic.

Onorarea obligațiilor asumate față de NATO, UE și în cadrul altor angajamente internaționale a constituit o prioritate absolută în procesul de planificare a resurselor alocate. Astfel, contribuțiile directe, materializate prin plata contribuțiilor anuale, au fost onorate integral, asigurând:

1. Plata contribuțiilor la NATO, respectiv la bugetul militar (inclusiv pensii), Programul NATO de Investiții în Securitate (NSIP), precum și la alte structuri NATO finanțate prin contribuții directe ale națiunilor (agenții, centre de excelență, etc).

¹ Combat Search and Rescue (Căutare-Salvare prin luptă); Medical Evacuation (Evacuare medicală);

² Participarea la NATINADS – obligație ce derivă din calitatea de membru al NATO;

³ SCOMAR – conform obiectivului Programului de guvernare 2009-2012, cap. 25, pct.3 „Vizăm consacarea regiunii Mării Negre ca spațiu european de importanță strategică pentru NATO și UE”;

⁴ Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance (Capabilități de culegere a informațiilor, supraveghere, identificare a țintelor și cercetare) ; Civil-Military Cooperation (Coperare civili-militari); Explosive Ordnance Disposal (Dispozitive de distrugere de muniții neexplodate).

2. Plata contribuțiilor la UE, respectiv la Mecanismul ATHENA, care asigură finanțarea operațiilor militare ale UE, la Agenția Europeană de Apărare (EDA) și la Centrul Satelitar al UE (EUSC).
  3. Plata contribuțiilor la inițiativele multinaționale, regionale și la alte organisme internaționale la care este parte, astfel:
    - Capabilitatea de Transport Aerian Strategic (SAC) – în anul 2008 a fost achitată prima tranșă, în valoare de cca. 48 mil. USD;
    - Programul NAEW&C (Flota AWACS), începând cu anul 2009;
    - Programul AGS (Supravegherea Terestră a Alianței) – contribuția României la program este estimată la 25,28 mil. Euro, plătită după intrarea în vigoare a Memorandumului de înțelegere aferent, prin care se va stabili și eşalonarea plăților;
    - Contribuții și cotizații la alte organisme internaționale (SEEBRIG, etc).
- Evoluția cheltuielilor aferente plății contribuțiilor și cotizațiilor la organizațiile internaționale este următoarea:

	mil.Euro		
	2006	2007	2008 - aprobat
2005	14,330	13,887	11,013
			57,154
			37,402

În spiritul prevederilor Legii planificării apărării, resursele alocate prin procesul bugetar anual au ca scop constituirea unor capabilități, aducerea sau menținerea acestora la nivelul standardelor precum și asigurarea funcționalităților de bază ale instituției.

Prin urmare, dislocarea și susținerea forțelor în teatrele de operații ar trebui să fie acoperită prin alocarea de resurse suplimentare față de cele mai sus nominalizate. În caz contrar, pe termen lung, resursele necesare pentru menținerea standardelor (asigurarea operării și mentenanței sistemelor din dotare și mai ales înlocuirea acestora acolo unde este cazul) devin insuficiente, creindu-se o situație de amânare, prin rostogolire în timp, a nivelului acoperirii. Prin revizuirea Legii nr. 42/2004, proces inițiat la nivelul Ministerului Apărării Naționale, se va identifica și un mecanism de finanțare a cerințelor operaționale specifice teatrelor de operații.

Bugetul apărării pe anul 2009, rectificat în luna aprilie, prevede alocarea pentru Ministerul Apărării Naționale de credite bugetare în procent de circa 1,31 % din PIB, după ce în forma și raportat la prognoza inițială a reprezentat circa 1,32 % din PIB⁵.

În ceea ce privește cele 6 programele de înregistrare de importanță strategică (PIIS⁶), aprobate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin **Hotărârea nr. S-147/2007**, acestea vor fi tratate ca o capabilitate. Costurile de achiziție inițiale, inclusiv cele pentru

⁵ Indicatorii macroeconomici folosiți la fundamentarea Legii bugetului de stat pe anul 2009, conform datelor Comisiei Naționale de Prognoză, Prognoza interimară, (19 ianuarie 2009);

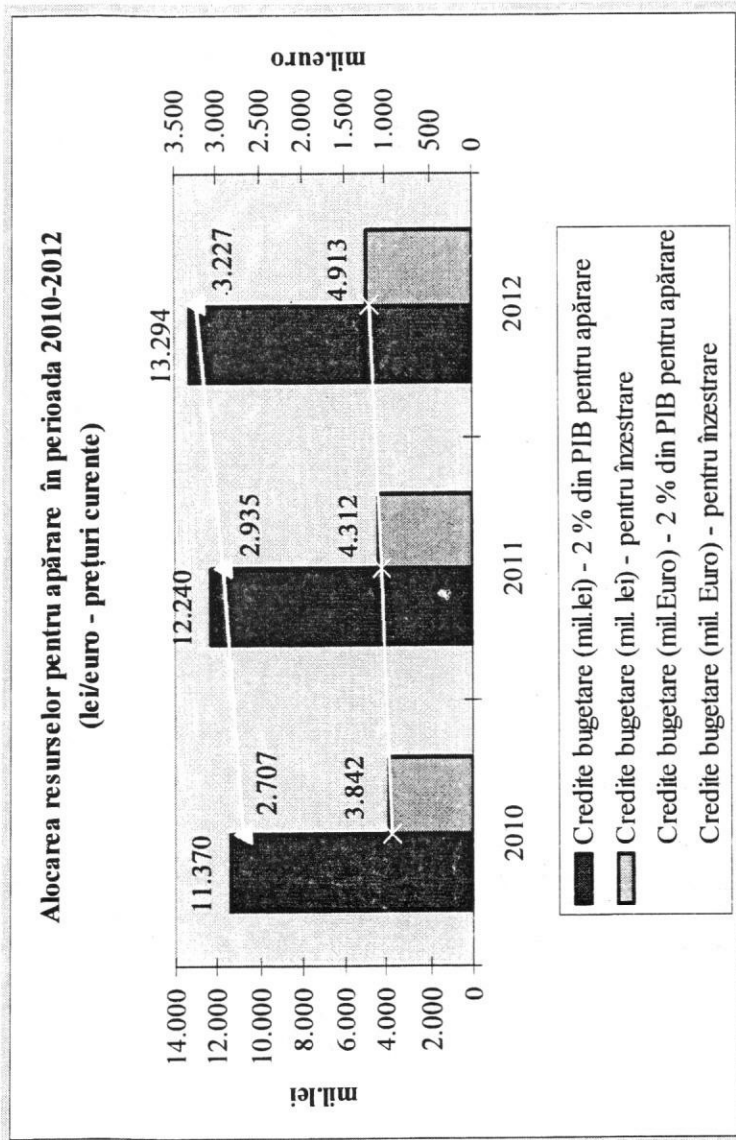
infrastructură, reprezintă doar o parte a cheltuielilor aferente acestora, deoarece asigurarea capabilității presupune în plus existența personalului de operare și întreținere, precum și alocarea unei sume semnificative pentru operare și mentenanță, cheltuieli pe ciclul de viață care în anumite situații pot depăși costul investiției inițiale.

Continuarea procesului de transformare a Armatei României, prin care se urmărește crearea unei armate moderne, deplin profesionalizate, dimensionată și înzestrată corespunzător, cu forțe expediționare mobile și multifuncționale, rapid dislocabile, flexibile și eficiente, capabile să asigure credibilitatea apărării teritoriului național, îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul apărării colective și participarea la misiuni internaționale, în conformitate cu prioritățile și cerințele politicii externe și de securitate **presupune alocarea anuală, pe perioada 2010 – 2012, a unui procent de minim 2% din PIB⁷ pentru cheltuieli de apărare și până la 2,38% din PIB pe proiecte concrete**, în conformitate cu prevederile Programului de guvernare. Acest nivel al alocațiilor va face posibilă recuperarea întârzierilor din ciclul de planificare anterior, precum și angajarea celor șase PÎIS, într-o abordare succesivă, respectiv a altor programe de înzestrare considerate prioritare și care vin în sprijinul îndeplinirii angajamentelor asumate în cadrul NATO și UE, pe baza priorităților stabilite la nivelul Ministerului Apărării Naționale:

Anul	2010	2011	2012
Valoare PIB (mil. lei)	568.500,00	612.000,00	664.700,00
Credite bugetare (mil.lei) – 2 % din PIB pentru apărare	11.370,00	12.240,00	13.294,00
Credite bugetare (mil.lei) – pentru înzestrare	3.841,60	4.311,58	4.913,02
Credite bugetare (% din buget) – pentru înzestrare	33,79 %	35,23 %	36,96 %
Credite de angajament (mil.lei) – 2,38 % din PIB	13.530,30	14.565,60	15.819,86
Credite bugetare (mil.Euro)- 2 % din PIB pentru apărare	2.707,14	2.935,25	3.226,70
Credite bugetare (mil.Euro) – pentru înzestrare	914,67	1.033,95	1.192,48
Credite de angajament (mil.Euro) – 2,38 % din PIB	3.221,50	3.492,95	3.839,77
Curs de schimb leu / Euro	4,200	4,170	4,120

⁶ Programele de înzestrare de importanță strategică sunt: Avion multirol, Corveta multifuncțională, Vânător de mine, Transportoare blindate pentru trupe, Autoturisme de teren blindate și neblindate și Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare – HSAM;

⁷ Prognostica principalilor indicatori macroeconomici conform datelor Comisiei Naționale de Prognostica, Prognostica de primăvară, Varianta Finală (28 aprilie 2009).

În funcție de evoluția indicatorilor macroeconomici, estimările valorice pentru perioada 2010 – 2012 urmează a fi actualizate în fiecare etapă de elaborare a bugetului de stat.

România nu se află în situația unor țări membre NATO și UE care au redus cheltuielile de apărare sub 2% din PIB, ca urmare a creșterii amenințărilor la adresa securității lor și care, la momentul adoptării acestei decizii, beneficiau deja de capacități de apărare substanțiale. România este în faza crucială a generării acestor capacități, care ar aduce importante dividende politice și strategice.

Modernizarea capacităților presupune resurse bugetare semnificative în decursul perioadei viitoare. Nealocarea acestora va împiedica, pe de o parte, realizarea obiectivelor întârziate (eliminarea limitărilor constatate în afirmarea capacităților angajate în ciclul de planificare 2006-2016), iar pe de altă parte, evitarea amânării unor programe de înzestrare necesare dotării capacităților angajate prin procesul de planificare aliat în cadrul ciclului de planificare 2008-2018. Orice amânare cu mai mult de 1-2 ani va avea

consecințe serioase asupra angajamentelor asumate de România atât din punct de vedere al echipamentelor, cât și al termenelor de punere la dispoziție.

În acest sens, prioritățile înzestrării⁸, la nivelul Armatei României, vizează:

A. Dotarea contingentelor dislocate în teatrele de operații cu echipamentele și sistemele de armă necesare pentru realizarea capabilităților prevăzute în situația cu cerințele structurii de forțe și cele ale obiectivelor asumate față de NATO și UE, precum și pentru creșterea nivelului protecției și securității trupelor participante la misiuni.

B. Achiziția echipamentelor necesare finalizării implementării concepției de comandă-control la nivel național.

C. Achiziționarea echipamentelor pentru investițiile care contribuie la îndeplinirea celorlalte obiective ale politicii de securitate a țării în domeniul militar.

D. Dotarea cu sisteme de armamente și echipamente a forțelor nedislocabile.

E. Programe de achiziții/modernizare pentru asigurarea protecției teritoriului național.

Acest sistem de prioritzare este menit să asigure realizarea operaționale esențiale prevăzute în planul de implementare a "Strategiei de transformare a Armatei României" și care permit executarea misiunilor încredințate armatei și îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor asumate, obiectiv strategic al politicii externe și de securitate al statului. Acestea determină capacitatea combativă a forțelor angajate în operații și permit prezența militară românească în zonele de risc și din proximitatea acestora.

Capabilitățile operaționale esențiale⁹ sunt:

- sistemul de comandă – control – comunicații – informatică – informații – supraveghere și recunoaștere;
- capacitatea de planificare și conducere a forțelor armate;
- capacitatea combativă a forțelor destinate NATO și UE, pentru îndeplinirea întregii game de misiuni ce le revin în cadrul celor două organizații;
- capacitatea de dislocare și mobilitate;
- capacitatea de angajare în acțiuni militare;
- capacitatea de autosusținere pe termen lung a forțelor în zona de dislocare;
- protecția forțelor.

Resursele umane, politica de personal

Personalul Ministerului Apărării Naționale este format din personal militar și personal civil.

⁸ Sunt prevăzute în cadrul „Strategiei de înzestrare a Armatei României”, aprobată de către CSAȚ prin Hotărârea nr. S 44/2009.

⁹ Sunt prevăzute în cadrul „Strategiei de înzestrare a Armatei României”, aprobată de către CSAȚ prin Hotărârea nr. S 44/2009.

Obiectivul strategic al Armatei României în domeniul resurselor umane îl reprezintă realizarea unui sistem de management performant al personalului, în acord cu nevoile procesului de restructurare și operaționalizare al structurilor armate, astfel încât să se asigure interoperabilitatea deplină în acest domeniu cu armatele statelor membre NATO și UE.

Potrivit prevederilor Strategiei Naționale de Apărare a Țării, se va urmări crearea unor mecanisme eficiente de selecționare, formare, perfecționare și promovare a personalului, astfel încât să se asigure necesarul de militari profesioniști în domeniul apărării.

În domeniul resurselor umane se va urmări îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

- a) atragerea și generarea resurselor umane cu potențial ridicat pentru profesia militară și utilizarea eficientă a acestora;
- b) implementarea sistemului de management al carierei individuale a personalului militar;
- c) reorganizarea învățământului militar potrivit „Concepției de transformare a învățământului militar”;
- d) dezvoltarea competenței lingvistice a personalului, cu prioritate a celui participant la misiuni internaționale;
- e) motivarea personalului armatei;
- f) realizarea unei structuri a armatei pe categorii de personal, similară celorlalte armate din NATO și UE;
- g) selecția, pregătirea și trimiterea personalului Ministerului Apărării Naționale în misiuni permanente și temporare în străinătate, în structuri de reprezentare militară internațională (ONU, OSCE etc.), în comandamente sau structuri NATO și UE, coaliții, precum și în teatrele de operații în care contribuim cu trupe.

În cadrul Ministerului Apărării Naționale a fost elaborată "Concepția privind dinamica de personal în Armata României" ce definește o structură de personal care asigură evoluția în carieră a personalului militar, alinierea la structurile vest-europene, oferind reguli mai clare de dezvoltare și afirmare în carieră a personalului armatei.

Proiecția pentru categoria soldaților și a gradaților a asigurat o creștere semnificativă de militari, repartizați pe ani de instrucție. Dinamica de personal include intrările în sistem, atât pe „filiera directă”, cât și pe „filiera indirectă”, precum și ieșirile estimate.

Din evaluarea mediului intern al Ministerului Apărării Naționale și din aplicarea analizei SWOT, au fost identificate o serie de puncte tari ale instituției:

- a) **Managementul resurselor de apărare se realizează pe baza conceptului de planificare integrată a apărării.** Finanțarea pe bază de programe constituie baza procesului de planificare și bugetare;
- b) **Existența unui corp extins de specialiști, în domeniul militar și politico-militar;**
- c) **Serviciul militar pe bază de voluntariat, ceea ce asigură premisele constituirii unei armate de profesioniști.**

În același timp, este necesară abordarea următoarelor puncte slabe:

- a) **Deficiențe în implementarea politicilor din domeniul resurselor umane** elaborate la nivelul Ministerului Apărării Naționale, cu efecte negative asupra capacității de menținere și utilizare a resursei umane;
- b) **Lipsă de continuitate (neinstituționalizarea) a mecanismelor ad-hoc de cooperare cu alte ministere și agenții** – ar putea obstrucționa procesul de eficientizare a managementului din cadrul administrației centrale;

c) **Dificultăți în implementarea proiectelor din domeniul resurselor de apărare.**

V. ANALIZA MEDIULUI EXTERN

Datorită specificului domeniului gestionat de către Ministerul Apărării Naționale, transformările derulate la nivel intern sunt în strânsă legătură cu dezvoltările mediului de securitate și statutul țării noastre de membru NATO și UE, acestea determinând în mod implicit adaptarea structurală și conceptuală a instituției militare la aceste evoluții.

Pentru consolidarea rolului României în NATO și UE și dezvoltarea unui profil strategic adecvat în cadrul acestor organizații, de contributor la securitatea regională și globală, Ministerul Apărării Naționale continuă reforma organismului militar, pentru dezvoltarea unei capacități de apărare credibile, moderne și eficiente. De asemenea, este importantă perfecționarea mecanismelor de consolidare a controlului civil și democratic asupra armatei, în conformitate cu principiile și valorile democrației constituționale.

Factori externi care influențează schimbările structurale ale Ministerului Apărării Naționale:

a) **Statutul României de membru al NATO și UE** determină definirea, promovarea și protejarea intereselor de securitate ale României în context aliat și european, prin armonizarea eforturilor naționale cu angajamentele internaționale și asumarea unui rol proactiv în cadrul organizațiilor din care România face parte. NATO reprezintă singura structură de apărare colectivă în spațiul european și euroatlantic, precum și unica garanție de securitate militară a României.

b) **Procesul de adaptare a mecanismelor de apărare** la noile tipologii de riscuri și amenințări care, prin natura lor, reclamă o abordare dinamică în vederea prevenirii și contracarării acestora la origine, acolo unde apar, în special a acțiunilor teroriste și a proliferării armelor de distrugere în masă.

c) **Mediul de securitate din zonele de vecinătate** ale țării noastre, care impune necesitatea asumării unui rol activ în promovarea stabilității și securității în regiune. Localizarea României într-o zonă strategică de importanță majoră, atât din punct de vedere al nevoilor de securitate cât și al resurselor, conferă țării noastre un rol important în ecuația de securitate euroatlantică.

d) **Stabilitatea politică internă** și cea **economică** sunt esențiale pentru realizarea proiectelor necesare consolidării profilului strategic al României în plan internațional, prin participarea la efortul de apărare colectivă în cadrul NATO și la construcția dimensiunii militare a UE, precum și la întreaga gamă de misiuni pentru îndeplinirea angajamentelor de cooperare și parteneriat asumate pe plan internațional. Aceste aspecte presupun:

- alocarea reală a resurselor financiare suficiente – respectiv asigurarea bugetului de minim 2% din Produsul Intern Brut pentru cheltuielile militare anuale;

- aplicarea unor politici de alocare a resurselor de apărare care să asigure stabilitatea programelor strategice multianuale de înzestrare, în condițiile unui mediu economic în schimbare și în corelație cu capacitatea instituțională a altor ministere și agenții de a-și îndeplini funcțiile cu care au fost investite.

În acest sens, din analiza mediului extern, au fost identificate următoarele oportunități pentru Ministerul Apărării Naționale:

- a) **Statutul României de membru al NATO și UE;**
- b) **Mediul de securitate din zonele de vecinătate ale țării noastre;**
- c) **Disponerea României la confluentele a trei zone de interese majore;**
- d) **Nivelul ridicat al încrederii populației în instituția militară.**

De asemenea, mediul extern al instituției generează o serie de riscuri la adresa capacității ministerului de a-și îndeplini mandatul. **Principalele riscuri identificate sunt:**

- a) **Stagnarea dezvoltării economice/recesiunea economică, cu implicații negative asupra consolidării profilului strategic al României;**
- b) **Neasigurarea unei corespondențe între nivelul de ambiție și nivelul resurselor puse la dispoziție (neasigurarea bugetului apărării la nivelul de minim 2% din PIB). În acest sens, ar putea fi afectată participarea la efortul de apărare colectivă în cadrul NATO și la construcția dimensiunii militare a UE, precum și la întreaga gamă de misiuni pentru îndeplinirea angajamentelor de cooperare și parteneriat asumate pe plan internațional;**
- c) **Diminuarea atractivității pentru profesia militară.**

Transformări și cerințe ce decurg din îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare, așa cum au fost stabilite prin programul de guvernare 2009-2012 și Strategia Națională de Apărare:

- a) **Continuarea procesului de transformare militară.** Instituția urmărește dezvoltarea capacităților proprii de apărare necesare pentru asigurarea apărării teritoriului național, participarea la operațiile curente și viitoare, precum și pentru îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul organizațiilor internaționale și regionale.

Acest proces de transformare presupune o abordare complexă și coerentă a nevoilor de reformă și se fundamentează pe implementarea următoarelor măsuri:

- Transformarea structurii de forțe în vederea realizării unui pachet modern, profesionalizat, echipat adecvat, dislocabil, interoperabil, cu capacitate de autosusținere;
- Optimizarea sistemului de management al resurselor umane;
- Optimizarea sistemului de planificare a apărării;
- Modernizarea echipamentelor și a infrastructurii strategice;
- Transformarea și modernizarea instituției militare în ansamblul său, în vederea creșterii eficienței instituționale și susținerii actului de bună guvernare;
- Dezvoltarea capacităților necesare pentru intervenții în caz de urgențe civile.

b) **Consolidarea profilului României în NATO** implică armonizarea politicii naționale de apărare cu evoluțiile din cadrul NATO alături de o participare de substanță la dezvoltările conceptuale de la nivelul Alianței. Un rol activ al României în cadrul NATO reprezintă o condiție esențială pentru promovarea intereselor naționale la nivel inter-aliat și integrarea preocupărilor de securitate ale României în procesul decizional al Alianței Nord-Atlantice. Acest obiectiv presupune:

- Continuarea operaționalizării forțelor puse la dispoziția Alianței;
- Continuarea implementării cerințelor de capabilitate și interoperabilitate angajate prin Obiectivele asumate față de NATO și UE;
- Participarea la operațiunile și misiunile NATO;
- Participarea la dezvoltările conceptuale privind procesul de transformare a NATO;
- Contribuția la inițiativele aliate privind capabilitățile.

c) În contextul eforturilor pentru integrarea în **Uniunea Europeană**, România și-a dezvoltat participarea în cadrul **Politicii Europene de Securitate și Apărare**, urmărind consolidarea angajamentului cu forțe și capacități în funcție de evoluțiile acesteia.

Continuarea și dezvoltarea procesului implică:

- Participarea cu forțe și capacități la operațiunile UE;
- Consolidarea participării la operațiile de gestionare a crizelor;
- Consolidarea angajamentului cu forțe și capacități pentru Obiectivul Global 2010 (HG 2010);
- Îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul Grupurilor de Luptă ale Uniunii Europene;
- Participarea la programele derulate de Agenția Europeană de Apărare.

d) Statutul României de stat membru NATO și UE aflat în vecinătatea a trei zone majore de instabilitate (spațiul ex-sovietic, Orientul Mijlociu și Balcani) reprezintă o problemă cheie pentru securitatea națională și **impune asumarea unui rol important în menținerea stabilității în aceste regiuni**, cu implicații directe asupra modului de planificare a apărării și a strategiilor de promovare a intereselor naționale la nivel regional. Din această perspectivă, România și-a asumat o politică regională pro-activă, bazată pe o angajare în Europa de Sud-Est, în mod deosebit în Balcani, și creșterea contribuției la securitatea regiunii Caucazului și Mării Negre. Eforturile instituției militare sunt orientate în principal pe următoarele dimensiuni:

- consolidarea dialogului politico-militar și a cooperării bilaterale militare cu statele din regiunea extinsă a Mării Negre, Balcani și Orientul Mijlociu;
- dezvoltarea de programe de asistență pentru statele interesate din regiune în domeniul reformei sectorului de apărare;
- participarea activă la inițiativele de cooperare bilaterală și multinațională din regiune;
- promovarea politicilor internaționale de cooperare și asistență în regiune.

e) România va continua să fie parte a demersurilor internaționale de luptă împotriva terorismului, prin participarea activă la operațiile desfășurate de organizațiile internaționale sau coalițiile de voință pentru combaterea sau prevenirea terorismului, prin

sprijinirea acțiunilor de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă și susținerea operațiilor de stabilizare și reconstrucție.
Direcții de acțiune:

- asigurarea capacităților necesare pentru participarea în operațiuni de prevenire și combatere a riscurilor asimetrice și susținerea acestora în teatru;
- asigurarea sprijinului cu capabilități specifice (intelligence, supraveghere aeriană și maritimă);
- creșterea capacității instituționale de a interacționa cu celelalte structuri ale sistemului de securitate națională.

Toate acestea necesită concentrarea resurselor și a întregii capacități administrative a Ministerului Apărării Naționale în direcțiile respective, ceea ce necesită parcurgerea unui proces continuu de adaptare și reformă instituțională.

VI.PRIORITĂȚI PE TERMEN MEDIU

1. Consolidarea profilului României în cadrul NATO;
2. Dezvoltarea contribuției României la Politica Europeană de Securitate și Apărare, în calitate de membru UE;
3. Angajarea în lupta împotriva terorismului și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă;
4. Creșterea contribuției la asigurarea securității și stabilității regionale;
5. Transformarea capacității de apărare a României.

VII. DIRECȚII DE ACTIVITATE

1. Realizarea unei structuri de forțe cu un grad ridicat de susținere și interoperabilitate, flexibile, mobile, desfășurabile în teatre de operații, capabilă să participe, atât la întreaga gamă de misiuni NATO și UE, cât și la misiuni de tip „coalitice”.
2. Crearea unui sistem logistic integrat cu o mare mobilitate, care să asigure înzestrarea cu echipamente și tehnică performante, modernizarea și reabilitarea elementelor de infrastructură în scopul asigurării facilităților necesare instruirii, antrenării și refacerii forțelor.
3. Asigurarea unui cadru eficient și flexibil pentru conducerea, organizarea, planificarea și operaționalizarea forțelor, realizarea unității în domeniile conceptelor militare, a limbajului operațional și a procedurilor de planificare și desfășurare a operațiilor militare.
4. Implementarea unui management eficient în domeniile: politica de apărare, planificare integrată a apărării, activitate legislativă, asistență juridică, resurse umane, financiar-contabil, audit intern, asistență religioasă, asistență medicală, cercetare științifică în domeniul militar și informare publică.
5. Realizarea unui sistem informațional strategic specializat și multidirecțional, concomitent cu dezvoltarea sistemelor adecvate de comunicații, necesare schimbului de informații și dezvoltarea unei structuri de informații flexibile și modulare.
6. Coordonarea politicii și activităților de integrare deplină în organismele și organizațiile internaționale la care România este parte, precum și întreținerea și dezvoltarea relațiilor de cooperare politico – militară cu celelalte state.

1. Realizarea unei structuri de forțe cu un grad ridicat de susținere și interoperabilitate, flexibile, mobile, desfășurabile în teatre de operații, capabilă să participe atât la întreaga gamă de misiuni NATO și UE cât și la misiuni de tip „coalitie”.

a) Situația curentă

Scopul transformării în structura de forțe a fost și este realizarea unei structuri moderne, complet profesionalizate, cu un grad sporit de mobilitate, eficientă, flexibilă, dislocabilă și sustenabilă, având capacitatea de acțiune întrunit și de a fi angajată într-un larg spectru de misiuni.

Unul din obiectivele de bază în domeniul modernizării și înzestrării armatei îl constituie achiziționarea, în corelare cu resursele puse la dispoziție, a sistemelor de armamente ce înglobează tehnologii moderne, adecvate, în scopul satisfacerii cerințelor categoriilor de forțe ale armatei și asigurării interoperabilității cu forțele NATO.

Se acordă prioritate realizării capacității operaționale a forțelor destinate NATO, UE și inițiativelor regionale, în conformitate cu angajamentele asumate. De asemenea, se urmărește menținerea nivelului de operaționalizare a unităților care au fost certificate/afirmate în anii anteriori.

b) Obiective

- implementarea obiectivelor asumate față de NATO și a Obiectivului Global (HG 2010) al UE, prin continuarea operaționalizării/menținerii nivelului operațional al forțelor sub comanda NATO, a celor dislocabile destinate NATO și UE și prin dezvoltarea celorlalte capacități, conform cerințelor;
- transformarea structurii de forțe pentru creșterea ponderii forțelor ce pot fi dislocate și susținute din totalul forțelor Armatei;
- aplicarea standardelor NATO/UE de instruire la nivel individual și implementarea sistemelor de evaluare a nivelului de instruire al unităților;
- continuarea derulării programelor de achiziții și modernizare cu tehnică militară finanțându-se cu prioritate programele pentru care sunt aprobate credite multianuale de angajament, inițierea unor programe noi, inclusiv programe de achiziții de importanță strategică, pentru realizarea capacităților asumate în concordanță cu angajamentele internaționale.

c) Instituții subordonate

Instituțiile care permit dezvoltarea acestei direcții sunt categoriile de forțe ale armatei, astfel:

- **Forțele Terestre** - participă în domeniile privind forțele pentru operații speciale, sistemul de identificare amic-inamic, comunicații la nivel tactic și operațional, sisteme informatice pentru sprijinul intern și extern al comandamentelor, capabilități de sprijin medical și echipamente de identificare și protecție NBC.

- **Forțele Aeriene** - participă în domeniile: transport aerian strategic, sistem de identificare amic-inamic, comunicații la nivel tactic și operațional, comunicații securizate pentru aeronave, precum și protecție NBC.
  - **Forțele Navale** - participă în domeniile: transport maritim strategic, sistem de identificare amic-inamic, forțe pentru operații speciale, comunicații la nivel tactic și operațional precum și sisteme integrate de comunicații pentru nave.
- Șefii categoriilor de forțe ale armatei acordă prioritate operaționalizării și menținerii nivelului capacității de luptă a forțelor și capabilităților destinate NATO și UE.

d) Acte normative și documente de politici publice relevante:

- Legea 500/2002 privind finanțele publice;
- Legea 473/2004 privind planificarea apărării;
- Legea 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român;
- Strategia națională de apărare a țării;
- Programul de Guvernare pe perioada 2009-2012.

e) Acte normative și documente de politici publice planificate/ce urmează a fi elaborate: Carta Albă a Apărării.

f) Programe bugetare care finanțează direcția de activitate

Această direcție este finanțată prin trei programe bugetare:

Cod program bugetar	Denumire program bugetar	Procent din bugetul alocat direcției de activitate reprezentat de program (conform Legii bugetului de stat pentru anul 2009)	Anexa ce cuprinde finanțarea programului
41	Forțe Terestre	61,44 %	A1
42	Forțe Aeriene	26,10 %	B1
43	Forțe Navale	12,46 %	C1

i. Scurtă prezentare program bugetar

Programele bugetare Forțe Terestre, Forțe Aeriene și Forțe Navale sunt elaborate pe baza informațiilor din programele majore Forțe Terestre 2009-2014, Forțe Aeriene 2009-2014 și Forțe Navale 2009-2014, precum și a Planurilor de modernizare și pregătire a Forțelor Terestre, a Forțelor Aeriene și a Forțelor Navale pentru anul 2009. Aceste documente se elaborează la nivelul Ministerului Apărării Naționale, pe baza Legii nr. 473/2004 privind planificarea apărării.

Forțele Terestre sunt angajate într-un proces de transformare structurală și calitativă, pentru realizarea unei structuri de forțe cu un grad ridicat de susținere și interoperabilitate, flexibile, mobile, desfășurabile în teatre de operații, capabilă să participe atât la întreaga gamă de misiuni NATO și UE cât și la misiuni de tip „coalitie”. Acest proces implică eforturi deosebite de ordin bugetar, organizatoric și social.

Procesul de restructurare este în derulare. Ca rezultat, în anul 2008 față de anul 2001, numărul de structuri și poziții de stat a scăzut cu peste 50%, accentul punându-se pe operaționalizarea unor structuri mai simple, cu echipament modern, bine instruite.

Efortul pentru realizarea unei structuri de forțe compatibilă NATO, este concretizat și prin implementarea obiectivelor asumate de România, în procesul de planificare aliat.

Îndeplinirea cerințelor de ordin cantitativ, calitativ și al termenelor rezultate din angajamentele asumate a întâmpinat greutăți din cauza neasigurării fondurilor în limita 2,38% din PIB și din cauza procedurilor greoaie în domeniul achizițiilor. Ca urmare, cele mai mari dificultăți sunt în zona modernizării/achizițiilor de echipamente și sisteme militare moderne.

Transformarea Forțelor Terestre se desfășoară simultan cu participarea cu trupe în teatre de operații situate în diferite zone, ceea ce implică un efort bugetar considerabil.

Forțele Aeriene și Forțele Navale sunt angajate într-un proces având ca scop transformarea și realizarea unor structuri moderne, complet profesionalizate, cu un grad sporit de mobilitate, eficiență, flexibilitate, dislocabile, sustenabile, având capacitatea de acțiune întrunit și a fi angajate într-un larg spectru de misiuni, NATO și UE. Procesul de restructurare este în derulare; ca rezultat, în anul 2007 față de anul 2001, numărul de poziții de stat a scăzut cu peste 50%.

Obiectivul de bază al Programelor majore Forțe Terestre, Forțe Aeriene și Forțe Navale, îl constituie modernizarea și înzestrarea acestor forțe prin achiziționarea, în corelare cu resursele puse la dispoziție, a sistemelor de armamente ce înglobează tehnologii moderne, în scopul satisfacerii cerințelor și asigurării interoperabilității cu forțele NATO/UE.

Se acordă prioritate realizării în continuare capacității operaționale a forțelor destinate NATO/UE și inițiativelor regionale, în conformitate cu angajamentele asumate, urmându-se menținerea nivelului de operaționalizare a structurilor care au fost certificate/afirmate în anii anteriori.

ii. **Obiective program bugetar**

- Transformarea structurii de forțe în vederea creșterii ponderii forțelor ce pot fi dislocate și susținute în teatrele de operații din totalul Forțelor Terestre, Forțelor Aeriene și al Forțelor Navale;

- Implementarea obiectivelor asumate față de NATO și a Obiectivului Global al UE, care sunt în responsabilitatea Forțelor Terestre, Forțelor Aeriene și al Forțelor Navale prin continuarea operaționalizării/ menținerii nivelului operațional al forțelor și prin dezvoltarea celorlaltor capacități, conform cerințelor;
- Continuarea derulării programelor de achiziții și modernizare cu tehnică militară, (finanțându-se cu prioritate programele pentru care sunt aprobate credite multianuale de angajament), inițierea unor programe noi, pentru realizarea capacităților asumate în concordanță cu angajamentele internaționale.

iii. Sinteză rezultate și indicatori

Forțe Terestre:

Rezultat al politicii: Structurile din cadrul Forțelor Terestre sunt capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE.

Indicator: Numărul de structuri din FT planificate să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE (evaluate).

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
21	31	42	43	51	54

Rezultat al acțiunii 1.1: Obiectivele asumate față de NATO și Obiectivul Global al UE, în derulare, care sunt în responsabilitatea Forțelor Terestre, sunt implementate conform termenelor stabilite.

Indicator: Număr de obiective din responsabilitatea FT care sunt implementate conform calendarului.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
11	11	11	11	11	11

Rezultat al acțiunii 1.2: În structurile Forțelor Terestre există un nivel corespunzător al instruirii și mentenanței echipamentului și facilităților, în raport cu personalul încadrat.

Indicator: Raportul dintre cheltuielile de operare-mentenanță și cheltuielile de personal determinate conform metodologiei NATO.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
23%	21%	35%	21%	18%	16%

Rezultat al acțiunii 1.3: Forțele Terestre au o structură de personal modernă și eficientă.

Indicator: Numărul de subofițeri și numărul de soldați și gradați voluntari raportat la numărul de ofițeri.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
1/2,62/3,98	1/2,56/3,87	1/2,65/4,13	1/2,63/4,22	1/2,51/4,12	1/2,51/4,19

Informații detaliate referitoare la indicatorii programului se regăsesc în Anexa A2.

Forțe Aeriene:

Rezultat al politicii: Structurile din Forțele Aeriene pregătite la nivelul standardelor operaționale NATO/UE.

Indicator: Număr de structuri/procentul efectivelor asociate, în raport cu cifra de personal bugetată pe total.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
26/6,75%	34/7,87%	57/18,70%	58/19,39%	59/22,01%	60/22,37%

Rezultat al acțiunii 1.1: Obiectivele asumate față de NATO și Obiectivul Global al UE, care sunt în responsabilitatea Forțelor Aeriene, sunt implementate conform termenelor și calendarului.

Indicator: Număr de obiective din responsabilitatea Forțelor Aeriene care sunt implementate conform calendarului.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
2	2	8	8	8	8

Indicator: Indicator de modernizare (raportul dintre cheltuielile alocate pentru înzestrare și cheltuieli de personal).

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
107,54%	78,24%	219%	270%	247%	169%

Rezultat al acțiunii 1.2: În structurile Forțelor Aeriene există un nivel corespunzător de instruire a personalului și mentenanță a echipamentelor și facilităților, în raport cu personalul încadrat.

Indicator: Numărul de ore de zbor pentru executarea misiunilor Forțelor Aeriene și îndeplinirea obiectivelor de instruire a personalului navigant.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
14.873	12.125	11.122	10.000	9.000	Condiționat de intrarea în exploatare a avionului multirol

Indicator: Indicator de operativitate (raportul dintre cheltuielile alocate pentru operare și mentenanță și cheltuielile de personal).

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
54,28%	41,12%	72%	139%	197%	193%

Informații detaliate referitoare la indicatorii programului se regăsesc în Anexa B2.

Forțe Navale:

Rezultat al politicii: Structurile din cadrul Forțelor Navale sunt capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE.

Indicator: Numărul de structuri din Forțele Navale capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	2	2	2	2	5

Rezultat al acțiunii 1.1: Obiectivele asumate față de NATO și Obiectivul Global al UE, care sunt în responsabilitatea Forțelor Navale sunt implementate conform termenelor stabilite.

Indicator: Număr de obiective din responsabilitatea Forțelor Navale care sunt implementate conform calendarului.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
-	1	2	2	2	8

Rezultat al acțiunii 1.2: În structurile Forțelor Navale există un nivel corespunzător de instruire și mentenanță a echipamentului și facilităților în raport cu personalul încadrat.

Indicator: Raportul dintre cheltuielile de operare și mentenanță și cheltuielile de personal determinate conform metodologiei NATO (%).

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
43 %	33 %	37 %	38 %	38 %	39 %

Informații detaliate referitoare la indicatorii programului se regăsesc în Anexa C2.

iv. Măsuri de implementare

Data	Activitatea de implementare/ documentul	Structura care răspunde	Observații
Iulie 2009	Aprobarea Directivei de	Consiliul de Planificare a	

Data	Activitatea de implementare/ documentul	Structura care răspunde	Observații
August 2009	Planificarea a Apărării Elaborarea proiectelor Programelor majore Forțe Terestre, Forțe Aeriene și Forțe Navale	Apărării Directorii programelor majore Forțe Terestre, Forțe Aeriene și Forțe Navale	
Septembrie 2009	Elaborarea proiectului de buget pe bază de programe	Direcția planificare integrată a apărării Direcția financiar-contabilă	
Decembrie 2009	Elaborarea Planurilor anuale 2010	Directorii programelor majore Forțe Terestre, Forțe Aeriene și Forțe Navale	

2. Crearea unui sistem logistic integrat cu o mare mobilitate, care să asigure înzestrarea cu echipament și tehnică performante, modernizarea și reabilitarea elementelor de infrastructură în scopul asigurării facilităților necesare instruirii, antrenării și refacerii forțelor.

a) Situația curentă

Se urmărește, cu prioritate, operaționalizarea structurilor logistice conform angajamentelor asumate față de NATO și UE. Totodată, se urmărește asigurarea managementului capabilităților de transport logistice, coordonarea mișcării în folosul forțelor și monitorizarea tranzitărilor teritoriului național, asigurarea desfășurării activităților cultural-sportive la nivelul ministerului, precum și a condițiilor necesare refacerii capacității de muncă, recreerii, asistenței sociale a personalului armatei și a membrilor de familie a acestora, coordonarea valorificării tehnicii și bunurilor materiale devenite excedentare și atipice.

Cerința fundamentală a transformării în acest domeniu o constituie organizarea și desfășurarea procesului de transformare și modernizare a structurilor de logistică proprii în scopul asigurării sprijinului/suportului logistic unităților aparținând categoriilor de forțe ale armatei și structurilor centrale ale Ministerului Apărării Naționale, pe timp de pace, în situații de criză și la război.

Se asigură, cu prioritate, resursele financiare necesare menținerii echipamentelor majore din înzestrarea forțelor destinate NATO, UE și inițiativelor regionale, iar gradul de operativitate al acestor echipamente se realizează/menține în concordanță cu capacitatea operațională planificată. Se asigură menținerea pentru tehnica comună aparținând celorlalte programe majore.

Se organizează și desfășoară procesele de aprovizionare cu bunuri materiale și servicii necesare sprijinului logistic al categoriilor de forțe ale armatei, precum și a nivelurilor stocurilor de război pentru principalele categorii de materiale și muniții.

Acțiunile în domeniul logistic au ca finalitate implementarea Obiectivelor asumate, în conformitate cu termenele stabilite, ridicarea nivelului de readiness a forțelor logistice la nivelul forțelor operaționale pentru care se asigură suportul logistic, menținerea nivelului de interoperabilitate tehnică în vederea participării la misiuni de apărare colectivă, conduse de NATO și UE, derularea programelor de achiziții – echipamente și tehnică, conform *strategiei* de înzestrare a armatei.

Totodată, Ministerul Apărării Naționale administrează infrastructura specifică, reprezentată de clădirile și spațiile cu destinație proprie, pistele de aviație, drumurile și platformele, etc.

Fondurile pentru infrastructură sunt alocate în următoarea ordine de prioritate:

- forțe puse la dispoziția NATO, UE și inițiative regionale;
- elemente de infrastructură ce contribuie la asigurarea „sprijinului națiunii gazdă”;
- elemente de infrastructură ce contribuie în mod direct la îmbunătățirea condițiilor de viață ale militarilor, pregătirea pentru luptă și menținerea operativității echipamentelor;
- închiderea, conservarea și paza elementelor de infrastructură excedentare până în momentul valorificării lor.

b) Obiective

- transformarea sistemului logistic actual, bazat pe depozitare și aprovizionare, într-un sistem logistic structurat pe fluxuri de distribuție;
- asigurarea, cu prioritate, a sprijinului logistic pentru forțele dislocabile;
- casarea muniției pentru armamentul și tehnica scoase din înzestrare, precum și a celei cu termen de valabilitate depășit și continuarea procesului de valorificare a excedentelor de tehnică și materiale;
- organizarea și desfășurarea achiziționării și distribuției de bunuri materiale și servicii necesare sprijinului logistic al categoriilor de forțe ale armatei;
- gestionarea rezervelor strategice și operative;
- asigurarea mentenanței la tehnica comună aparținând celorlalte programe;
- asigurarea suportului logistic al activităților de reprezentare, ceremonialuri și protocol la nivelul ministerului Apărării Naționale.

c) Instituții subordonate

Comandamentul Logistic Întrunit și structurile subordonate următoarele:

- dezvoltarea capacității de conducere a acțiunilor de sprijin logistic al forțelor, în situații de criză și război, în sistem întrunit. Nivelul de instruire al echipelor/unităților va fi în concordanță cu capacitatea operațională planificată;
- implementarea obiectivelor și operaționalizarea structurilor de logistică conform angajamentelor asumate față de NATO și UE.

De asemenea, dezvoltarea, modernizarea și întreținerea infrastructurii sunt acțiuni corelate cu procesul de modernizare pe care îl parcurge armata. Modernizarea infrastructurii informaționale a apărării reprezintă o necesitate determinată de rolul strategic al informației în apărarea națională.

d) Acte normative și documente de politici publice relevante

- Legea 500/2002 privind finanțele publice;
- Legea 473/2004 privind planificarea apărării;
- Legea 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român;
- Strategia națională de apărare a țării;
- Programul de Guvernare pe perioada 2009-2012.

e) Acte normative și documente de politici publice planificate/ce urmează a fi elaborate: Carta Albă a Apărării.

f) Programe bugetare care finanțează direcția de activitate

Cod program bugetar	Denumire program bugetar	Procent din bugetul alocat direcției de activitate reprezentat de program (conform Legii bugetului de stat pentru anul 2009)	Anexa ce cuprinde finanțarea programului
45	Sprijin Logistic	100%	D1

i. Scurtă prezentare program bugetar

Programul bugetar Sprijin Logistic este elaborat pe baza informațiilor din programul major Sprijin Logistic și a Planului de modernizare și pregătire al Comandamentului Logistic Întrunit pentru anul 2009. Aceste documente se elaborează la nivelul Ministerului Apărării Naționale, pe baza Legii nr. 473/2004 privind planificarea apărării.

Obiectivul de bază al Programului major Sprijin Logistic, îl constituie crearea unui sistem logistic capabil să acorde sprijin logistic categoriilor de forțe ale Armatei pe timpul desfășurării acțiunilor militare întrunite, precum și la pace.

Se acordă prioritate asigurării resurselor financiare necesare operaționalizării forțelor destinate NATO și UE din responsabilitate și participării la operaționalizarea celor care aparțin categoriilor de forțe.

Se organizează și desfășoară procesele de aprovizionare cu bunuri materiale și servicii necesare sprijinului logistic al categoriilor de forțe ale armatei, precum și realizare/menținere a nivelurilor stocurilor de război pentru principalele categorii.

Acțiunile în domeniul logistic au ca finalitate implementarea angajamentelor asumate, în conformitate cu termenele stabilite, ridicarea nivelului de readiness al forțelor logistice la nivelul forțelor operaționale pentru care se asigură suportul logistic, menținerea nivelului de interoperabilitate tehnică în vederea participării la misiuni de apărare colectivă, conduse de NATO/UE, derularea programelor de achiziții-echipamente și tehnică conform strategiei de înzestrare a armatei.

ii. Obiective program bugetar

- transformarea sistemului logistic actual, bazat pe depozitare și aprovizionare, într-un sistem logistic structurat pe fluxuri de distribuție;

- asigurarea, cu prioritate, a sprijinului logistic pentru forțele dislocabile;

- casarea muniției pentru armamentul și tehnica scoase din înzestrare, precum și a celei cu termen de valabilitate depășit și continuarea procesului de valorificare a excedentelor de tehnică și materiale.

iii. Sinteza rezultate și indicatori

Rezultat al politicii: Se realizează, cu prioritate, un sistem logistic performant și eficient.

Indicator: Resursele financiare destinate structurilor de sprijin logistic în raport cu totalul resurselor financiare alocate programului.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
70%	71,70%	72%	72,10%	72,30%	72,50%

Rezultat al acțiunii 1.1: Structurile din cadrul Comandamentului Logistic Întrunit sunt capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE.

Indicator: Numărul de structuri din CLÎ capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE (evaluate).

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
2	2	3	3	3	5

Rezultat al acțiunii 1.2: Reducerea cantității muniției periculoase sau cu termen de valabilitate depășit.

Indicator: Raportul dintre cantitatea de muniție periculoasă sau cu termen de valabilitate depășit ce va fi distrusă sau valorificată și cantitatea necesară a fi distrusă (vagoane 10 tone).

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
6,45	7,53	9,93	13,90	25,52	38,37

Rezultat al acțiunii 1.3: În structurile Comandamentului Logistic înrunit există un nivel de instruire și mentenanță a echipamentului și facilităților în raport cu personalul încadrat, conform standardelor planificate.

Indicator: Raportul dintre cheltuielile de operare și mentenanță și cheltuielile de personal determinate conform metodologiei NATO.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
33,41%	29,81%	30,00%	30,10%	30,20%	30,50%

Informații detaliate referitoare la indicatorii programului se regăsesc în Anexa D2.

iv. Măsuri de implementare

Data	Activitatea de implementare/ documentul	Structura care răspunde	Observații
Iulie 2009	Aprobarea Directivei de Planificare a Apărării	Consiliul de Planificare a Apărării	
August 2009	Elaborarea proiectului Programului major Sprijin Logistic	Directorul programului major Sprijin Logistic Direcția planificare integrată a apărării Direcția financiar-contabilă	
Septembrie 2009	Elaborarea proiectului de buget pe bază de programe		
Decembrie 2009	Elaborarea Planului anual 2010	Directorul programului major Sprijin Logistic	

3. Asigurarea unui cadru eficient și flexibil, pentru conducerea, organizarea, planificarea și operaționalizarea forțelor, realizarea unității în domeniile conceptelor militare, a limbajului operațional și a procedeelelor de planificare și desfășurare a operațiilor militare.

a) Situația curentă

Obiectivul general îl constituie realizarea nivelului de conducere, organizare, planificare și instruire necesar îndeplinirii misiunilor ce revin Armatei României, în timp de pace, în situații de criză și la război, în conformitate cu cerințele ce derivă din participarea la întreaga gamă de misiuni ale Alianței.

Se acordă prioritate realizării pachetelor de forțe/capabilități pentru NATO și UE și inițiative regionale, la termenele și nivelurile de pregătire operațională asumate. Scopul pregătirii îl constituie realizarea, menținerea și perfecționarea capacității acestora de a conduce forțele în condițiile războiului modern, precum și implementarea regulilor și procedurilor specifice participării la întreaga gamă de misiuni ale NATO.

Pilonii de bază pe care se proiectează arhitectura instruirii forțelor sunt învățământul militar, instrucția și exercițiile.

Instruirea prin simulare reprezintă o componentă esențială a programului de instruire și se desfășoară în cadrul Centrului Național de Simulare.

De asemenea, se urmărește realizarea capacității operaționale a structurilor și sistemelor de comunicații și informatică care asigură suportul tehnic al conducerii la nivel strategic.

Se urmărește finanțarea, cu prioritate, a achizițiilor/programelor de achiziții aferente angajamentelor asumate, iar în limita fondurilor rămase disponibile se vor iniția noi programe de înzestrare.

b) Obiective

- stabilirea unui cadru general, eficient și flexibil, care va oferi condițiile necesare pentru realizarea gândirii unitare și a modului de acțiune integrat în domeniilor conceptelor militare, a limbajului operațional și a procedeelelor de planificare și desfășurare a operațiilor militare;
- realizarea capacității operaționale a forțelor;
- asigurarea, cu prioritate, a resurselor financiare necesare desfășurării exercițiilor de către forțele destinate NATO, UE și inițiativelor regionale;
- formarea și dezvoltarea capacității de acțiune a individului și a structurilor militare;
- dezvoltarea sistemelor de modelare-simulare, ca fiind cea mai eficientă metodă de instrucție;
- dezvoltarea deprinderilor colective ale structurilor de comandă și ale celor acționale, evaluarea capacității operaționale a acestora;

- expertizarea manifestării legilor și pricipiilor războiului;
- expertizarea sistemelor de armamente și categoriilor de tehnică ce au intrat și vor intra în înzestrarea armatei.

c) Instituții subordonate

Statul Major General și structurile subordonate asigură conducerea, organizarea, planificarea și operaționalizarea forțelor, ridicarea graduală a capacității de luptă și mobilizarea armatei, conducerea operațiilor întrunită, antrenarea comandamentelor și trupelor. De asemenea, urmărește implementarea C4ISR (sistemul comandă, control, comunicații, informații, informatică, supraveghere, recunoaștere), pregătește și conduce structurile militare care participă la misiuni militare în afara teritoriului statului național.

d) Acte normative și documente de politici publice relevante

- Legea 500/2002 privind finanțele publice;
- Legea 473/2004 privind planificarea apărării;
- Legea 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român;
- Strategia națională de apărare a țării;
- Programul de Guvernare pe perioada 2009-2012.

e) Acte normative și documente de politici publice planificate/ce urmează a fi elaborate: Carta Albă a Apărării.

f) Programe bugetare care finanțează direcția de activitate

Cod program bugetar	Denumire program bugetar	Procent din bugetul alocat direcției de activitate reprezentat de program (conform Legii bugetului de stat pentru anul 2009)	Anexa ce cuprinde finanțarea programului
299	Statul Major General/Conducere Strategică	100%	E1

i. Scurtă prezentare program bugetar

Programul bugetar Statul Major General/Conducere Strategică este elaborat pe baza informațiilor din programul major SMG/CS 2009-2014 și a Planului anual de modernizare și pregătire al SMG pentru anul 2009. Aceste documente se elaborează la nivelul Ministerului Apărării Naționale, pe baza Legii nr. 473/2004 privind planificarea apărării. În conformitate cu responsabilitățile asumate, Statul Major General este într-un proces continuu de transformare structurală și calitativă, care implică eforturi de ordin bugetar, organizatoric și social. Efortul pentru realizarea unor structuri de forțe compatibile NATO este concretizat și prin implementarea obiectivelor asumate de România, aflate în coordonarea programului major SMG/CS și/sau la care acesta participă cu fonduri. Restricțiile financiare au condus la apariția unor dificultăți în ceea ce privește achiziția de echipamente majore, bunuri și servicii, ceea ce a influențat îndeplinirea unor cerințe de ordin calitativ și cantitativ și a obiectivelor la care programul major participă cu fonduri.

ii. Obiective program bugetar

- Stabilirea unui cadru general, eficient și flexibil, care va oferi condițiile necesare pentru realizarea gândirii unitare și a modului de acțiune integrat în domeniile conceptelor militare, a limbajului operațional și a procedurilor de planificare și desfășurare a operațiilor militare;
- Realizarea capacității operaționale a forțelor și asigurarea, cu prioritate, a resurselor financiare necesare desfășurării exercițiilor de către forțele destinate NATO, UE și inițiativelor regionale;
- Dezvoltarea deprinderilor colective ale structurilor de comandă și ale celor acționale, evaluarea capacității operaționale a acestora.

iii. Sinteza rezultate și indicatori

Rezultat al politicii: Există un cadru eficient și flexibil, pentru conducerea, organizarea, planificarea și operaționalizarea forțelor, realizarea unității în domeniile conceptelor militare, a limbajului operațional și a procedurilor de planificare și desfășurare a operațiilor militare.

Indicator: Număr de structuri restructurate și modernizate astfel încât să corespundă noii structuri de forțe și sistemului de comandă al NATO și UE.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
100%	100%	100%	100%	100%	100%

Rezultat al acțiunii 1.1: Structurile din componența programului sunt înzestrate cu echipamente, conform necesarului.

Indicator: Gradul de completare cu echipamente.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
72%	72%	72%	74%	74%	74%

Rezultat al acțiunii I.2: Încadrarea cu personal este realizată la nivelul stabilit

Indicator: Gradul de asigurare cu personal.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
93,2%	89%	100%	100%	100%	100%

Rezultat al acțiunii I.3: Obiectivele generale aflate în coordonarea SMG sunt îndeplinite.

Indicator: Gradul de îndeplinire a obiectivelor generale aflate în coordonarea SMG.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
-	-	0,08 %	0,08 %	0,08 %	0,08 %

Informații detaliate referitoare la indicatorii programului se regăsesc în Anexa E2.

iv. Măsuri de implementare

Data	Activitatea de implementare/ documentul	Structura care răspunde	Observații
Iulie 2009	Aprobarea Directivei de Planificare a Apărării	Consiliul de Planificare a Apărării	
August 2009	Elaborarea proiectului programului major SMG/Conducere Strategică	Directorul programului major SMG/Conducere Strategică	
Septembrie 2009	Elaborarea proiectului de buget pe bază de programe	Direcția planificare integrată a apărării, Direcția financiar-contabilă	
Decembrie 2009	Elaborarea Planului anual de modernizare și pregătire pentru anul 2010	Directorul programului major SMG/Conducere Strategică	

4. Implementarea unui management eficient în domeniile: politica de apărare, planificarea integrată a apărării, activitatea legislativă, asistență juridică, resurse umane, financiar-contabil, audit intern, asistență religioasă, asistență medicală, cercetare științifică în domeniul militar, informare publică.

a) Situația curentă

Politica de apărare vizează promovarea intereselor și obiectivelor politico-militare și strategice naționale, în scopul asigurării coeziunii și coordonării strategiilor sectoriale în domeniul apărării și dezvoltării diplomației apărării.

Planificarea apărării, atribut și componentă esențială a politicii de apărare, asigură promovarea intereselor naționale, definirea și îndeplinirea obiectivelor securității naționale în domeniul apărării.

Planificarea integrată a apărării, atribut și componentă esențială a controlului civil, reprezintă procesul de coordonare a dezvoltării și menținerii capacităților forțelor armate în scopul îndeplinirii obiectivelor politicii de apărare.

Aplicarea și perfecționarea Sistemului de Planificare, Programare, Bugetare și Evaluare a forțelor, activităților și resurselor Ministerului Apărării Naționale și a bugetării pe baza programelor majore contribuie semnificativ la planificarea și utilizarea eficientă a resurselor, în funcție de obiectivele specifice și prioritățile stabilite, angajamentele asumate de România față de NATO și UE, cerințele atingerii indicatorilor de performanță în cadrul evaluării sistemului.

Funcționarea eficientă și rezultatele pozitive ale sistemului sunt direct proporționale cu **asigurarea concordanței dintre obiectivele propuse și alocarea corespunzătoare a resurselor.**

Programarea resurselor financiare pentru apărare se realizează în concordanță cu obiectivele planificate și cu prioritățile stabilite. Finanțarea pe bază de programe constituie baza procesului de planificare și bugetare.

Deciziile privind planificarea și alocarea resurselor se aprobă în cadrul Consiliului de Planificare a Apărării, condus de ministrul apărării naționale.

Concepția privind managementul resurselor umane în Armata României este pusă în aplicare printr-un pachet de proiecte cuprinzând măsurile preconizate în vederea modernizării sistemului de management al resurselor umane în componentele sale esențiale: posturile, personalul și motivația pentru cariera militară.

În Armata României, cariera militară este gestionată pe baza acestui nou sistem, proiectat în raport cu nevoile actuale și de perspectivă și compatibil cu cele din armatele statelor membre NATO. La baza funcționării acestui sistem se află **Ghidul carierei**

militare, instrument ce asigură transparentă, șanse egale și corectitudine, pe criterii de performanță și experiență, în promovarea pe treptele ierarhiei militare.

Politica de management al personalului civil în armată vizează:

- asigurarea unui traseu de carieră pentru cei cu studii superioare pentru încadrarea posturilor de lideri de structuri-expert, în domenii ce nu necesită specializare militară;
- perfecționarea pregătirii prin cursuri de specializare;
- încadrarea civililor în posturi de expertiză și conducere din domeniile de sprijin al acțiunilor militare ce nu necesită specializare militară.

Planificarea carierei și prognozei pe termen mediu și lung a resurselor umane ale apărării se bazează pe gestiunea informatizată a personalului. Se urmărește asigurarea **competenței lingvistice**, în special a limbii engleze, pe niveluri și tipuri de funcții și unități.

Activitatea de audit intern vizează sprijinirea managementului de la toate nivelurile ierarhice ale Ministerului Apărării Naționale în îndeplinirea obiectivelor acestei instituții, printr-o abordare sistematică și metodică prin care se evaluează și se îmbunătățește eficacitatea sistemului de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului și a proceselor administrării.

Activitatea de asistență religioasă este organizată și se desfășoară în toate unitățile, marile unități și instituțiile militare de învățământ, în țară și în teatrele de operații, în scopul transmiterii învățăturii de credință proprii cultului cărui aparține personalul și cultivarea respectului față de valorile spirituale ale poporului român.

Organizarea și conducerea activității de asistență religioasă în Armata României se desfășoară cu sprijinul nemijlocit al bisericilor și cultelor recunoscute în stat. Serviciile religioase se desfășoară în lăcașurile de cult ale unităților militare, biserici construite sau capele amenajate.

Asistența medicală este în curs de adaptare la schimbările structurale și misiunile armatei și va cuprinde:

- asigurarea medicală operațională;
- asistența medicală curativă și profilactică, cercetarea medico-militară, învățământul medico-militar, asigurarea epidemică și sanitar-veterinară.

Odată cu operaționalizarea forțelor crește ponderea medicinii operaționale prin componentele sale: protecția medicală a forței, medicina de urgență, primul ajutor, asistența secundară, evacuările medicale.

Activitatea de cercetare științifică se desfășoară astfel încât să integreze continuu, în domeniul militar, transformările ce au survenit la nivelul societății, pe plan global. Cercetarea științifică se realizează de către instituțiile specializate ale armatei și, la nevoie, de cele din cadrul societății civile, fiind orientată atât către domeniul operațional, cât și către cel tehnic.

Identificarea și analizarea principalelor fenomene ce se manifestă în evoluția tehnologică a echipamentelor militare și a riscurilor și amenințărilor reprezintă premisa pentru elaborarea programelor de înzestrare a Armatei României.

b) Obiective

- stabilirea obiectivelor și priorităților politicii de apărare, pe baza documentelor de planificare a apărării la nivel național și departamental, etapizarea îndeplinirii acestora, precum și modul de alocare a resurselor necesare;
- modernizarea cadrului legislativ specific prin redefinirea statutului cadrelor militare, stabilirea competențelor de analiză și numire pe funcții a tuturor categoriilor de personal;
- selecționarea, pregătirea și numirea cadrelor militare în comandamentele NATO și ale Uniunii Europene, cele multinaționale, precum și a personalului participant la misiuni internaționale, la standardele impuse de fiecare post și misiune și valorificarea ulterioară a experienței acestora prin numirea în funcții importante din structura armatei;
- realizarea unui management financiar-contabil performant prin:
  - optimizarea planificării financiare;
  - execuția ritmică și echilibrată a bugetului;
  - informatizarea operațiunilor și componentelor activității financiar-contabile;
  - respectarea fazelor execuției bugetare în efectuarea tuturor cheltuielilor;
  - monitorizarea operativă a procesului bugetar;
  - creșterea răspunderii ordonatorilor de credite și a șefilor compartimentelor financiar-contabile.
- pregătirea și perfecționarea personalului armatei prin formele de învățământ militar propriu, cât și în cadrul școlilor NATO, precum și în institute din statele membre NATO;
- implementarea politicilor ce vizează cadrele militare în rezervă, în retragere și veteranii de război potrivit sistemelor existente în statele membre NATO;
- asigurarea asistenței juridice;
- armonizarea actelor normative;
- integrarea în sistemul de planificare, programare, bugetare și evaluare a tuturor domeniilor de planificare a apărării;
- perfecționarea capacității de estimare a costurilor;
- îmbunătățirea sistemului de indicatori sintetici utilizați în programele majore ale Ministerului Apărării Naționale și a instrumentelor de raportare folosite în cadrul sistemului de planificare, programare, bugetare și evaluare;
- îmbunătățirea capacității de reacție a sistemului de planificare a apărării, pentru a furniza în timp scurt, variante de soluționare, care să sprijine procesul decizional, la apariția unor solicitări suplimentare, neplanificate sau a unor constrângeri bugetare;
- informatizarea sistemului de management al resurselor pentru apărare;
- desfășurarea activităților ce privesc informarea publică și mass-media militară.

c) Instituții subordonate

- Departamentul pentru politica de apărare și planificare;
- Departamentul pentru relația cu Parlamentul și informare publică;
- Departamentul pentru armamente;
- Secretariatul general;
- Direcția management resurse umane;
- Direcția financiar-contabilă;
- Direcția audit intern;
- Corpul de control și inspecție;
- Direcția medicală.

d) Acte normative și documente de politici publice relevante

- Legea 500/2002 privind finanțele publice;
- Legea 473/2004 privind planificarea apărării;
- Strategia națională de apărare a țării;
- Programul de Guvernare pe perioada 2009-2012.

e) Acte normative și documente de politici publice planificate/ce urmează a fi elaborate: Cartea Albă a Apărării.

f) Programe bugetare care finanțează direcția de activitate

Cod program bugetar	Denumire program bugetar	Procent din bugetul alocat direcției de activitate reprezentat de program (conform Legii bugetului de stat pentru anul 2009)	Anexa ce cuprinde finanțarea programului
47	Administrație Centrală și Pensii	100%	F1

i. Scurtă prezentare program bugetar

Programul bugetar Administrație Centrală și Pensii este elaborat pe baza informațiilor din programul major și a Planului anual de modernizare și pregătire Administrație Centrală și Pensii pentru anul 2009. Aceste documente se elaborează la nivelul Ministerului Apărării Naționale, pe baza Legii nr. 473/2004 privind planificarea apărării.

Programul deservește structurile centrale al Ministerului Apărării Naționale, urmărind implementarea unui management eficient în domeniile: politica de apărare, planificarea integrată a apărării, activitatea legislativă, asistență juridică, resurse umane, financiar-contabil, audit intern, asistență medicală, cercetare științifică în domeniul militar, informare publică.

Restricțiile financiare din ultimii ani au condus la apariția unor dificultăți în ceea ce privește achiziția, în special, de echipamente majore, ceea ce influențează negativ îndeplinirea obiectivelor implementate exclusiv în cadrul acestui program major, precum și a unor cerințe ale obiectivelor la care programul major participă cu fonduri.

ii. Obiective program bugetar

- Stabilirea obiectivelor și priorităților politicii de apărare, pe baza documentelor de planificare a apărării la nivel național și departamental, etapizarea îndeplinirii acestora, precum și modul de alocare a resurselor necesare; perfecționarea capacității de estimare a costurilor, îmbunătățirea sistemului de indicatori sintetici utilizați în programele majore ale Ministerului Apărării Naționale și a instrumentelor de raportare folosite în cadrul sistemului de planificare, programare, bugetare și evaluare; îmbunătățirea capacității de reacție a sistemului de planificare a apărării; informatizarea sistemului de management al resurselor pentru apărare;

- Modernizarea cadrului legislativ specific prin redefinirea statutului cadrelor militare, stabilirea competențelor de analiză și numire pe funcții a tuturor categoriilor de personal; selecționarea, pregătirea și numirea cadrelor militare în comandamentele NATO și ale Uniunii Europene, cele multinaționale, precum și a personalului participant la misiuni internaționale, la standardele impuse de fiecare post și misiune și valorificarea ulterioară a experienței acestora prin numirea în funcții importante din structura armatei; finalizarea sistemului gestiunii informatizate a personalului armatei; pregătirea și perfecționarea personalului armatei prin formele de învățământ militar propriu, cât și în cadrul școlilor NATO, precum și în institute din statele membre NATO;

- Implementarea politicilor ce vizează cadrele militare în rezervă, în retragere și veteranii de război potrivit sistemelor existente în statele membre NATO; asigurarea asistenței juridice a Ministerului Apărării Naționale; armonizarea actelor normative.

iii. Sintează rezultate și indicatori

Rezultat al politicii: Există un sistem de management eficient în domeniile: politica de apărare, planificarea integrată a apărării, activitatea legislativă, asistență juridică, resurse umane, financiar-contabil, audit intern, asistență medicală, cercetare științifică în domeniul militar, informare publică.

Indicator: Număr de structuri restructurate și modernizate prin implementarea unui management eficient în toate domeniile de responsabilitate, astfel încât să corespundă noii structuri de forțe.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
100%	100%	100%	100%	100%	100%

Rezultat al acțiunii 1.1: Structurile din componența programului asigură elaborarea de politici de apărare și planificare, controlul, inspecția și auditarea principalelor activități din Armata României, relaționarea cu celelalte instituții publice centrale, îndeplinirea obiectivelor de cercetare științifică, derularea planului anual de achiziții publice, managementul resursei umane, asigurarea susținerii financiare pentru plata pensiilor și modernizarea sistemului medical militar.

Indicator: Gradul de îndeplinire a activităților principale.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
880/96%	890/97%	900/98%	910/99%	915/99%	920/99%

Rezultat al acțiunii 1.2: Încadrarea cu personal este realizată la nivelul stabilit.

Indicator: Gradul de asigurare cu personal.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
87%	89%	90%	91%	92%	93%

Rezultat al acțiunii 1.3: Structurile din cadrul programului sunt conectate la Sistemul Informatic pentru Sprijinul Acțiunilor Militare (SISAM).

Indicator: Gradul de implementare la structurile din cadrul programului, a Sistemului Informatic pentru Sprijinul Acțiunilor Militare (SISAM).

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
4,74%	4,74%	10,72	25,66%	47,58%	70,42%

Informații detaliate referitoare la indicatorii programului se regăsesc în Anexa F2.

iv. Măsuri de implementare

Data	Activitatea de implementare/ documentul	Structura care răspunde	Observații
Iulie 2009	Aprobarea Directivei de Planificare a Apărării	Consiliul de Planificare a Apărării	
August 2009	Elaborarea proiectului programului major <i>Administrație Centrală și Pensii</i>	Directorul programului major <i>Administrație Centrală și Pensii</i>	
Septembrie 2009	Elaborarea proiectului de buget pe bază de programe	Direcția planificare integrată a apărării, Direcția financiar-contabilă	
Decembrie 2009	Elaborarea Planului anual de modernizare și pregătire pentru anul 2010	Directorul programului major <i>Administrație Centrală și Pensii</i>	

5. Realizarea unui sistem informațional strategic specializat și multidirecțional, concomitent cu dezvoltarea sistemelor adecvate de comunicații necesare schimbului de informații și dezvoltarea unei structuri de informații flexibile și modulare.

a) Situația curentă

Activitatea serviciilor de informații pentru apărare reprezintă o componentă esențială a sistemului național de securitate pentru prevenirea și avertizarea oportună asupra riscurilor și amenințărilor. Informațiile asigură evitarea surprinderii prin identificarea riscurilor externe și interne militare și non-militare, precum și superioritatea de decizie și informațională, prin obținerea, prelucrarea și furnizarea de produse finite de informații (intelligence) către autoritățile decizionale naționale, aliate și parteneri.

Serviciile de informații pentru apărare trebuie să aibă o bună capacitate de adaptare la provocările și oportunitățile interne și internaționale, fiind primele structuri ce anticipează schimbările și tendințele mediului de securitate.

Sistemul de informații pentru apărare se înscrie în sprijinul pentru dezvoltarea politicii de apărare a României, configurarea dimensiunilor majore ale diplomației apărării și asistența pentru evaluarea de către structurile politico-militare a dimensiunilor de transformare a mediului de securitate regional și global.

Scopul determinant al activității de informații pentru apărare este și va rămâne realizarea superiorității informaționale, prin obținerea, prelucrarea și furnizarea de produse finite de informații (intelligence), către autoritățile decizionale naționale, aliate și parteneri.

Se acordă prioritate realizării capacității operaționale a structurilor din cadrul programului pentru: prevenirea surprinderii strategice; realizarea superiorității informaționale; consolidarea reprezentării diplomatice militare; dezvoltarea unor capacități de pregătire specifice; prevenirea și contracararea culegerii de informații militare de către serviciile de informații adverse; protecția obiectivelor și personalului Ministerului Apărării Naționale atât pe teritoriul național cât și în teatrele de operații, a intereselor economice și patrimoniale ale armatei; asigurarea securității informațiilor clasificate și a sistemelor informatice și de comunicații; prevenirea și combaterea actelor de terorism și a faptelor asimilate acestora, a altor amenințări asimetrice, în cooperare cu celelalte structuri cu atribuții în domeniul securității naționale; organizarea și executarea activităților specifice pentru prevenirea și contracararea amenințărilor transfrontaliere; promovarea și apărarea intereselor politico-militare și militare naționale.

b) Obiective

- dezvoltarea unor structuri de informații flexibile și modulare, care pot fi incluse în unități de luptă dislocabile și care vor putea pune la dispoziție, în mod oportun și eficient, informațiile necesare îndeplinirii misiunilor, inclusiv cele necesare pentru protecția trupelor dislocate în diverse teatre de operații;
- protecția informațiilor clasificate NATO, la nivelul standardelor NATO în domeniu și în conformitate cu reglementările elaborate la nivelul Autorității Naționale de Securitate;
- realizarea interoperabilității în domeniul componentelor de securitate a informațiilor din cadrul rețelelor de calculatoare și al sistemelor de comunicații;
- alocarea cu prioritate a fondurilor pentru elementele de infrastructură care contribuie în mod direct la operaționalizarea structurilor specializate de informații și contrainformații militare, îmbunătățirea condițiilor de viață ale personalului și menținerea operativității echipamentelor.

c) Instituții subordonate

Direcția Generală de Informații a Apărării asigură obținerea, prelucrarea, verificarea, stocarea și valorificarea informațiilor și datelor referitoare la factorii de risc și la amenințările interne și externe, militare și non-militare, ce pot afecta securitatea națională în domeniul militar. De asemenea, coordonează aplicarea măsurilor contrainformative și cooperarea cu serviciile/structurile departamentale naționale și de informații, precum și cu cele ale statelor membre ale alianțelor, coalițiilor și organizațiilor internaționale.

d) Acte normative și documente de politici publice relevante

- Legea 500/2002 privind finanțele publice;
- Legea 473/2004 privind planificarea apărării;

- Legea 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român;
- Strategia națională de apărare a țării;
- Programul de Guvernare pe perioada 2009-2012;
- Legea 51/1991 privind siguranța națională a României;
- Strategia de Securitate Națională a României – 2007;
- Doctrina Națională a Informațiilor pentru Securitate - 2004.

e) **Acte normative și documente de politici publice planificate/ce urmează a fi elaborate:** Carta Albă a Apărării.

f) Programe bugetare care finanțează direcția de activitate

Cod program bugetar	Denumire program bugetar	Procent din bugetul alocat direcției de activitate reprezentat de program (conform Legii bugetului de stat pentru anul 2009)	Anexa ce cuprinde finanțarea programului
48	Informații pentru Apărare	100%	G1

i. Scurtă prezentare program bugetar

Programul bugetar Informații pentru Apărare este elaborat pe baza informațiilor din programul major și a Planului anual de modernizare și pregătire Informații pentru Apărare pentru anul 2009. Aceste documente se elaborează la nivelul Ministerului Apărării Naționale, pe baza Legii nr. 473/2004 privind planificarea apărării.

Programul urmărește obținerea de informații despre riscurile și amenințările externe și interne, militare sau nonmilitare, care ar putea afecta securitatea națională, precum și evaluarea oportunității a acestora, pentru determinarea capacităților și intențiilor oricărui adversar sau potențial adversar, în timp și spațiu.

Restricțiile financiare din ultimii ani au condus la apariția unor dificultăți în ceea ce privește achiziția, în special, de echipamente majore, ceea ce influențează îndeplinirea unor cerințe ale Obiectivelor aflate în coordonarea programului major.

ii. Obiective program bugetar

- Dezvoltarea unor structuri de informații flexibile și modulare, care pot fi incluse în unități de luptă dislocabile și care vor putea pune la dispoziție, în mod oportun și eficient, informațiile necesare îndeplinirii misiunilor, inclusiv cele necesare pentru protecția trupelor dislocate în diverse teatre de operații;
- Protecția informațiilor clasificate NATO, la nivelul standardelor NATO în domeniu și în conformitate cu reglementările elaborate la nivelul Autorității Naționale de Securitate ;
- Realizarea interoperabilității în domeniul componentelor de securitate a informațiilor din cadrul rețelelor de calculatoare și al sistemelor de comunicații.

iii. Sinteza rezultatelor și indicatori

Rezultat al politicii: Există un sistem informațional strategic specializat și multidirecțional, bazat pe sisteme adecvate de comunicații necesare schimbului de informații și pe o structură de informații flexibile și modulare.

Indicator: Informații furnizate cu privire la riscurile și amenințările la adresa siguranței naționale.

Valoarea indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
100%	100%	100%	100%	100%	100%

Rezultat al acțiunii I.1: Datele și informațiile necesare realizării siguranței naționale în domeniul militar, întocmite pe baza solicitărilor factorilor de decizie militară și politico-militară se asigură în timp oportun și în volum complet.

Indicator: Asigurarea în timp oportun a datelor și informațiilor necesare realizării siguranței naționale în domeniul militar întocmite pe baza solicitărilor factorilor de decizie militară și politico-militară.

Valoarea indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
100%	100%	100%	100%	100%	100%

Rezultat al acțiunii I.2: Obiectivele asumate față de NATO și Obiectivul Global al UE din responsabilitatea programului major „Informații pentru Apărare” care sunt implementate conform calendarului.

Indicator: Număr de Obiective din responsabilitatea programului major „Informații pentru Apărare” care sunt implementate conform calendarului.

Valoarea indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
2	2	2	2	2	2

Informații detaliate referitoare la indicatorii programului se regăsesc în Anexa G2.

iv. Măsuri de implementare

Data	Activitatea de implementare/ documentul	Structura care răspunde	Observații
Iulie 2009	Aprobarea Directivei de Planificare a Apărării	Consiliul de Planificare a Apărării	
August 2009	Elaborarea proiectului programului major <i>Informații pentru Apărare</i>	Directorul programului major <i>Informații pentru Apărare</i>	
Septembrie 2009	Elaborarea proiectului de buget pe bază de programe	Direcția planificare integrată a apărării, Direcția financiar-contabilă	
Decembrie 2009	Elaborarea Planului anual de modernizare și pregătire pentru anul 2010	Directorul programului major <i>Informații pentru Apărare</i>	

6. Coordonarea politicii și activităților de integrare în organisme și organizațiile internaționale la care România este parte, precum și întreținerea și dezvoltarea relațiilor de cooperare politico – militară cu celelalte state.

a) Situația curentă

Reprezentarea internațională a Armatei României se realizează prin consultări bilaterale sistematice cu toți membrii NATO, participarea la proiecte și inițiative pentru promovarea cooperării, securității și stabilității, aderarea la convențiile și acordurile în domeniile de interes, participarea cu observatori militari și trupe în teatrele de operații, utilizarea formelor instituționalizate de cooperare politică, consultări, schimburi de informații și asocieri la declarațiile politice, participarea României la întâlnirile bilaterale și multilaterale consacrate procesului operațional al UE în domeniul managementului crizelor.

Se asigură fondurile necesare pentru plata contribuțiilor Ministerului Apărării Naționale la bugetul militar, precum și la alte inițiative/angajamente internaționale și a contribuțiilor Ministerului Apărării Naționale ce derivă din calitatea României de membru UE.

Se urmărește asigurarea fondurilor necesare pentru susținerea personalului Ministerului Apărării Naționale aflat în misiuni permanente în cadrul structurilor și organismelor internaționale la care România este parte.

b) Obiective

- participarea activă în cadrul organismelor și organizațiilor internaționale;
- asigurarea reprezentării Ministerului Apărării Naționale în raporturile cu armatele altor state;
- dezvoltarea relațiilor de cooperare politico-militară cu celelalte state;
- cooperarea în domeniul instruirii personalului prin acceptarea ofertelor de cursuri în domeniul militar;
- organizarea de întâlniri pe diferite teme specifice domeniului politico-militar, în vederea încheierii de acorduri și parteneriate;
- realizarea schimbului informațional pentru contribuția la întărirea securității și stabilității naționale;
- configurarea unor noi parteneriate și forme de cooperare;
- asigurarea accesului la procesul de luare a deciziilor majore în planul securității europene și euroatlantice.

c) Instituții subordonate

Departamentul pentru Politica de Planificare și Apărare care, pe această dimensiune, coordonează cooperarea politico-militară internațională, diplomația în domeniul apărării, îndeplinirea obiectivelor internaționale asumate, realizează analiza politico-militară, implementarea politicii de apărare, inclusiv a politicilor NATO, la nivelul instituției, asigură reprezentarea Ministerului Apărării Naționale, aferentă domeniilor de activitate.

Se urmărește planificarea și desfășurarea activităților internaționale în următoarea ordine de priorități: cooperarea în format NATO și UE; cooperarea cu statele membre NATO și UE; cooperarea în cadrul inițiativelor regionale; cooperarea cu statele vecine, aspirante la aderarea la NATO/UE, cooperarea cu statele participante la Dialogul Mediteranean, Inițiativa de cooperare de la Istanbul, Procesul Barcelona și alte inițiative multilaterale.

Statul Major General asigură desfășurarea relațiilor militare internaționale și încheierea înțelegerilor tehnice cu armatele altor state.

d) Acte normative și documente de politici publice relevante

- Legea 500/2002 privind finanțele publice;
- Legea 473/2004 privind planificarea apărării;
- Strategia națională de apărare a țării;
- Programul de Guvernare pe perioada 2009-2012.

e) Acte normative și documente de politici publice planificate/ce urmează a fi elaborate: Carta Albă a Apărării.

f) Programe bugetare care finanțează direcția de activitate

Cod program bugetar	Denumire program bugetar	Procent din bugetul alocat direcției de activitate reprezentat de program (conform Legii bugetului de stat pentru anul 2009)	Anexa ce cuprinde finanțarea programului
49	Reprezentare Internațională	100%	HI

i. Scurtă prezentare program bugetar

Programul bugetar Reprezentare Internațională este elaborat pe baza informațiilor din programul major și a Planului anual de modernizare și pregătire Reprezentare Internațională pentru anul 2009. Aceste documente se elaborează la nivelul Ministerului Apărării Naționale, pe baza Legii nr. 473/2004 privind planificarea apărării.

Programul Reprezentare Internațională asigură îndeplinirea angajamentelor și obligațiilor asumate de România în cadrul organizațiilor și organismelor internaționale al căror membru este și creează premisele pentru valorificarea statutului de membru cu drepturi depline al NATO și UE.

ii. Obiective program bugetar

Asigurarea fondurilor necesare pentru:

- susținerea financiară a personalului Ministerului Apărării Naționale care încadrează funcții la reprezentanțele, misiunile și posturile internaționale din cadrul NATO, UE și celelalte organizații și organisme din domeniul apărării la care România este parte;
- achitarea cotizațiilor și contribuțiilor ce revin României la diferite organizații și organisme internaționale cu implicații în domeniul apărării sau de securitate;
- finanțarea participării personalului Ministerului Apărării Naționale la diferite cursuri de perfecționare a pregătirii de specialitate.

iii. Sinteza rezultate și indicatori

Rezultat al politicii: Realizarea coordonării activităților de integrare deplină în organismele și organizațiile internaționale la care România este parte, precum și a întreținerii și dezvoltării relațiilor de cooperare politico-militară cu celelalte state.

Indicator: Gradul de îndeplinire a activităților care contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
91%	88%	100%	100%	100%	100%

Rezultat al acțiunii 1.1: Realizarea plății cotizațiilor și contribuțiilor la organizațiile și organismele internaționale.

Indicator: Plata cotizațiilor și contribuțiilor la organizațiile și organismele internaționale.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
98%	98%	100%	100%	100%	100%

Rezultat al acțiunii 1.2: Realizarea susținerii financiare a personalului Ministerului Apărării Naționale aflat în misiune permanentă în cadrul structurilor internaționale.

Indicator: Asigurarea susținerii financiare a personalului Ministerului Apărării Naționale aflat în misiune permanentă în cadrul structurilor internaționale.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
90%	85%	100%	100%	100%	100%

Rezultat al acțiunii 1.3: Realizarea susținerii financiare pentru participarea personalului Ministerului Apărării Naționale la cursurile cu selecție deschisă.

Indicator: Asigurarea susținerii financiare pentru participarea personalului Ministerului Apărării Naționale la cursurile cu selecție deschisă.

Valoare indicator :

2008	2009	2010	2011	2012	2013
85%	80%	100%	100%	100%	100%

Informații detaliate referitoare la indicatorii programului se regăesc în Anexa H2.

iv. Măsuri de implementare

Data	Activitatea de implementare/ documentul	Structura care răspunde	Observații
Iulie 2009	Aprobarea Directivei de Planificare	Consiliul de Planificare	

Data	Activitatea de implementare/ documentul	Structura care răspunde	Observații
	a Apărării	a Apărării	
August 2009	Elaborarea proiectului programului major <i>Reprezentare Internațională</i>	Directorul programului major <i>Reprezentare Internațională</i>	
Septembrie 2009	Elaborarea proiectului de buget pe bază de programe	Direcția planificare integrată a apărării, Direcția financiar- contabilă	
Decembrie 2009	Elaborarea Planului anual de modernizare și pregătire pentru anul 2010	Directorul programului major <i>Reprezentare Internațională</i>	

VIII. MONITORIZAREA PLANULUI STRATEGIC

Monitorizarea are ca obiective:

- verificarea modului de implementare a obiectivelor stabilite prin Directiva de Planificare a Apărării, comparativ cu resursele financiare alocate;
- identificarea domeniilor în care este necesară aplicarea de măsuri corective;
- utilizarea informațiilor în ciclurile de planificare viitoare.

Monitorizarea se face pe baza :

- rapoartelor privind execuția bugetului (trimestrial);
- rapoartelor privind stadiul implementării programelor majore ale M.Ap.N. (anual) și ale Planurilor anuale de modernizare și pregătire (semestrial).

Departamentul pentru politica de apărare și planificare, prin Direcția planificare integrată a apărării, asigură planificarea integrată a apărării în Ministerul Apărării Naționale.

Prin asigurarea planificării integrate a apărării se înțelege:

- Stabilirea obiectivelor și priorităților politicii de apărare, pe baza documentelor de planificare de la nivel național și departamental, etapizarea îndeplinirii acestora, precum și modul de alocare a resurselor necesare;

- Urmărirea modului de realizare a obiectivelor Ministerului Apărării Naționale, precum și evaluarea modului de alocare și utilizare a resurselor financiare corespunzătoare;
- Armonizarea obiectivelor domeniilor de planificare;
- Coordonarea sistemului de planificare, programare, bugetare și evaluare în Armata României, astfel încât să se poată asigura îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare, transparența și controlul civil privind modul de utilizare a resurselor pentru apărare.

Directorii de programe majore răspund de elaborarea, coordonarea, monitorizarea și executarea programelor. Aceștia trimit rapoarte privind îndeplinirea obiectivelor programului la Departamentul pentru Politică de Apărare și Planificare și Statul Major General care, după analizarea acestora, propun măsuri de soluționare a problemelor. Raportul cu aceste propuneri se discută în cadrul Consiliului de Planificare a Apărării și se aprobă de către ministrul apărării naționale, după care se transmit spre execuție directorilor programelor majore.

Consiliul de Planificare a Apărării este organul deliberativ abilitat să hotărască obiectivele și acțiunile de importanță majoră ce trebuie desfășurate pentru îndeplinirea sarcinilor ce revin Ministerului Apărării Naționale din documentele ce definesc concepția integrată de planificare a apărării naționale, precum și volumul, structura și modul de alocare a resurselor umane, materiale și financiare necesare îndeplinirii acestora.

Consiliul este condus de ministrul apărării naționale și este compus din secretarii de stat, șeful Statului Major General, secretarul general al Ministerului Apărării Naționale, directorul general al Direcției Generale de Informații a Apărării, șefii categoriilor de forțe ale armatei și alți șefi de structuri centrale.

În baza prevederilor art. 22 și ale art. 55 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice și ale art. 2 alin.(3) din Legea Contabilității nr.82/1991, republicată, **Direcția Financiar-Contabilă asigură monitorizarea execuției bugetului Ministerului Apărării Naționale.**

Secretariatul General asigură implementarea, monitorizarea și evaluarea prevederilor cuprinse în strategiile și programele de reformă ale administrației publice, elaborate pe baza Programului de guvernare, precum și a sistemului de control managerial.

FINANȚAREA PROGRAMULUI MAJOR FORȚE TERESTRE

Mii lei

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat	Propunere	Estimare pe termen mediu		
	2008	2009			2010	2011	2012
Buget consolidat	2.231.535	2.009.391	2.009.391	2.324.045	3.394.049	3.581.412	3.710.677
Total cheltuieli	2.231.535	2.009.391	2.009.391	2.324.045	3.394.049	3.581.412	3.710.677
Titlul I Cheltuieli de personal	1.401.937	1.326.838	1.326.838	1.652.278	1.900.125	2.185.136	2.512.906
Titlul II Bunuri și servicii	348.645	279.457	279.457	380.300	399.311	399.311	399.311
Titlul III Dobânzi	373	0	0	0	0	0	0
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	1.387	1.397	1.397	5.381	6.187	7.115	8.181
Titlul VIII Asistența socială	46.753	46.753	46.753	23.096	26.560	30.545	35.126
Titlul IX Alte cheltuieli	393	353	353	450	475	500	600
Titlul X Active nefinanciare	425.135	354.593	354.593	262.540	1.061.391	958.805	754.553
Titlul XIII Rambursări de credite	6.912	0	0	0	0	0	0
1. Bugetul de stat	2.208.910	1.957.476	1.957.476	2.285.463	3.352.637	3.538.453	3.665.938
Titlul I Cheltuieli de personal	1.401.496	1.325.665	1.325.665	1.643.635	1.890.183	2.173.706	2.499.764
Titlul II Bunuri și servicii	326.486	263.732	263.732	350.704	368.236	368.236	368.236
Titlul III Dobânzi	373	0	0	0	0	0	0
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	1.387	1.397	1.397	5.381	6.187	7.115	8.181
Titlul VIII Asistența socială	46.753	46.753	46.753	22.908	26.344	30.297	34.841
Titlul IX Alte cheltuieli	393	353	353	450	475	500	600
Titlul X Active nefinanciare	425.110	319.576	319.576	262.385	1.061.212	958.599	754.316
Titlul XIII Rambursări de credite	6.912	0	0	0	0	0	0
Capitolul 54.01 Alte servicii publice generale	393	353	353	450	475	500	600
Titlul IX Alte cheltuieli	393	353	353	450	475	500	600

Sursa de finanțare	Execuție		Propunere			Estimare pe termen mediu		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
Capitolul 60.01 Apărare	2.106.052	1.843.456	2.158.217	3.210.282	3.380.989	3.491.027		
Titlul I Cheltuieli de personal	1.357.798	1.283.629	1.590.199	1.828.729	2.103.038	2.418.496		
Titlul II Bunuri și servicii	298.208	242.372	311.363	326.930	326.930	326.930		
Titlul III Dobânzi	373	0	0	0	0	0		
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	2	0	3.261	3.750	4.312	4.958		
Titlul VIII Asistență socială	18.276	60	149	171	197	226		
Titlul X Active nefinanciare	424.483	317.395	253.245	1.050.702	946.512	740.417		
Titlul XIII Rambursări de credite	6.912	0	0	0	0	0		
65.01 Învățământ	74.579	65.871	102.797	114.283	125.228	137.816		
Titlul I Cheltuieli de personal	43.698	42.036	53.435	61.453	70.667	81.267		
Titlul II Bunuri și servicii	28.278	21.360	39.328	41.293	41.293	41.293		
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	0	0	331	380	437	502		
Titlul VIII Asistență socială	1.976	294	568	653	751	863		
Titlul X Active nefinanciare	627	2.181	9.135	10.504	12.080	13.891		
67.01 Cultură, recreere și religie	1.210	1.163	1.310	1.506	1.732	1.992		
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	1.210	1.163	1.310	1.506	1.732	1.992		
68.01 Asigurări și asistență	26.676	46.633	22.689	26.091	30.004	34.503		
Titlul I Cheltuieli de personal	0	0	1	1	1	1		
Titlul II Bunuri și servicii	0	0	13	13	13	13		
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	175	234	479	551	634	729		
Titlul VIII Asistență socială	26.501	46.399	22.191	25.520	29.349	33.752		
Titlul X Active nefinanciare	0	0	5	6	7	8		
2. Venituri proprii	22.625	51.915	38.582	41.412	42.959	44.739		
Titlul I Cheltuieli de personal	441	1.173	8.643	9.942	11.430	13.142		

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat	Propunere	Estimare pe termen mediu		
	2008	2009			2010	2011	2012
Titlul II Bunuri și servicii	22.159	15.725	29.596	31.075	31.075	31.075	31.075
Titlul VIII Asistență socială	0	0	188	216	248	285	285
Titlul X Active nefinanciare	25	35.017	155	179	206	237	237
60.10 Apărare	21.494	46.704	37.957	40.741	42.264	44.017	44.017
Titlul I Cheltuieli de personal	213	0	8.579	9.868	11.345	13.045	13.045
Titlul II Bunuri și servicii	21.281	13.254	29.110	30.565	30.565	30.565	30.565
Titlul VIII Asistență socială	0	0	188	216	248	285	285
Titlul X Active nefinanciare	0	33.450	80	92	106	122	122
65.10 Învățământ	403	2.544	0	0	0	0	0
Titlul I Cheltuieli de personal	210	994	0	0	0	0	0
Titlul II Bunuri și servicii	193	319	0	0	0	0	0
Titlul X Active nefinanciare	0	1.231	0	0	0	0	0
67.10 Cultură, recreere și religie	728	2.667	625	671	695	722	722
Titlul I Cheltuieli de personal	18	179	64	74	85	97	97
Titlul II Bunuri și servicii	685	2.152	486	510	510	510	510
Titlul X Active nefinanciare	25	336	75	87	100	115	115
65.10.25 Cercetare și dezvoltare pentru învățământ	0	1.536	0	0	0	0	0
Titlul I Cheltuieli de personal	0	362	0	0	0	0	0
Titlul II Bunuri și servicii	0	103	0	0	0	0	0
Titlul X Active nefinanciare	0	1.071	0	0	0	0	0

FIȘĂ INDICATORI PROGRAM MAJOR FORȚE TERESTRE

Rezultatul politicii nr.1	1.1.1. TITLU: STRUCTURILE DIN CADRUL FORTELOR TERESTRE SUNT CAPABILE SĂ PARTICIPE LA ÎNTREAGA GAMĂ DE MISIUNI NATO ȘI UE.					
Modalitatea de calcul	1.1.2. INDICATORI DE PERFORMANȚA					
1.1.2.1. NUMĂR DE STRUCTURI	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Informații despre indicator	21	31	42	43	51	54
Titlul indicatorului	Numărul de structuri din FT planificate să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE (evaluate)					
Frecvența măsurării	1.1.2.1.1 Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Forțe Terestre					
Mecanismul de colectare a datelor	1.1.2.1.2 Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008	Valoare: 21				
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare					
Rezultatul acțiunii nr.1.1	Titlu:Obiectivele asumate față de NATO și Obiectivul Global al UE, în derulare, care sunt în responsabilitatea Forțelor Terestre, sunt implementate conform termenelor stabilite					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
1.1.2.2. NUMĂR PROGNOZAT	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.1.3. INFORMAȚII DESPRE INDICATOR	11	11	11	11	11	11
Titlul indicatorului	Număr de obiective din responsabilitatea FT care sunt implementate conform calendarului Anual					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	1.1.3.1.1 Directorul programului major Forțe Terestre					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008	Valoare: 11				
Tendința prognozată a evoluției	Menținere					

Rezultatul acțiunii nr.1.2						
Titlu: În structurile Forțelor Terestre există un nivel corespunzător al instruirii și mentenanței echipamentului și facilităților, în raport cu personalul încadrat						
Indicatori de performanță						
Modalitatea de calcul	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.1.3.2. CHELTUIELI DE OPERARE-MENTENANȚĂ/CHELTUIELI DE PERSONAL (%)	23%	21%	35%	21%	18%	16%
1.1.4. INFORMAȚII DESPRE INDICATOR						
Raportul dintre cheltuielile de operare-mentenanță și cheltuielile de personal determinate conform metodologiei NATO						
Titlul indicatorului	Anual					
Frecvența măsurării	1.1.4.1.1 Directorul programului major Forțe Terestre					
Sursa informațiilor	Raport anual					
Mecanismul de colectare a datelor	An: 2008 Valoare: 23%					
Ultimul rezultat cunoscut	Crescătoare					
Tendința prognozată a evoluției						
Rezultatul acțiunii nr.1.3						
Titlu: Forțele Terestre au o structură de personal modernă și eficientă.						
Indicatori de performanță						
Modalitatea de calcul	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.1.4.2. NUMĂRUL DE OFIȚERI/ NUMĂRUL DE SUBOFIȚERI/ NUMĂRUL DE SOLDAȚI ȘI GRADAȚI VOLUNTARI	1/2,62/3,98	1/2,56/3,87	1/2,65/4,13	1/2,63/4,22	1/2,51/4,12	1/2,51/4,19
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Numărul de subofițeri și numărul de soldați și gradați voluntari raportat la numărul de ofițeri					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	1.1.4.2.1 Directorul programului major Forțe Terestre					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 1/2,62/3,98					
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare					

FINANȚAREA PROGRAMULUI MAJOR FORȚE AERIE

Mii lei

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat	Propunere	Estimare pe termen mediu		
	2008	2009			2010	2011	2012
Buget consolidat	1.084.423	853.788	1.850.684	2.494.115	3.048.830	2.812.825	
Total cheltuieli	1.084.423	853.788	1.850.684	2.494.115	3.048.830	2.812.825	
Titlul I Cheltuieli de personal	378.475	353.945	410.892	456.137	480.147	505.554	
Titlul II Bunuri si servicii	236.722	170.356	388.631	648.685	967.694	1.000.519	
Titlul III Dobânzi	2.298	0	0	0	0	0	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	320	1.001	522	575	575	575	
Titlul VII Asistență socială	23.972	23.977	11.160	11.029	11.029	11.029	
Titlul X Active nefinanciare	410.920	304.509	1.039.479	1.377.689	1.589.385	1.295.148	
Titlul XIV Rambursări	31.718	0	0	0	0	0	
Capitolul 60.01 Apărare	1.052.773	813.086	1.819.127	2.460.978	3.013.509	2.775.072	
Titlul I Cheltuieli de personal	364.946	341.853	397.403	441.299	463.825	487.600	
Titlul II Bunuri si servicii	232.415	165.999	381.900	641.595	959.904	991.929	
Titlul III Dobânzi	2.298	0	0	0	0	0	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	285	900	450	500	500	500	
Titlul VII Asistență socială	10.206	3	5	5	5	5	
Titlul X Active nefinanciare	410.906	304.331	1.039.369	1.377.579	1.589.275	1.295.038	
Titlul XIV Rambursări	31.718	0	0	0	0	0	
Capitolul 65.01 Învățământ	18.802	16.591	20.294	22.002	24.186	26.618	
Titlul I Cheltuieli de personal	13.529	12.092	13.489	14.838	16.322	17.954	
Titlul II Bunuri si servicii	4.267	4.297	6.671	7.030	7.730	8.530	
Titlul VII Asistență socială	992	24	24	24	24	24	
Titlul X Active nefinanciare	14	178	110	110	110	110	
Capitolul 67.01 Cultură, recreere și religie	40	60	60	60	60	60	
Titlul II Bunuri si servicii	40	60	60	60	60	60	
Titlul VII Asistență socială	0	0	0	0	0	0	

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat	Propunere	Estimare pe termen mediu		
	2008	2009			2010	2011	2012
Capitolul 68.01 Asigurări și asistență socială	12.809	24.051	11.203	11.075	11.075	11.075	11.075
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	35	101	72	75	75	75	75
Titlul VII Asistență socială	12.773	23.950	11.131	11.000	11.000	11.000	11.000
1. Buget de stat							
Total cheltuieli	1.065.488	815.651	1.807.147	2.451.028	3.005.743	2.769.738	
Titlul I Cheltuieli de personal	378.475	353.945	410.892	456.137	480.147	505.554	
Titlul II Bunuri și servicii	220.723	146.447	360.094	620.598	939.607	972.432	
Titlul III Dobânzi	2.298	0	0	0	0	0	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	320	1.001	522	575	575	575	
Titlul VII Asistență socială	23.972	23.977	11.160	11.029	11.029	11.029	
Titlul X Active nefinanciare	407.983	290.281	1.024.479	1.362.689	1.574.385	1.280.148	
Titlul XIV Rambursări	31.718	0	0	0	0	0	
Capitolul 60.01 Apărare	1.034.358	776.149	1.776.290	2.418.591	2.971.122	2.732.685	
Titlul I Cheltuieli de personal	364.946	341.853	397.403	441.299	463.825	487.600	
Titlul II Bunuri și servicii	216.923	143.112	353.953	614.098	932.407	964.432	
Titlul III Dobânzi	2.298	0	0	0	0	0	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	285	900	450	500	500	500	
Titlul VII Asistență socială	10.206	3	5	5	5	5	
Titlul X Active nefinanciare	407.983	290.281	1.024.479	1.362.689	1.574.385	1.280.148	
Titlul XIV Rambursări	31.718	0	0	0	0	0	
Capitolul 65.01 Învățământ	18.321	15.451	19.654	21.362	23.546	25.978	
Titlul I Cheltuieli de personal	13.529	12.092	13.489	14.838	16.322	17.954	
Titlul II Bunuri și servicii	3.800	3.335	6.141	6.500	7.200	8.000	
Titlul VII Asistență socială	992	24	24	24	24	24	
Capitolul 68.01 Asigurări și asistență socială	12.809	24.051	11.203	11.075	11.075	11.075	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	35	101	72	75	75	75	
Titlul VII Asistență socială	12.773	23.950	11.131	11.000	11.000	11.000	
2. Venituri proprii							
Total cheltuieli	18.935	38.137	43.537	43.087	43.087	43.087	
Titlul II Bunuri și servicii	15.998	23.909	28.537	28.087	28.087	28.087	

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat		Propunere		Estimare pe termen mediu		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Titlul X Active nefinanciare	2.937	14.228	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Capitolul 60.10 Apărare	18.415	36.937	42.837	42.387	42.387	42.387	42.387	42.387	42.387
Titlul II Bunuri și servicii	15.492	22.887	27.947	27.497	27.497	27.497	27.497	27.497	27.497
Titlul X Active nefinanciare	2.923	14.050	14.890	14.890	14.890	14.890	14.890	14.890	14.890
Capitolul 65.10 Învățământ	481	1.140	640	640	640	640	640	640	640
Titlul II Bunuri și servicii	467	962	530	530	530	530	530	530	530
Titlul X Active nefinanciare	14	178	110	110	110	110	110	110	110
Capitolul 67.10 Cultură, recreere și religie	40	60	60	60	60	60	60	60	60
Titlul II Bunuri și servicii	40	60	60	60	60	60	60	60	60

Anexa B 2

FIȘĂ INDICATORI PROGRAM MAJOR FORȚE AERIE

Rezultatul politicii nr.1	Titlu: Structuri din Forțele Aeriene pregătite la nivelul standardelor operaționale NATO/UE.			
	1.1.5. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ			
Modalitatea de calcul	2008	2009	2010	2011
1.1.5.1. NUMĂR DE STRUCTURI/ PONDERE EFECTIVE ASOCIATE (%)	26/6,75%	34/7,87%	57/18,70%	58/19,39%
Informații despre indicator				
Titlul indicatorului	Număr de structuri / procentul efectivelor asociate, în raport cu cifra de personal bugetată pe total.			
Frecvența măsurării	Anual			
Sursa informațiilor	Directorul programului major Forțe Aeriene			
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual			
			2012	2013
			59/22,01%	60/22,37%

Ultimul rezultat cunoscut	Trim. I /2009	Valoare: 32/7,05 %				
Tendința prognozzată a evoluției	Crescătoare.					
Rezultatul acțiunii nr.1.1	Titlu: Obiectivele asumate față de NATO și Obiectivul Global al UE, care sunt în responsabilitatea Forțelor Aeriene, sunt implementate conform termenelor și calendarului.					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
<i>Număr Obiective</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	2	2	8	8	8	8
1.1.6. INFORMAȚII DESPRE INDICATOR						
Titlul indicatorului	Număr de obiective din responsabilitatea Forțelor Aeriene care sunt implementate conform calendarului.					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Forțe Aeriene					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	Trim. I /2009 Valoare: 2					
Tendința prognozzată a evoluției	Crescătoare.					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Cheltuieli pentru modernizare înzestrare/ cheltuieli de personal (%)</i>	107,54%	78,24%	219%	270%	247%	169%
1.1.7. INFORMAȚII DESPRE INDICATOR						
Titlul indicatorului	Indicator de modernizare (raportul dintre cheltuielile alocate pentru înzestrare și cheltuieli de personal).					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Forțe Aeriene					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	Trim. I /2009 Valoare: 202,75%					
Tendința prognozzată a evoluției	Crescătoare.					
Rezultatul acțiunii nr.1.2	Titlu: În structurile Forțelor Aeriene există un nivel corespunzător de instruire a personalului și mentenanță a echipamentelor și facilităților, în raport cu personalul încadrat.					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013

1.1.7.1. NUMĂR DE ORE DE ZBOR/AN	14.873	12.125	11.122	10.000	9.000	Condiționat de intrarea în exploatare a avionului multirol
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Numărul de ore de zbor pentru executarea misiunilor Forțelor Aeriene și îndeplinirea obiectivelor de instruire a personalului navigant.					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Forțe Aeriene					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut(%)	Trim. I /2009 Valoare: 2.798					
Tendința prognozată a evoluției	Descrescătoare.					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.1.7.2. CHELTUIELI DE OPERARE ȘI MENTENANȚĂ/CHELTUIELI PERSONAL (%)	54,28%	41,12%	72%	139%	197%	193%
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Indicator de operativitate (raportul dintre cheltuielile alocate pentru operare și mentenanță și cheltuielile de personal).					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Forțe Aeriene					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut(%)	Trim. I /2009 Valoare: 23,29%					
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare.					

FINANȚAREA PROGRAMULUI MAJOR FORȚE NAVALE

Mii lei

Sursa de finanțare	Execuție 2008	Program 2009	Propunere 2010	Estimare pe termen mediu		
				2011	2012	2013
Buget consolidat	585.255	407.455	694.258	1.333.186	1.992.334	2.630.239
Total cheltuieli	585.255	407.455	694.258	1.333.186	1.992.334	2.630.239
Titlul I Cheltuieli de personal	246.595	241.378	282.927	296.438	311.960	324.227
Titlul II Bunuri și servicii	88.167	81.887	106.950	113.688	121.248	129.372
Titlul III Dobânzi	15.707	0	0	0	0	0
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	3.519	3.296	2.564	2.565	2.566	2.566
Titlul VIII Asistență socială	4.282	4.282	1.712	1.698	1.611	5.673
Titlul X Active nefinanciare	109.343	76.612	300.105	918.796	1.554.949	2.168.396
Titlul XIII Rambursări de credite	117.642	0	0	0	0	0
Capitolul 54.01.50 Alte servicii publice generale	2	0	0	0	0	0
Titlul VIII Asistența socială	2					
Capitolul 60.01 Apărare	540.575	320.391	716.847	560.522	1.046.792	932.573
Titlul I Cheltuieli de personal	224.140	215.340	253.357	265.160	278.374	292.344
Titlul II Bunuri și servicii	76.556	55.752	82.206	85.102	90.604	102.967
Titlul III Dobânzi	15.707	0	0	0	0	0
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	622	399	900	900	900	900
Titlul VIII Asistență socială	2.524	40	0	0	0	0
Titlul X Active nefinanciare	103.384	48.860	380.384	209.360	676.914	536.362
Titlul XIII Rambursări de credite	117.642					
Capitolul 65.01 Învățământ	27.675	25.711	35.202	37.451	40.265	43.372
Titlul I Cheltuieli de personal	18.466	18.780	24.572	25.764	27.364	29.064
Titlul II Bunuri și servicii	8.681	6.772	10.307	11.356	12.621	14.028
Titlul VIII Asistență socială	397	41	0	0	0	0
Titlul X Active nefinanciare	131	118	323	331	280	280
Capitolul 66.01 Sănătate	1.617	1.617	805	805	805	805

Sursa de finanțare	Execuție 2008	Program 2009	Propunere 2010	Estimare pe termen mediu		
				2011	2012	2013
Titlul VI Transferuri între unitati ale administrației publice	1.617	1.617	805	805	805	805
Capitolul 67.01 Cultură, recreere și religie	1.244	1.230	800	800	800	800
Titlul VI Transferuri între unitati ale administrației publice	1.244	1.230	800	800	800	800
Capitolul 68.01 Asigurări și asistență socială	1.395	4.249	1.771	1.758	1.672	5.739
Titlul VI Transferuri între unitati ale administrației publice	36	50	59	60	61	61
Titlul VIII Asistența socială	1.359	4.199	1.712	1.698	1.611	5.678
I. Buget de stat	562.508	353.627	659.448	1.294.220	1.950.915	2.584.410
Total cheltuieli	562.508	353.627	659.448	1.294.220	1.950.915	2.584.410
Titlul I Cheltuieli de personal	242.606	234.601	274.553	287.561	302.462	314.063
Titlul II Bunuri și servicii	75.237	62.470	92.467	96.430	103.215	108.727
Titlul III Dobanzi	15.707	0	0	0	0	0
Titlul VI Transferuri între unitati ale administrației publice	3.519	3.296	2.564	2.565	2.566	2.566
Titlul VIII Asistența socială	4.282	4.282	1.712	1.698	1.611	5.678
Titlul X Active nefinanciare	103.515	48.978	288.152	905.966	1.541.061	2.153.375
Titlul XIII Rambursari de credite	117.642	0	0	0	0	0
Capitolul 54.01.50 Alte servicii publice generale	2	2	0	0	0	0
Titlul VIII Asistența socială	2	2	0	0	0	0
Capitolul 60.01 Apărare	530.575	320.776	620.869	1.253.406	1.907.372	2.533.694
Titlul I Cheltuieli de personal	224.140	215.779	249.981	261.797	275.097	285.000
Titlul II Bunuri și servicii	66.556	55.698	82.159	85.074	90.594	94.699
Titlul III Dobanzi	15.707	0	0	0	0	0
Titlul VI Transferuri între unitati ale administrației publice	622	399	900	900	900	900
Titlul VIII Asistența socială	2.524	40	0	0	0	0
Titlul X Active nefinanciare	103.384	48.860	287.829	905.635	1.540.781	2.153.095
Titlul XIII Rambursari de credite	117.642	0	0	0	0	0
Capitolul 65.01 Învățământ	27.675	25.752	35.202	37.451	40.265	43.372
Titlul I Cheltuieli de personal	18.466	18.821	24.572	25.764	27.364	29.064
Titlul II Bunuri și servicii	8.681	6.772	10.307	11.356	12.621	14.028
Titlul VIII Asistența socială	397	41	0	0	0	0
Titlul X Active nefinanciare	131	118	323	331	280	280
Capitolul 66.01 Sănătate	1.617	1.617	805	805	805	805

Sursa de finanțare	Execuție 2008	Program 2009	Propunere 2010	Estimare pe termen mediu		
				2011	2012	2013
Titlul VI Transferuri între unitati ale administrației publice	1.617	1.617	805	805	805	805
Capitolul 67.01 Cultură, recreere și religie	1.244	1.230	800	800	800	800
Titlul VI Transferuri între unitati ale administrației publice	1.244	1.230	800	800	800	800
Capitolul 68.01 Asigurări și asistență socială	1.395	4.249	1.771	1.758	1.672	5.739
Titlul VI Transferuri între unitati ale administrației publice	36	50	59	60	61	61
Titlul VIII Asistența sociala	1.359	4.199	1.712	1.698	1.611	5.678
2. Venituri proprii	22.747	53.828	34.810	38.966	41.419	45.829
Total cheltuieli	22.747	53.828	34.810	38.966	41.419	45.829
Titlul I Cheltuieli de personal	3.989	6.777	8.375	8.877	9.498	10.164
Titlul II Bunuri și servicii	12.930	19.417	14.483	17.258	18.033	20.646
Titlul X Active nefinanciare	5.828	27.634	11.953	12.830	13.888	15.020
Capitolul 60.01 Apărare	16.288	45.025	26.480	30.135	31.971	35.720
Titlul I Cheltuieli de personal	407	261	905	960	1.026	1.099
Titlul II Bunuri și servicii	10.960	18.336	13.746	16.477	17.197	19.751
Titlul X Active nefinanciare	4.921	26.428	11.829	12.699	13.748	14.870
Capitolul 65.01 Învățământ	6.459	8.803	8.330	8.830	9.448	10.110
Titlul I Cheltuieli de personal	3.582	6.516	7.469	7.917	8.472	9.065
Titlul II Bunuri și servicii	1.970	1.081	737	782	836	895
Titlul X Active nefinanciare	907	1.206	124	131	140	150

FIȘĂ INDICATORI PROGRAM MAJOR FORȚE NAVALE

Rezultatul politicii nr.1	Titlu: Structurile din cadrul Forțelor Navale sunt capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE.					
Modalitatea de calcul	1.1.8. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.1.8.1. NUMĂR DE STRUCTURI	1	2	2	2	2	5
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Numărul de structuri din Forțele Navale capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE.					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului Forțe Navale					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 1					
Tendința prognozată a evoluției	Conform angajamentelor asumate					
Rezultatul acțiunii nr.1.1	Titlu: Obiectivele asumate față de NATO și Obiectivul Global al UE, care sunt în responsabilitatea Forțelor Navale sunt implementate conform termenelor stabilite.					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Număr prognozat</i>	-	1	2	2	2	8
1.1.9. INFORMAȚII DESPRE INDICATOR						
Titlul indicatorului	Număr de obiective din responsabilitatea Forțelor Navale care sunt implementate conform calendarului.					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului Forțe Navale					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2009 Valoare: 1					

Tendința prognozată a evoluției	Crescător					
Rezultatul acțiunii nr.1.2	Titlu: În structurile Forțelor Navale există un nivel corespunzător de instruire și mentenanță a echipamentului și facilităților în raport cu personalul încadrat.					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.1.9.1. CHELTUIELI DE OPERARE ȘI MENTENANȚĂ/CHELTUIELI PERSONAL(%)	43 %	33 %	37 %	38 %	38 %	39 %
Informații despre indicator	Raportul dintre cheltuielile de operare și mentenanță și cheltuielile de personal (categorii de cheltuieli NATO) (%).					
Titlul indicatorului	Anual					
Frecvența măsurării	Directorul programului Forțe Navale					
Sursa informațiilor	Raport anual					
Mecanismul de colectare a datelor	An: 2008 Valoare: 43 %					
Ultimul rezultat cunoscut(%)	Crescător.					
Tendința prognozată a evoluției						

FINANȚAREA PROGRAMULUI MAJOR SPRIJIN LOGISTIC

Mii lei

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat	Propunere	Estimare pe termen mediu		
	2008	2009			2010	2011	2012
Buget consolidat	450.355	484.658	652.278	619.436	662.152	749.439	
Total cheltuieli	450.355	484.658	652.278	619.436	662.152	749.439	
Titlul I Cheltuieli de personal	290.218	311.838	355.876	376.271	395.085	414.840	
Titlul II Bunuri și servicii	110.191	107.522	140.931	169.590	198.189	236.811	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	26.519	24.803	28.200	29.730	31.216	32.778	
Titlul VIII Asistență socială	13.240	13.282	3.700	8.888	9.332	9.799	
Titlul X Active nefinanciare	10.187	27.213	123.571	34.957	28.330	55.212	
1. Buget de stat	432.893	433.145	613.615	613.485	655.910	745.536	
Total cheltuieli	432.893	433.145	613.615	613.485	655.910	745.536	
Titlul I Cheltuieli de personal	289.695	310.844	354.772	375.112	393.868	413.562	
Titlul II Bunuri și servicii	96.542	79.438	133.472	164.798	193.164	234.185	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	26.519	24.803	28.200	29.730	31.216	32.778	
Titlul VIII Asistență socială	13.240	13.282	3.700	8.888	9.332	9.799	
Titlul X Active nefinanciare	6.897	4.778	93.471	34.957	28.330	55.212	
Capitolul 60.01 Apărare	396.525	392.636	578.371	572.397	612.768	700.233	
Titlul I Cheltuieli de personal	288.019	308.819	352.687	373.222	391.883	411.477	
Titlul II Bunuri și servicii	96.057	79.039	132.213	164.218	192.555	233.544	
Titlul VIII Asistență socială	5.552	0	0	0	0	0	
Titlul X Active nefinanciare	6.897	4.778	93.471	34.957	28.330	55.212	
Capitolul 65.01 Învățământ	1.496	1.687	2.478	1.707	1.792	1.883	
Titlul I Cheltuieli de personal	1.070	1.348	1.400	1.206	1.266	1.330	

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat		Propunere		Estimare pe termen mediu			
	2008		2009		2010		2011		2012	2013
Titlul II Bunuri și servicii	426	339	1.078	501	526	553				
Capitolul 66.01 Sănătate	9.376	9.000	10.000	10.337	10.854	11.397				
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	9.376	9.000	10.000	10.337	10.854	11.397				
Capitolul 67.01 Cultură, recreere și religie	17.098	15.623	17.900	19.279	20.243	21.256				
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	17.098	15.623	17.900	19.279	20.243	21.256				
Capitolul 68.01 Asigurări și asistență socială	8.398	14.199	4.866	9.765	10.253	10.767				
Titlul I Cheltuieli de personal	606	677	685	684	719	755				
Titlul II Bunuri și servicii	59	60	181	79	83	88				
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	45	180	300	114	119	125				
Titlul VIII Asistență socială	7.688	13.282	3.700	8.888	9.332	9.799				
2. Venituri proprii	17.462	51.513	38.663	5.951	6.242	3.904				
Total cheltuieli	17.462	51.513	38.663	5.951	6.242	3.904				
Titlul I Cheltuieli de personal	523	994	1.104	1.159	1.217	1.278				
Titlul II Bunuri și servicii	13.649	28.084	7.459	4.792	5.025	2.626				
Titlul X Active nefinanciare	3.290	22.435	30.100	0	0	0				
Capitolul 60.10 Apărare	15.784	45.585	34.735	2.530	2.650	2.776				
Titlul II Bunuri și servicii	12.735	23.900	5.305	2.530	2.650	132				
Titlul X Active nefinanciare	3.049	21.685	29.430	0	0	0				
Capitolul 67.10 Cultură, recreere și religie	1.263	4.740	2.761	2.301	2.416	2.536				
Titlul I Cheltuieli de personal	287	404	409	429	451	473				
Titlul II Bunuri și servicii	810	3.686	1.782	1.871	1.965	2.063				
Titlul X Active nefinanciare	166	650	570	0	0	0				
Capitolul 80.10 Acțiuni generale economice comerciale și de muncă	415	1.188	1.167	1.120	1.176	1.235				
Titlul I Cheltuieli de personal	236	590	695	730	766	805				
Titlul II Bunuri și servicii	104	498	372	391	410	431				

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat		Propunere		Estimare pe termen mediu		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Titlul X Active nefinanciare	75	100	100	0	0	0	0	0	0

Anexa D 2

FIȘĂ INDICATORI PROGRAM MAJOR SPRIJIN LOGISTIC

Rezultatul politicii nr.1 Modalitatea de calcul	Titlu: Se realizează, cu prioritate, un sistem logistic performant și eficient				
	Indicatori de performanță				
2008	2009	2010	2011	2012	
1.1.9.2. RESURSE FINANCIARE DESTINATE STRUCTURILOR DE SPRIJIN LOGISTIC (%)	70%	71,70%	72%	72,10%	72,30%
Informații despre indicator					
Titlul indicatorului	Resurse financiare destinate structurilor de sprijin logistic în raport cu totalul resurselor financiare alocate programului				
Frecvența măsurării	Anual				
Sursa informațiilor	Directorul programului major Sprijin Logistic				
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual				
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 70%				
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare				

Rezultatul acțiunii nr.1.1 Modalitatea de calcul	Titlu: Structurile din cadrul Comandamentului Logistic Întrunit sunt capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE.			
	1.1.10. INDICATORI DE PERFORMANȚA			
2008	2009	2010	2011	2012

1.1.10.1. NUMĂR DE STRUCTURI	2	2	3	3	3	5
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Numărul de structuri din CLJ capabile să participe la întreaga gamă de misiuni NATO și UE (evaluate)					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Sprijin Logistic					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 2					
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare					

Rezultatul acțiunii nr.1.2	Titlu: Reducerea cantității muniției periculoase sau cu termen de valabilitate depășit					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
Muniție casată	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	6,45	7,53	9,93	13,90	25,52	38,37
1.1.11. INFORMAȚII DESPRE INDICATOR						
Titlul indicatorului	Raportul dintre cantitatea de muniție periculoasă, sau cu termen de valabilitate depășit ce va fi distrusă sau valorificată și cantitatea necesară a fi distrusă (vagoane 10 tone)					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Sprijin Logistic					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 6,45					
Tendința prognozată a evoluției						

Rezultatul acțiunii nr.1.3	Titlu: În structurile Comandamentului Logistic Întrunit există un nivel de instruire și mentenanță a echipamentului și facilităților în raport cu personalul încadrat, conform standardelor planificate					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
1.1.11.1. CHELTUIELI DE OPERARE ȘI MENTENANȚĂ/CHELTUIELI PERSONAL (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	33,41%	29,81%	30,00%	30,10%	30,20%	30,50%
Informații despre indicator						

Titlul indicatorului	Raportul dintre cheltuielile de operare și mentenanță și cheltuielile de personal determinate conform metodologiei NATO
Frecvența măsurării	Anual
Sursa informațiilor	Directorul programului Sprijin Logistic
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 33,41%
Tendința prognozată a evoluției	

FINANȚAREA PROGRAMULUI MAJOR SMG/CONDUCERE STRATEGICĂ

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat	Propunere	Estimare pe termen mediu		
	2008	2009			2010	2011	2012
Buget consolidat	416.318	343.932	397.124	491.169	428.807	452.398	
Total cheltuieli	416.318	343.932	397.124	491.169	428.807	452.398	
Titlul I Cheltuieli de personal	243.925	225.278	259.499	271.911	283.820	295.654	
Titlul II Bunuri și servicii	40.611	29.770	50.718	57.342	68.461	82.304	
Titlul III Dobânzi	257	0	0	0	0	0	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	330	333	2.476	2.448	2.476	2.476	
Titlul VII Alte transferuri	25.540	24.445	0	0	0	0	
Titlul VIII Asistență socială	34.162	34.213	22.500	18.000	13.500	7.500	
Titlul X Active nefinanciare	64.549	29.893	63.692	141.468	60.550	64.464	
Titlul XIV Rambursări de credite	6.944	0	0	0	0	0	
I. Buget de stat	400.894	325.090	391.760	485.069	419.455	441.028	
Total cheltuieli	400.894	325.090	391.760	485.069	419.455	441.028	
Titlul I Cheltuieli de personal	243.925	225.278	259.499	271.911	283.820	295.654	
Titlul II Bunuri și servicii	39.522	27.436	48.505	57.178	67.791	81.434	
Titlul III Dobânzi	257	0	0	0	0	0	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	330	333	2.476	2.448	2.476	2.476	
Titlul VII Alte transferuri	25.540	24.445	0	0	0	0	
Titlul VIII Asistență socială	34.162	34.213	22.500	18.000	13.500	7.500	
Titlul X Active nefinanciare	50.214	13.385	58.780	135.532	51.868	53.964	
Titlul XIV Rambursări de credite	6.944	0	0	0	0	0	
Capitolul 54.01 Alte servicii publice generale	0	2	0	0	0	0	
Titlul II Bunuri și servicii	0	2	0	0	0	0	

Mii lei

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat	Propunere	Estimare pe termen mediu		
	2008	2009			2010	2011	2012
Capitolul 60.01 Apărare	381.645	290.816	369.132	466.941	405.827	433.400	
Titlul I Cheltuieli de personal	243.160	225.278	259.499	271.911	283.820	295.654	
Titlul II Bunuri și servicii	39.521	27.434	48.505	57.178	67.791	81.434	
Titlul III Dobânzi	257	0	0	0	0	0	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	303	273	2.348	2.320	2.348	2.348	
Titlul VII Alte transferuri	25.540	24.445	0	0	0	0	
Titlul VIII Asistență socială	15.706	1	0	0	0	0	
Titlul X Active nefinanciare	50.214	13.385	58.780	135.532	51.868	53.964	
Titlul XIV Rambursări de credite	6.944	0	0	0	0	0	
Capitolul 65.01 Învățământ	766	0	0	0	0	0	
Titlul I Cheltuieli de personal	765	0	0	0	0	0	
Titlul II Bunuri și servicii	1	0	0	0	0	0	
Capitolul 68.01 Asigurări și asistență socială	18.483	34.272	22.628	18.128	13.628	7.628	
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	27	60	128	128	128	128	
Titlul VIII Asistență socială	18.456	34.212	22.500	18.000	13.500	7.500	
2. Venituri proprii	15.424	18.842	5.364	6.100	9.352	11.370	
Total cheltuieli	15.424	18.842	5.364	6.100	9.352	11.370	
Titlul I Cheltuieli de personal	0	0	0	0	0	0	
Titlul II Bunuri și servicii	1.089	2.334	452	164	670	870	
Titlul X Active nefinanciare	14.335	16.508	4.912	5.936	8.682	10.500	
Capitolul 60.10 Apărare	15.325	18.542	5.324	6.061	9.312	11.310	
Titlul II Bunuri și servicii	990	2.034	412	125	630	810	
Titlul X Active nefinanciare	14.335	16.508	4.912	5.936	8.682	10.500	
Capitolul 67.10 Cultură, recreere și religie	99	300	40	39	40	60	
Titlul II Bunuri și servicii	99	300	40	39	40	60	

I.I.I.I.I.I

FIȘĂ INDICATORI PROGRAM MAJOR STATUL MAJOR GENERAL/CONDUCERE STRATEGICĂ

Rezultatul politicii nr.1	Titlu: Există un cadru eficient și flexibil, pentru conducerea, organizarea, planificarea și operaționalizarea forțelor, realizarea unității în domeniile conceptelor militare, a limbajului operațional și a procedeelelor de planificare și desfășurare a operațiilor militare					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Număr de structuri restructurate și modernizate astfel încât să corespundă noii structuri de forțe și sistemului de comandă al NATO și UE / Total structuri (%)</i>	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Număr de structuri restructurate și modernizate astfel încât să corespundă noii structuri de forțe și sistemului de comandă al NATO și UE					
Frecvența măsurării	Anuală					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Statul Major General/Conducere Strategică					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008					
Tendența prognozată a evoluției	Crescătoare					
	Valoare: 100%					
Rezultatul acțiunii nr.1.1	Titlu: Structurile din componența programului sunt înzestrate cu echipamente, conform necesarului					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Număr de echipamente/Total echipamente necesare (%)</i>	72%	72%	72%	74%	74%	74%
Informații despre indicator						

Titlul indicatorului	Gradul de completare cu echipamente			
Frecvența măsurării	Anuală			
Sursa informațiilor	Directorul programului major Statul Major General/Conducere Strategică			
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual			
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 72%			
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare			

Rezultatul acțiunii nr.1.2	Titlu: Încadrarea cu personal este realizată la nivelul stabilit					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
<i>Număr de personal încadrat/Număr de personal necesar(%)</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Informații despre indicator	93,2%	89%	100%	100%	100%	100%
Titlul indicatorului	Gradul de asigurare cu personal					
Frecvența măsurării	Anuală					
Sursa informațiilor	Directorul programului major Statul Major General/Conducere Strategică					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 93,2%					
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare					

Rezultatul acțiunii nr.1.3	Titlu: Obiectivele generale aflate în coordonarea SMG sunt îndeplinite					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
<i>Număr de obiective generale ale forței aflate în coordonarea SMG îndeplinite/Număr de obiective generale aflate în coordonarea SMG (%)</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Informații despre indicator	-	-	0,08 %	0,08 %	0,08 %	0,08 %
Titlul indicatorului	Gradul de îndeplinire a obiectivelor generale ale forței aflate în coordonarea SMG					

Frecvența măsurării	Anuală
Sursa informațiilor	Directorul programului major Statul Major General/Conducere Strategică
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual
Ultimul rezultat cunoscut	An: trimestrul I/2009 - Valoare:-
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare

FINANȚAREA PROGRAMULUI MAJOR ADMINISTRAȚIE CENTRALĂ ȘI PENSII

Sursa de finanțare	Execuție			Aprobat			Propunere			Estimare pe termen mediu		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2012	2013	
Buget consolidat	2.285.357	2.411.636	2.687.022	2.812.091	2.965.198	3.120.775						
Total cheltuieli	2.285.357	2.411.636	2.687.022	2.812.091	2.965.198	3.120.775						
Titlul I Cheltuieli de personal	247.802	226.694	265.708	273.569	287.945	303.646						
Titlul II Bunuri și servicii	75.118	70.745	100.633	85.965	89.268	92.817						
Titlul III Dobânzi	0	0	0	0	0	0						
Titlul IV Subvenții	18.352	14.039	16.176	16.694	17.161	17.628						
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	120.169	145.543	162.124	171.154	185.267	199.883						
Titlul VIII Asistență socială	1.780.633	1.917.640	2.085.099	2.206.535	2.322.975	2.439.651						
Titlul IX Alte cheltuieli	949	925	855	860	885	890						
Titlul X Active nefinanciare	42.334	36.050	56.427	57.314	61.697	66.260						
1. Buget de stat	2.267.747	2.365.884	2.669.398	2.794.249	2.947.139	3.102.498						
Total cheltuieli	2.267.747	2.365.884	2.669.398	2.794.249	2.947.139	3.102.498						
Titlul I Cheltuieli de personal	244.038	218.300	261.706	269.476	283.761	299.371						
Titlul II Bunuri și servicii	68.353	55.975	92.398	77.648	80.870	84.337						
Titlul IV Subvenții	18.352	14.039	16.176	16.694	17.161	17.628						
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	120.169	145.543	162.124	171.154	185.267	199.883						
Titlul VIII Asistență socială	1.780.633	1.917.640	2.085.099	2.206.535	2.322.975	2.439.651						
Titlul IX Alte cheltuieli	949	925	855	860	885	890						
Titlul X Active nefinanciare	35.253	13.462	51.040	51.882	56.220	60.738						
Capitolul 54.01 Alte servicii publice generale	755	739	660	660	685	685						
Titlul II Bunuri și servicii	26	34	30	30	35	35						
Titlul IX Alte cheltuieli	729	705	630	630	650	650						
Capitolul 60.01 Apărare	305.127	263.458	355.336	345.048	363.331	383.309						

Sursa de finanțare	Execuție	Aprobat		Propunere		Estimare pe termen mediu		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
Titlul I Cheltuieli de personal	133.192	126.218	151.071	157.870	166.238	175.382		
Titlul II Bunuri și servicii	33.703	34.050	64.935	49.493	52.117	54.984		
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	102.249	94.098	101.990	102.331	107.755	113.682		
Titlul VIII Asistență socială	7.197	0	0	0	0	0		
Titlul IX Alte cheltuieli	220	220	225	230	235	240		
Titlul X Active nefinanciare	28.566	8.872	37.115	35.124	36.986	39.021		
Capitolul 61.01 Ordine publică și siguranță națională	49.290	31.409	41.013	39.235	41.494	43.937		
Titlul I Cheltuieli de personal	47.035	29.478	38.257	35.970	37.877	39.961		
Titlul II Bunuri și servicii	1.382	1.320	1.522	1.408	1.483	1.565		
Titlul VIII Asistență socială	845	0	0	0	0	0		
Titlul X Active nefinanciare	28	611	1.234	1.857	2.134	2.411		
Capitolul 65.01 Învățământ	70.810	66.184	82.492	87.755	93.416	99.396		
Titlul I Cheltuieli de personal	54.776	52.790	62.129	64.925	68.367	72.128		
Titlul II Bunuri și servicii	10.907	9.243	11.028	11.396	11.515	11.634		
Titlul VIII Asistență socială	1.760	172	175	177	180	183		
Titlul X Active nefinanciare	3.367	3.979	9.160	11.257	13.354	15.451		
Capitolul 66.01 Sănătate	32.602	62.724	76.128	85.391	94.749	104.167		
Titlul I Cheltuieli de personal	9.035	9.814	10.249	10.711	11.279	11.900		
Titlul II Bunuri și servicii	2.311	1.687	2.472	2.507	2.542	2.577		
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	17.784	51.223	59.876	68.529	77.182	85.835		
Titlul VIII Asistență socială	180	0	0	0	0	0		
Titlul X Active nefinanciare	3.292	0	3.531	3.644	3.746	3.855		
Capitolul 68.01 Asigurări și asistență socială	1.790.811	1.927.331	2.097.593	2.219.466	2.336.303	2.453.376		
Titlul II Bunuri și servicii	20.024	9.641	12.411	12.814	13.178	13.542		
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	136	222	258	294	330	366		
Titlul VIII Asistență socială	1.770.651	1.917.468	2.084.924	2.206.358	2.322.795	2.439.468		
Capitolul 84.01 Transporturi	18.352	14.039	16.176	16.694	17.161	17.628		

Sursa de finanțare	Execuție	Aprobat		Propunere		Estimare pe termen mediu		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2012	2013
Titlul IV Subvenții	18.352	14.039	16.176	16.694	17.161	17.628		
2. Venituri proprii	17.610	45.752	17.624	17.842	18.059	18.277		
Total cheltuieli	17.610	45.752	17.624	17.842	18.059	18.277		
Titlul I Cheltuieli de personal	3.764	8.394	4.002	4.093	4.184	4.275		
Titlul II Bunuri și servicii	6.765	14.770	8.235	8.317	8.398	8.480		
Titlul X Active nefinanciare	7.081	22.588	5.387	5.432	5.477	5.522		
Capitolul 60.10 Apărare	12.125	25.948	12.616	12.653	12.689	12.726		
Titlul I Cheltuieli de personal	2.037	2.230	2.163	2.170	2.177	2.184		
Titlul II Bunuri și servicii	4.234	10.487	5.540	5.556	5.571	5.587		
Titlul X Active nefinanciare	5.854	13.231	4.913	4.927	4.941	4.955		
Capitolul 65.10 Învățământ	2.623	15.051	2.794	2.940	3.086	3.232		
Titlul I Cheltuieli de personal	1.727	6.164	1.839	1.923	2.007	2.091		
Titlul II Bunuri și servicii	567	2.784	604	643	682	721		
Titlul X Active nefinanciare	329	6.103	351	374	397	420		
Capitolul 66.10 Sănătate	2.862	4.753	2.214	2.249	2.284	2.319		
Titlul II Bunuri și servicii	1.964	1.499	2.091	2.118	2.145	2.172		
Titlul X Active nefinanciare	898	3.254	123	131	139	147		

FIȘĂ INDICATORI PROGRAM MAJOR ADMINISTRAȚIE CENTRALĂ ȘI PENSII

Rezultatul politicii nr.1	Titlu: Există un sistem de management eficient în domeniile: politica de apărare, planificarea integrată a apărării, activitatea legislativă, asistență juridică, resurse umane, financiar-contabil, audit intern, asistență medicală, cercetare științifică în domeniul militar, informare publică					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Număr de structuri restructurate și modernizate prin implementarea unui management eficient în toate domeniile de responsabilitate / Total structuri (%)</i>	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Număr de structuri restructurate și modernizate prin implementarea unui management eficient în toate domeniile de responsabilitate, astfel încât să corespundă noii structuri de forțe					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major „Administrație centrală și pensii”					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 100%					
Tendința prognozată a evoluției	Menținere					

Rezultatul acțiunii nr.1.1						
Titlu: Structurile din componența programului asigură elaborarea de politici de apărare și planificare, controlul, inspecția și auditarea principalelor activități din Armata României, relaționarea cu celelalte instituții publice centrale, îndeplinirea obiectivelor de cercetare științifică, derularea planului anual de achiziții publice, managementul resursei umane, asigurarea susținerii financiare pentru plata pensiilor și modernizarea sistemului medical militar.						
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Număr de activități principale îndeplinite/%din total activități principale planificate	880/96%	890/97%	900/98%	910/99%	915/99%	920/99%
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Gradul de îndeplinire a activităților principale					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major „Administrație centrală și pensii”					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 880/96%					
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare					

Rezultatul acțiunii nr.1.2						
Titlu: Încadrarea cu personal este realizată la nivelul stabilit						
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Număr de personal încadrat/Număr de personal necesar(%)	87%	89%	90%	91%	92%	93%
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Gradul de asigurare cu personal					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major „Administrație centrală și pensii”					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 87%					

Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare					
Rezultatul acțiunii nr.1.3	Titlu: Structurile din cadrul programului sunt conectate la Sistemul Informatic pentru Sprijinul Acțiunilor Militare (SISAM)					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Fonduri cheluite pentru realizarea SISAM*/Fonduri planificate*</i> (%) <i>* fonduri destinate structurilor din program</i>	4,74%	4,74%	10,72	25,66%	47,58%	70,42%
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Gradul de implementare la structurile din cadrul programului, a Sistemului Informatic pentru Sprijinul Acțiunilor Militare (SISAM)					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major „Administrație centrală și pensii”					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 4,74 %					
Tendința prognozată a evoluției	Crescătoare					

FINANȚAREA PROGRAMULUI MAJOR INFORMATII PENTRU APĂRARE

Sursa de finanțare	Mii lei					
	Execuție 2008	Aprobat 2009	Propunere 2010	Estimare pe termen mediu		
				2011	2012	2013
Buget consolidat	269,568	253,597	316,915	328,095	338,315	358,081
Total cheltuieli	269,568	253,597	316,915	328,095	338,315	358,081
Titlul I Cheltuieli de personal	161,454	159,421	199,839	208,588	218,491	229,236
Titlul II Bunuri și servicii	65,710	57,166	71,040	76,455	82,538	89,077
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	11	2,530	30	30	30	30
Titlul VIII Asistență socială	5,129	5,132	5,600	5,800	6,126	6,200
Titlul X Active nefinanciare	37,413	29,348	40,406	37,222	31,130	33,538
Titlul XII Imprumuturi	180	0	0	0	0	0
Titlul XV Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-329	0	0	0	0	0
I. Buget de stat	269,568	253,347	316,665	327,845	338,065	357,831
Total cheltuieli	269,568	253,347	316,665	327,845	338,065	357,831
Titlul I Cheltuieli de personal	161,454	159,421	199,839	208,588	218,491	229,236
Titlul II Bunuri și servicii	65,710	57,166	71,040	76,455	82,538	89,077
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	11	2,530	30	30	30	30
Titlul VIII Asistență socială	5,129	5,132	5,600	5,800	6,126	6,200
Titlul X Active nefinanciare	37,413	29,098	40,156	36,972	30,880	33,288
Titlul XII Imprumuturi	180	0	0	0	0	0
Titlul XV Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-329	0	0	0	0	0

Mii lei

Sursa de finanțare	Execuție		Aprobat		Propunere		Estimare pe termen mediu		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Capitolul 61.01 Ordine publică și siguranță națională	267,820	248,185	311,035	322,015	331,909	351,601			
Titlul I Cheltuieli de personal	161,454	159,421	199,839	208,588	218,491	229,236			
Titlul II Bunuri și servicii	65,710	57,166	71,040	76,455	82,538	89,077			
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	0	2,300	0	0	0	0			
Titlul VIII Asistență socială	3,393	0	0	0	0	0			
Titlul X Active nefinanciare	37,413	29,098	40,156	36,972	30,880	33,288			
Titlul XII Imprumuturi	180	0	0	0	0	0			
Titlul XV Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-329	0	0	0	0	0			
Capitolul 68.01 Asigurări și asistență socială	1,748	5,162	5,630	5,830	6,156	6,230			
Titlul VI Transferuri între unități ale administrației publice	11	30	30	30	30	30			
Titlul VIII Asistență socială	1,737	5,132	5,600	5,800	6,126	6,200			
2. VENITURI PROPRII - TOTAL CHELTUIELI	0	250	250	250	250	250			
Titlul II Bunuri și servicii	0	0	0	0	0	0			
Titlul X Active nefinanciare	0	250	250	250	250	250			
Capitolul 61.10 Ordine publică și siguranță națională	0	250	250	250	250	250			
Titlul II Bunuri și servicii	0	0	0	0	0	0			
Titlul X Active nefinanciare	0	250	250	250	250	250			

FIȘĂ INDICATORI PROGRAM MAJOR INFORMAȚII PENTRU APĂRARE

Rezultatul politicii nr.1	Titlu: Există un sistem informațional strategic specializat și multidirecțional, bazat pe sisteme adecvate de comunicații necesare schimbului de informații și pe o structură de informații flexibile și modulare.					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
<i>Informații furnizate cu privire la siguranța națională (%)</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Informații furnizate cu privire la riscurile și amenințările la adresa siguranței naționale.					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major „Informații pentru Apărare”					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008	Valoare: 100%				
Tendența prognozată a evoluției	Constantă					

Rezultatul acțiunii nr.1.1	Titlu: Datele și informațiile necesare realizării siguranței naționale în domeniul militar, întocmite pe baza solicitărilor factorilor de decizie militară și politico-militară se asigură în timp oportun și în volum complet.					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Numărul de date și informații necesare realizării siguranței naționale în domeniul militar întocmite pe baza solicitărilor factorilor de decizie militară și politico-militară/Total planificat(%)</i>	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Asigurarea în timp oportun a datelor și informațiilor necesare realizării siguranței naționale în domeniul militar întocmite pe baza solicitărilor factorilor de decizie militară și politico-militară.					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major „Informații pentru Apărare”					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					
Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008 Valoare: 100%					
Tendința prognozată a evoluției	Constantă					
Rezultatul acțiunii nr.1.2	Titlu: Obiectivele asumate față de NATO și Obiectivul Global al UE din responsabilitatea programului major „Informații pentru Apărare” care sunt implementate conform calendarului.					
Modalitatea de calcul	Indicatori de performanță					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Număr Obiective</i>	2	2	2	2	2	2
Informații despre indicator						
Titlul indicatorului	Număr de Obiective din responsabilitatea programului major „Informații pentru Apărare” care sunt implementate conform calendarului.					
Frecvența măsurării	Anual					
Sursa informațiilor	Directorul programului major „Informații pentru Apărare”					
Mecanismul de colectare a datelor	Raport anual					

Ultimul rezultat cunoscut	An: 2008	Valoare: 2
Tendința prognozată a evoluției	Constantă	

ROMÂNIA
MINISTERUL APĂRĂRII

STRATEGIA
DE TRANSFORMARE A ARMATEI ROMÂNIEI

BUCUREȘTI
2007

CUPRINS

	<u>Argument</u>	
Capitolul 1	<u>Transformarea militară – cerință a evoluției mediului de securitate</u>	
	1.1	<u>Viziuni strategice și tendințe ale transformării</u>
Capitolul 2	<u>Transformarea Armatei României – cerință a transformării NATO și structurilor militare ale Uniunii Europene</u>	
	2.1	<u>Scopul, obiectivele, domeniile și amploarea transformării NATO</u>
	2.2	<u>Cadrul pentru transformare</u>
	2.3	<u>Elemente cheie ale transformării militare a NATO</u>
	2.4	<u>Transformarea la nivelul structurilor militare ale Uniunii Europene și în cadrul inițiativelor regionale.</u>
Capitolul 3	<u>Scopul, rolul, locul și obiectivele Strategiei de Transformare a Armatei României</u>	
	3.1	<u>Necesitatea elaborării, definiția, scopul, locul și rolul Strategiei de transformare a Armatei României.</u>
	3.2	<u>Scopul fundamental, obiectivele și etapele transformării Armatei României</u>
Capitolul 4	<u>Transformarea Armatei României</u>	
	4.1	<u>Transformarea în domeniul Managementului resurselor de apărare</u>
	4.1.1	<u>Transformarea în domeniul Managementului planificării integrate a apărării</u>
	4.1.2	<u>Transformarea în domeniul Resurse umane</u>
	4.1.3	<u>Transformarea în domeniul Creșterii calității vieții personalului</u>
	4.1.4	<u>Transformarea în domeniul Managementului financiar–contabil</u>
	4.2	<u>Transformarea în domeniul Informații pentru apărare</u>
	4.3	<u>Transformarea în domeniul Operații</u>
	4.4	<u>Transformarea în domeniul Conducere</u>
	4.5	<u>Transformarea în domeniul Evaluarea sistemică și structurală</u>
	4.6	<u>Transformarea în domeniul Comunicații și informatică</u>
	4.7	<u>Transformarea în domeniul Înzestrare</u>
	4.8	<u>Transformarea în domeniul Doctrine și instruire</u>
	4.9	<u>Transformarea în domeniul Logistică</u>
	4.10	<u>Transformarea în domeniul Cercetare științifică</u>
	4.11	<u>Transformarea în domeniul Proprietate imobiliară și infrastructură</u>
	4.12	<u>Transformarea în domeniul Sistemului activităților de comunicare</u>
Capitolul 5	<u>Nivelul de Ambiție și Structura de Forțe</u>	
	5.1	<u>Nivelul de ambiție</u>
	5.2	<u>Structura de forțe</u>
Capitolul 6	<u>Implementarea Strategiei de Transformare a Armatei României</u>	

ARGUMENT

Noile provocări la adresa securității, generate de suprapunerea unor procese precum globalizarea și fragmentarea, se adaugă formelor clasice de vulnerabilități, riscuri, și amenințări.

Riscurile de natură asimetrică se diversifică și se amplifică în intensitate și ca arie de manifestare, iar prevenirea și contracararea acestora constituie o responsabilitate comună a tuturor statelor. Menținerea conflictelor, focarelor de tensiune tradiționale, a fenomenelor de instabilitate și criză, a tendințelor de reprojectare geopolitică a unor zone (Asia Centrală, Zona Caucaziano-Caspică, Orientul Mijlociu Extins, Africa etc.) de marginalizare sau izolare a unor state, favorizează existența și intensificarea unor riscuri și amenințări cu impact major asupra securității naționale a diferitelor state. În acest context, se remarcă sporirea rolului comunității internaționale și îndeosebi a organismelor internaționale specializate în soluționarea crizelor și stoparea, sau cel puțin „înghețarea”, unor situații conflictuale din diferite zone ale lumii.

În cadrul NATO, se constată creșterea capacității de intervenție în situații de criză și a posibilităților de proiectare a forței în spațiile de interes, concomitent cu continuarea procesului de transformare a mecanismelor, structurilor și a procedurilor de luare a deciziilor.

Cerința Alianței de a face față tuturor amenințărilor precum și natura responsabilităților constituționale ce-i revin, presupune ca Armata României să-și dezvolte capabilități care să-i permită să desfășoare operații pe teritoriul național, în aria de responsabilitate a NATO precum și într-un mediu strategic mai extins, influențat permanent de factori care impun schimbarea.

În cazurile în care interesele naționale ale României sunt amenințate sau securitatea statelor aliate este afectată, Armata, trebuie să fie pregătită să acționeze atât împotriva amenințărilor convenționale cât și a celor asimetriche, independent sau în cadrul Alianței.

În condițiile în care Alianța a adoptat „**o abordare mai cuprinzătoare**” vizând întreaga gamă de misiuni, de la prevenirea crizelor până la operații umanitare și războiul de mare intensitate, Armata României trebuie să răspundă cu operativitate și eficiență.

Cu toate că pericolul unei agresiuni de tip convențional, de mare amploare, împotriva României și aliaților săi este puțin probabil, posibilitatea apariției unei asemenea amenințări, pe termen lung, nu trebuie minimalizată sau neglijată.

Fără a exclude războiul, perceput în accepțiunea clasică, conflictele viitoare, specifice erei industriale, vor fi treptat înlocuite de cele caracteristice perioadei informatice. Acestea, vor fi preponderent de natură asimetrică, incluzând acțiuni împotriva unor forțe atipice. Confruntările militare vor fi, în general, disproporționate din punct de vedere al potențialului tehnologic, caracterizate de acțiuni de tip clasic combinate cu cele informaționale. Confruntările vor fi deosebit de violente în faza inițială și vor avea o amploare spațio-temporală diferită, determinată de obiectivele planificate la declanșarea ostilităților. Faza de stabilizare va implica substanțial componentele internaționale civile.

Violența se va manifesta nu numai prin lupta armată ci și prin alte forme și mijloace politice, economice, mediatice, psihologice și informaționale. Esența violenței va avea la bază întrebuintarea noilor arme și tehnologii, inclusiv a celor de distrugere în masă, precum și a unor mijloace care extind confruntarea în spațiul cibernetic.

În acest context, procesul de transformare a Armatei României reprezintă o **necesitate firească** ce decurge din noile orientări strategice și de transformare a Alianței. Acestea permit largirea gamei de obiective și procese pentru a include structurarea și pregătirea forțelor pentru

participarea la apărarea colectivă, îmbunătățirea capacităților pentru întreaga gamă de operații de management al crizelor și a celor pentru operații multinaționale de combatere a terorismului.

Transformarea Armatei României este concepută în corelare cu procesul de transformare a Alianței. În condițiile transformării forțelor, conceptelor și capabilităților, **Strategia de transformare a Armatei României** reprezintă viziunea pe termen mediu și lung referitoare la dimensionarea, pregătirea și înzestrarea Armatei României pentru a participa la operațiile viitoare. Aceasta, pune la dispoziția factorilor de decizie o **viziune militară consolidată**, asupra viitoarei configurații a structurii de forțe și a capabilităților necesare îndeplinirii viitoarelor misiuni de către Armata României. Conceptele și capabilitățile adoptate și proiectate, vor fi transpuse în cerințe și planuri prin intermediul procesului de planificare a apărării în consens cu standardele NATO.

Obiectivul fundamental al transformării constă în asigurarea capacității necesare Armatei României de a promova și proteja interesele naționale în fața riscurilor și amenințărilor curente, aflate în dezvoltare și a celor viitoare, îndeplinirea angajamentelor în planul securității și apărării, asumate de țara noastră în cadrul NATO și UE, precum și față de alte organisme internaționale.

Scopul transformării Armatei României îl reprezintă realizarea unei structuri de forțe modernă, redusă, profesionalizată, echipată adecvat, dislocabilă, interoperabilă, cu capacitate de autosusținere și de protecție multidimensională, cu o conducere flexibilă, care, pe baza informațiilor și datelor optime, să ia decizii în timp scurt.

MINISTRUL APĂRĂRII

Dr. Sorin FRUNZĂVERDE

CAPITOLUL 1 TRANSFORMAREA MILITARĂ – CERINȚĂ A EVOLUȚIEI MEDIULUI DE SECURITATE

1.1 Viziuni strategice și tendințe ale transformării

Transformarea este un proces care permite susținerea intereselor strategice. Motorul transformării îl reprezintă contextul schimbărilor ce se produc în societate, trecerea de la era industrială la era informației, schimbările în caracteristicile războiului precum și amenințările asimetrice. Răspunsul, din punct de vedere tehnologic, este canalizat către asigurarea unui grad ridicat de disponibilitate în tehnologia informației. Drept consecință apar schimbări esențiale în conținutul strategiilor de securitate, militare, departamentale precum și a celor ce abordează managementul riscurilor și amenințărilor.

Transformarea este un imperativ politic. Trecerea de la amenințările de tip clasic - interese statale contra interese statale (stat contra stat) - la cele de tip asimetric (care se structurează în rețele) impune o altfel de organizare a acțiunii. Decizia politică, prin care trebuie să se realizeze apărarea (securitatea, protecția, exprimarea și chiar impunerea) intereselor proprii,

îndeosebi a celor vitale, trebuie să fie racordată la noile realități cerute de procesul de globalizare, la noile vulnerabilități rezultate din constituirea societăților de tip informațional, la noile amenințări.

Transformarea este un imperativ strategic. Aceasta va fi modelată și influențată de realitățile competiției specifice erei informației și dezvoltările războiului baza pe rețea. Puterea va fi determinată de **capacitatea de distribuție a informației, accesul la informație și viteza de decizie.**

Transformarea este un imperativ tehnologic. Tehnologia în domeniul militar avansează mult mai rapid decât în domeniul civil. Combinația dintre avansul tehnologic, globalizare și dezvoltarea științifică a creat câteva tendințe semnificative în ceea ce privește evoluția strategiei și planificării apărării.

Transformarea este un imperativ economic. Principiile care se aplică la ora actuală în economia modernă sunt cele ale *determinismului dinamic complex*, tratat de teoria haosului, în care contează *unitatea și rețeaua* economică. Structurile economice cele mai eficiente nu sunt marile întreprinderi ierarhizate, ci așa-numitele întreprinderi de tip "B", care se adaptează mai ușor condițiilor de producție și de desfacere.

Transformarea militară reprezintă un proces continuu de dezvoltare și integrare de noi concepte, strategii, doctrine și capabilități cu scopul de a îmbunătăți eficiența și gradul de interoperabilitate a forțelor și de adaptare a Alianței la noul context de securitate, aflat într-o continuă schimbare care evidențiază necesitatea de reevaluare a factorului militar ca principală sursă de credibilitate. Aceasta presupune schimbări la nivelul doctrinelor, organizării și structurii forțelor, capabilităților, activității de informații, instruirii, educației și achizițiilor, managementului personalului și programării pe bază de programe, care devin principalele domenii de aplicare a transformării.

Transformarea apărării presupune corelarea conceptelor, organizațiilor și evoluției tehnologiei în scopul asigurării bazei de capabilități. Schimbarea produsă în prezent este o provocare care impune un răspuns adecvat și eficient. În consecință, nu se poate accepta ideea transformării ca un scop în sine, fără o justificare în planul avantajelor fundamentale pe care le conferă în câmpul de luptă.

Transformarea tehnologică este doar unul din elementele transformării, la fel de importante fiind și **schimbarea convingerilor, atitudinilor și valorilor de grup.** Tehnologiile nu sunt numai catalizatori în schimbarea culturilor, ci sunt chiar rezultatul schimbărilor în cultură sau comportament. Transformarea este prea importantă pentru a putea să fi lăsată în seama șansei sau a fanteziei, reprezentând un proces dinamic ce trebuie monitorizat consecvent, pe mai multe nivele, printr-o coordonare fermă și coerentă.

Pentru a menține cultura schimbării în scopul asigurării de avantaje competitive în era informației, alimentării conducerii, educației și încurajării tendințelor instituționale și individuale, precum și pentru a realiza un echilibru, procesul de transformare trebuie să se bazeze pe **inovație și modernizare.** Din această perspectivă, cerința fundamentală a transformării este **continuitatea**, care impune anticiparea viitorului, relaționând evoluția conceptelor, proceselor, organizațiilor / structurilor și tehnologiilor.

Transformarea militară trebuie privită ca un proces căruia îi este subsumat un set de semnificații, aflate în relații de interdependență:

- **Transformarea ca mod de adaptare** - presupune remodelarea forțelor armate în conformitate cu noile caracteristici ale mediului de securitate.

- **Transformarea ca reformă a domeniului apărării** – implică modernizarea infrastructurii militare, îmbunătățirea metodelor și practicilor de management a resurselor pentru apărare (în

special în ceea ce privește achizițiile de armamente, logistică, politică de personal), îmbunătățirea eficienței sistemului de planificare, programare, bugetare și evaluare, reducerea mărimii forțelor, trecerea de la planificarea bazată pe amenințări la cea bazată pe capabilități.

- **Transformarea ca efect al revoluției în afacerile militare** – presupune adoptarea și implementarea tehnologiilor specifice revoluției tehnico - militare, restructurarea forțelor armate în concordanță cu cerințele erei informaționale (unități de luptă reduse numeric, cu grad ridicat de independență și mare putere de lovire), flexibilitatea ierarhiei de comandă, punerea accentului pe capacitatea de a desfășura operații în rețea și nu pe platforme de luptă, interoperabilitatea diferitelor categorii de forțe.

CAPITOLUL 2

TRANSFORMAREA ARMATEI ROMÂNIEI – CERINȚĂ A TRANSFORMĂRII NATO ȘI STRUCTURILOR MILITARE ALE UNIUNII EUROPENE

Asigurarea apărării României, în context aliat, reprezintă un proces continuu și complex extins asupra unui spectru larg de domenii, relații și interdependențe, destinat promovării intereselor și obiectivelor de securitate ale statului, societății și cetățeanului, ea fiind definită și promovată, în corelare cu politicile specifice ale NATO și Uniunii Europene.

2.1 Scopul, obiectivele, domeniile și amploarea transformării NATO

Evenimentele internaționale din ultimul deceniu au accentuat necesitatea ca NATO să se adreseze surselor de instabilitate aflate în regiuni din afara ariei de responsabilitate tradițională. Operațiile militare din Afganistan, îndreptate împotriva surselor atacurilor teroriste, au demonstrat necesitatea realizării unor forțe moderne, ușoare, înalt tehnologizate, expediționare precum și a unui sistem modern de comandă și control care să asigure rapiditate în procesul de luare a deciziilor. Aceasta a reconfirmat nevoia unei analize militare cuprinzătoare și a demonstrat faptul că apărarea colectivă nu se mai poate concentra exclusiv pe amenințările tradiționale produse de forțe numeroase, aflate față în față. Terorismul global, potențialul folosirii armelor de distrugere în masă, instabilitatea regională, statele dezmembrate, ideologiile radicale și conflictele înghețate sunt acum cea mai mare amenințare la adresa viitorului păcii și securității națiunilor aliate.

Aceste schimbări ale mediului strategic s-au reflectat rapid în avântul tehnologiilor înalte și convenționale. Națiunile și-au văzut procesele de înzestrare, educație, instruire și comunicații grevate aproape total de nevoia noilor tehnologii. Recuperarea rămănelor în urmă, alocările financiare și a altor resurse, au apărut, în cel mai bun caz dificile, iar în cele mai multe cazuri, imposibile. În acest context, statele membre s-au angajat ferm în direcția îmbunătățirii capabilităților militare ale Alianței în câteva domenii cheie. Înființarea Forței de Răspuns a NATO (NRF) ca instrument de bază al cerințelor operaționale viitoare, precum și ca "motorul" procesului de transformare reprezintă punctul de plecare imediat în acest complex și dificil proces.

Scopul fundamental al transformării Alianței, constă în crearea unor capabilități militare care să permită forțelor aliate desfășurarea operațiilor în zona de responsabilitate și în afara acesteia, îndeplinirea întregii game de misiuni, menținerea consensului decizional în contextul extinderii, stabilirea unui nou tip de relații cu UE, Rusia, Ucraina, statele din Caucaz, Asia Centrală și în cadrul Dialogului Mediteranean.

În viziunea Comandamentului Aliat pentru Transformare scopul transformării este crearea unor forțe militare care să asigure:

- capacitate sporită de a acționa în operații întrunite, multinaționale, implementarea de concepte noi și realizarea obiectivelor de interoperabilitate;
- exploatarea superiorității informaționale în evaluarea globală, supraveghere și recunoaștere, precum și în sporirea capacităților de interpretare și diseminare;
- utilizarea metodei de „dezvoltare a conceptelor și experimentării”, asupra noilor capabilități și structurilor, coordonarea judicioasă a instruirii prin simulare și aplicații în teren cu accent pe rezolvarea situațiilor de criză (urgente civile);
- transformarea strategiilor la nivel departamental, prin realizarea unor capabilități permanent adaptabile cerințelor transformării.

Procesul transformării în cadrul NATO, abordează trei domenii: **cultura militară, planificarea și transformarea capabilităților**. Procesele aferente acestora se sprijină pe întărirea

operațiilor întrunite, exploatarea avantajelor informaționale, conceptul dezvoltare - experimentare și dezvoltarea capacităților de transformare.

Întărirea operațiilor întrunite, realizează practic obținerea obiectivelor pentru întreaga gamă de misiuni NATO.

Exploatarea avantajelor informaționale, fundamentează strategia de transformare prin utilizarea informației, anticipează **unde, când și cum** și vizează: creșterea capacităților față de cererile de informații, creșterea capacităților de apărare în domeniul informațiilor și capacități de cercetare, observare și recunoaștere adaptate conceptului de rețea.

Conceptul de experimentare și dezvoltare presupune verificarea modului în care conceptele operaționale și organizaționale, precum și capacitățile răspund provocărilor sau situațiilor de criză.

Dezvoltarea capacităților de transformare, vizează realizarea unor mecanisme puternice de implementare a rezultatelor experimentărilor și dezvoltării conceptelor într-un timp foarte scurt, în scopul: dezvoltării unor programe de cercetare, experimentare și instruire; transformării în domeniile instruirii, educației și structurii forțelor armate, cu menținerea capacităților letale.

Procesul de transformare cuprinde:

- **Transformarea în domeniul pregătirii pentru luptă.** Aceasta vizează atingerea nivelului care să permită diferitelor structuri ale categoriilor de forțe să acționeze întrunit. Un rol aparte în acest domeniu le va reveni sistemelor de modelare-simulare performante.
- **Transformarea în domeniul înzestrării.** Urmărește reducerea duratei ciclului cerință-comandă-achiziție-înzestrare, adaptarea proceselor de programare și bugetare, urmărirea și evaluarea eficienței programelor de înzestrare. Evidențiază creșterea importanței cercetării - dezvoltării precum și eficiența utilizării tehnologiilor comerciale din domeniile informației și telecomunicațiilor în politicile de înzestrare.
- **Transformarea în domeniul procesului de planificare a forței.**

Noua filozofie a transformării în acest domeniu identifică următoarele priorități:

- coordonarea procesului de planificare la nivelul unei națiuni trebuie să sprijine interesele de ansamblu ale Alianței; în cadrul noii filozofii aceasta este elementul cheie;
- distribuirea echitabilă a responsabilităților și beneficiilor între parteneri;
- monitorizarea și evaluarea acțiunii națiunilor privind răspunsul acestora la cerințele de ansamblu ale Alianței căpăta importanță pentru identificarea domeniilor insuficient acoperite în cadrul procesului de planificare a forței;
- accentuarea disponibilității națiunilor de a răspunde cerințelor în conformitate cu evoluțiile mediului de securitate;
- impunerea interoperabilității ca element principal pentru atingerea scopurilor comune.

Aceste priorități, sunt relaționate direct cu domeniile principale ale procesului de transformare la nivelul managementului apărării asupra cărora celelalte state membre ale Alianței își concentrează eforturile: **identificarea cerințelor, planificarea resurselor pe bază de programe, achiziții și managementul resurselor umane.**

Transformarea la nivelul managementului apărării presupune schimbări în următoarele cinci domenii:

- **identificarea cerințelor** (ca urmare a impunerii unei perspective antreprenoriale, axată pe concepte superioare și pe logica deciziei);
- **planificarea resurselor pe bază de programe** (prin optimizarea Sistemului de

Planificare, Programare, Bugetare și Evaluare);

- **achiziții** (ca urmare a necesității scăderii semnificative a ciclurilor de cercetare - dezvoltare - implementare a noilor capacități de luptă);
- **managementul financiar-contabil** (ca urmare a necesității respectării cerințelor de natură legală și financiar-contabilă privind utilizarea resurselor financiare și gestiunea patrimoniului public);
- **managementul resurselor umane.**

Transformarea are implicații asupra:

- **tehnologiilor și armamentelor** (în sistemele informaționale și rețele, tehnologii și subcomponente, sistemele de arme moștenite / existente, platforme noi și muniție inteligentă);
- **structurii de forțe** (realizarea structurilor luptătoare, a sistemelor de comandă, control, comunicare, computere, informații, supraveghere și recunoaștere, a unui suport logistic adecvat și a unei infrastructuri corespunzătoare);
- **operațiilor** (elaborarea doctrinelor întrunite, ale categoriilor de forțe, realizarea de comandamente cu responsabilități în elaborarea planurilor de campanie și operații, realizarea interoperabilității cu armatele statelor membre ale alianței).

În procesul de transformare, **componenta înzestrării** reprezintă fenomenul și elementul dinamic care antrenează resurse umane, tehnico-economice și financiare în scopul punerii în practică a programelor de cercetare-dezvoltare, pornind de la necesitatea menținerii capacității de luptă ridicate conform standardelor NATO.

Modernizarea înzestrării presupune un proces mult mai complex, care, pe lângă sisteme de armament și echipamente, se va reflecta și în asigurarea, modernizarea și dezvoltarea suportului logistic al trupelor, mentenanței tehnicii și infrastructurii militare. Aceasta presupune următoarele:

- restructurarea și modernizarea instituțiilor care asigură formarea și pregătirea resursei umane;
- modernizarea tehnicii din dotare, având în vedere încadrarea în standardele NATO pentru realizarea obiectivelor de interoperabilitate cu tehnica din înzestrarea armatelor statelor membre ale Alianței;
- achiziționarea de tehnică și integrarea tehnologiilor moderne de fabricație în cadrul industriei autohtone;
- achiziționarea unor categorii de tehnică militară și componente speciale pentru care nu sunt condiții sau nu este rentabil să fie realizate în țară.

Pentru micșorarea decalajelor din punct de vedere militar, este imperios necesară finanțarea cercetării științifice în domeniul științei și tehnologiei care să impulsioneze progresul general al cunoașterii și practicii militare, al artei militare și creșterea performanțelor tehnicii și sistemelor militare prin utilizarea integrală și optimă a tuturor resurselor umane, financiare, materiale, tehnologice și informaționale. Procedurile, tehnicile, metodele, structurile și echipamentele trebuie astfel adaptate încât să permită o viteză sporită în desfășurarea și întreprinderea (dislocarea) forțelor, iar în situația că s-au produs pierderi, ele să se „deterioreze într-o manieră moderată” fără blocaje în zone vitale, precum capacitatea de executare a focului, informațiile și comunicațiile.

2.2 Cadrul pentru transformare

Alianța și inclusiv Armata României, vor trebui să-și adapteze actualele forțe, concepte și capacități, concomitent cu perfecționarea și eficientizarea instrucției, planificării, pregătirii, generării, dislocării, utilizării și sprijinirii forțelor militare.

Toate aceste activități vor fi planificate și desfășurate în consonanță cu prevederile cadrului de transformare conceput și elaborat de specialiștii Alianței.

Elementul determinant al acestui cadru, îl reprezintă abordarea operațiilor bazate pe efecte. Aceasta presupune îndeplinirea a trei obiective principale fără de care îndeplinirea scopurilor propuse nu este posibilă: **realizarea superiorității în luarea deciziei, obținerea de efecte coerente și realizarea capacităților de dislocare și susținere întrunită.**

În acest sens, conceptele și capacitățile vor fi transpuse într-o serie de obiective de transformare inter-relaționate pentru desfășurarea viitoarelor operații întrunită. Aceste obiective asigură baza logică pentru organizarea și relaționarea conceptelor, capacităților și programelor necesare transformării forțelor.

Ca elemente distincte ale procesului de transformare, **cercetarea și dezvoltarea** trebuie să se concentreze pe descoperirea și perfecționarea capacităților care să asigure eficientizarea în abordarea și desfășurarea operațiilor bazate pe efecte. Aceste activități vor trebui dublate de un amplu și coerent program de experimentare care va reprezenta testul de validare a viitoarelor concepte de transformare ce urmează a fi implementate la nivelul forței.

Realizarea acestor obiective este condiționată de elaborarea și dezvoltarea unui program coerent și viabil de cercetare și experimentare. Conceptele validate vor fi transpuse în cerințe și planuri, prin procesul de planificare a apărării și vor fi încorporate în programe de înzestrare și instruire (Fig. 1).

2.3 Elementele cheie ale transformării militare a NATO

Conceptele și capacitățile vor fi transpuse în obiective, pentru a îndeplini scopurile urmărite prin procesul de transformare:

- superioritate decizională;
- superioritate informațională
- capacități facilitate de rețea
- angajare eficientă
- manevra întrunită
- CIMIC întărit
- operații expediționare
- logistică integrată.

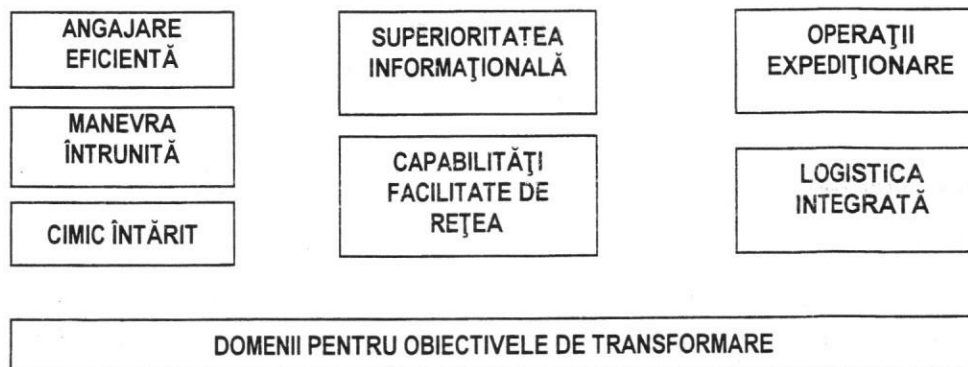

Fig.1 - Cadrul pentru transformare

2.4 Transformarea la nivelul structurilor militare ale Uniunii Europene și în cadrul inițiativelor regionale.

La nivelul structurilor militare ale Uniunii Europene. Elementele de bază ale conceptului *Viziunea pe termen lung privind nevoile de capacități și capacități europene de apărare* pornesc de la premisa că lumea anului 2025 va fi mult mai diferită, interdependentă și inegală față situația actuală. Ritmul de creștere economică deosebit de ridicat al statelor asiatice (Japonia, China și India) în comparație cu cel al țărilor europene, tendințele demografice actuale, faptul că fenomenul de globalizare va avea învingători și învinși în rândul țărilor, regiunilor sau în interiorul societăților, precum și estimarea că în anul 2025 Europa va depinde în procent de 90% de resursele externe de petrol și 80% de cele de gaze naturale vor avea un impact major asupra intereselor de securitate ale Uniunii Europene.

În acest context, principalele provocări în domeniul apărării se concentrează asupra a două domenii cheie: adaptarea capacităților și capacităților militare ale Uniunii Europene la procesul de schimbare a rolului forței în relațiile dintre țări și adaptarea acestora la ritmul actual al revoluției tehnologice.

La nivelul inițiativelor regionale. Politica regională este marcată de asumarea responsabilităților pentru participarea la organisme și inițiative locale, România afirmându-se ca un furnizor de securitate în regiune. Dezvoltarea capacităților statelor din Europa Centrală și de Est de a contribui la securitatea regională și euroatlantică și zonei extinse a Mării Negre impun participarea României la inițiativei de cooperare în domeniul securității și la implementarea măsurilor de creștere a încrederii și stabilității, conform angajamentelor asumate.

La nivel național. Deși în viitorul apropiat nu se prefigurează o amenințare militară majoră la adresa securității naționale a României, statutul de țară membră NATO și UE la granița de est și stat riveran la Marea Neagră, coroborate cu noile riscuri și amenințări asimetrice, impun demararea unui proces de transformare și adaptare a capacităților existente, în vederea îndeplinirii angajamentelor actuale și de viitor pe care Armata României și le-a asumat/urmează să și le asume față de NATO și UE, în domeniul securității militare.

Natura responsabilităților constituționale naționale, precum și cerința Alianței de a face față oricăror amenințări presupun ca Armata României să-și dezvolte capacități care să-i permită să desfășoare operații pe teritoriul național, în aria de responsabilitate a NATO, precum și într-un mediu strategic mai extins, influențat permanent de factori care impun schimbarea.

Armata României participă la răspunsurile pe care Alianța trebuie să le dea provocărilor la adresa intereselor de securitate, în interiorul sau în afara zonei euro-atlantice, precum și la soluționarea unor conflicte care impun executarea de operații de mică sau mare intensitate.

CAPITOLUL 3

SCOPUL, ROLUL, LOCUL ȘI OBIECTIVELE STRATEGIEI DE TRANSFORMARE A ARMATEI ROMÂNIEI

În acest context, procesul de transformare a Armatei României reprezintă o necesitate firească ce decurge din noile orientări strategice și de transformare a Alianței. Acestea permit lărgirea gamei de obiective și procese ce includ structurarea și pregătirea forțelor pentru participarea la apărarea colectivă și îmbunătățirea capacităților necesare pentru operații multinaționale de management al crizelor și de combatere a terorismului.

3.1 Necesitatea elaborării, definiția, scopul, locul și rolul *Strategiei de transformare a Armatei României*.

Calitatea României de membru NATO și al Uniunii Europene, precum și noul context în care trebuie planificat și realizat modul de îndeplinire a cerințelor de securitate națională și regională, presupun acțiuni și măsuri coordonate, coerente și întrunite adoptate la nivelul Ministerului Apărării, în scopul stabilirii de obiective, termene și principii de acțiune în domeniile specifice ale acestuia. De asemenea, deoarece în perioada 2000-2005, la nivelul Alianței și al Uniunii Europene au fost elaborate documente programatice care au stabilit obiectivele și etapele procesului de transformare până către anul 2025, s-a impus cu necesitate ca, la nivelul Armatei României să se elaboreze un document care să sintetizeze cerințele de transformare ale organizațiilor din care facem parte și să stabilească modul specific de acțiune a armatei, pentru promovarea propriilor interese în domeniul transformării.

Strategia de transformare a Armatei României este un document programatic, cu aplicabilitate la nivelul tuturor structurilor Ministerului Apărării, care stabilește principiile directoare și principalele obiective ce trebuie realizate, pe etape, în perioada 2006-2025, pentru asigurarea succesului procesului de transformare a Armatei României și sincronizarea acestuia cu transformarea militară a NATO și Uniunii Europene.

Scopul *Strategiei de transformare a Armatei României* este de direcționare și asigurare a coerenței procesului de transformare militară, pentru îndeplinirea la timp a obiectivelor acestui proces, precum și pentru sincronizarea cu procesul de transformare militară la nivelul NATO și Uniunii Europene.

Prin caracterul de generalitate, se urmărește ca documentul să asigure flexibilitate și libertate de acțiune la nivelul structurilor centrale ale Ministerului Apărării, precum și la nivelul structurii de forțe, în sensul adaptării, în orice moment, la condițiile specifice ale Armatei României a celor mai noi cerințe în domeniul transformării.

Locul. În contextul în care România este țară membră NATO și a Uniunii Europene, *Strategia de transformare* stabilește, la nivelul Armatei României, modul de implementare a cerințelor Comitetului Militar al NATO cu privire la implementarea militară a strategiei Alianței, a cerințelor sistemului NATO de planificare (Obiectivele Forței, Chestionarul de Planificare a Apărării, Capitolul de Țară), precum și a prevederilor Obiectivului Global 2010 (HG 2010) și cele stabilite în Catalogul Cerințelor 2005 (RC 05), astfel încât România să-și poată îndeplini obligațiile asumate față de NATO și UE.

La nivel național, sistemul integrat de planificare a apărării stabilește modul de implementare a cerințelor *Strategiei naționale de apărare a țării, Cartei Albe a Apărării, Strategiei militare a*

României, astfel încât Armata să poată îndeplini misiunile ce-i revin. În acest context, *Strategia de transformare* este documentul care stabilește principiile directe pentru crearea unui sistem eficient de conducere a Armatei, pentru realizarea unei structuri de forțe care să răspundă cerințelor de securitate națională și la nivel regional, precum și pentru menținerea unui ritm constant de modernizare a capacităților și capacităților avute la dispoziție.

Rolul *Strategiei de transformare* este de a oferi indicatorii de bază ce trebuie folosiți în perioada de referință a documentului, în scopul elaborării de planuri de implementare detaliate, care să asigure evaluarea precisă și în orice moment a stadiului îndeplinirii obiectivelor propuse, precum și a măsurilor corective ce se impun.

3.2 Scopul fundamental, obiectivele și etapele transformării Armatei României

La nivelul structurii de forțe, **scopul fundamental al transformării** armatei îl constituie realizarea noilor capacități prin care România va răspunde provocărilor actuale și viitoare din mediul de securitate. Acestea vor asigura îndeplinirea cerințelor specifice prevăzute în Constituție, a angajamentelor asumate de România față de NATO, Uniunea Europeană, precum și în cadrul inițiativelor regionale și coalițiilor.

La nivel național, **obiectivele** transformării capacității de apărare sunt: creșterea ponderii dimensiunii anticipative din cadrul mecanismelor decizionale, creșterea interoperabilității interinstituționale prin transformare organizațională, optimizarea managementului integrat al resurselor disponibile, modernizarea infrastructurii informaționale și a comunicațiilor, precum și asigurarea complementarității capacităților specifice de apărare.

Transformarea Armatei României are ca **obiectiv general** realizarea unei structuri moderne, complet profesionalizate, cu un grad sporit de mobilitate, eficientă, flexibilă, dislocabilă, sustenabilă, având capacitatea de a acționa întrunit și a fi angajată într-un larg spectru de misiuni, atât pe teritoriul național, cât și în afara acestuia.

Materializarea obiectivului general al procesului de transformare va fi susținută de îndeplinirea următoarelor **obiective**:

1. Asumarea și îndeplinirea obligațiilor față de NATO;
2. Asumarea și respectarea angajamentelor față de UE în domeniul securității și apărării.
3. Remodelarea structurii de comandă control și a structurii de forțe;
4. Optimizarea procesului de evaluare sistemică și structurală și conexarea eficientă la transformarea Armatei României;
5. Remodelarea structurilor de suport logistic;
6. Realizarea sistemelor C4I2SR și informatizarea Armatei României;
7. Remodelarea sistemului informațiilor pentru apărare;
8. Modernizarea managementului resurselor umane;
9. Creșterea calității vieții personalului;
10. Remodelarea învățământului militar;
11. Optimizarea Sistemului de Management al Resurselor pentru Apărare;
12. Modernizarea coordonată a echipamentelor militare;
13. Remodelarea sistemului medical al armatei;
14. Optimizarea cercetării științifice în domeniul militar;
15. Modernizarea și optimizarea sistemului financiar-contabil;
16. Optimizarea sistemului de management al proprietății imobiliare a Armatei României;
17. Remodelarea structurală și funcțională a sistemului activităților de comunicare.

Până în anul 2025, procesul de transformare a Armatei României va cuprinde **trei etape distincte**, determinate de restructurarea structurii de forțe, termenele angajate față de Alianță pentru îndeplinirea cerințelor Obiectivelor Forței, precum și de cerințele procesului de integrare în NATO și UE:

I. Etapa finalizării restructurărilor de bază (2005-2007). În această etapă vor fi îndeplinite obiectivele pe termen scurt ale procesului de transformare a armatei:

- Restructurarea și reorganizarea sistemului de conducere la nivel strategic și operativ;
- Reorganizarea și operaționalizarea noii structuri de evaluare sistemică a Ministerului Apărării;
- Definitivarea în linii mari a procesului de înființare, reorganizare, resubordonare sau desființare a unităților, potrivit planurilor anuale aprobate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării;
- Continuarea operaționalizării unităților planificate pentru NATO și UE. Realizarea nivelului de încadrare conform prevederilor Catalogului NATO de Capabilități și Catalogului Cerințelor 2005, (RC 05) al UE, Catalogului de Forțe 2007 (FC 07) și Catalogului privind Pregresele 2007 (PC 07);
- Reorganizarea sistemului logistic întrunit, a logisticii categoriilor de forțe ale armatei și a sistemului medical militar;
- Implementarea serviciului militar bazat pe voluntariat;
- Reorganizarea structurilor cu atribuții în managementul proprietății imobiliare.

II. Etapa integrării operaționale în NATO și Uniunea Europeană (2008-2015). În această etapă vor fi îndeplinite obiectivele pe termen mediu ale procesului de transformare:

- Continuarea operaționalizării forțelor destinate NATO și Uniunii Europene și implementarea Obiectivelor Forței;
- Finalizarea restructurării sistemului logistic de nivel strategic și operativ;
- Continuarea achizițiilor de echipamente noi și a programelor majore de înzestrare, conform cerințelor Obiectivelor Forței și a Concepției de înzestrare a Armatei României;
- Reorganizarea învățământului militar;
- Extinderea implementării unor cerințe ale Obiectivelor Forței (instruire, competență lingvistică, comunicații și informatică) la nivelul forțelor de generare și regenerare;
- Creșterea contribuției cu forțe la Forța de Răspuns NATO și pentru Uniunea Europeană;
- Evaluarea sistemică și structurală a domeniilor principale ale procesului de integrare operațională a Armatei în cadrul NATO și Uniunii Europene și fundamentarea deciziilor de corecție și îmbunătățire a politicilor, proceselor și programelor în derulare;
- Participarea la activitățile Echipelor Integrate de Dezvoltare și Echipelor de Proiect organizate sub egida Agenției Europene de Apărare (European Defence Agency – EDA), în funcție de interesele naționale și de planurile și programele elaborate la nivelul Ministerului Apărării.

III. Etapa integrării depline în NATO și Uniunea Europeană (2016-2025). În această etapă vor fi îndeplinite obiectivele pe termen lung ale procesului de transformare:

- Concentrarea eforturilor și resurselor financiare și umane în vederea realizării tuturor capabilităților prevăzute în Obiectivele Forței și îndeplinirii responsabilităților în cadrul NATO și Uniunii Europene;
- Continuarea modernizării înzestrării cu echipamente noi și realizarea interoperabilității și interschimbabilității depline cu armatele țărilor membre NATO și ale Uniunii Europene;

- Crearea condițiilor pentru dispunerea marilor unități și unități în cazărmi cu facilități complete pentru asistență socială, cazare, dispunerea echipamentelor militare și instrucție;
- Concentrarea activităților de evaluare sistemică și structurală pe domeniul procesului de înzestrare și modernizare cu tehnică și echipamente.

Resursele financiare necesare realizării procesului de transformare vor fi asigurate din bugetul alocat Ministerului Apărării. Structurile abilitate din Ministerul Apărării vor urmări ca procentul din PIB alocat bugetului apărării să asigure îndeplinirea obiectivelor transformării.

CAPITOLUL 4

DOMENIILE DE TRANSFORMARE A ARMATEI ROMÂNIEI

Obiectivele transformării Armatei României vor trebui să fie îndeplinite prin implicarea tuturor factorilor decizionali, la nivel strategic, operativ și tactic și vor avea impact asupra tuturor domeniilor organismului militar. Prioritare vor fi primele două domenii, și anume asumarea și îndeplinirea obligațiilor față de NATO, precum și angajamentele față de Uniunea Europeană în domeniul securității și apărării, la realizarea cărora vor trebui să contribuie, în egală măsură, toate structurile își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Apărării.

Procesul de transformare într-un anumit domeniu se va corela și sincroniza, pe etape, cu procesul de transformare din celelalte domenii, astfel încât interdependența realizată să asigure coerență procesului de transformare, în ansamblul său. Principiul de acțiune trebuie să se bazeze pe concentrarea eforturilor pentru îndeplinirea obiectivelor specifice pentru fiecare domeniu și pentru fiecare etapă în parte. Fazele de implementare a fiecărui obiectiv vor avea, în principal, următorul parcurs: elaborarea conceptelor, elaborarea cadrului normativ care să asigure punerea în aplicare a acestora, experimentarea, implementarea propriu-zisă, precum și adaptarea continuă a conceptelor la elementele de noutate ce apar.

Prima etapă a procesului de transformare, etapa finalizării restructurărilor de bază (2005-2007) se va caracteriza prin parcurgerea primelor două faze de implementare a oricărui din cele 15 obiective. În etapa a doua, etapa integrării operaționale în NATO și Uniunea Europeană (2008-2015), se vor experimenta conceptele, pe baza noilor reglementări și se va iniția procesul de implementare. Astfel, în ce-a de-a treia etapă, etapa integrării depline (2016-2025), în toate domeniile să se acționeze pentru adaptarea permanentă a conceptelor la elementele de noutate.

4.1 Transformarea în domeniul *Managementului resurselor de apărare*

Optimizarea managementului resurselor pentru apărare reprezintă obiectivul general al transformării în acest domeniu.

4.1.1 Transformarea în domeniul managementului planificării integrate a apărării

Pe termen scurt (2007), se va finaliza perfecționarea mecanismelor de planificare integrată a apărării, ca atribut și componentă esențială a controlului civil în armată, prin definitivarea responsabilităților structurilor implicate în domeniile planificării apărării și prin integrarea în sistemul de planificare, programare, bugetare și evaluare a tuturor domeniilor de planificare a apărării.

Totodată, se va urmări optimizarea sistemului de planificare, programare, bugetare și evaluare în Ministerul Apărării, prin perfecționarea capacității de estimare a costurilor, îmbunătățirea

sistemului de indicatori sintetici utilizați în programele majore ale Ministerului Apărării și prin îmbunătățirea instrumentelor de raportare folosite în cadrul sistemului de planificare, programare, bugetare și evaluare în Ministerul Apărării.

Pe termen mediu (2008-2015), se va urmări îmbunătățirea capacității de reacție a sistemului de planificare a apărării, pentru a furniza, în timp scurt, variante de soluționare, care să sprijine procesul decizional, la apariția unor solicitări suplimentare, neplanificate sau a unor constrângeri bugetare.

De asemenea, se va urmări optimizarea sistemului de planificare, programare, bugetare și evaluare în Ministerul Apărării, precum și informatizarea sistemului de management al resurselor pentru apărare, prin interconectarea categoriilor de forțe ale armatei și a structurilor centrale ale Ministerului Apărării cu responsabilitate în domeniu, la o bază de date unică.

Pe termen lung (2016-2025), obiectivul urmărit va fi informatizarea completă a sistemului de management al resurselor pentru apărare, prin interconectarea structurilor până la nivel batalion (inclusiv) la o bază de date unică, cu posibilitate de informare și analiză în timp real.

4.1.2 Transformarea în domeniul *Resurse umane*

Scopul fundamental al procesului de transformare în domeniul resurselor umane îl constituie realizarea unui management performant al resurselor umane profesionalizate ale apărării, în acord cu nevoile procesului de restructurare, reducere și operaționalizare ale structurilor armatei, în scopul asigurării interoperabilității în acest domeniu cu armatele statelor membre NATO și UE.

Obiectivul general al Armatei României în domeniul resurselor umane îl reprezintă dezvoltarea unui sistem modern de management al acestora, capabil să asigure menținerea competitivității instituției militare pe piața forței de muncă, creșterea gradului de adecvare a calității personalului la misiunile specifice, amplificarea capacității de reacție sistemică la solicitările mediului de securitate și economico-social.

Procesul de transformare în domeniul resurselor umane va urmări îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

- a) Restructurarea efectivelor pe categorii de personal;
- b) Modernizarea managementului resurselor umane în Armata României;
- c) Remodelarea învățământului militar.

Abordările privind resursele umane ale apărării vizează, pe etape, următoarele direcții de acțiune:

a) Pentru a ajunge la un total al efectivelor de 90.000, din care 75.000 militari și 15.000 civili, se va continua procesul de reducere și restructurare a personalului, astfel încât în perioada 01.03.2007- 31.12.2009, numărul de ofițeri să se reducă de la 14.252 la 11.250, numărul de maiștri militari și subofițeri să crească de la 22.954 la 25.500, numărul de gradați și voluntari să crească de la 29.292 la 38.250, iar numărul de civili să se reducă de la 17.451 la 15.000. În aceste efective nu este inclus, potrivit legii 346/2006 de organizare și funcționare a Ministerului Apărării, personalul din domeniul sănătate de pe statele anexe M și cel aflat în pregătire în instituțiile de învățământ.

b) În domeniul modernizării managementului resurselor umane, până la 31.12. 2007, eforturile se vor concentra asupra procesului de modernizare a cadrului instituțional al managementului resurselor umane. În etapa a doua (2008-2015), pe baza noului cadru instituțional creat, se va asigura atragerea și generarea resurselor umane cu potențial ridicat pentru profesia militară, utilizarea eficientă și dezvoltarea în sistemul militar a resurselor umane performante, precum și dezvoltarea asistenței personalului la tranziția spre societatea civilă și îmbunătățirea sprijinului post-

carieră. În cea de-a treia etapă (2016-2025), se va urmări perfecționarea continuă a cadrului instituțional, care să asigure instrumentele de atragere constantă și menținere în sistemul militar a resurselor umane performante.

c) Întregul proces de transformare și remodelare a învățământului militar are ca obiective realizarea unui sistem suplu, eficient și economic, în acord cu necesarul de formare și dezvoltare profesională a personalului Armatei precum și compatibilizarea deplină a învățământului militar românesc cu învățământul național și cu cel din spațiul euroatlantic, concomitent cu promovarea și dezvoltarea valorilor și tradițiilor Armatei României. Acesta va asigura diminuarea consumului de resurse prin reducerea numărului de instituții de învățământ și redimensionarea celor care vor rămâne, realizarea unui management unitar al sistemului învățământului militar, care să asigure aplicarea legislației naționale și a actelor normative specifice. De asemenea, în acest domeniu se va urmări stabilirea și îndeplinirea cerințelor de instruire conform nevoilor operaționale ale armatei și se va acționa pentru extinderea formării ofițerilor și a unor specialiști necesari armatei, pe filiera indirectă.

Până la finele anului 2007, se va urmări stabilirea necesarului de formare și dezvoltare profesională a personalului armatei pe termen lung precum și adoptarea indicatorilor utilizați de sistemul național de învățământ privind calitatea și performanța învățământului.

În etapa a doua, obiectivele principale vor fi reorganizarea structurală a instituțiilor militare de învățământ corespunzător cerințelor impuse de viitoarea structură și dotare a armatei și crearea unui sistem unitar cu atribuții și competențe în conducerea unitară și bugetarea învățământului militar, dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale a învățământului, cu accent pe informatizarea și implementarea învățământului la distanță precum și implementarea unor specializări care să corespundă nevoilor actuale de instruire a ofițerilor în domeniul tehnico – ingineresc.

În perioada 2016-2025, obiectivele de bază vor fi definitivarea și implementarea prevederilor publicațiilor, standardelor și cerințelor NATO privind organizarea și desfășurarea învățământului, alinierea procesului de formare și dezvoltare profesională a personalului militar, cu cel practicat în țările membre NATO, dezvoltarea învățământului distribuit la distanță precum și eficientizarea fluxului informațional și a cooperării între instituțiile militare de învățământ.

4.1.3 Transformarea în domeniul *Creșterii calității vieții personalului*

Obiectivul general îl constituie asigurarea unui nivel al calității vieții personalului Armatei României similar cu cel existent în alte armate ale statelor membre NATO, .

În domeniul creșterii calității vieții personalului, în prima etapă, efortul se va concentra pe crearea cadrului normativ pentru asigurarea unor condiții optime de muncă și instruire, pe îmbunătățirea condițiilor de locuit, pe recuperarea, recreerea și refacerea fizică și psihică a personalului care a participat la misiuni în afara teritoriului național, precum și pentru sprijinul familiilor acestuia.

În etapele următoare se va urmări punerea în aplicare a cadrului normativ creat în prima etapă. Prin aceasta se va asigura dezvoltarea și consolidarea unei calități a vieții personalului militar care să ofere atât atractivitate materială cât și posibilitatea de a avea performanțe și satisfacții profesionale. Principalele pârghii de implementare vor viza proiectarea unui sistem de salarizare după standarde NATO, în vederea creșterii atractivității profesiei și dezvoltării sistemului motivării profesionale precum și îmbunătățirea condițiilor de locuit prin facilitarea accesului la credite pentru construirea de locuințe și asigurarea unei indemnizații pentru chirie. De asemenea, se vor intensifica

măsurile privind îmbunătățirea asistenței medicale acordată personalului Armatei României și familiilor acestuia și de îmbunătățire a climatului organizațional în armată.

4.1.4 Transformarea în domeniul *managementului financiar-contabil*

Transformarea în acest domeniu vizează **crearea unui sistem financiar-contabil** capabil să asigure și să utilizeze, în volumul cerut și la momentul oportun, resursele financiare aferente desfășurării acțiunilor militare, precum și informațiile contabile și financiare necesare comandanților pentru luarea deciziilor.

Competențele și dimensiunea structurilor financiare vor fi stabilite în raport cu prevederile legale referitoare la activitatea financiar-contabilă, eșalonul pe care îl deservește, precum și locul și tipul acțiunilor militare, în scopul de a permite forțelor să dobândească și să mențină capacitățile, în țară și în alte regiuni ale lumii, asigurând sprijinul financiar efectiv al tuturor entităților militare.

Structurile financiare vor adapta toate componentele activității financiar-contabile la cerințele și ritmul impus de acțiunile militare.

Obiective cu caracter permanent:

- realizarea unui sistem de management financiar-contabil flexibil, adaptabil la schimbările legislative și structurale, capabil să asigure gestionarea legală și eficientă a patrimoniului aflat în administrarea unităților Ministerului Apărării;
- implementarea unui sistem de planificare financiară riguros, care să permită execuția ritmică și echilibrată a bugetului;
- finanțarea unor programe suplă, ușor de realizat și evaluat, care să permită utilizarea cu prioritate a fondurilor pentru îndeplinirea obiectivelor forței și a capacităților planificate;
- dezvoltarea unui sistem contabil care să asigure informațiile necesare analizării modului de realizare a obiectivelor și indicatorilor, precum și a costurilor asociate programelor aprobate ;
- modernizarea și perfecționarea sistemului de raportare a execuției bugetare în vederea creșterii transparenței cheltuielilor publice și a respectării principiului trasabilității utilizării banului public;
- creșterea răspunderii ordonatorilor de credite și a șefilor compartimentelor financiar-contabile în gestionarea fondurilor și a patrimoniului.

Obiective pe termen scurt - 2007:

- creșterea rolului bugetului ca instrument de bază al analizei, controlului și al asigurării echilibrului financiar în organizarea și desfășurarea activităților;
- creșterea operativității în asigurarea financiară a misiunilor și reprezentanțelor permanente, prin efectuarea tuturor operațiunilor de decontări și a operațiunilor valutare la nivelul ordonatorului principal de credite;
- creșterea rolului controlului financiar, intern și preventiv;
- continuarea procesului de modernizare a sistemului de salarizare a personalului și a procesului de recalculare a pensiilor;
- dezvoltarea informatizării operațiunilor și componentelor activității financiar-contabile.

Obiective pe termen mediu 2008 -2015:

- remodelarea sistemului de salarizare;
- reorganizarea sistemului de gestiune a patrimoniului;

- transferarea unor atribuții și activități privind plata salariilor și efectuarea decontărilor, de la ordonatorii de credite terțiari către ordonatorii de credite superiori;
- finalizarea informatizării operațiunilor și componentelor activității financiar-contabile;
- adaptarea organizatorică a structurilor financiar-contabile, la noile cerințe operaționale.

Obiective pe termen lung 2016 - 2025:

- finalizarea procesului de transferare a unor atribuții și activități, privind plata salariilor și efectuarea decontărilor, de la ordonatorii de credite secundari la ordonatorul principal de credite;
- redimensionarea structurilor financiar-contabile.

4.2. Transformarea în domeniul *Informații pentru apărare*

Scopul determinant al activității de informații pentru apărare este și va rămâne **realizarea superiorității informaționale**, prin obținerea, prelucrarea și furnizarea de produse finite de informații (*intelligence*), către autoritățile decizionale naționale, aliate și partenere.

Pentru a contribui eficient la realizarea superiorității decizionale, se vor perfecționa și dezvolta capacitățile necesare pentru îndeplinirea cerințelor impuse de războiul bazat pe rețea și operațiile bazate pe efecte, asigurarea unui suport informațional strategic oportun, omnipotent, omnidirecțional, continuu, specializat și realist.

Activitatea în domeniu se va concentra asupra obiectivului privind *Remodelarea structurală și acțională a sistemului informațiilor pentru apărare*, urmărindu-se corelarea și cu celelalte obiective, îndeosebi cu cele referitor la remodelarea structurii de comandă și control și cu informatizarea Armatei României. În prima etapă se va pune accent pe realizarea unui sistem al informațiilor pentru apărare, respectiv a unor structuri de informații, contrainformații și securitate militară flexibile și modulare apte să răspundă cerințelor naționale de securitate și integrate în procesul de planificare operațională al NATO și UE.

În etapa a doua, pe baza sistemului de informații creat, efortul se va canaliza în direcția dezvoltării schimbului de informații („intelligence sharing”) în timp real la nivel național și aliat, având la bază un sistem viabil de furnizare de informații credibile, oportune și relevante. De asemenea, va începe procesul de implementarea a unor proceduri și arhitecturi standardizate, bazate pe strategii și doctrine comune.

În etapa 2015-2025, în domeniul informațiilor pentru apărare se va acționa pentru dezvoltarea structurilor de sprijin de informații, având capacități de HUMINT, IMINT și SIGINT puse la dispoziție în comun, precum și prin fuziunea capacităților de colectare și analiză. În această etapă, trebuie să se atingă stadiul ca produsele finite să transceadă actualele nivele militare (tactic, operațional și strategic) și constrângerilor impuse de specificul organismului militar sau de dezvoltarea capacităților specifice războiului electronic.

4.3 Transformarea în domeniul *Operațiilor*

Războiul viitorului se va cantona, preponderent, în sfera politico-economică. Scopul general al acestuia va viza proiecte economice majore, precum: gestionarea resurselor strategice, a căilor de acces și piețelor de desfacere a acestora; accesul restrictiv la tehnologiile avansate; controlul politico-militar asupra unor “zone fierbinți” etc.

Prin îmbinarea agresiunilor clasice cu cele economice, culturale, psihologice, religioase, informatice, electronice, simbolice și imagologice se va urmări influențarea și stăpânirea adversarului sub toate aspectele.

Acesta va purta amprenta specifică societății informaționale și va fi caracterizat prin:

- înlocuirea armatelor de masă cu armate profesionalizate, înzestrate cu mijloace performante și inteligente;
- adversarul va fi anihilat prin acțiuni indirecte de control și supraveghere, prin dominarea confruntării în sfera conducerii, prin "dirijarea" algoritmică a acțiunilor acestuia;
- organele de decizie și de planificare a războiului vor avea o compunere preponderent politico-militară și vor acționa de la mare distanță;
- confruntarea informațională, bazată pe mijloace tehnice adecvate, va fi dominantă conflictului armat și va deveni un adevărat factor de putere.

Armata României va participa în cadrul Alianței și Uniunii Europene la răspunsurile pe care aceasta va trebui să le dea provocărilor împotriva intereselor de securitate, în interiorul sau în afara zonei euro-atlantice, precum și la soluționarea unor conflicte care impun executarea de operații de mică sau mare intensitate. Aceasta, va opera într-un mediu multinațional, împreună cu forțele celorlalte țări membre ale Alianței și Uniunii Europene sau coaliții ad-hoc, în strânsă cooperare cu organizații naționale, internaționale, guvernamentale și non-guvernamentale. Viitoarele operații, în care componentele informaționale, economice, sociale, juridice și diplomatice vor avea un rol determinant, trebuie abordate într-un mod unitar și coordonat.

În context aliat, se urmărește punerea unui accent deosebit pe identificarea misiunilor probabile, adaptarea rapidă la cerințele operaționale prezente și viitoare și pregătirea pentru desfășurarea celor mai solicitante operații. Operațiile militare viitoare vor avea loc mai frecvent, în intervale de timp mai scurte și vor necesita probabil să fie inițiate și desfășurate concomitent, urmând să fie susținute pentru o perioadă lungă de timp.

Accentul în operațiile militare va fi pus pe creșterea aplicării integrate a tuturor instrumentelor de putere, atât militare, cât și nemilitare pentru a crea efectele planificate care să ducă la realizarea scopului propus. Forțele și capacitățile trebuie să fie apte să abordeze o metodă de acțiune coordonată și concertată politic, militar, civil, economic și științific între organizațiile guvernamentale și neguvernamentale. Forțele și capacitățile viitoare trebuie să facă față riscurilor/amenințărilor aflate în continuă schimbare, precum și noilor provocări.

Prioritare vor fi integrarea și caracterul întrunit, ca opus față de capacitățile ce le poate oferi o singură categorie de forțe. Aceasta va permite desfășurarea unor forțe adaptate pentru misiune, oportun, oriunde este nevoie de ele și care să ducă operații continue atât timp cât este necesar, sprijinite de un sistem logistic integrat.

Planificarea și executarea viitoarelor operații vor necesita creșterea rolului abordării întrunite și multilaterale. Va spori coordonarea între toate componentele de forțe întrunite și implicarea mai mare a organizațiilor guvernamentale și non-guvernamentale în cadrul efortului multilateral al operațiilor.

Viitoarele operații vor fi mai complexe și multidimensionale, iar forțele vor trebui să se adapteze cu rapiditate la schimbările operaționale, de la lupta de mare intensitate la operații de pace și stabilitate.

Abordarea operațiilor în cadru multinațional va permite acoperirea unor deficiențe în capacități, prin găsirea unor mijloace de integrare a unor forțe mai puțin dezvoltate tehnologic.

Dezvoltarea sistemelor informaționale, instrumentelor de supraveghere și avertizare, echipamentelor militare ultraperformante inclusiv a celor spațiale, vor permite ca operațiile militare să fie planificate și executate într-un ritm mai rapid. Tehnologia va fi unul dintre multiplicatorii de putere a forțelor. Colectarea, manipularea și transmiterea informațiilor prin rețea, va permite utilizatorilor să se bazeze pe sisteme robuste de comandă și control ceea ce va conduce la

schimbări în structura organizațională a unităților de comandă, formațiunilor și comandamentelor și la reconfigurarea cu rapiditate a structurii de forțe astfel încât să se creeze un efect hotărâtor la momentul oportun.

Operațiile militare vor trebui să fie desfășurate pe o bază legală solidă și să se bucure de acceptul comunității internaționale. Coordonarea și cooperarea strânsă dintre organismele naționale și internaționale în toate fazele operațiilor vor fi extrem de importante.

Obiectivele comune de stabilitate și pace vor fi realizate prin creșterea folosirii eficiente a pârghiilor economice, civile, militare și politice ale fiecărei organizații. Angajarea forțelor militare în activități post – conflict în scopul sprijinirii, reconcilierii, reconstrucției și stabilizării va face parte integrantă din abordarea strategică.

Tranziția de la operațiile de luptă spre operații post-conflict va avea ca efect schimbări esențiale în domeniul planificării, doctrinelor și instrucției.

Pentru a accelera impactul strategic și operativ, operațiile trebuie să fie:

- a) coerente și întrunite;
- b) pe bază de efect;
- c) agile/active;
- d) integrate complet- între funcțiile de operații și cele logistice.

Procesul de transformare militară urmărește **îndeplinirea cerințelor impuse de războiul bazat pe rețea și operații bazate pe efecte.**

Războiul bazat pe rețea presupune realizarea superiorității informaționale. El reprezintă modalitatea de a genera putere prin concentrarea într-o rețea informațională a senzorilor, decidenților și executanților în scopul gestionării teatrului de operații, scurtării lanțului de decizie, accelerării ritmului operațiilor, intensificării efectelor letale, realizării protecției și obținerii efectelor planificate.

Operațiile bazate pe efecte, la nivel strategic, presupun folosirea capabilităților militare în concordanță cu toate instrumentele de putere. La nivel operativ și tactic, implică combinarea selectivă a mijloacelor letale și non-letale, a celor cinetice și non-cinetice, pentru a crea acele efecte planificate care contribuie la îndeplinirea obiectivelor campaniei.

Executarea unor asemenea operații va necesita capabilități care să permită: **superioritatea în luarea deciziilor, obținerea de efecte coerente, creșterea gradului de întrebuințare al forțelor, dislocarea și susținerea.**

4.4 Transformarea în domeniul *Conducerii*

Conducerea militară în Armata României se organizează și se exercită la nivelurile de responsabilitate **strategic, operativ și tactic**, în domeniile **administrativ și operațional** de către structurile stabilite conform legii. Conducerea militară a Armatei României se integrează în sistemul general de conducere al apărării realizat de autoritățile abilitate ale statului în baza Constituției și legislației în vigoare și se interrelaționează cu celelalte instituții publice cu atribuții în domeniul apărării și cu organizațiile internaționale cu rol în domeniul securității și apărării la care România este parte.

Conducerea operațională reprezintă ansamblul activităților și măsurilor care vizează planificarea, organizarea și conducerea acțiunilor militare, la pace, în situații de criză și la război, în concordanță cu normele de drept interne și internaționale în vigoare, legile luptei armate, procedurile și standardele operaționale stabilite. Conducerea operațională se materializează în exercitarea **comenzii și controlului** asupra structurii de forțe din subordine.

Comanda reprezintă autoritatea și responsabilitatea cu care un comandant este investit în

mod legal pentru a o exercita asupra unei structuri militare. Comanda include autoritatea pentru utilizarea tuturor resurselor puse la dispoziție, planificarea, conducerea și coordonarea utilizării forțelor alocate în scopul îndeplinirii unei misiuni. Comanda se exercită de către **comandantul** numit potrivit prevederilor legale.

Controlul este reflectarea autorității exercitate de către comandant, reprezentând procesul prin care acesta, ajutat de statul major, organizează, direcționează și coordonează activitatea forțelor alocate pentru implementarea deciziilor.

Conducerea **operațională**, la **nivel strategic**, se exercită pe timp de **pace**, în situații de **criză** și la **război**, de către șeful Statului Major General (SMG).

Transformarea în domeniul conducerii, comenzii și controlului se va realiza prin remodelarea structurii de conducere, comandă și control existente în scopul optimizării actului decizional-acțional.

În acest sens, structura de comandă și control a Armatei României va trebui să asigure o conducere eficientă a forțelor pe timp de pace, adaptarea cu ușurință a sistemului de conducere în situații de criză, la război sau pentru rezolvarea misiunilor în caz de urgențe civile, aplicabilă atât pentru conducerea forțelor în misiuni de apărare națională, pe timp limitat, cât și pentru conectarea la un comandament aliat pe teritoriul național sau în afara acestuia, realizarea planificării, organizării, execuției și controlului într-un sistem integrat, logic și coerent.

Remodelarea structurilor de conducere, comandă și control se va realiza în concordanță cu evoluția structurii de forțe. Până la sfârșitul anului 2007 se va definitiva cadrul normativ care să reglementeze conducerea, comanda și controlul în Armata României, organizarea și funcționarea structurii de comandă la nivel strategic, organizarea sistemului integrat al punctelor de comandă pentru dispunerea elementelor de conducere strategică precum și organizarea și funcționarea comandamentului operațional întrunit.

În etapa a doua, în perioada 2008-2015, procesul de transformare va urmări antrenarea și realizarea capacității operaționale finale pentru structura de comandă la nivel strategic, pe timp de pace în 2008, iar pentru situații de criză și la război, în 2009. De asemenea, se va constitui și va intra în funcțiune un comandament operațional întrunit și se va finaliza sistemului integrat al punctelor de comandă pentru dispunerea elementelor de conducere strategică. În aceeași perioadă, se va constitui Comandamentul Operațiilor Speciale și se vor realiza punctele de comandă pentru comandamentele operaționale și comandamentele de mari unități și unități din compunerea structurii de forțe a Armatei României, conform concepțiilor de conducere, comandă și control ale fiecărei categorii de forțe armate.

În etapa a treia, 2016-2025 se va acționa pentru îmbunătățirea continuă a echipamentelor care compun subsistemul de informații militare și subsistemul de comunicații și informatică al comandamentelor de la toate eșaloanele.

4.5 Transformarea în domeniul *Evaluării sistemice și structurale*.

Evaluarea sistemică și structurală va urmări identificarea stării și evoluției parametrilor planificați ai procesului de transformare și va furniza datele și informațiile necesare fundamentării deciziilor de corecție.

În acest domeniu, transformarea structurii destinată pentru planificare, executare și finalizarea activităților de evaluare sistemică și structurală vizează, pe parcursul celor trei etape ale transformării, realizarea următoarelor **cerințe generale**:

- determinarea corectitudinii implementării politicilor și derulării planurilor și programelor inițiate în cadrul principalelor domenii de activitate ale sistemului militar,

în directă conexiune cu direcțiile prioritare de acțiune stabilite prin Strategia de Transformare a Armatei României, în scopul identificării eventualelor disfuncții / devieri de la parametrii planificați / previzionați, stabilirii cauzelor și promovării soluțiilor / recomandărilor de remediere necesare conducerii instituției militare;

- realizarea unei structuri de evaluare sistemică și structurală modernă, eficientă, credibilă, specializată multidisciplinar;
- amplificarea rolului de catalizator al derulării ciclului: decizie-planificare-execuție-evaluare-corecție.

Constituirea structurii de evaluare sistemică și structurală vizează realizarea unei entități moderne, profesionalizate, cu un grad sporit de adaptabilitate, eficientă, structură expert multidisciplinară, prin care ministrul apărării să își exercite atribuțiile de evaluare a activităților specifice organismului militar, ale cărei rezultate să-i dezvolte suportul de date și informații necesar fundamentării deciziilor și care să gestioneze planificarea și desfășurarea tuturor activităților de inspecții din Armata României.

Noua structură, concomitent cu realizarea sarcinilor pe linia transformării proprii, în planurile conceptual, organizațional și acțional, va planifica, organiza și desfășura activități specifice misiunii în sprijinul atingerii obiectivelor procesului de transformare a armatei pe termen scurt, mediu și lung și va trebui să fie în măsură să asigure:

- **conceptual:** adaptarea și îmbunătățirea cadrului normativ și metodologic privind planificarea, organizarea, desfășurarea și finalizarea evaluărilor, în concordanță cu procesul și etapele de transformare a Armatei României;
- **organizațional:** crearea unei structuri moderne, capabile să se adapteze la procesul transformării armatei, eficientă, credibilă și racordată la instituțiile similare din celelalte armate ale statelor membre NATO;
- **acțional:** înaltă specializare, având posibilitatea de expertiză multidisciplinară în evaluarea sistemică și structurală a domeniilor specifice instituției militare.

Pentru implementarea misiunii ce îi revine, noua structură de evaluare va acționa pentru realizarea următoarelor **cerințe specifice**:

- restructurarea și operaționalizarea noului mecanism de evaluare sistemică și structurală prin fuziunea structurilor cu atribuții și responsabilități în domeniu;
- elaborarea și implementarea unui nou cadru normativ care va reglementa activitatea noii structuri de evaluare sistemică și structurală potrivit locului, rolului, misiunii și domeniilor de competență conferite prin lege;
- configurarea și implementarea unui sistem modern de pregătire specifică și de atestare a ofițerilor evaluatori (sau evaluatorilor), compatibil cu cele similare din armatele celorlalte state membre NATO;
- adoptarea unor proceduri și aplicații informatice care să conducă la îmbunătățirea procesului de culegere, stocare, procesare și interpretare a datelor și informațiilor de stare a organismului militar.

4.6 Transformarea în domeniul *Comunicații și informatică*

Procesul de transformare în acest domeniu se va concentra asupra realizării sistemului C4I2SR și informatizării armatei României și, în același timp se va corela și va sprijini îndeplinirea obiectivelor referitoare la remodelarea structurii de comandă și control și a structurii de forțe. De asemenea, sistemul va facilita realizarea unei infrastructuri de rețea și informaționale care să asigure o nouă abordare a managementului informațiilor, pornind de la o arhitectură globală,

orientată spre servicii performante, în toate domeniile de utilizare (operațional, administrativ, logistic, medical, etc).

În prima etapă, pe timpul finalizării structurilor de bază (2005-2007) efortul se va direcționa asupra realizării cerințelor de interoperabilitate în domeniu, la nivelul structurilor dislocabile care se operaționalizează. În aceeași perioadă, se vor definitiva bazele conceptuale ale obiectivelor referitoare la sistemele C42ISR, precum și la realizarea infrastructurii necesare noii arhitecturi de comandă și control din Armata României. Până la sfârșitul acestei perioade se va urmări și îndeplinirea obiectivelor pe termen scurt, referitoare procesul de transformare, reorganizare și resubordonare a unităților care au ca specific de activitate domeniul Comunicații și Informatică.

Pe parcursul etapei integrării operaționale în NATO (2008-2015) va continua asigurarea nivelului de interoperabilitate din punctul de vedere al domeniului, în mod gradual, la nivelul structurilor care au ca date țintă în această perioadă. În anii 2008 și 2009, atenția se va concentra pe realizarea capabilităților specifice la nivelul comandamentului diviziei dislocabile și ale structurilor din compunerea acesteia. De asemenea, se va declanșa și derula procesul de implementare a conceptelor în domeniu, elaborate și fundamentate în etapa anterioară. În același timp, se va intensifica procesul de realizare a sistemului de comunicații și informatică integrat al Ministerului Apărării care va asigura suportul necesar pentru exercitarea comenzii și controlului la toate nivelurile, în țară și în teatrele de operații, precum și suportul necesar proceselor de planificare și de management al spațiului de luptă. Acesta va facilita interconectarea cu sistemele similare ale NATO, ale țărilor membre NATO și Uniunii Europene, pentru îndeplinirea angajamentelor asumate.

Pe termen lung, în perioada 2015-2025, în cadrul etapei integrării depline în NATO și Uniunea Europeană, obiectivul pe termen lung îl constituie interconectarea sistemului de comunicații și informatică propriu cu cele ale altor entități administrative și operaționale la nivel național cu responsabilități în domeniu, pentru sincronizarea cu cerințele transformării NATO în domeniu, prevăzute în conceptul de *Capabilități facilitate de rețea*. În aceeași perioadă, se vor implementa cerințele de interoperabilitate în domeniu la nivelul tuturor structurilor, indiferent de destinația acestora.

4.7 Transformarea în domeniul *Înzestrării*

În procesul de transformare a capabilităților Armatei României, înzestrarea reprezintă elementul dinamic care antrenează resurse umane, tehnico-economice și financiare substanțiale.

Obiectivul de bază în domeniul modernizării și înzestrării armatei îl va constitui achiziționarea, în corelare cu resursele puse la dispoziție, a sistemelor de echipamente militare care înglobează tehnologii moderne adecvate, în scopul satisfacerii, în conformitate cu cerințele fiecărei etape, a cerințelor categoriilor de forțe ale armatei și asigurării interoperabilității cu forțele NATO.

Îndeplinirea **obiectivului de bază** se va realiza succesiv, ponderea majoră a achizițiilor și înzestrării cu echipamente noi urmând a se realiza în „**Etapa integrării depline în NATO și Uniunea Europeană**”.

4.8 Transformarea în domeniul *Doctrină și instruire*

În domeniul doctrinelor se va urmări, încă din prima etapă, stabilirea unui cadru general, eficient și flexibil, care va oferi condițiile necesare pentru realizarea gândirii unitare și a modului de acțiune integrat în domeniile conceptelor militare, a limbajului operațional și a procedurilor de planificare și desfășurare a operațiilor militare. Acesta se va dezvolta și moderniza permanent, pe baza celor mai noi cerințe și standarde în domeniu.

În domeniul instruirii forțelor se vor avea în vedere adaptarea întregului proces de instruire la cel aplicat în cadrul celorlalte armate ale statelor membre NATO, realizarea capacităților operaționale a forțelor în funcție de resursele la dispoziție și nivelul de instruire de la care se pornește.

Învățământul militar va urma aceleași etape de transformare/ remodelare pe care le va parcurge învățământul național. În cadrul fiecărei etape vor fi identificate nevoile reale de formare și dezvoltare profesională a resursei umane, pe categorii de personal, potrivit politicilor naționale, ale NATO și ale Uniunii Europene, în domeniu.

Instrucția va avea un caracter predominant practic-aplicativ și va urmări, în principal, realizarea/mentinerea capacității operaționale a structurilor militare dislocabile, precum și a celor de generare-regenerare, necesare îndeplinirii misiunilor stabilite prin planurile de operații.

Exercițiile vor urmări dezvoltarea deprinderilor colective ale structurilor de comandă și ale celor acționale, precum și evaluarea capacității operaționale a acestora înainte de introducerea în teatrele de operații.

4.9 Transformarea în domeniul *Logistică*

Cerința fundamentală a transformării în acest domeniu o constituie **crearea unui sistem logistic integrat cu o mare mobilitate**, care să asigure logistica necesară în locul și volumul cerut, la momentul oportun.

Transformarea în acest domeniu vizează mobilitate în acordarea sprijinului logistic pentru structurile operaționalizate sau în curs de operaționalizare, precum și responsabilitate ierarhică pentru structurile destinate forțelor de generare și regenerare și a celorlalte forțe.

Structurile de logistică din compunerea forțelor operaționalizate sau în curs de operaționalizare, precum și a celor destinate sprijinului logistic al acestor structuri vor fi organizate modular capabile să acorde sprijinul logistic în locul în care acesta este necesar, în volumul cerut și la momentul oportun. Dimensionarea acestor structuri va fi în raport cu specificul teatrului de operații și misiunii primite, astfel încât aceste să-și poată modifica configurarea, în vederea satisfacerii cerințelor de sprijin logistic.

Structurile de logistică din compunerea forțelor destinate generării și regenerării forțelor, precum și cele de la nivel strategic și operativ vor fi organizate pe domeniile logisticii (aprovizionare, depozitare, transport, mentenanță, cartuire sau de recuperare și refacere a forțelor).

Structurile de logistică vor adapta modul de realizare a sprijinului logistic al forțelor, cerințelor și ritmului impus de deciziile legate de acțiunile militare. Sistemul logistic al Armatei României va asigura condițiile tehnice, materiale și de viață necesare la pace, precum și desfășurării acțiunilor militare în locul, volumul și momentul oportun.

În prima etapă, până la sfârșitul anului 2007, se vor finaliza elementele conceptuale privind reorganizarea și remodelarea sistemului logistic întrunit al Armatei României, logistica la nivelul categoriilor de forțe ale Armatei României, a sistemului medical militar întrunit, la nivel operațional și tactic. De asemenea, se va perfecționa cadrul legislativ pentru implementarea acestor elemente conceptuale. Procesul va viza fluidizarea activității de achiziții, de executare a mentenanței pe niveluri de competență, de gestiune a patrimoniului, de valorificare a tehnicii, echipamentelor și materialelor atipice și excedentare, prin amendarea legislației actuale.

În perioada 2008-2015 eforturile în domeniul logistic se vor concentra asupra finalizării restructurării sistemului logistic la nivel strategic, operativ și tactic, în scopul integrării logisticii Armatei României în logistica NATO. Se va finaliza Sistemul Informatic Logistic al Armatei (SIL), se vor derula programele de achiziții de echipamente și tehnică militară, se vor realiza capacitățile de

transport strategic și se va dezvolta externalizarea unor servicii la nivelul tuturor structurilor. De asemenea, în această etapă se vor înființa magazinele militare.

Logistica categoriilor de forțe ale armatei va fi complementară la sistemul logistic întrunit. Se vor face delimitările necesare între structurile de comandă/execuție logistică mobile, necesare structurilor dislocabile, logistica de generare și regenerare, cu rol dublu (de logistică mobilă și logistică fixă) și logistica fixă necesară forțelor terestre, aeriene și navale precum și forțelor pentru operații speciale, la pace, în situații de criză și la război. Se vor dezvolta capacitățile de achiziții, depozitare, gestionare patrimoniu și valorificare.

Pe termen lung, până în anul 2025, se va continua menținerea și perfecționarea nivelului de interoperabilitate tehnică în domeniu, precum și îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și viață a cadrelor militare și militarilor profesioniști.

Asistența medicală se va realiza pe două componente complementare: **asigurarea medicală operațională și asigurarea medicală staționară**. Asigurarea medicală operațională, ca funcțiune a logisticii de consum (operaționale), se va realiza prin facilitățile medicale de tratament ale marilor unități (ROL 2 și 3), precum și facilitățile medicale de tratament de la nivelul unităților (ROL 1), integrate în structurile logistice. Începând cu prima parte a etapei a doua, se vor pune bazele medicinei operaționale, odată cu achiziționarea primelor capacități ROL 2.

Asigurarea medicală staționară se va realiza în policlinicile și spitalele militare.

4.10 Transformarea în domeniul *Cercetării științifice*

Activitatea de cercetare științifică se va desfășura astfel încât să integreze continuu, în domeniul militar, profunde transformări la care este supusă societatea la nivel global. În acest domeniu se va urmări menținerea unei componente a cercetării științifice fundamentale, aplicative și pentru tehnologii militare, în subordinea Ministerului Apărării, ca cea mai importantă sursă de consultanță științifică a Armatei. În acest sens, se va avea în vedere creșterea treptată a ponderii fondurilor alocate cercetării, în concordanță cu bugetele alocate cercetării din țările NATO.

Cercetarea științifică în domeniul apărării se va efectua în unitățile de cercetare științifică și învățământ superior ale Ministerului Apărării, în colaborare cu unitățile de profil din rețeaua națională de cercetare științifică

Cercetarea științifică în domeniul apărării va urmări satisfacerea, în mod gradual în funcție de specificul fiecărei etape a Strategiei de Transformare a Armatei României, a nevoilor de cercetare ale beneficiarilor interni, în scopul realizării de echipamente militare care să răspundă exigențelor impuse de condițiile războiului modern. Îndeplinirea acestui scop vizează accelerarea asimilării tehnologice avansate și adaptarea la cerințele dezvoltării bazate pe cunoștințe, promovarea și aplicarea tehnologiilor noi în realizarea de tehnică de luptă interoperabilă la nivel NATO, precum și creșterea capacității științifice și tehnice și integrarea internațională a activităților de cercetare și a serviciilor științifice și tehnologice din domeniul apărării.

Începând cu anul 2016, cercetarea științifică va cunoaște noi valențe prin stimularea și susținerea participării unităților românești la programele internaționale de cercetare și tehnologice în domeniul apărării și securității coordonate de NATO și Uniunea Europeană, precum și prin stimularea dezvoltării și valorificării potențialului tehnologic și de inovare autohton. De asemenea, se vor intensifica eforturile pentru asigurarea unei consilieri eficiente în procesul elaborării nevoilor de cercetare și tehnologice în domeniul apărării și securității și pentru perfecționarea valorificării și diseminării informațiilor în domeniul cercetării și tehnologiei.

4.11 Transformarea în domeniul *Proprietății imobiliare și de infrastructură*

Cerința fundamentală a transformării în acest domeniu o reprezintă eficientizarea activităților specifice de asigurare a facilităților necesare forțelor conform etapelor de transformare parcurse de structurile din componerea armatei.

Până la sfârșitul anului 2007, elementele definiției ale transformării în acest domeniu se referă la realizarea bazei de date informatizate pentru evidența tehnică și cadastral-juridică a proprietăților imobiliare și a elementelor de infrastructură, la armonizarea reglementărilor și normelor interne cu modificările ce se aduc legislației în domeniul imobiliar ca urmare a aderării la Uniunea Europeană, precum și la identificarea și definirea, în cooperare cu categoriile de forțe ale armatei, a proiectelor eligibile pentru a fi finanțate prin Programul de Investiții în Securitate al NATO (NSIP).

Îndeplinirea proiectelor din prima etapă a transformării va asigura condițiile favorabile ca în perioada 2008-2015 efortul să se redirecționeze din sfera creării cadrului legal în domeniu către procesul de implementare al acestuia. Astfel, în această perioadă, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii, corespunzător exigențelor impuse de tehnica și echipamentele din înzestrarea armatei, crearea unor condiții atractive de instruire, antrenare, cazare și recuperare pentru personalul armatei vor constitui obiectivele prioritare ale acestei etape. Acest lucru va fi posibil și prin perfecționarea sistemului de valorificare, în folosul armatei, a imobilelor disponibilizate ca urmare a procesului de transformare.

În perioada 2016-2025 se va urmări continuarea procesului de realizare a condițiilor atractive de instruire, antrenare, cazare și recuperare a personalului armatei, în conformitate cu exigențele acestei etape în domeniul proprietății imobiliare și de infrastructură.

4.12 Transformarea în domeniul sistemului activităților de comunicare

La nivelul NATO, Diplomația Publică (tipul de activitate de relații publice practicat la nivelul Secretarului General și al structurilor subordonate acestuia – NAC, IS, IMS, etc) și Informarea publică (formulă adoptată la nivelul NATO ca organizație multinațională, practică la nivelul comenzilor militare, restul componentelor clasice de relații publice, inclusiv informarea internă, fiind realizate la nivel național) sunt supuse procesului general de transformare a Alianței.

Principalele obiective ale transformării în domeniul informării și relațiilor publice sunt creșterea sprijinului public pentru NATO, dezvoltarea capacității de desfășurare și susținere în teatrele de operații a structurilor de informare și relații publice (capabilități expediționare), creșterea efectelor acțiunilor de informare și relații publice prin coordonarea cu operațiile informaționale și îmbunătățirea sistemului doctrinar și de pregătire pe linie de specialitate.

Obiectivul general îl constituie realizarea unor structuri de informare și relații publice, flexibile, cu capabilități mobile/dislocabile, interoperabile cu structurile similare din NATO și având capacitatea de a desfășura operații mass-media la nivel întrunit.

În prima etapă, efortul se va concentra pe crearea cadrului normativ pentru realizarea deplină a interoperabilității doctrinare cu structurile similare din NATO și UE.

În etapa a II-a se va finaliza organizarea la nivelul DIRP a unui Grup Mobil de Informare Publică capabil să acționeze împreună cu structurile de informare și relații publice în cadrul operațiilor mass-media la nivel întrunit. Acest lucru va permite realizarea interoperabilității depline în domeniile doctrinar, tehnic și acțional cu structurile similare din NATO și UE.

Sistemul de pregătire a personalului din componerea structurilor/elementelor dislocabile pentru desfășurarea de operații mass-media va fi reorganizat pentru a permite implementarea noilor concepte operaționale și organizaționale.

Prin implementarea planurilor de informare internă în domeniul tuturor dimensiunilor transformării se va asigura fundamentul schimbării convingerilor, atitudinilor și valorilor de grup ce

vor susține procesul de transformare și misiunile din teatrele de operații.

În cadrul etapei a III-a se va menține nivelul atins la finalul etapei a II-a și adaptarea la evoluțiile viitoare din domeniul informării și relațiilor publice în cadrul NATO și UE.

La finalizarea procesului de transformare, Direcția Informare și Relații Publice și structurile subordonate vor constitui un sistem de informare și relații publice publice modern, flexibil, unitar, capabil să planifice și să desfășoare/participe la operații mass-media și acțiuni de informare și relații publice în sprijinul activităților și operațiilor desfășurate de Ministerul Apărării, de la lupta de mare intensitate la acțiuni militare de stabilitate.

Implementarea acestui obiectiv va permite:

- a. Asigurarea integrării tuturor activităților de comunicare într-o concepție unitară, într-o manieră flexibilă și ușor adaptabilă la schimbările operaționale;
- b. Prin informare internă schimbarea convingerilor, atitudinilor și valorilor de grup ca fundament al implementării transformării tehnologice;
- c. Construirea capacităților pentru statuarea Armatei României, în rețeaua de comunicare națională, ca "nod de rețea principal" în generarea știrilor și informațiilor referitoare la securitatea națională și participarea la operații întrunite, multinaționale NATO, UE, ONU, ș.a.;
- d. Includerea tuturor componentelor activității de comunicare - operații mass-media, activități de informare și relații publice - în ciclul de planificare și conducere al operațiilor întrunite;
- e. Valorificarea reală a potențelor operațiilor mass-media în cadrul operațiilor întrunite, ca o componentă distinctă de operația informațională;
- f. Implementarea noilor concepte operaționale generate de procesul de transformare a NATO;
- g. Gestionarea coerentă a amenințărilor din domeniul imagologic și mediatic;
- h. Crearea unor structuri flexibile și ușor adaptabile la schimbările operaționale, de la lupta de mare intensitate la acțiuni militare de stabilitate - Grupurile Mobile de Informare Publică care acționează împreună cu structurile de informare și relații publice în cadrul operațiilor mass-media la nivel întrunit;
- i. Capabilitatea de a răspunde eficient la noul sistem informațional extins acum la nivel global, la noul ritm al transmiterii știrilor care pot determina schimbarea deciziilor strategice, câștigarea sau pierderea sprijinului opiniei publice, gestionarea situațiilor de criză.

CAPITOLUL 5

NIVELUL DE AMBIȚIE ȘI STRUCTURA DE FORȚE

5.1 Nivelul de ambiție

Armata României să fie în măsură să asigure simultan:

- **Apărarea teritoriului statului român** prin:
  - răspuns militar la o agresiune armată;
  - sprijinirea organelor administrației publice centrale și locale, pe timpul managementului situațiilor de criză, potrivit legii.
- **Îndeplinirea angajamentelor asumate față de NATO, UE, organizații regionale și coaliții**, prin:
  - **implementarea Pachetului de Capabilități, conform Angajamentelor asumate la Praga** - participarea la Forța de Răspuns NATO;

- **participarea la Grupurile Tactice de Luptă ale UE;**
- **participarea la operații multinaționale;**
- **participarea la îndeplinirea Obiectivului Global 2010 al UE.**

Armata României va dispune de un pachet unic de forțe. Acesta va fi realizat prin **transformarea forței, care va viza:**

- **Organizarea** prin care se va asigura:
  - realizarea unui raport optim între unitățile luptătoare, de sprijin de luptă și de sprijin logistic;
  - proiectarea unei forțe modulare, letale, interschimbabile, compatibile, dislocabile și sustenabile;
  - baza pentru rotația forțelor;
  - constituirea de forțe corespunzătoare pentru misiuni speciale;
  - realizarea de capacități adecvate pentru extinderea forței – mobilizare, instruire, echipare etc.
- **Dotarea și înzestrarea;**
- **Instruirea** prin care se va asigura:
  - instituționalizarea unui sistem modern de instruire;
  - dezvoltarea unui sistem de evaluare a stării de operativitate.
- **Susținerea.**

Forțele Terestre

Până la anul 2015, Forțele Terestre vor fi în măsură să pună, anual, la dispoziția Alianței un pachet de forțe, a cărui mărime să asigure atât îndeplinirea angajamentelor față de Alianță cât și posibilitatea susținerii forțelor dislocate în teatrele de operații.

În etapa integrării operaționale în NATO și Uniunea Europeană (2008-2015) nivelul de ambiție constă în respectarea graficului anual de operaționalizare a structurilor dislocabile, astfel încât, către sfârșitul acestei perioade să fie realizate cerințele Alianței în ceea ce privește raportul între ponderea forțelor dislocabile și a totalului de forțe terestre, precum și între ponderea forțelor terestre dislocate sau pregătite pentru a fi dislocate și totalul forțelor terestre. De asemenea, în această perioadă se va definitiva procesul de realizare a structurilor de generare și regenerare, astfel încât acestea să asigure atât completarea structurilor dislocabile cât și îndeplinirea misiunilor ce le revin.

Forțele Aeriene

Nivelul de ambiție al Forțelor Aeriene se înscrie în cerințele nivelului de ambiție al Armatei României și se bazează pe forțele și capacitățile pe care Forțele Aeriene le pregătesc pentru a fi puse la dispoziția NATO și UE.

Obiectivul principal este realizarea unor Forțe Aeriene cu o structură modernă, complet profesionalizată, cu grad sporit de mobilitate, o forță eficientă, flexibilă, sustenabilă, aptă de luptă, adaptată misiunii dislocabilă la distanțe mari sau chiar la nivel global, care să poată răspunde rapid situațiilor de criză și să participe în operații întrunite și/sau multinaționale.

Forțele Aeriene se vor transforma dintr-o structură statică, cu elemente strict specializate, într-o forță puternică, bazată pe capacități și orientată pe efecte, cu potențial expediționar, cu viteză mare de reacție, în măsură să opereze în rețea, o forță integrată în ansamblul structurii de forțe întrunite, care să răspundă provocărilor viitoare ale mediului de securitate în continuă evoluție, să contribuie la realizarea securității naționale și să fie în măsură să participe la misiuni în cadrul Alianței, în conformitate cu angajamentele naționale.

Se va urmări cu prioritate integrarea structurilor și echipamentelor noi cu echipamentele și structurile existente, în scopul creerii unor capacități ameliorate considerabil în funcție de misiuni, de obiectivele și sarcinile viitoare, urmărindu-se menținerea celei mai bune eficiențe operaționale posibile, concomitent cu diversificarea modului de acțiune și a consolidării organizaționale în scopul asigurării unei capacități viabile și adecvate într-un viitor previzibil.

Forțele Aeriene vor constitui o forță cu un grad sporit de interoperabilitate, având capacități transformate radical, în măsură să realizeze un pachet de forțe multifuncționale care să răspundă unei game largi de obiective, corespunzătoare situațiilor de criză și conflict.

De asemenea, Forțele Aeriene își propun să devină o forță credibilă, cu o abordare favorabilă transformării, care să pună la baza tuturor acțiunilor sale lucrul în echipă, competența și profesionalismul personalului bine instruit, angajat activ, cu preocupare mai mare pentru gestionarea cu eficiență a resurselor.

Forțele Navale

Unitățile navale ale României destinate NATO și UE vor fi, în principiu, disponibile pentru întreaga gamă de misiuni a Alianței și UE. Contribuția maximă a forțelor navale *pentru operații de intensitate ridicată* se compune din o fregată tip 22 modernizată, începând cu 2009 și o fregată tip 22 modernizată, începând cu 2011.

5.2 Structura de forțe

Produsul principal al transformării Armatei României îl va reprezenta structura de forțe. Structura de forțe a armatei va cuprinde următoarele categorii de forțe: forțele terestre, forțele aeriene și forțele navale.

Forțele terestre sunt formate din: Statul Major al Fortelor Terestre, comandamente operationale de nivel operativ și tactic, structuri luptătoare, structuri de sprijin de luptă, structuri logistice, structuri pentru operații speciale, unități de instrucție, instituții militare de învățământ și alte structuri stabilite.

Forțele aeriene se compun din: Statul Major al Fortelor Aeriene, comandamente operaționale, structuri luptătoare, structuri de sprijin de luptă, structuri logistice, structuri pentru operații speciale, unități de instrucție, instituții militare de învățământ și alte structuri stabilite.

Forțele navale se compun din: Statul Major al Fortelor Navale, comandamente operaționale/de flotă, structuri luptătoare, structuri de sprijin de luptă, structuri logistice, structuri pentru operații speciale, unități de instrucție, instituții militare de învățământ și alte structuri stabilite.

Potrivit destinației și nivelului de operaționalizare, forțele armatei vor fi organizate în forțe dislocabile și forțe de generare și regenerare.

Forțele dislocabile sunt destinate îndeplinirii întregii game de misiuni, conform angajamentelor internaționale în domeniul securității și apărării la care România este parte și cuprind forțe luptătoare, de sprijin, de suport logistic și pentru operații speciale, structurate modular, cu disponibilități acționale și de transport în orice teatru de acțiuni militare, capabile să se autosustină și să își asigure protecția, interoperabile cu armatele statelor aliate. Forțele dislocabile sunt formate din comandamente, mari unitati și unitati cu un nivel de încadrare de cel puțin 90% la personal și 100% la tehnica de luptă, față de necesarul de război.

Forțele de generare și regenerare sunt destinate sprijinului forțelor dislocabile și îndeplinirii unor misiuni pe teritoriul statului național și în proximitatea acestuia și cuprind structuri luptătoare, de sprijin de luptă și suport logistic, precum și structuri de învățământ militar și instrucție din toate categoriile de forțe ale armatei. Forțele de generare și regenerare sunt formate din comandamente,

mari unități și unități din toate categoriile de forțe ale armatei, cu un nivel de încadrare cu personal, în timp de pace, până la 70 %, iar la tehnica de luptă de cel puțin 80%, față de necesarul de război.

Potrivit misiunilor, structurile de forțe sunt:

- a) structuri luptătoare destinate ducerii acțiunilor militare, care cuprind: brigăzi mecanizate și similare, de vânători de munte, mari unități și unități de rachete sol-aer, escadrile de aviație, divizioane de fregate, nave purtătoare de artilerie, rachete torpile și scafandri, batalioane de parașutiști, infanterie marină și de informații, batalioane/companii de operații speciale și alte structuri constituite pentru luptă;
- b) structuri de sprijin de luptă destinate sprijinului strategic, operativ și tactic al acțiunilor militare, care cuprind: brigăzi de artilerie și geniu, unități și subunități de rachete și artilerie antiaeriană pentru forțele terestre și de radiolocație, regimente și batalioane de geniu, cercetare, de comunicații și informatică, apărare nucleară, bacteriologică și chimică, batalioane și subunități de poliție militară, divizioane și nave pentru sprijin maritim și fluvial, alte unități, formațiuni și subunități de sprijin de luptă;
- c) structuri logistice destinate asigurării tehnico-materiale, mentenanței, transporturilor, asistenței medicale și sanitar-veterinare, cazării și cartuirii trupelor, care cuprind: baze, brigăzi și batalioane logistice, depozite de armament, muniții și materiale, spitale militare de campanie, unități de mentenanță, alte formațiuni logistice;
- d) forțe pentru operații speciale, care constituie componenta specializată de intervenție rapidă, cu elemente componente din toate categoriile de forțe ale armatei, instruită și dotată pentru executarea misiunilor specifice de cercetare specială, acțiune directă și asistență militară pe teritoriul statului român sau în alte teatre de operații, împreună cu forțele speciale ale coalițiilor și alianțelor la care România este parte, potrivit legii;
- e) structuri de învățământ militar și instrucție destinate instrucției individuale de bază și perfecționării pregătirii de specialitate a personalului militar în activitate și în rezervă.

Compunerea structurii de forțe, în funcție de destinația și misiunile acestora se vor revizui, prin lege, atunci când situația impune această lucră.

Forțele ce vor fi **angajate în conflictele militare viitoare** vor fi nevoite să răspundă următoarelor **cerințe**:

– **de natură organizatorică:**

- structură întrunită și modulară;
- sprijin informațional permanent;
- suport logistic întrunit;
- integrarea elementelor de asigurare de luptă;
- includerea elementelor de luptă specializate (CIMIC, PSYOPS etc);
- baze de dispunere, instruire îmbarcare/debarcare proprii sau pregătite special;
- mijloace de transport și aprovizionare la mare distanță special destinate;
- crearea unei rezerve de forțe active.

– **de natură funcțională:**

- element de conducere cu competențe sporite;
- informații primite direct de la națiunile participante;
- relații directe între elementele de dispozitiv (constitutive) ale grupărilor de forțe;
- mobilitate și capacitate de interschimbare rapidă a rolului diferitelor componente (elemente de dispozitiv);
- fluidizarea comunicării între propriile puncte de comandă și punctul de comandă central, precum și cu elementele (autoritățile) locale cu care se cooperează;

- asigurarea unui potențial de lovire/acțiune (luptă) sporit.

Procesul anual de revizuire a efectivelor se va corela cu resursele anuale alocate, astfel încât, în anul 2015 efectivele Armatei României să fie de 90.000 de oameni. Repartiția acestora va urmări realizarea unui echilibru între structurile de conducere și forțe, astfel încât să se asigure îndeplinirea în condiții optime a misiunilor. **Structurile de conducere** vor reprezenta până la **4,5%** din totalul personalului armatei, iar **forțele 95,5%**. De asemenea, se va urmări realizarea unui echilibru funcțional între efectivele din cadrul forțelor dislocabile și forțele de generare și regenerare, precum și între personalul activ și rezerviști, astfel încât să se poată asigura necesarul de personal pentru îndeplinirea misiunilor ce revin Armatei României.

CAPITOLUL 6

IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE TRANSFORMARE A ARMATEI ROMÂNIEI

Strategia de transformare a Armatei României se va implementa la nivelul tuturor structurilor centrale ale Ministerului Apărării și în structura de forțe, pe baza planurilor de implementare.

Ministrul apărării nominalizează structura centrală a ministerului, responsabilă cu coordonarea procesului de transformare care stabilește și formatul și conținutul planurilor de implementare.

În scopul relaționării cu comandamentele strategice ale Alianței și cu structurile militare ale Uniunii Europene, precum și cu comandamentele NATO de nivel operativ și tactic, Planul Statului Major General de implementare a Strategiei de transformare a Armatei României va avea formatul în conformitate cu cerințele de planificare operațională ale NATO și UE.

Indiferent de formatul planurilor de implementare, acestea vor cuprinde următoarele elemente:

- a. Partea de text, din care să reiasă:
  - care sunt obiectivele de transformare ce revin structurii emitente;
  - care sunt principalele repere de timp, pe etape, pentru îndeplinirea obiectivelor transformării ce revin structurii emitente;
  - care sunt principalele atribuții și responsabilități ale structurilor din compunere și subordine, în scopul îndeplinirii obiectivelor transformării ce revin structurii emitente;
  - care sunt măsurile de coordonare și de asigurare a resurselor necesare pentru îndeplinirea obiectivelor transformării ce revin structurii emitente.
- b. Anexe, care să cuprindă:
  - matricea de sincronizare a acțiunilor, cu termene și responsabilități, în scopul îndeplinirii obiectivelor transformării ce revin structurii emitente;
  - detalii privind evoluția structurală, în anii planificați pentru reorganizare, precum și la sfârșitul anilor 2007 și 2015, a structurilor din compunerea și subordinea structurii emitente;
  - detalii privind susținerea financiară planificată pentru îndeplinirea obiectivelor transformării;
  - modul de realizare a sincronizării procesului de transformare cu procesul de transformare al NATO (dacă este cazul);

Planurile de implementare ale structurilor centrale se aprobă de ministrul apărării. Acestea se revizuiesc anual, în anii pari, începând cu anul 2008, după negocierea Propunerilor de Forțe, în scopul sincronizării acestora cu sistemul NATO de planificare a apărării.

Structurile centrale ale Ministerului Apărării transmit către structura coordonatoare, la termenele stabilite de aceasta, a rapoartelor referitoare la stadiul implementării Strategiei de Transformare. Structura coordonatoare elaborează sinteze pe care le înaintează la Consiliul Suprem de Apărare al Țării.

*

*   *

Derularea procesului de transformare va avea ca rezultat crearea de capacități militare caracterizate prin flexibilitate, viteză crescută de reacție și interoperabilitate, ceea ce va oferi decidenților politico-militari oportunități sporite pentru îndeplinirea obiectivelor urmărite, în concordanță cu interesul național.

Transformarea Armatei României nu reprezintă un scop în sine, ci răspunsul adecvat la evoluția mediului de securitate, transformarea NATO și angajamentele pe care România și le-a asumat în cadrul Uniunii Europene și alte angajamente asumate pe plan internațional. Pentru a fi eficientă, transformarea trebuie să fie susținută de schimbarea mentalității și îmbunătățirea capacității de adaptare la nou a profesioniștilor armatei.

Pe parcursul procesului de transformare a Armatei României, care este asociat celui de transformare a Alianței, trebuie avute în vedere următoarele:

- procesul transformării Armatei României este deosebit de complex, iar obținerea succesului în acest domeniu poate fi influențată de o multitudine de provocări și factori, începând de la necesitatea schimbării mentalității factorilor de decizie și a celor de execuție în modul de abordare al acestui proces, până la asigurarea resurselor financiare, umane și materiale necesare pentru susținerea lui;
- este necesară integrarea într-un sistem unitar a obiectivelor prioritare pe termen scurt, mediu și lung la nivelul tuturor elementelor componente ale Forțelor Armate;
- este de maximă importanță identificarea oportună și luarea măsurilor necesare de atenuare a efectului negativ al constrângerilor, limitărilor și restricțiilor de orice fel care pot duce la neatingerea obiectivelor stabilite;
- pe termen scurt, până la sfârșitul anului 2007, concentrarea efortului trebuie să fie menținută pe continuarea și finalizarea procesului de restructurare și reorganizare a armatei, precum și pe îndeplinirea angajamentelor asumate față de NATO, chiar dacă ambele componente necesită resurse financiare, umane și materiale semnificative;
- chiar dacă perioada 2008-2015 se prefigurează a fi caracterizată de slăbirea presiunilor financiare, ca urmare a disponibilizărilor de personal, echipamente și elemente de infrastructură, a desființărilor, reorganizărilor și resubordonării unor unități și structuri, necesarul de resurse se va menține ridicat;
- cerințele NATO în domeniul completării cu personal, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ, costurile ridicate de susținere a trupelor în teatrele de operații, diferențele semnificative între nivelul tehnologic al echipamentelor militare din dotarea statelor avansate ale Alianței și echipamentele din dotarea Armatei României, la care se adaugă constrângerile materiale și cele din domeniul pregătirii, instruirii și învățământului, sunt repere clar definite

de care trebuie să se țină cont la stabilirea priorităților pe parcursul procesului de transformare;

- gestionarea atentă a fenomenului transformării, stabilirea de noi obiective și direcții de acțiune și actualizarea periodică a prezentei strategii la noile cerințe și provocări, reprezintă instrumentele de lucru ale perioadei 2005-2015 în domeniul transformării Armatei României.

**SECRETARUL DE STAT ȘI
ȘEF AL DEPARTAMENTULUI
PENTRU POLITICA DE
APĂRARE ȘI PLANIFICARE**

Cornel DOBRIȚOIU

**SECRETARUL DE STAT ȘI
ȘEF AL DEPARTAMENTULUI
PENTRU ARMAMENTE**

ing. Ioan ION

**ȘEFUL STATULUI MAJOR
GENERAL**

Amiral

dr. Gheorghe

MARIN

**SECRETARUL GENERAL AL
MINISTERULUI APĂRĂRII**

Georgeta GAVRILĂ

**REORGANIZAREA ȘI MODERNIZAREA
ARMATEI ROMÂNIEI**

**SEMINARUL
CENTRULUI DE STUDII STRATEGICE DE
SECURITATE**

- București, iunie, 2001 -

CUPRINS

ACTUALITATE ȘI PERSPECTIVĂ ÎN RECONSTRUCȚIA ORGANISMULUI MILITAR

ALOCUȚIUNE ROSTITĂ DE DIRECTORUL CENTRULUI DE STUDII STRATEGICE DE SECURITATE	5
<i>Colonel (r) dr. Constantin Moștofle</i>	
CUVÂNT DE DESCHIDERE	7
<i>General de armată dr. Mihail Popescu, șeful Statului Major General</i>	
REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE ÎN OPERAȚIONALIZAREA STRUCTURILOR ARMATEI ROMÂNIEI. DIRECȚII PRIORITARE DE ACȚIUNE PENTRU RECONSTRUCȚIA ORGANISMULUI MILITAR ROMÂNESC	9
<i>General de armată dr. Mihail Popescu, șeful Statului Major General</i>	
CADRUL LEGISLATIV AL REFORMEI ÎN ARMATA ROMÂNIEI	23
<i>Colonel Tudor Munteanu, locotenent-colonel Florin Maciu, Departamentul pentru Relații cu Parlamentul, Armonizare Legislativă și Relații Publice</i>	
STAREA ACTUALĂ A ARMATEI ROMÂNE ÎN CONTEXTUL DERULĂRII PROCESULUI DE REFORMĂ	27
<i>General de corp de armată dr. Nicolae Păștinică, colonel Dumitru Gimiga, Inspectoratul General al Armatei</i>	
ÎNZESTRAREA ARMATEI ROMÂNE: OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, ETAPE	33
<i>General de flotilă aeriană ing. Ion Georgescu, comandor ing. Dorel Bivolari, Departamentul pentru Armamente</i>	
PERSPECTIVE ȘI SOLUȚII ÎN MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE	45
<i>General de brigadă Ion Gurgu, comandor Victor Barbu, Direcția Management Resurse Umane</i>	
OPINII ALE PARTICIPANȚILOR	53

ACTUALITATE ȘI PERSPECTIVĂ ÎN RECONSTRUCȚIA ORGANISMULUI MILITAR

Centrul de Studii Strategice de Securitate (CSSS), sub patronajul Statului Major General, a organizat, luni, 25 iunie 2001, un simpozion pe tema reconstrucției Armatei Române. Au participat generalul de armată dr. Mihail Popescu, șeful Statului Major General, generalul de divizie dr. Viorel Bârloiu, consilier de stat și secretar al CSAȚ, generalul de corp de armată dr. Eugen Bădălan, șeful Statului Major al Forțelor Terestre, generalul comandor Gheorghe Bucșe, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, precum și un mare număr de generali și ofițeri din toate structurile Armatei Române.

Au fost prezentate cinci referate pe teme ale restructurării și modernizării armatei, pe baza cărora s-au desfășurat dezbateri.

Redăm integral conținutul referatelor și principalele probleme rezultate din intervențiile participanților la această manifestare științifică.

PRIMUL SEMINAR

*Alocuțiune de deschidere prezentată de colonel (r) dr. Constantin MOȘTOFLEI,
director adjunct al Centrului de Studii Strategice de Securitate*

Centrul de Studii Strategice de Securitate, înființat la 01.11.2000 ca instituție de cercetare științifică a Ministerului Apărării Naționale, în subordinea Statului Major General, se află astăzi în fața primului său examen.

Seminarul cu tema "Actualitate și perspectivă în reconstrucția organismului militar românesc" este prima manifestare științifică a Centrului.

Activitatea a fost pregătită și se desfășoară sub patronajul șefului Statului Major General, domnul general de armată dr. Mihail Popescu, căruia îi mulțumim pentru atenția și sprijinul constant acordate, chiar de la înființarea instituției noastre.

Conștienți că activitatea noastră de cercetare științifică trebuie să se realizeze în sprijinul beneficiarului, reprezentat de Armata României, pe baza datelor, a elementelor faptice care provin din interiorul organismului militar românesc, am apelat la bunăvoința dumneavoastră, să participați, - unii cu referate, alții cu intervenții pe timpul dezbaterilor - la această manifestare.

Chiar dacă ne găsim în al 12-lea an al reformei, procesul propriu-zis include, în dinamica sa, evaluări diverse. În luna februarie, când am elaborat *Planul de cercetare științifică și Planul cu principalele activități ale CSSS*, se știa că la începutul lunii aprilie vor intra în vigoare noi state de organizare și am apreciat că vom putea să vă propunem ca, în luna iunie, să facem o astfel de evaluare, într-un seminar desfășurat pe bază de referate.

Deși s-a dovedit că unele termene nu au fost anticipate corect, avem convingerea că problematica temei seminarului continuă să fie de certă actualitate.

Suntem hotărâți să realizăm acel cadru, în care dezbaterile să se desfășoare în perspectiva cercetării științifice, în sensul că vom fi deschiși față de orice interogație și ipoteză, generate de conținutul referatelor sau de experiența participanților. Totodată, pentru a realiza o dezbatere realmente deschisă, am contat, îndeosebi, pe prezența exclusivă din interiorul organismului militar.

Dacă nu vom găsi acum răspunsurile dorite, le vom înregistra și ele vor face obiectul unor demersuri viitoare din partea celor îndreptățiți să le rezolve.

Știu că ați făcut eforturi deosebite ca să fiți astăzi aici, unii venind din teritoriu, și de aceea vă mulțumim tuturor. Personal, când lucram la Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, beneficiind de același sprijin deosebit din partea domnului general de armată dr. Mihail Popescu, îmi amintesc că ne-am deplasat în garnizoana Craiova și am desfășurat un seminar în colaborare și cu participarea unor cadre militare din zonă. Cu permisiunea dumneavoastră, domnule general, credem că, apelând la aceeași metodă, de această dată, invitând participanți din teritoriu, noi ,cercetătorii, vom putea fi mai apropiați atât de realitățile armatei noastre, cât și de beneficiarii muncii noastre.

Fiecare dintre dumneavoastră a primit programul seminarului și, conform acestuia, vă rog să-mi permiteți să adresez domnului general de armată dr. Mihail Popescu rugămintea să rostească cuvântul de deschidere a seminarului.

CUVÂNT DE DESCHIDERE

General de armată dr. Mihail POPESCU

Domnilor generali și ofițeri, doamnelor și domnilor,

Seminarul de astăzi, organizat de Statul Major General, prin instituția sa de cercetare științifică - Centrul de Studii Strategice de Securitate, - oferă ocazia unei analize pertinente a pașilor întreprinși în procesul de reformă a Armatei noastre.

Apreciez ca necesare și utile asemenea prilejuri de a analiza, din diferite unghiuri de vedere, modul cum sunt aplicate măsurile stabilite.

Consider că este o dovadă de profesionalism, dar și de înțelepciune pentru responsabilii militari de azi și de mâine ca, în conducerea unui proces deosebit de complex, cum este reconstrucția organismului militar, să evaluăm etapele sale de derulare și, dacă este cazul, să-i aducem inclusiv unele corecții, pentru a realiza parametrii proiectați în structurarea și modernizarea armatei.

Doamnelor și domnilor,

Armata Română, ca de altfel întreaga noastră societate, traversează o perioadă de profunde înnoiri, subordonate imperativelor modernizării structurilor economico-sociale, dezvoltării instituțiilor statului de drept și integrării europene și euroatlantice. Reforma în domeniul militar urmărește crearea unui sistem modern de apărare, corespunzător cerințelor naționale ale apărării armate, precum și evoluțiilor semnificative din mediul european de securitate. După cum cunoașteți, încă de la începutul anului 1990, armata s-a angajat cu responsabilitate în acest proces obiectiv, înregistrând succese în îndeplinirea reformei, apreciate atât în țară, cât și în străinătate.

De aceea, aștept în continuare din partea dumneavoastră o abordare pragmatică, prin care să se vizeze, în principal, următoarele:

- *analizarea perspectivelor de operaționalizare a structurilor Armatei Române;*
- *evidențierea actualității și perspectivei cadrului legislativ al reformei;*
- *prezentarea implicațiilor actuale și de perspectivă ale reformei în domeniul militar;*
- *abordarea obiectivelor și priorităților în domeniul înzestrării armatei;*
- *analizarea concepției de pregătire a resursei umane pentru conducerea noilor structuri în viitoarea configurație a Armatei Române.*

Stimat auditoriu,

Fiind vremea faptelor, ne aflăm în plină activitate de aplicare a noilor state de organizare. Ele sunt concepute astfel încât să corespundă structurilor armatelor moderne, având la bază sistemul piramidal al ierarhiei militare.

Obiectivul central al acestei restructurări nu este reducerea numărului de militari, disponibilizarea oamenilor, ci asigurarea unei armate viabile, a unei armate operaționale, capabilă să-și îndeplinească misiunile constituționale și, în același timp, criteriile de interoperabilitate NATO.

Pentru îndeplinirea obiectivului propus, în condițiile unui buget limitat, cei care conduc procesul restructurării trebuie să fie buni manageri, adică să coreleze cât se poate de corect obiectivele apărării naționale cu resursele financiare alocate, cu resursele materiale aflate la dispoziție, dar mai ales cu resursa umană din armată.

Aceasta este esența reformei Armatei Române; ea se referă la reconstrucția structurală și funcțională a forțelor active, a forțelor teritoriale și a celorlalte structuri, în vederea creșterii capacității lor de reacție, a îndeplinirii criteriilor de interoperabilitate NATO, în perspectiva invitării României la summitul de la Praga din anul 2002.

REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE ÎN OPERAȚIONALIZAREA STRUCTURILOR ARMATEI ROMÂNIEI

*Direcții prioritare de acțiune pentru reconstrucția
organismului militar românesc*

General de armată dr. Mihail POPESCU

MEDIUL STRATEGIC

Complex, dinamic, cu multe surse de instabilitate

Amenințarea cu un conflict militar major s-a diminuat

Riscuri

- **regionale (*tensiuni și conflicte care se pot extinde*)**
- **asimetrice (*terorism, arme de distrugere în masă*)**
- **transfrontaliere (*droguri, crima organizată, migrația ilegală*)**
- **evenimente neprevăzute (*plasate în domeniul incertitudinii*)**

Măsurile și acțiunile de operaționalizare implementate și cele care urmează să fie transpuse în fapt în perioada următoare au în vedere evoluțiile în mediul de securitate din spațiul de interes al României.

Operaționalizarea viitoarei structuri a Armatei României, element esențial al reformei, a trecut printr-un proces de clarificări conceptuale, de identificare a obiectivelor, misiunilor și cerințelor, în funcție de evoluțiile mediului strategic, și, nu în ultimul rând, de corelare cu resursele disponibile pentru securitatea națională.

Avem acum o viziune clară asupra scopului final al procesului de restructurare și modernizare. Această viziune mută accentul pus, până nu de mult, de pe armata de apărare către constituirea unei armate de securitate, care să fie implicată direct, prin mijloacele sale specifice, în promovarea și susținerea stabilității și securității în Europa.

Prin parcurgerea acestui proces, în care operaționalizarea este esențială, Armata României va deveni o forță modernă și credibilă, dotată cu tehnică performantă și echipament modern, pregătită și antrenată potrivit standardelor NATO.

**DOCUMENTE PROGRAMATICE CARE STAU LA BAZA
OPERAȚIONALIZĂRII ȘI RECONSTRUCȚIEI ARMATEI ROMÂNIEI**

- ⇒ *Strategia de securitate națională;*
- ⇒ *Carta albă a securității și apărării naționale a Guvernului;*
- ⇒ *Legea privind planificarea apărării naționale;*
- ⇒ *Legea privind apărarea națională;*
- ⇒ *Legea privind organizarea Armatei României (proiect).*

**DOCUMENTE CARE IMPUN ȘI REGLEMENTEAZĂ
OPERAȚIONALIZAREA**

- ⇒ *Strategia militară a României;*
- ⇒ *Viziunea strategică Armata României - 2010;*
- ⇒ *Planul național anual de pregătire pentru integrarea în NATO;*
- ⇒ *Structura de forțe - 2003;*
- ⇒ *Planul - Cadru privind continuarea procesului de restructurare și modernizare a Armatei României.*

Operaționalizarea Armatei României are la bază documentele programatice din domeniu - *Strategia de securitate națională, Carta albă a securității și apărării naționale a Guvernului, Legea privind planificarea apărării naționale, Legea privind apărarea națională și Legea privind organizarea Armatei României - și derivă din Strategia militară a României, Viziunea strategică Armata României-2010, Planul național anual de pregătire pentru integrarea în NATO, Planul cadru, care prefigurează, în funcție de noul context geopolitic și geostrategic, realizarea Structurii de forțe-2003.*

Obiectivele prioritare ale operaționalizării sunt elementele de bază care conțin finalitățile generale ale ansamblului de măsuri și acțiuni ce s-au derulat și se vor desfășura sistematic până la încheierea actualului proces de modernizare a Armatei României. Ele s-au fundamentat în concordanță cu nevoile și posibilitățile statului nostru și, dacă se va impune, vor fi modelate în raport cu viitoarele cerințe ce pot să apară. Ele se regăsesc în planuri și programe de realizare a Structurii de forțe-2003, precum și în cele de modernizare a acesteia.

FINALITĂȚI ANTICIPATE

Procesul de operaționalizare a forțelor Armatei României va asigura:

- ⇒ Consolidarea poziției de generator de securitate;***
- ⇒ Sprijinirea opțiunii ferme de a deveni membru NATO în timpul cel mai scurt;***
- ⇒ Reducerea și echilibrarea costurilor sistemului militar.***

Acest proces va permite ca România să-și consolideze poziția de generator de securitate regională și să evite condiția de consumator al acesteia. Totodată, el sprijină opțiunea fermă a țării noastre de a deveni membru NATO, în timpul cel mai scurt. Operaționalizarea sistemului militar românesc este impusă de amplul proces de reformă structurală și funcțională pe care-l parcurge societatea românească începând cu anul 1989. Acest proces a permis instaurarea unei democrații reale în România și exercitarea controlului civil asupra sistemului militar. El permite și impune reducerea și echilibrarea costurilor sistemului militar, îndeosebi ale Armatei, în raport cu cerințele actuale și de perspectivă ale mediului de securitate din sfera de interes a României, precum și cu necesitățile celorlalte domenii ale vieții sociale din țara noastră.

OBIECTIVELE PRIORITARE DIN CICLUL II MAP

1. Managementul carierei militare - DMRU
2. Reconvertia profesională a personalului militar ce urmează a fi disponibilizat - DMRU
3. Implementarea unui sistem de planificare întrunit la nivelul M.Ap.N. - DPIA
4. Implementarea sistemului ASOC - J.8
5. Implementarea unui sistem robust de bugetare - DPIA
6. Implementarea STAR - J.6
7. Participarea la exerciții NATO/PfP, NATO și operații în sprijinul păcii conduse de NATO - J.3
8. Dezvoltarea sistemului de învățare a limbii engleze - DMRU
9. Dezvoltarea programului de pregătire a subofițerilor - J.7
10. Restructurarea forțelor - J.3
11. Asigurarea forțelor disponibile NATO - J.3
12. Dezvoltarea unui concept de achiziții – Departamentul pentru Armamente
13. Dezvoltarea strategiei de înzestrare - Departamentul pentru Armamente

Doresc să evidențiez faptul că, în vederea revigorării candidaturii României pentru aderarea la Alianța Nord-Atlantică, au fost identificate 13 obiective prioritare în domeniul apărării, toate având acoperire financiară cel puțin până la sfârșitul Ciclului II MAP (septembrie 2001).

Deși toate obiectivele se află în atenția Statului Major General, după cum se poate observa, acesta este direct răspunzător de realizarea unui număr de șase obiective.

DIRECȚII PRIORITARE

EFICIENTIZAREA FORȚELOR ARMATEI *pentru:*

- *Descurajarea agresiunii;*
- *Apărarea credibilă a țării;*
- *Participarea la prevenirea conflictelor, gestionarea crizelor și apărarea colectivă;*
- *Soluționarea unor urgențe civile.*

***Prin* IMPLEMENTAREA STRUCTURII DE FORȚE - 2003**

În al doilea rând, evidențiez necesitatea eficientizării forțelor Armatei, astfel încât să se asigure capacitatea de conducere a comandamentelor și cea de luptă și acțiune a trupelor, necesare pentru descurajarea agresiunii, apărarea credibilă a țării, pentru participarea la prevenirea conflictelor, gestionarea crizelor și apărarea colectivă în plan regional, precum și pentru soluționarea unor urgențe civile. Realizarea acestui obiectiv derivă din implementarea Structurii de forțe – 2003.

ETAPELE REFORMEI (OPERAȚIONALIZĂRII)

CREAREA STRUCTURII DE FORȚE

- până la sfârșitul anului 2003;

MODERNIZAREA TEHNICII DE LUPTĂ PENTRU

STRUCTURA DE FORȚE NOU CREATĂ

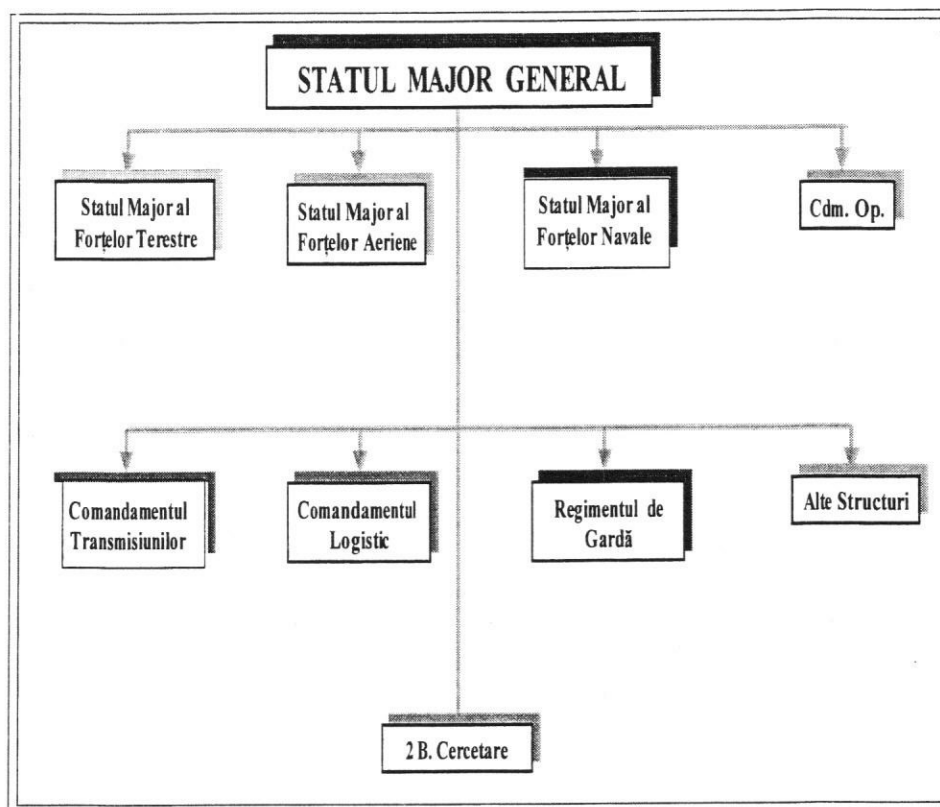
- începând cu anul 2004.

Operaționalizarea Armatei României, componentă esențială a reformei, are ca finalitate realizarea unei structuri de forțe mai compactă, performantă, eficientă, flexibilă și compatibilă cu standardele NATO, în limita a 112.000 militari și 28.000 civili la pace, în două etape:

O primă etapă – până la sfârșitul anului 2003, în care vom crea structura de forțe;

A doua etapă – care începe în anul 2004 și se va încheia la sfârșitul anului 2007, în care vom asigura modernizarea tehnicii de luptă pentru structura de forțe nou creată.

Structura de forțe-2003 a fost reanalizată de către CSAȚ și aprobată în ședința din 28.05.2001. Astfel, **structura organizatorică a Armatei României**, la finalul 2003, va cuprinde: structurile centrale ale Ministerului Apărării Naționale, stabilite prin Hotărâre a Guvernului României; categoriile de forțe ale armatei și alte structuri subordonate nemijlocit Statului Major General.

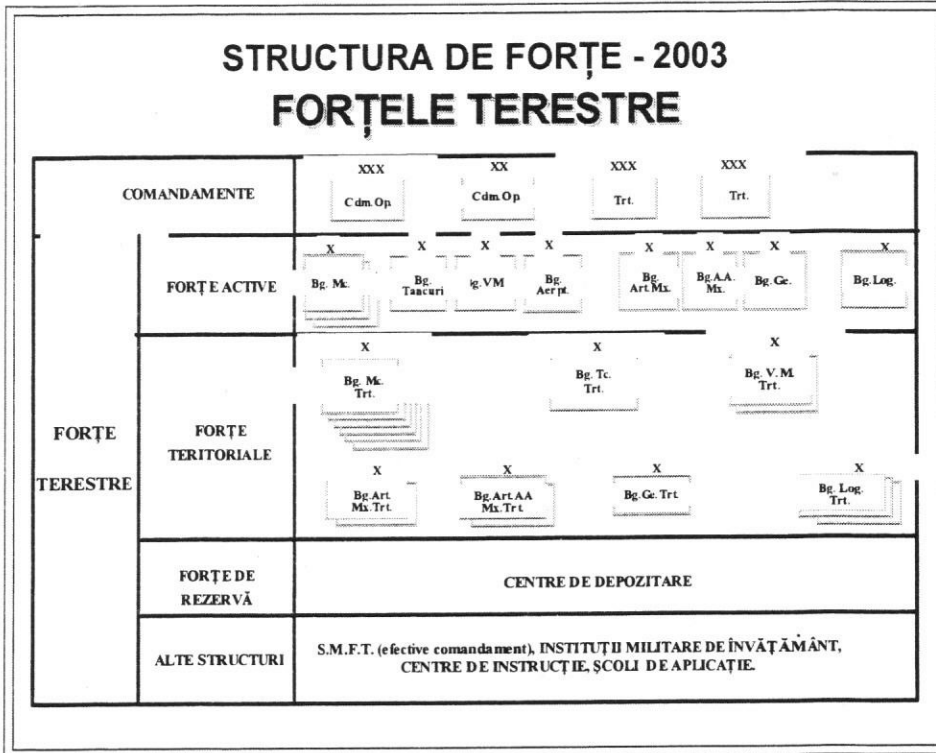

Statul Major General are în subordine structuri de conducere, cercetare și logistică de nivel strategic, instituții de învățământ academic și alte structuri.

Are în subordine: statele majore ale categoriilor de forțe ale armatei, 1 Comandament Operațional tip divizie, Comandamentul Transmisiunilor, Comandamentul Logistic, Regimentul de Gardă, 2 batalioane de cercetare și alte structuri.

STRUCTURA DE FORȚE - 2003 FORȚELE TERESTRE

Forțele Terestre se compun din: Statul Major al Forțelor Terestre; 2 comandamente teritoriale (tip corp de armată); 1 comandament operațional (tip corp de armată); 1 comandament operațional (tip divizie); 15 brigăzi luptătoare, din care 6 brigăzi active și 9 brigăzi teritoriale; 8 brigăzi de sprijin de luptă, din care 3 brigăzi active și 5 teritoriale; 3 brigăzi logistice, din care una activă și 2 teritoriale; structuri tip regiment și batalion; instituții de învățământ și centre de instrucție; centre de depozitare; alte structuri.

Elementul de bază al forțelor active, din cadrul Forțelor Terestre, la pace, îl constituie brigada mecanizată, având în componere două batalioane de infanterie, 1 batalion de tancuri, 1 divizion de obuziere (tunuri obuziere), 1 divizion de artilerie antitanc, 1 divizion de artilerie antiaeriană și alte subunități de sprijin de luptă și logistice.

STRUCTURA DE FORȚE - 2003 FORȚELE AERIENE

COMANDAMENTE		XXX COAP	XX D.Aer.	XX D.Aer.			
FORȚE AERIENE	FORȚE ACTIVE	III Bz.Aer	III Bz.El.	X FLTp. Aer.	X Bg. R. Sol-Aer	III R.R. Sol-Aer	III C.Preg. Av.
		III C.Rd.Lc.	III R.Trs.	II B.Trs.	III C.R.E.		
	FORȚE TERITORIALE	III R.R. Sol-Aer	III R.Ge.Av.				
	FORȚE DE REZERVĂ	CENTRE DE DEPOZITARE					
	ALTE STRUCTURI	S.M.F.A. (efective comandament), INSTITUȚII MILITARE DE ÎNVĂȚĂMÂNT, CENTRE DE INSTRUCȚIE, ȘCOLI DE APLICAȚIE, DEPOZITE.					

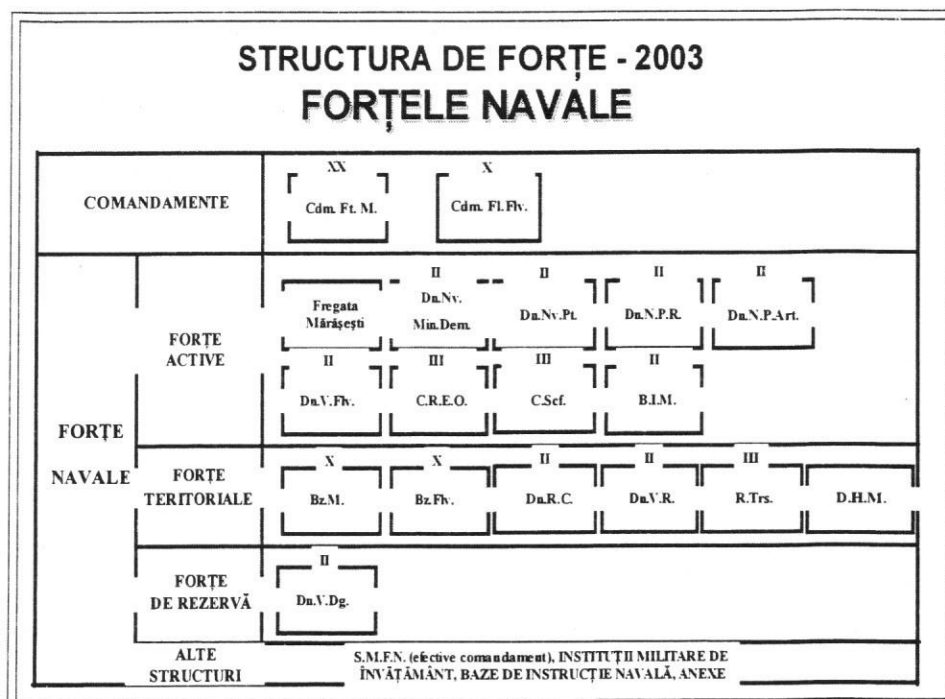
Forțele Aeriene se compun din: Statul Major al Forțelor Aeriene; 2 comandamente teritoriale tip divizie aeriană; 1 comandament operațional principal aerian (tip corp de armată); 4 baze aeriene și 1 bază de elicoptere; 1 flotilă de transport aerian; 1 brigadă de rachete sol-aer; 2 regimente de rachete sol-aer, din care 1 regiment activ și 1 regiment teritorial; 2 centre de pregătire de aviație; 1 centru de radiolocație; structuri tip regiment și batalion; instituții de învățământ și centre de instrucție; alte structuri.

Forțele Aeriene vor avea majoritatea forțelor în structuri active.

Structura propusă asigură un echilibru din punct de vedere al dispunerii Forțelor Aeriene la nivelul teritoriului național, prin păstrarea în fiecare zonă de operații a cel puțin unei structuri aeriene.

Elementele de bază în compunerea structurii de forțe în cadrul Forțelor Aeriene sunt baza aeriană integrată (artilerie antiaeriană, radiolocație, logistică, pază), cu 2 escadriile de aeronave (aviație de vânătoare și elicoptere de sprijin) și brigada (regimentul) de rachete sol-aer, organizată pe divizioane de rachete sol-aer.

STRUCTURA DE FORȚE - 2003 FORȚELE NAVALE

Forțele Navale se compun din:

- Statul Major al Forțelor Navale;
- 1 comandament de flotă maritimă (tip divizie);
- 1 comandament de flotilă fluvială (tip brigadă);
- 1 flotă maritimă; 1 flotilă fluvială;
- 1 bază maritimă; 1 bază fluvială;
- 1 centru de scafandri;
- Direcția Hidrografică Maritimă;
- 1 centru de război electronic și observare;
- structuri tip regiment și batalion;
- instituții de învățământ;
- alte structuri.

Forțele Navale vor desfășura acțiuni militare independent sau în cooperare cu celelalte categorii de forțe ale armatei, într-o zonă distinctă care cuprinde fluviul și Delta Dunării, marea teritorială, zona contiguă și spațiul aerian adiacent, având mare parte a forțelor în structuri active.

STRUCTURA DE FORȚE 2003 permite:

- realizarea obiectivelor de interoperabilitate și a obiectivelor de parteneriat;
- realizarea, la nivelul angajamentelor asumate față de NATO, a capacității de reacție (6 brigăzi luptătoare, 2-3 escadrile de luptă, 1 escadrilă de transport; 4-5 nave de luptă tip fregată);
- capacitate mărită pentru forțele declarate disponibile pentru misiuni de menținere a păcii;
- asigurarea, la un prag minim, a necesarului de securitate prin forțe proprii.

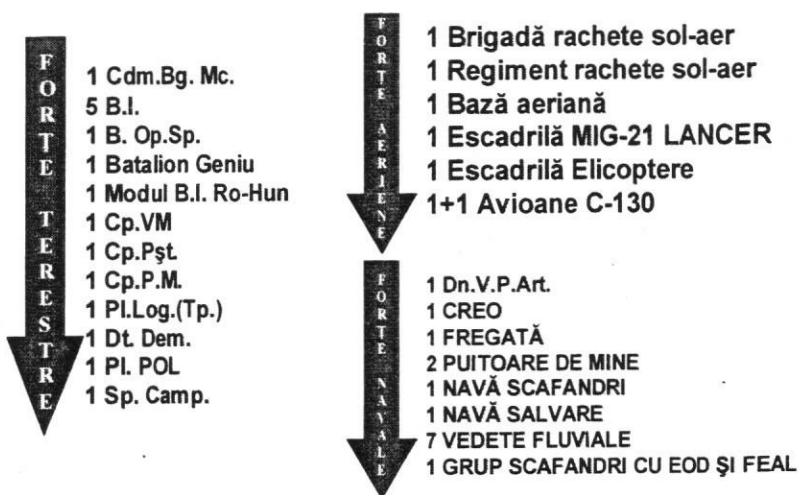
Structura acțională a Armatei României va fi alcătuită din: forțele active (Forțele de Supraveghere și Avertizare Timpurie și Forțele de Acțiune în Situații de Criză); forțele teritoriale; forțele de rezervă.

Noua structură se bazează, în primul rând, pe **forțele active**, care vor cuprinde structurile destinate participării la eforturile colective de securitate (NATO, UE). Acestea vor cuprinde: 1 brigadă mecanizată și 3 companii specializate din cadrul Forțelor Terestre, 1 escadrilă de aviație de vânătoare-bombardament, 2 patrulare de elicoptere de atac, 1 avion de transport C-130 HERCULES din cadrul Forțelor Aeriene și 3 nave purtătoare de artilerie din cadrul Forțelor Navale.

Tot în componerea **forțelor active** vor intra și structurile pentru apărare națională. Acestea vor cuprinde: 4 brigăzi luptătoare, 3 brigăzi de sprijin, 1 brigadă logistică, precum și unități de cercetare, război electronic, transmisiuni, parașutiști, și trupe de protecție nucleară, chimică și biologică din componerea Forțelor Terestre, 4 baze aeriene, 2 escadrile de aviație de vânătoare, 1 flotilă de transport, 2 escadrile de elicoptere de transport, 1 brigadă de rachete antiaeriene și alte unități specializate din componerea Forțelor Aeriene, 1 fregată, 5 divizioane de nave și alte structuri specializate din componerea Forțelor Navale.

Ministerul Apărării Naționale, Statul Major General, Comandamentul Transmisiunilor, Comandamentul Logistic, cercetarea, statele majore și academiile categoriilor de forțe ale armatei, Universitatea Militară, școlile de aplicație și de subofițeri, 3 licee militare, 1 brigadă logistică, 1 regiment de gardă, Poliția Militară, Direcția Topografică Militară și alte anexe subordonate structurilor centrale vor intra în categoria "**alte structuri**".

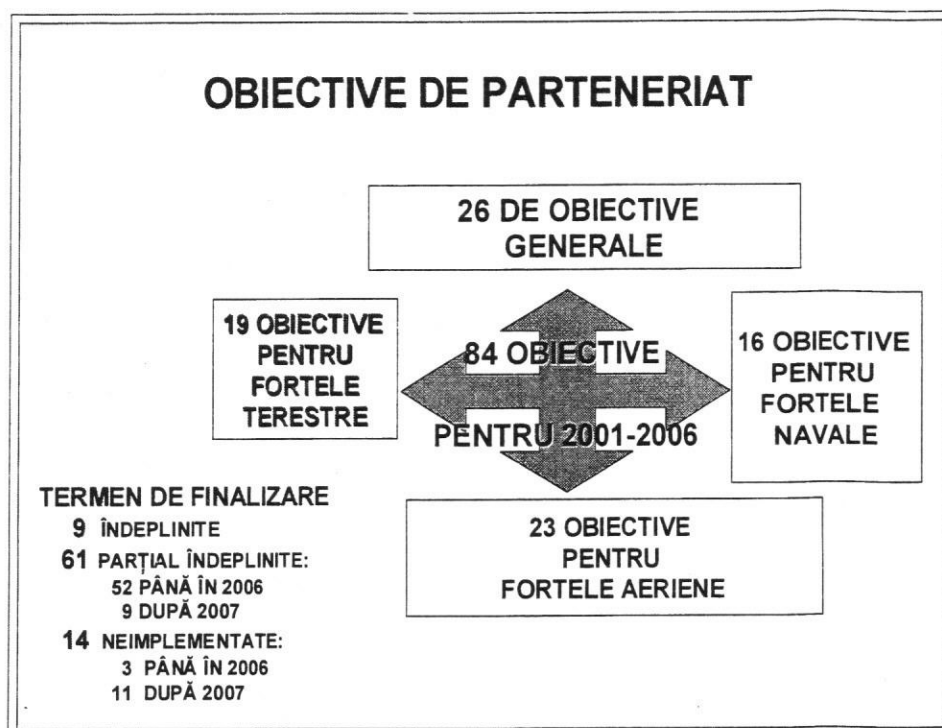
FORȚE DISPONIBILE PENTRU MISIUNI NATO ȘI PENTRU OPERAȚIUNI PFP CONDUSE DE NATO

Operaționalizarea va urmări realizarea, cu prioritate, a tuturor forțelor desemnate pentru misiuni NATO și operațiuni PFP conduse de NATO.

În prezent, batalioanele de infanterie, compania de vânători de munte, plutonul logistic (transport) și un avion C 130 sunt disponibile pentru operațiuni de sprijin al păcii.

Celelalte forțe vor fi disponibile pentru acest gen de misiuni la sfârșitul celui de-al doilea ciclu MAP (septembrie 2001).

OBIECTIVELE DE PARTENERIAT ASUMATE DE CĂTRE ROMÂNIA CONTRIBUIE ÎN MOD DECISIV LA PREGĂTIREA ÎNTREGULUI SISTEM MILITAR PENTRU INTEGRAREA ÎN STRUCTURILE ALIANȚEI NORD - ATLANTICE ȘI LA RECONSTRUCȚIA ACESTUIA. ELE ASIGURĂ:

- DEFINITIVAREA COMPLETĂ A STRUCTURII FUNCȚIONALE ȘI ACȚIONALE A FORȚELOR;

- REALIZAREA, LA NIVELUL AGAJAMENTELOR ASUMATE ÎN CADRUL NATO, A CAPACITĂȚII DE REACȚIE ȘI DE PROIECTARE A FORȚELOR.

CONCLUZII

Reforma sistemului militar, în cadrul căreia procesul de operaționalizare este esențial, se impune din nevoia de securitate.

Armata României, care este un organism viu, trebuie să iasă întărită în urma reformei.

În contextul geopolitic și geostrategic actual, Armata României îndeplinește misiunile stabilite de poporul român

Armata română face reformă. Reforma sistemului militar este impusă de nevoia de securitate, iar pentru noi, intrarea în NATO acoperă, cum nu se poate mai bine, deficitul de securitate.

Reforma înseamnă o transformare profundă, care durează din clipa în care Armata s-a angajat pe noul ei drum, care n-a încetat nici o clipă și care, iată, continuă și astăzi și va continua și după ce mandatul actualei echipe ce se află la conducerea Ministerului Apărării Naționale se va încheia. Aceasta înseamnă continuitate.

Acest organism viu, care este Armata României, trebuie nu numai să supraviețuiască în urma reformei, ci să iasă întărit.

Reforma o facem numai pentru că în acest sistem, în contextul geopolitic și geostrategic actual, Armata României poate să-și îndeplinească misiunea pe care i-a încredințat-o poporul român.

CADRUL LEGISLATIV AL REFORMEI ÎN ARMATA ROMÂNIEI

*Colonel Tudor MUNTEANU
Locotenent-colonel Florin MACIU*

I. În vederea realizării reformei, restructurării și modernizării Armatei României au fost aprobate/adoptate de către Guvern următoarele acte normative:

1. Proiectul Legii privind organizarea Armatei României;
2. Ordonanța de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare;
3. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Ghidului carierei militare.

II. Potrivit art. 117 din Constituția României, organizarea armatei se face prin lege organică.

Având în vedere prevederile sus-menționate ale legii fundamentale a României și opțiunea politică de integrare în structurile euroatlantice de securitate, Ministerul Apărării Naționale a întocmit un proiect de lege în baza căruia se va desfășura și finaliza procesul de restructurare și modernizare a Armatei României.

Elaborarea textului proiectului a avut ca temelie principiile și direcțiile de bază stabilite prin următoarele documente:

- "Concepția de reformă și restructurare a Forțelor Armatei României (FARO 2005/2010)", aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S.51/1999;
- "Planul-cadru privind desfășurarea procesului de restructurare și modernizare a Armatei României în anul 2000", aprobat prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S.51/1999;
- "Planul-cadru privind continuarea procesului de restructurare și modernizare a Armatei României în anul 2001", aprobat prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 03/2001.

Totodată, au fost avute în vedere învățămintele rezultate din desfășurarea primelor etape ale procesului de reformă și concluziile experților NATO privind pregătirea pentru aderare.

În procesul de elaborare a proiectului, s-au studiat legislațiile similare din unele state membre NATO: SUA, Germania, Franța, Danemarca, Belgia și Canada.

Legea va prezenta structura organizatorică a armatei, cu enumerarea principalelor elemente componente ale Forțelor Terestre, Forțelor Aeriene și Forțelor Navale.

Potrivit prevederilor proiectului de lege, conform misiunilor și stării de pregătire operațională a structurilor, Armata Română va fi organizată în:

- a) Forțe Active – încadrate cu efective peste 80%;
- b) Forțe Teritoriale – încadrate cu efective între 20-70%;
- c) Forțe de Rezervă – încadrate cu efective între 5-20%.

Proiectul conține și dispoziții referitoare la efectivele Armatei României, la nivelul anului 2003. Totodată, se dispune că Statul Major General propune modificarea organizării Armatei României în următoarele situații:

- a) la apariția unor noi factori de risc pentru securitatea națională;
- b) la introducerea de noi echipamente militare în înzestrare;
- c) la modificarea resurselor financiare destinate apărării naționale.

Subliniez că reforma în domeniul creării noilor structuri ale armatei nu depinde de intrarea în vigoare, a acestei legi, care va fi trimisă, spre dezbateri, Parlamentului. La intrarea ei în vigoare însă, structurile realizate vor fi sprijinite de temeiul legal necesar.

De asemenea, consider că este de semnalat faptul că, în perioada dezbaterilor parlamentare, prevederile proiectului de lege pot suferi modificări chiar și substanțiale, mai ales în ceea ce privește cifrele prezentate în valoare fixă, absolută.

Realizarea structurilor prevăzute de lege, în detaliu, va avea ca finalitate constituirea unei armate compacte, mai performantă, eficientă, flexibilă și compatibilă cu standardele NATO și va permite următoarele: realizarea obiectivelor de interoperabilitate și a obiectivelor de parteneriat; realizarea, la nivelul angajamentelor asumate față de NATO, a capacității de reacție (6 brigăzi luptătoare, 2-3 escadrile de luptă, 1 escadrilă de transport, 4-5 nave de luptă tip fregate); capacitate mărită pentru forțele declarate disponibile pentru misiuni de menținere a păcii; asigurarea, la un prag minim, a necesarului de securitate prin forțe proprii.

III. În urma evaluării efectuate de reprezentanții NATO, în luna martie 2001, s-a hotărât ca, începând cu data de 01.06.2001, reforma personalului armatei să se efectueze pe baza principiului corelării grad-funcție și, de asemenea, să se instituie cadrul legal pentru aplicarea Ghidului carierei militare.

În sensul celor menționate, am întocmit proiectul de Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, care conține reglementări aplicabile numai ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor din Ministerul Apărării Naționale.

Aceste dispoziții vizează următoarele:

- instituirea contractului cu durată determinată pentru cadrele militare în activitate;
- realizarea concordanței între gradele pe care le au cadrele militare în activitate și gradele funcțiilor pe care acestea le îndeplinesc;
- statuarea Ghidului carierei militare, care va reglementa accesul în profesia de ofițer, maistru militar sau subofițer și evoluția pe treptele ierarhiei militare a acestor categorii de personal;
- introducerea gradului de sergent (maistru militar clasa a V-a), ca fiind primul grad

aflat la baza ierarhiei corpului subofițerilor și maiștrilor militari, și, totodată, schimbarea denumirii gradelor de general;

-micșorarea limitelor de vârstă în grad pentru cadrele militare.

Sistemul de gestiune a resurselor umane, bazat pe măsurile enumerate, îndeplinește simultan două condiții:

-răspunde eficient intereselor actuale și de perspectivă ale Armatei României;

- este compatibil cu cele ale armatelor țărilor membre NATO, ca una dintre premisele aderării la Alianța Nord-Atlantică.

Aș dori să scot în evidență conjunctura deosebită în care a fost promovat acest proiect de ordonanță de urgență. Potrivit Constituției României art. 114 alin. (4), "În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență."

Constituția nu definește cazul excepțional. De altfel, rolul normelor constituționale este de a reglementa și nu de a defini sau clasifica. Aceste operațiuni revin legilor, doctrinei și desigur jurisprudenței, cu prioritate jurisprudenței constituționale. Constituția nu constituie un dicționar juridic. Ea trebuie interpretată și aplicată prioritar de către juriști. Astfel, Curtea Constituțională a stabilit, prin Decizia nr. 65/1995, că, "prin cazuri excepționale, în sensul art. 114 (4) din Constituție se înțeleg acele situații care nu se pot încadra în cele avute în mod expres de lege. Interesul public lezat de caracterul anormal și excesiv al cazurilor excepționale justifică intervenția Guvernului pe calea ordonanței de urgență. De aceea, o astfel de măsură se poate fundamenta numai pe necesitatea și urgența reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unor grave atingeri aduse interesului public".

A stat în sarcina conducerii ministerului să convingă Guvernul că interesul public lezat în mod grav în această speță a fost aderarea la NATO, pentru care a optat 85% din populația țării. Era în joc credibilitatea armatei, care s-a angajat, în primăvară, în timpul evaluării reprezentanților NATO, ca, începând cu luna iunie, să desfășoare managementul resurselor umane pe baza corelării gradului cu funcția și a Ghidului carierei militare. Sarcina a fost cu atât mai grea cu cât, prin această ordonanță de urgență, s-a modificat și completat o lege organică unde există reglementări pentru toate instituțiile din sectorul de apărare, ordine publică și siguranță națională.

Timpul extrem de scurt avut la dispoziție, faptul că a trebuit să modificăm numai textele "vitale" pentru reformă, precum și faptul că am devenit, în acest act normativ, excepție la regulă au constituit adevărate impedimente. Sperăm că la dezbaterile ordonanței în Parlament să avem ocazia să cizelăm toate asperitățile legii. Până atunci, vom aplica unele prevederi pe baza interpretării juridice, tratată pe larg în manualele de drept.

IV. Ordonanța de urgență a Guvernului din 2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare prevede, la art. 5, că accesul în profesie și evoluția ulterioară pe treptele ierarhiei militare au la bază principiile și normele stipulate în cuprinsul ei. În aplicarea acestora, se

elaborează Ghidul carierei militare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Prin aplicarea Ghidului carierei militare, se asigură:

- instituirea unui sistem transparent de promovare în funcție și înaintare în grad potrivit corelației dintre gradul militar deținut și cel prevăzut pentru funcția în care se numește cadrul militar respectiv;
- crearea cadrului normativ pentru asigurarea promovării cadrelor militare potrivit principiilor "șanselor egale" și "omului potrivit la locul potrivit";
- evoluția în carieră a cadrelor militare exclusiv pe bază de competență profesională, performanță în funcția îndeplinită și potențial de dezvoltare;
- menținerea unei structuri de personal echilibrate, pe corpuri de cadre militare, grade și vârste, corespunzătoare modelului piramidal;
- interoperabilitatea în domeniul managementului personalului din Armata României și a celui din armatele statelor membre NATO.

STAREA ACTUALĂ A ARMATEI ROMÂNE ÎN CONTEXTUL DERULĂRII PROCESULUI DE REFORMĂ

*General de corp de armată dr. Nicolae PĂȘTINICĂ
Colonel Dumitru GIMIGA*

1. Starea armatei, teorie sau necesitate practică?

Definind starea unui organism ca reprezentând situația sau modul în care acesta se găsește sau se prezintă la un moment dat, pentru armată, ca o componentă fundamentală în preservarea suveranității și integrității teritoriale a statului național unitar român, organism specializat, cu o structură preponderent ierarhică și totodată foarte complexă, determinarea stării sale constituie, în opinia noastră, o problemă nu tocmai ușoară.

Importanța acesteia, ca indicator de potențial, rezidă în necesitatea cunoașterii permanente a parametrilor de funcționare în raport cu misiunile încredințate, astfel încât să se poată interveni oportun și eficient, prin aplicarea corecțiilor necesare pentru menținerea sa într-o stare de operativitate maximă.

Pentru a mă explica, pot afirma că adaptarea și aplicarea pe scară tot mai largă, în domeniul militar, a principiilor managementului modern au impus, în toate armatele moderne, demararea unor studii de fundamentare științifică a procedurilor de determinare a stării acestora, având ca finalitate modernizarea concepțiilor și normativelor existente sau chiar elaborarea și aplicarea unor noi.

În această activitate, se pornește de la un principiu simplu și de altfel cunoscut: „**dacă vreau să acționez asupra unui organism, trebuie să-l cunosc foarte bine, sub toate aspectele sale, și să încerc să-l evaluez într-o măsură cât mai obiectiv posibilă**“. În acest proces de cunoaștere și evaluare, întrebările pe care și le va pune orice specialist militar pentru a-și fundamenta raționamentele de regulă, sunt: Care va fi impactul uman și material, în timp și spațiu, al acțiunii planificate? Care vor fi avantajele, dezavantajele și raportul dintre ele? Care vor fi costurile și suportabilitatea acestora de către organism sau societate? Se impune schimbarea sau modificarea obiectivelor? Prioritățile rămân aceleași sau intervin altele? Problemele enumerate nu au caracter limitativ, iar într-o situație reală pot apărea altele, chiar mai complexe. Un singur lucru

este cert: toate se raportează la starea organismului analizat, ca bază de plecare în derularea proceselor de pregătire a deciziilor.

Pentru armata noastră, necesitatea conceptualizării și, ulterior, a normării procesului de determinare a stării armatei este cu atât mai stringentă cu cât, începând cu anul 1990, acesta se află într-o **dorită, dar perpetuă reformă**.

Acum, după 11 ani de numeroase experimente, încercări, renunțări, evaluări și reevaluări, ambiguități de ordin conceptual sau normativ, consider că putem afirma, fără să greșim prea mult, că asupra organismului militar național s-a acționat, plecând de la premisa că acesta prezintă „simptome de boală”. Acest proces de însănătoșire s-a desfășurat însă fără o cunoaștere permanentă a stării reale, fără o radiografiere atentă a bolilor, ca de altfel și a părților sănătoase, fără a se analiza care este modul lor de manifestare și care pot fi consecințele lor pe termen scurt sau lung. În aceste condiții, „tratamentele medicale”, ca și „operațiile chirurgicale” la care a fost supus acest organism, în multe situații și-au greșit ținta și au accentuat bolile sau au generat altele noi.

Este foarte adevărat că un proces de reformă de amploarea celui în care este angajată Armata României presupune resurse pe măsură, dar, în același timp, și un management adecvat al celor extrem de limitate puse la dispoziție de societate.

Am abordat într-o paletă plastică problematica necesității conceptualizării și realizării unui sistem normativ modern pentru determinarea stării structurilor în Armata României și implicit a acesteia în ansamblul ei, dat fiind și unele încercări nefinalizate, din trecutul apropiat, datorită unor motive subiective care nu aparțin inspectoratului.

Din studiul literaturii de specialitate și ca urmare a schimburilor noastre de experiență cu organisme similare din armatele moderne, unde determinarea stării structurilor este o practică uzuală, apreciem că starea Armatei României se poate determina pe baza următorilor indicatori de stare:

- conducerea sistemului militar;
- potențialul operațional al forțelor;
- moralul forțelor;
- starea disciplinei militare;
- starea de sănătate a personalului armatei;
- echipamentele și infrastructura;
- stadiul realizării acordurilor internaționale și a parteneriatelor operaționale necesare acoperirii nevoilor de securitate.

Considerăm că acești indicatori sunt reclamați de noul „Sistem de planificare, programare, bugetare și evaluare a forțelor, activităților și resurselor în Armata României”, care a început să fie implementat în sistemul militar național. În aceste condiții, se creează posibilitatea furnizării unor date și informații care vor reflecta într-o măsură mult mai obiectivă rezultatele proceselor de transformare conceptuală și structurală, pe termen mediu și lung, în activitatea organismului militar, eficiența și eficacitatea cheltuirii

fondurilor, exprimată prin calitatea și gradul de îndeplinire a obiectivelor declarate.

Fiecare din acești indicatori de stare se poate cuantifica și analiza cu ajutorul unor metode adecvate (analiză de diagnosticare, analiză comparată, analiză sistemică), potrivit specificului și conținutului acestora, pe etape ale restructurării sau pe structuri.

În aceste condiții, apreciem că elaborarea și oficializarea „**Sintezei privind starea Armatei României**”, pe lângă o imagine sintetică și realistă asupra armatei în ansamblul ei, poate furniza disfuncțiile la nivel macro, relațiile de cauzalitate și factorii care le generează, astfel încât, în urma concluziilor rezultate, să se poată contura atât variantele de corecție a proceselor aflate în derulare, cât și cadrul propice desfășurării activităților viitoare.

2. Evaluarea, ca finalitate a funcției de control, element fundamental în determinarea stării structurilor

Evaluarea, ca proces complex, presupune măsurarea performanțelor organizației și compararea acestora cu obiectivele și standardele inițiale concretizate în planuri și programe.

Deși procedura enunțată pare simplă la o primă vedere, procesul însă este extrem de complex, presupunând reguli, criterii, indicatori de măsurare, metode de analiză și responsabilități concretizate într-un sistem unitar de analiză a datelor și informațiilor obținute **printr-un control riguros, specializat și echidistant**.

Este foarte adevărat că, în condițiile unui organism militar cu stabilitate structurală și funcțională, procesele de evaluare capătă un anumit caracter rutinier, de normalitate. În situația armatei noastre, aflată într-un profund și dureros proces de restructurare și modernizare, evaluările devin mult mai complexe. Acestea trebuie să aibă ca element de referință performanțele pe care le va atinge armata potrivit misiunilor din Constituția României și, în același timp, realizarea unei structuri acționale în corelație cu noile concepte strategice reclamate de parametrii actuali de manifestare a confruntărilor militare post Război Rece și, nu în ultimul rând, pentru realizarea criteriilor curente de integrare în structurile de securitate euroatlantice.

Data fiind instabilitatea unor elemente de referință necesare restructurării, cum sunt: un cadru normativ adecvat; o concepție clară fundamentată pe criterii științifice; programe și planuri adecvate, acoperite cu resursele corespunzătoare; ordine clare și un control riguros asupra termenilor și calității execuției, s-a ajuns la situația ca, în această etapă, să nu se beneficieze de coerența dorită și finalitatea prognozată.

De regulă, se spune că „într-o organizație militară, dacă se întâmplă ceva mai mult sau mai puțin grav, modul de a judeca lucrurile este diferit: **din perspectiva comandantului** - cine este vinovat trebuie pedepsit; **iar a ofițerului de stat major** – cum o putem repara și, dacă o reparăm, ce facem să nu se mai repete”.

Pomind de la afirmația de mai sus, vom încerca să analizăm pe scurt modul cum au fost percepute și respectate elementele fundamentale ale managementului modern. Facem acest lucru fără a învinovăți pe cineva, ci doar din dorința de a crea motivațiile

necesare identificării unor soluții și fundamentării deciziilor pentru optimizarea întregii activități viitoare. Enumerăm în continuare și încercăm un scurt comentariu, credem noi, obiectiv, din perspectiva acestor elemente.

Un prim element îl constituie stabilirea **obiectivelor de realizat**, care trebuie să definească clar „**ceea ce trebuie făcut**“, „**ce trebuie obținut**“, „**care sunt prioritățile**“. Ceea ce s-a realizat până acum, în domeniul restructurării și modernizării Armatei României, datorită unei anumite doze de inconsecvență, instabilitate și ambiguitate, pune în evidență faptul că acest principiu nu a constituit întotdeauna un element primar de analiză în fundamentarea deciziilor. Aceste caracteristici au fost generate atât de factori subiectivi (necunoașterea stării reale, voluntarism, ingerințe neprofesionaliste, preluarea și aplicarea fără discernământ a unor **modele străine** etc.), cât și de altă natură (cadru legislativ deficitar, ambiguitatea unor decizii politico-militare, dese schimbări structurale la nivel central, ca de altfel și ale conducerii armatei, limitarea tot mai excesivă a resurselor alocate, folosirea ineficientă a specialiștilor, plecarea din sistem a multor specialiști etc.). Această diversitate de factori perturbatori a dus la schimbarea nejustificată, aproape anuală, a obiectivelor și priorităților, toate acestea având drept consecință prelungirea în timp a proceselor și creșterea exponențială a costurilor umane, financiare și materiale.

Dacă ne referim la **mijloacele necesare pentru realizarea obiectivelor definite în prealabil**, va trebui să stabilim „**dacă poate fi făcut**“, „**cum poate fi făcut**“, și mai ales „**cu ce resurse poate fi făcut**“. Lipsa unor imagini realiste asupra organismului militar și a factorilor externi care contribuie la capacitatea lui, experiența limitată în proiectarea și desfășurarea activităților de mare amploare în domeniul restructurării și modernizării, cât și tendința naturală a omului de a lăsa sentimentele și obiceiurile să îi domine inteligența și imaginația au condus la elaborarea unor planuri de măsuri nerealistice, prin supraestimarea posibilităților de execuție în raport cu resursele posibile a fi alocate, având drept urmare modificări frecvente de ordine, sistarea sau renunțarea la unele programe aflate în plină desfășurare, precum și amânarea perpetuă a unor decizii.

Evaluarea rezultatelor efectiv obținute, prin folosirea mijloacelor și urmărirea obiectivelor prestabilite, trebuie să ofere răspunsuri la întrebările „**cu ce trebuie făcut**“ și „**cum a fost făcut**“. Limitarea excesivă a resurselor alocate și utilizarea lor potrivit unor concepții prea des modificate, lipsa de experiență, suprapusă pe derularea unor studii de caz nefinalizate sau cu rezultate incerte, au condus la risipa de resurse și, în timp, la nerealizarea obiectivelor prognozate. Acest fapt s-a petrecut în condițiile în care este unanim cunoscut că resursele sunt întotdeauna limitate și deci ceea ce există trebuie gospodărit cu mare grijă. Prin aceste aprecieri am atins și cel de-al patrulea principiu al managementului modern: **conformitatea rezultatelor efectiv obținute cu obiectivele stabilite inițial**. Inconsecvența și instabilitatea intervenite în procesul de reformă sunt datorate, în mare măsură, unor evaluări nerealistice privind structura de forțe, costurile restructurării, ale operaționalizării și menținerii forțelor la parametrii atinși și nu numai.

Înființările, restructurările, transformările și desființările de structuri, în baza unor

obiective generale și priorități modificate aproape anual, au dus, pe lângă consumul unor mari cantități de resurse din puținul alocat, la diminuarea drastică a nivelului stării de operativitate a tehnicii, supraîncărcarea unor unități și depozite cu tehnică și echipamente, accentuarea deficitelor de materiale și echipamente de întreținere, deteriorarea continuă a infrastructurii militare.

Dacă ar fi să facem o apreciere generală asupra stării actuale a Armatei României, datele și informațiile recent obținute din sistemul militar ne creează o imagine cu două planuri distincte:

a) înțelegerea necesității restructurării de către personalul armatei și voința de acțiune a acestuia pentru aplicarea programelor proprii de restructurare, potrivit ordinelor primite și în condițiile resurselor limitate alocate;

b) existența unei instabilități a cadrului normativ privind conceptualizarea și desfășurarea procesului de restructurare pe care armata l-a parcurs până în prezent, având drept consecință nefinalizarea proiecțiilor prestabilite și o stare de operativitate caracterizată de unele accente critice.

3. Implicarea Inspectoratului Ministerului Apărării Naționale în derularea procesului de evaluare și determinare a stării organismului militar

Dacă asupra necesității conceptualizării și normării procesului de determinare a stării Armatei României consider că nu trebuie să mai insistăm, cred că se impune să ne axăm pe ce este necesar de realizat în acest domeniu, pentru a ne putea înscrie în clubul armatelor moderne.

Procesul de transformare și redimensionare a unei organizații strict verticale, cum este armata noastră, într-o organizație flexibilă, adaptabilă la noi stimuli, nu este și nu trebuie să constituie un scop în sine; el are o prea mare importanță pentru prezentul și viitorul țării, astfel încât să nu fie dus la bun sfârșit și cu rezultatele dorite.

În acest context, afirmația futurologului american Alvin TOFFLER, privind „întărirea funcției de control”, devine extrem de actuală, indiferent dacă aceasta include componenta administrativă sau operațională, și acest lucru pentru că prin control se asigură regularizarea proceselor de transformare structurală, optimizarea fluxurilor relaționale și funcționale, fundamentarea unor decizii oportune și eficiente, sporirea flexibilității și eficienței în alocarea și utilizarea resurselor, scurtarea și simplificarea căilor de comunicații etc.

Conectați direct la procesul de reformă pe care îl parcurge armata în prezent, doresc să prezint, pe scurt, ce am realizat la nivelul inspectoratului, atât sub aspectul clarificărilor în domeniul controlului și evaluării, dar și în cel al determinării stării armatei dacă nu în ansamblul ei, măcar pe anumite secvențe.

Încă din 1997, am demarat o serie de studii și schimburi de experiență cu structuri similare din armatele moderne și, ca urmare, ni s-a confirmat faptul că între controlul ierarhic, necesar fără doar și poate, și un control echidistant extern, exercitat de o structură specializată, există diferențe, atât sub aspectul temporal, cât și al acurateții

informației. Pornind de la aceste considerente, am elaborat și operaționalizat, în cursul anului 1999, concepția și instrucțiunile necesare pentru exercitarea controlului și inspecțiilor în armată.

Conștientizând funcția controlului în sprijinul exercitării actului de conducere de către ministrul apărării naționale și ca element principal de fundamentare a deciziilor acestuia, am reușit, printr-o planificare judicioasă a activităților în concordanță cu obiectivele procesului de reformă, să elaborăm o serie de studii de stare prin care am dorit să ne aducem contribuția la corectarea unor disfuncții de sistem care s-au manifestat în diferite etape de derulare a acesteia. Studiile elaborate de către inspectorat, începând cu 1998, au abordat următoarea problematică:

- ordinea și disciplina militară;
- oportunitatea și funcționalitatea activităților de scoatere din funcțiune a mijloacelor fixe și casarea bunurilor materiale din înzestrarea M.Ap.N.;
- fundamentarea și repartitia funcțiilor principale pe elementele structurii centrale a M.Ap.N.;
- reorganizarea activității de construcții și domenii militare;
- cercetarea științifică în domeniul militar;
- pregătirea de comandament;
- trecerea la sistemul de evidență cantitativ-valorică;
- participarea unităților Armatei României la exerciții și acțiuni militare comune cu alte armate;
- elaborarea actelor normative specifice în armată;
- clarificarea rolului și locului comandamentelor operaționale;
- pregătirea și perfecționarea piloților militari.

Acestor studii le asociem rapoartele noastre, adresate factorilor de conducere din minister, în urma activităților de control, inspecție sau documentare-informare în teritoriu, în care am prezentat starea reală din teren și variante decizionale de corecție pentru disfuncțiile identificate.

Dacă activitățile noastre au fost oportune sau inoportune, eficiente sau mai puțin eficiente, rămâne de apreciat, dar avem totuși satisfacția că, în urma acțiunilor noastre, unele stări de lucruri s-au modificat în sensul pozitiv, însă și insatisfacția că, la nivelul structurilor centrale, continuă să se perceapă controlul, în special cel din exterior, ca un act de neîncredere în comandanți și șefi, un act prin excelență stresant și punitiv totodată.

Trăim un sentiment de insatisfacție, datorită faptului că, din varii motive, dar mai puțin din vina noastră, nu am reușit să convingem și să implementăm „Concepția privind determinarea stării Armatei României” și metodologia specifică de aplicare a acesteia. Dacă am fi realizat acest deziderat, astăzi am fi avut un document în faza de experimentare, asupra căruia am fi putut purta discuții concrete, constructive și extrem de necesare problematicii abordate în seminarul nostru.

ÎNZESTRAREA ARMATEI ROMÂNE: OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, ETAPE

*General de flotilă aeriană ing. Ion GEORGESCU
Comandor ing. Dorel BIVOLAN*

Politica de securitate națională, adaptată la noul context internațional, trebuie să ofere răspunsuri eficiente la noua gamă de riscuri generată de tranziția la sistemul democratic și la economia de piață.

În cadrul procesului de restructurare și modernizare a armatei, componenta înzestrării reprezintă elementul dinamic care antrenează resurse umane, tehnico-economice și financiare în scopul punerii în aplicare a programelor de cercetare-dezvoltare și de interoperabilitate, pornind de la necesitatea obiectivă de menținere a capacității de apărare a țării la un nivel corespunzător strategiei de securitate, și opțiunii hotărât manifestate pentru integrarea în NATO. În prezent, din punct de vedere al asigurării securității naționale și al costurilor necesare realizării acesteia, nu există alternativă la integrarea în NATO. România este decisă să suporte costurile aderării la NATO.

Din punctul de vedere al nevoilor de dotare, al operaționalizării forțelor, Ministerul Apărării Naționale trebuie să susțină, prin orice mijloace, necesitatea continuării și finalizării programelor de achiziții aflate în curs de derulare. În același timp, trebuie să-și rafineze concepția, condițiile și procedurile de abordare a unor noi programe, mai ales să fie clare condițiile de asigurare a finanțării programelor noi de achiziții, potrivit strategiei de înzestrare a armatei.

Structurile implicate în domeniul achizițiilor au nevoie ca sistemul integrat de management al achizițiilor pentru apărare să fie înțeles, să funcționeze în condiții optime, în mod unitar, dar flexibil și, mai ales, să fie eficient. Din păcate, acest proces complex trebuie să se desfășoare într-un climat socio-economic nu tocmai favorabil.

Trebuie subliniat de la început că achizițiile includ: cercetarea, dezvoltarea, testarea și evaluarea, producția, instalarea la unitățile operative și asigurarea suportului logistic corespunzător pe toată durata de exploatare a unui sistem de arme, până la scoaterea din uz și posibila valorificare.

Înzestrarea Armatei României se realizează printr-un amplu sistem de acțiuni necesare pentru transpunerea în practică a planurilor de măsuri rezultate din obiectivele și opțiunile fundamentale ce derivă din Strategia militară a României, documentul de bază care orientează activitatea Armatei României în primii ani ai secolului XXI.

Fundamentul pe care se bazează abordarea problemei înzestrării Armatei României îl reprezintă necesitatea de înzestrare a combatanților cu suportul tehnic care să asigure superioritatea în toate tipurile de conflicte moderne și recunoașterea faptului că investiția în echipamente, sisteme de arme și tehnologie este o componentă critică a viitoarei capacități strategice defensiv-active.

Componenta de bază a Ministerului Apărării Naționale, care are misiunea de a transforma cerințele tehnice operaționale în sisteme de armament și de a conduce programele majore de achiziții de tehnică militară și cercetarea științifică în domeniile sale de responsabilitate, este Departamentul pentru Armamente.

Departamentul pentru Armamente este organizat și funcționează potrivit prevederilor Ordonanței de urgență nr.14/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, ale Hotărârii Guvernului nr. 0217/2001 privind structura organizatorică și efectivele Ministerului Apărării Naționale și ale Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.S. 12/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale.

În calitate de organ unic de specialitate, Departamentul pentru Armamente conduce și execută politica în domeniul achizițiilor de tehnică militară, având următoarele responsabilități:

1. Managementul programelor majore de achiziții și al activităților de testare și evaluare, cercetare-dezvoltare și inovare pentru tehnică și tehnologii militare;
2. Politici de achiziții pentru înzestrare, monitorizare și evaluare tehnică, obiective de parteneriat, relații industriale și pregătirea economică pentru apărare;
3. Management contracte de achiziții și evaluarea, certificarea și supravegherea calității la furnizorii Ministerului Apărării Naționale;
4. Colaborări tehnice externe;
5. Coordonarea și controlul importurilor și exporturilor de produse speciale;
6. Codificare și standardizare tehnică;
7. Stat major, secretariat și management resurse umane specifice procesului de achiziții;
8. Planificare și execuție financiară.

Principalul obiectiv al Departamentului pentru Armamente este achiziționarea sistemelor de armament, care înglobează tehnologii moderne în scopul satisfacerii cerințelor categoriilor de forțe ale armatei, pentru asigurarea interoperabilității cu forțele NATO și în corelare cu resursele puse la dispoziție.

Un obiectiv major în domeniul achizițiilor îl constituie modernizarea sistemelor de armament aflate în dotare, activitate care se realizează în cadrul unor programe de cooperare, având drept scop îmbunătățirea fiabilității și creșterea performanțelor acestor sisteme la nivelul cerințelor categoriilor de forțe, concomitent cu realizarea interoperabilității în domeniul tehnic.

Cooperarea cu firme de prestigiu din străinătate pentru realizarea sistemelor de armament constituie o componentă de bază a politicii în domeniul achizițiilor. Aceasta vizează cercetarea, dezvoltarea și producția de sisteme noi, corelată cu transferul de

tehnologii moderne la agenții economici proprii, ceea ce va conduce la posibilitatea dezvoltării în viitor a unor sisteme cu un grad de integrare ridicat.

Un alt obiectiv îl reprezintă menținerea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare la un nivel care să permită modernizarea înzestrării forțelor, tendință corelată cu implicarea cât mai mare a industriei naționale în realizarea programelor de achiziții.

Modernizarea înzestrării armatei presupune un proces mult mai complex, care, pe lângă sisteme de armament și echipamente, se va reflecta și în asigurarea, modernizarea și dezvoltarea suportului logistic al trupelor, mentenanței tehnicii, asistenței medicale și a infrastructurii militare.

În anul 1997, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat un program de înzestrare care cuprinde obiective privind modernizarea înzestrării armatei în vederea realizării interoperabilității cu structurile NATO, cu prioritate a unităților și marilor unități din cadrul Forțelor de supraveghere și avertizare timpurie și a Forțelor de reacție în situații de criză.

La elaborarea programului s-a avut în vedere realizarea unor noi tipuri de tehnică performantă sau modernizarea celor existente în dotare, în concepție proprie sau în cooperare cu parteneri externi, în scopul asigurării nevoilor de înzestrare, utilizării eficiente a capacităților industriale din sectorul producției de apărare, obținerii de transfer de tehnologie necesar modernizării sectorului și creării premiselor de realizare de produse competitive și la export.

Ministerul Apărării Naționale, prin Departamentul pentru Armamente, are în diferite faze de realizare un număr de 20 programe de modernizare aprobate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

Aceste programe se pot grupa pe trei direcții principale:

1. Modernizarea tehnicii din dotare, având în vedere încadrarea în standardele NATO pentru realizarea obiectivelor de interoperabilitate cu tehnica din înzestrarea armatelor țărilor membre NATO;

2. Achiziționarea de tehnică și integrarea tehnologiilor moderne de fabricație în cadrul industriei autohtone;

3. Achiziționarea unor categorii de tehnică militară și componente speciale pentru care nu sunt condiții sau nu este rentabil să fie realizate în țară.

În acest sens, pentru categoriile de forțe ale armatei s-au stabilit următoarele obiective prioritare pe termen lung:

a) Pentru forțele terestre:

- îmbunătățirea manevrabilității și fiabilității blindatelor existente;

- creșterea puterii de foc și a preciziei de lovire, ziua și noaptea, în orice condiții meteo;

- dezvoltarea mijloacelor amfibii în scopul creșterii capacității de transport și a puterii de foc;

- dezvoltarea gurilor de foc și a munițiilor aferente, cu performanțe compatibile cu standardele și calibrelor NATO;

- modernizarea sistemelor de apărare antiaeriană specifice;

- atingerea standardelor NATO în domeniul protecției NBC și balistice.

b) Pentru forțele aeriene:

- modernizarea aeronavelor existente pentru creșterea performanțelor privind precizia de lovire a țintelor terestre și aeriene;

- achiziția de avioane de transport în vederea creșterii capacității de transport a trupelor și tehnicii de luptă, atât în caz de necesitate, cât și în cadrul operațiunilor pentru menținerea păcii;

- realizarea unui sistem integrat de control al traficului aerian;

- dezvoltarea unui sistem de identificare amic-inamic (IFF), compatibil cu sistemele NATO.

c) Pentru forțele navale:

- modernizarea navelor din dotare, cu sisteme C³I și sisteme de arme cu precizie ridicată, în scopul creșterii puterii de foc;

- creșterea manevrabilității și autonomiei, inclusiv asigurarea alimentării pe mare;

- creșterea autoprotecției navelor și extinderea posibilităților de cooperare cu alte mijloace de luptă, în condiții de siguranță.

d) Comune pentru categoriile de forțe ale armatei:

- dezvoltarea unui sistem de comunicații digital, compatibil cu sistemele NATO;

- dezvoltarea rețelei de calculatoare pentru logistica trupelor, în concordanță cu standardele NATO;

- dezvoltarea de sisteme C⁴I;

- dezvoltarea unui sistem strategic de război electronic.

Realizarea acestor obiective, concretizate în programe de achiziții, presupune cooperarea cu firme externe, dar, în primul rând, implicarea industriei autohtone. Nevoile armatei s-au redus, dar pretențiile privind performanțele, calitatea și fiabilitatea au crescut.

În acest scop, înzestrarea Armatei României se bazează pe următoarele principii:

■ înzestrarea armatei cu sisteme de armament noi, performante și inteligente, care să răspundă cerințelor de precizie, mobilitate, flexibilitate și interoperabilitate;

■ modernizarea tehnicii de luptă în scopul prelungirii perioadei de viață a sistemelor de armament din dotare, creșterea performanțelor acestora și compensarea în acest mod a reducerilor de armament și forțe și, toate acestea, cu cheltuieli și riscuri minime;

■ cooperarea cu alte țări în realizarea sistemelor de armament (o opțiune necesară, deoarece mijloacele financiare implicate nu mai pot fi suportate de o singură țară, se împart costurile și riscurile, iar cooperarea și exportul pot ajuta la ameliorarea și menținerea unei balanțe comerciale echilibrate);

■ actualizarea programelor de înzestrare pe termen mediu și lung, care să aibă finanțare asigurată (de la buget, din surse extrabugetare sau prin credite externe) și care să asigure derularea în grafic a programelor de achiziții;

- accesul cât mai larg și sigur al armatei, indiferent de gradul de stabilitate al situației internaționale, la cele mai moderne tehnologii, deoarece noile tehnologii informatice -calculatoare, comunicații și microelectronică- au o importanță vitală în oricare program militar de viitor;

- menținerea unor capacități ale industriei naționale de apărare pentru a ne asigura o independență față de furnizorii externi, impunându-se adaptarea acestor capacități la noile necesități și cerințe pe termen lung ale armatei, acreditarea și certificarea lor, precum și sporirea capacității agenților economici interni de a participa la realizarea parțială sau integrală a produselor pe care armata le dorește;

- menținerea unei componente a cercetării militare direct în subordinea Ministerului Apărării Naționale, ca cea mai importantă sursă de consultanță științifică a armatei;

- stabilirea priorităților în domeniul achizițiilor, limitarea sau sistarea programelor în derulare pentru care nu pot fi asigurate integral fondurile necesare.

Principalele obiective specifice în vederea realizării interoperabilității în domeniul tehnicii militare cu armatele țărilor membre NATO și UEO sunt:

- dezvoltarea în cooperare a unui sistem de transmisiuni digital interoperabil cu cel al NATO;

- asigurarea unor stații radio HF, VHF, UHF pentru eșaloanele tactice, care pot lucra și cu salt de frecvență;

- asigurarea sistemelor C³I pentru toate categoriile de forțe, în scopul desfășurării de misiuni în cadru național și multinațional;

- dezvoltarea de sisteme comune de supraveghere, avertizare și recunoaștere;

- sisteme antiaeriene integrate sectorial și regional;

- sistem de prelucrare automată a datelor logistice, compatibil cu cel NATO;

- implementarea sistemului de codificare NATO;

- dotarea unităților cu tehnică având performanțe compatibile cu cele ale forțelor NATO.

Obiectivele principale pe termen scurt și mediu ale domeniului înzestrării Armatei sunt:

- dezvoltarea și achiziționarea de echipamente noi, interoperabile cu cele utilizate de NATO, pe bază de programe majore de modernizare în concordanță cu cerințele aprobate de Statul Major General și PG-urile asumate de România;

- asigurarea necesarului minim de înzestrare cu sisteme de arme și echipamente a categoriilor de forțe ale armatei, potrivit cerințelor de reformă;

- promovarea achizițiilor centralizate, care dovedesc viteză, eficiență și flexibilitate mai ales în domeniul logistic;

- identificarea clară a cerințelor și utilizatorului final, care trebuie să coopereze și să se implice în susținerea și supravegherea programului;

- consolidarea abordării programelor de achiziții prin prisma întregii durate de viață

și conducerea prin echipe integrate;

- identificarea de noi surse de finanțare a programelor de modernizare a tehnicii de luptă în scopul asigurării finanțării multianuale;

- contribuția activă la obținerea și îmbunătățirea continuă a raportului performanță/costuri în cadrul procesului de achiziții;

- asigurarea utilizatorului final că fazele de achiziție respectă planificarea temporară, costurile, cât și eficiența investițiilor;

- oferirea de proiecte care îndeplinesc criteriile de performanță, timp și cost aprobate de Autoritatea de Decizie, pe faze și puncte de decizie;

- asigurarea de specialiști competenți, servicii comerciale, profesionale și tehnice sigure pentru Ministerul Apărării Naționale;

- coordonarea politicii de achiziții cu politicile guvernamentale în domeniul economic și de restructurare a industriei de apărare, ceea ce este de extremă actualitate, domeniu strategic al fiecărui stat, precum și asigurarea unui raport optim între importul de tehnică militară și utilizarea resurselor industriei naționale;

- investiție financiară mai puternică în fazele inițiale de cercetare-dezvoltare, corelată cu o politică activă de achiziții din raft (COTS);

- abordarea în relațiile internaționale a problemei achizițiilor coordonate, armonizarea conceptelor, utilizarea unui limbaj, unor cerințe și proceduri comune în practica achizițiilor militare, precum și constituirea de grupuri sau consorții ale cumpărătorilor, cu avantaje ce constau în costuri unitare reduse, calitate mai bună, siguranță ridicată a furnizării, afaceri transparente și nediscriminatorii, ceea ce se realizează la nivel procedural cu Instrucțiunile seria 1000;

- o mai mare deschidere și relații de cooperare constructive cu industria și alte firme specializate, bazate pe parteneriat și identificarea de ținte și oportunități comune, sprijinite de competiție în selecția contractorilor, pentru a se asigura utilizarea eficientă a fondurilor, împărțirea riscurilor, calitatea, mentenanța și disponibilitatea tehnicii aflate la trupe;

- reconsiderarea problemelor de offset, transfer tehnologic, protecția mediului și a proprietății industriale în contractele externe;

- industria de apărare trebuie să-și desăvârșească procesul de restructurare și să devină un factor - cheie în procesul de achiziții pentru apărare;

- schimbările de pe piețele de armament avertizează asupra tendințelor viitoare:

- fondurile alocate dictează progresul tehnologic și noile sisteme;

- viitorul aparține programelor derulate în comun datorită costurilor pentru noile sisteme;

- integrarea produselor din raft ia locul tehnologiilor unice militare;

- provocarea dintre inserția de tehnologii și inventarea de tehnologii.

Realizarea acestor obiective este dependentă de funcționarea sistemului de planificare, programare și bugetare perfect coordonat și cu suport guvernamental și parlamentar.

Compatibilitatea și interoperabilitatea dintre sistemele de armament ale țării noastre și cele ale NATO încep cu similitudinea practicilor în domeniul achizițiilor (politici, strategii,

reglementări și standarde). Acestea stau, de fapt, la baza dezvoltării unui nou concept de achiziții, unul din obiectivele majore ale Ministerului Apărării Naționale.

Necesitatea conducerii procesului de achiziție spre o direcție corectă are nevoie de transparentă și reglementări clare, pentru a asigura, pe de o parte, că banul public este cheltuit în condiții optime pentru înzestrarea armatei și, pe de altă parte, pentru a se asigura un tratament echitabil tuturor ofertanților care doresc să devină furnizorii Armatei.

Cu Ordinul ministrului apărării naționale nr. M33/08.04.1999, a fost aprobată aplicarea obligatorie a Instrucțiunilor seria 1000 privind sistemul integrat de management al achizițiilor pentru apărare (SIMAPA). Astfel, Ministerul Apărării Naționale dispune de un sistem bine definit și modern de management al achizițiilor, primul utilizat în administrația de stat, similar cu sistemele existente în armatele țărilor membre NATO, sisteme care au fost, de altfel, avute în vedere la dezvoltarea propriului sistem.

Acest sistem este unic în cadrul Ministerului Apărării Naționale. Prin utilizarea acestuia se identifică și se stabilesc atât nevoile și cerințele de noi arme, cât și prioritățile privind necesarul de resurse, se coordonează și controlează procesul de achiziții și se raportează periodic organelor abilitate (Guvern, Consiliul Suprem de Apărare a Țării și Parlament).

Sistemul impune o gândire logică în abordarea programelor, prin formula: achiziție = cerințe + cumpărare + suport, impunând o regulă unanim acceptată: să știm exact de ce avem nevoie, ce ne putem permite să cumpărăm, cum să cumpărăm și care sunt responsabilitățile organismelor implicate. Pe aceste coordonate, un program de achiziție a unui sistem de armament trebuie să plaseze o armă eficientă în mâna utilizatorului, când și unde este necesară și realizarea acestui lucru în limita fondurilor puse la dispoziție.

Sistemul integrat de management al achizițiilor pentru apărare a introdus o serie de instrucțiuni, politici, principii și proceduri de bază:

- atribuirea de responsabilități - cheie privind deciziile majore în ceea ce privește stabilirea cerințelor, alocarea fondurilor și conducerea programelor;
- respectarea principiului că nu există program de achiziție fără existența unei cerințe aprobate, fără asigurarea integrală a resurselor și fără o strategie de achiziție de care să răspundă un director de program;
- conducerea programelor pe echipe de lucru ai căror membri să aibă responsabilități clare;
- realizarea consensului între autoritatea tehnică, autoritatea contractantă și autoritatea financiară în procesul de achiziții;
- realizarea coerenței între resursele alocate și necesarul real pentru derularea programelor de achiziții în domeniul apărării;
- analiza mai multor variante fezabile înainte de începerea unui program de achiziții;
- structura pe faze distincte a procesului, trecerea de la o fază la cealaltă constituind puncte de decizie;

- reducerea costurilor și a riscului, care să fie analizate la fiecare punct de decizie;
- contractul de achiziție să aibă în vedere o negociere corectă și o împărțire echitabilă a riscului între MAPN și producător și să asigure realizarea unui pachet de offset în beneficiul industriei naționale;

- atribuirea în execuție a programelor pe bază de competiții;
- costurile, graficul de realizare, parametrii de performanță vor fi stabiliți la începutul programului de achiziție, apoi vor fi evaluați și ajustați pe tot parcursul derulării programului.

În paralel cu crearea cadrului legislativ specific privind implementarea SIMAPA, au devenit operaționale componentele organizatorice care asigură funcționarea acestuia.

Instrucțiunile seria 1000 ale MAPN definesc procesul de achiziții de sisteme pe faze înălțuite logic, pornind de la stabilirea nevoilor misiunilor și capacităților necesare, prioritățile și resursele, până la introducerea în exploatare și scoaterea din uz.

Sistemul integrat de management al achizițiilor pentru apărare al Armatei Române este un sistem modern de achiziții, adaptabil la schimbările de politică, doctrină și management în armată, și are la bază conducerea colectivă, pe echipe, în spiritul managementului total al calității. Acest sistem conține instrucțiuni unitare, proceduri și standarde compatibile pe plan internațional și folosește managementul achizițiilor prin programe și proiecte, pe categorii de achiziții.

Pentru luarea deciziilor în domeniul achizițiilor, au fost înființate, prin ordin al ministrului, Consiliul de Supraveghere a Cerințelor, Consiliul de Achiziții și Consiliul de Planificare a Apărării.

Intrarea în vigoare a hotărârii guvernului privind structura organizatorică și efectivele Ministerului Apărării Naționale determină adaptarea cadrului normativ referitor la achiziții la modificările survenite. Practica aplicării acestui cadru normativ a condus la necesitatea actualizării procedurilor specifice derulării programelor de achiziții. Apariția unor reglementări în domeniul achizițiilor publice a determinat inițierea unor acte normative de aplicare a acestora în domeniul militar.

Potrivit conceptului de **restructurare și modernizare**, în vederea proiectării capacității militare și a unei structuri adecvate, în conformitate cu cerințele Strategiei de securitate națională și ale Strategiei militare a României se are în vedere atât înzestrarea cu tehnică modernă, cât și realizarea în ansamblu a **Forței Proiect-2005**.

Acest proces va cuprinde, într-o primă etapă (2000-2003), redimensionarea armatei și stabilirea noii structuri a forței, profesionalizarea personalului, modernizarea și standardizarea pregătirii. În această etapă se vor derula numai acele programe de înzestrare care au finanțarea asigurată, celelalte achiziții urmând să fie reeșalonate. Trebuie menționat că, în perioada de realizare a noilor structuri, se asigură, totuși, posibilitatea modernizării parțiale a unor componente operaționale prin finalizarea unora dintre programele în curs de derulare.

În faza a doua (2004-2007), se va pune accent pe continuarea realizării capacității operaționale a structurii realizate, la nivelul planificat, precum și pe finalizarea unor

programe majore de înzestrare în scopul modernizării înzestrării cu tehnică de luptă, cu echipamente de sprijin și protecția mijloacelor de acțiune, specifice câmpului de luptă al secolului XXI.

Dacă vor fi posibilități (atragera unor resurse financiare suplimentare, inclusiv credite externe), procesul de restructurare poate fi accelerat, fapt ce va permite urgentarea programului de modernizare și înzestrare cu echipamente noi.

Programul de înzestrare trebuie să fie așadar rațional și selectiv în următorii cinci ani. **Accentul în această perioadă ar trebui să se pună pe susținerea financiară a domeniului cercetare-dezvoltare și pe menținerea programelor de înzestrare esențiale, aflate în derulare, față de care, începând cu anul 2004, nu ar fi posibilă trecerea la o modernizare consistentă a înzestrării.** Vor fi efectuate numai acele achiziții care sunt necesare pentru menținerea unei înzestrări adecvate a forțelor și pentru tranziția la Forța Proiect-2005. Toate celelalte programe de modernizare a tehnicii de luptă vor fi reeșalonate, dar fără să fie afectat programul de dezvoltare a sistemelor C4I (comandă, control, comunicații, computere și informații) la toate eșaloanele armatei.

Analizând produsele militare de care Armata are nevoie pe termen mediu și lung, se apreciază că industria românească este necesar să-și orienteze eforturile către:

- proiectarea, asimilarea și producerea prin efort propriu sau în cooperare a unei mașini de luptă a infanteriei, ușor blindată, manevrabilă și mentenabilă cu asigurarea suportului logistic și munițiilor aferente, într-un ritm de aproximativ 30 buc. anual, la care s-ar adăuga terțe piețe de desfacere în cazul realizării produsului în cooperare;
- asimilarea și producerea unui transportor blindat pentru trupe, în cooperare zonală, într-un ritm anual de 30 produse, cu suportul logistic și munițiile aferente;
- proiectarea, asimilarea și realizarea unui tanc ușor, în cooperare cu mai multe țări, care să permită rentabilizarea capacităților de producție;
- realizarea unei mașini de transport pentru trupele de desant și cercetare, care să poată fi parașutată;
- asimilarea și realizarea de autoșasiuri pentru autopropulsarea artileriei până la cal. 155 (152) mm;
- fabricarea de piese de artilerie, cu muniția aferentă, de diferite calibre, într-un ritm mediu anual de aprox. 40 piese pe an;
- asimilarea în fabricație a aparatului de vedere pe timp de noapte de tip pasiv, individuală și pentru echiparea sistemelor de arme;
- producerea de armament individual de infanterie și a muniției aferente;
- realizarea de sisteme antiaeriene pentru protecția trupelor;
- asimilarea în fabricație a unor sisteme de cercetare prin radiolocație și a unor componente pentru tehnica de transmisiuni și bruiaj radio;
- producerea unui avion - școală și de luptă cu performanțe adaptate la teritoriul României;
- realizarea unor pachete progresive pentru modernizarea rachetelor dirijate,

corelate cu programele de aeronave, radiolocație și navale; modernizarea sistemelor de dirijare a rachetelor antiaeriene, cu rază scurtă și medie de acțiune, pentru creșterea preciziei la țintă;

- modernizarea navelor și echipamentelor de marină prin dotarea lor cu mijloace de război electronic, aparatura necesară furnizării la timp a informațiilor, prelucrării acestora, alegerii obiectivelor și conducerii focului, precum și montarea de sisteme de armament cu precizie ridicată, a aparaturii și instalațiilor de bord în sistem modular, containerizat.

Prin procesul de restructurare și re tehnologizare a sectorului producției de apărare, se are în vedere ca acesta să poată asigura, cu forțe proprii sau prin cooperare industrială, realizarea programelor de înzestrare, care să răspundă cerințelor de modernizare a armatei pe termen mediu și lung.

Procesul de realizare a interoperabilității în domeniul înzestrării armatei este unul complex, de durată, care se prevede a se desfășura în următoarele etape:

Etapa 1 – Continuarea programelor în derulare care au la bază contracte ferme și care vor asigura o dotare în concordanță cu cerințele operaționale actuale ale categoriilor de forțe ale armatei, la un nivel de interoperabilitate acceptabil. De asemenea, se vor mai angaja și unele programe de mică amploare, în special cu finanțare externă, care să asigure interoperabilitatea și să permită transferul ulterior de tehnologie. În această etapă, înzestrarea armatei ar trebui să ajungă până la nivelul minim necesar (de interoperabilitate) pentru ca România să fie acceptată în NATO.

Etapa 2 – Crearea condițiilor industriale (tehnologice) și abordarea, la nivelul prototipurilor, producțiilor de serie mică și testării evaluării la trupe, a principalelor programe noi de înzestrare, avându-se în vedere cerințele categoriilor de forțe și dezvoltările pe plan mondial. Se va lua în considerare participarea la programe multinaționale, pe criteriul cerințelor operaționale comune, care vor scădea costurile nerecurente (cercetare-dezvoltare), și creșterea implicării industriei autohtone. În această etapă este necesar ca industria de apărare să se orienteze spre alianțe cu firme de prestigiu care să asigure transferul tehnologic necesar participării la aceste programe.

Etapa 3 – Realizarea efectivă a programelor noi, într-un ritm corespunzător necesităților de reechipare a armatei, astfel încât, la sfârșitul perioadei, să se înlocuiască tehnica existentă, recuperându-se decalajele calitative față de dotarea tehnică a armatelor moderne.

Pentru etapa 2 și, respectiv, etapa a 3-a, definirea noilor programe din punct de vedere al strategiei de achiziție și al costurilor aferente, este necesar să se parcurgă procedurile din sistemul integrat de management al achizițiilor.

Ca o consecință, strategia actuală a înzestrării, pe care o promovăm în domeniul

apărării, urmărește orientarea achizițiilor spre direcții vitale pentru armată, prin participarea la programe mari, cu cooperări externe, în cadrul cărora, prin aportul de transfer de tehnologii de vârf, să se asigure ridicarea nivelului general al performanțelor tehnicii destinate armatei și industriei naționale.

În concluzie, apreciez că procesul de integrare în sistemul structurilor europene și euro-atlantice de securitate reprezintă un obiectiv strategic al politicii externe, de o importanță vitală pentru viitorul țării, singura modalitate capabilă să-i asigure, pe termen mediu și lung, promovarea intereselor sale naționale. Acest obiectiv vizează și participarea activă la asigurarea stabilității și securității europene, iar înzestrarea în această concepție va conferi țării noi argumente în calitate de furnizor de securitate.

PERSPECTIVE ȘI SOLUȚII ÎN MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

*General de brigadă Ion GURGU
Comandor Victor BARBU*

Managementul resurselor umane a intrat în teoria și practica din Armata României, ca de altfel și în celelalte domenii ale activității sociale, cu o problematică în egală măsură provocatoare și bogată în interpretări.

Deși specialiștii în acest domeniu nu au încheiat dezbaterile asupra conținutului managementului resurselor umane, este tot mai evident și recunoscut faptul că principalele domenii de activitate ale acestuia sunt : proiectarea și organizarea posturilor; planificarea, recrutarea, selecția, formarea și dezvoltarea resurselor umane; sistemele de plată, recompensele și avantajele acordate în scopul motivării angajaților. Cu alte cuvinte, atunci când vorbim de managementul resurselor umane trebuie să avem în vedere nu doar personalul propriu-zis, ci trei elemente interdependente : posturi – personal – salarizare.

Pornind de la această accepțiune, la sfârșitul anului 1997, Direcția Management Resurse Umane a propus conducerii Ministerului Apărării Naționale un amplu program de reformă în domeniul resurselor umane, concretizat în documentul "Concepția privind managementul resurselor umane în Armata României".

Analiza sistemului de gestiune a resurselor umane ale Armatei României la momentul respectiv a scos în evidență două realități:

1) absența managementului de personal bazat pe rigoare științifică și opțiunea excesivă pentru evidența cadrelor militare și, implicit, centrarea structurilor de personal, inclusiv a celor de la niveluri ierarhice superioare, pe execuție, în detrimentul concepției, proiectării și elaborării politicilor și strategiilor de eficientizare a planificării, utilizării și dezvoltării personalului, în consens cu evoluțiile din lume, societate și armatele moderne;

2) existența, în sistemul de gestiune a personalului armatei noastre, a unor fenomene și procese generatoare de disfuncții care, necorelate prin politici și măsuri rigurose fundamentate, agravau starea resurselor umane ale armatei, astfel :

- ponderea mare a ofițerilor, cu tendința de "ofițerizare" a armatei;
- excedent de ofițeri cu grade superioare;
- deprecierea rolului subofițerilor;
- ambiguități în utilizarea gradațiilor profesioniști;
- insuficienta utilizare a civilului în domenii ce nu necesită specializare militară.

La aceste realități s-au adăugat presiunile exercitate din interiorul instituției militare, între care cele mai evidente au fost :

- cerința reducerii efectivelor totale ale armatei;
- nevoia de compatibilitate cu armatele NATO.

În aceste condiții, s-a impus trecerea de la gestiunea personalului armatei fără bază teoretică științifică, asociată cu empirismul și voluntarismul, la cea susținută de politici coerente, unitare, având ca performanțe modele, principii și norme specifice managementului resurselor umane.

Sistemul de management resurse umane, proiectat prin concepția amintită, a urmărit realizarea a cel puțin două condiții : în primul rând, să răspundă eficient intereselor actuale și de perspectivă ale Armatei României în domeniul gestiunii resurselor umane și să susțină dezvoltarea acestor resurse în orizontul imediat de timp; în al doilea rând, să fie compatibil cu sistemul din armatele țărilor NATO, ca una din premisele integrării noastre în structurile euro-atlantice.

Reforma în domeniul managementului resurselor umane a avut drept obiective următoarele :

a) Generarea și păstrarea unei structuri a posturilor și implicit a personalului echilibrată, sănătoasă, în sistem piramidal; realizarea unui raport între ofițeri / subofițeri de 1/3;

b) Reabilitarea carierei militare, ca model și practică, în acord cu opțiunile în acest domeniu din teoria și practica managementului resurselor umane;

c) Redefinirea locului și rolului fiecărei categorii de personal în structura funcțională a armatei :

- ofițerul – liderul acțiunii militare;
- subofițerul – profesionistul conducerii grupurilor mici, “meșterul” în demersul îndeplinirii acțiunii militare;
- soldatul – executantul acțiunii militare, “meseriașul”;
- civilul – expertul în activitățile de sprijin al acțiunii militare, ce nu necesită specializare militară.

d) Reabilitarea statutului subofițerului și transformarea lui în “coloana vertebrală a armatei”;

e) Descrierea posturilor bazată pe Fișa postului și realizarea încadrării acestora potrivit principiilor “omul potrivit, la locul potrivit” și al “corelației directe dintre gradul deținut și gradul funcției”;

f) Realizarea unui sistem de recrutare și selecție care să țină oamenii cu potențial real pentru cariera militară;

g) Utilizarea unui sistem flexibil și eficient de formare, utilizare și dezvoltare profesională a resurselor umane care să asigure un ridicat grad de profesionalizare a organismului militar prin : adoptarea carierei militare de lungimi diferite; utilizarea a două filiere de acces în cariera militară - directă și indirectă; instituirea contractului de durată limitată ș.a.;

h) Redefinirea sistemului de salarizare în acord cu politicile din domeniul gestiunii

personalului și cu nevoia dezvoltării motivației pentru performanță în cariera militară;

i) Instituirea reconversiei profesionale și a plasamentului pe piața civilă a muncii pentru personalul cu contract limitat și pentru cel fără potențial de dezvoltare spre o carieră militară superioară;

j) Construirea unui sistem informatic profesional de gestiune a resurselor umane care să permită evaluarea stării și proceselor acestora și "întâlnirea oamenilor cu posturile";

k) Reconstrucția sistemului normativ al managementului resurselor umane.

Corespunzător acestor obiective, programul adoptat s-a concretizat în următoarele proiecte de reformă, unele finalizate, altele aflate în curs de punere în aplicare :

a) Structurarea funcțiilor prin statele de organizare, conform modelului teoretic piramidal;

b) Promovarea profesiei militare în mediile civile;

c) Recrutarea și selecția candidaților pentru profesia militară;

d) Ghidul carierei militare;

e) Selecția resurselor umane în vederea promovării în funcție și înaintării în grad;

f) Reconversia profesională, consilierea și plasarea pe piața civilă a muncii a personalului militar;

g) Protecția socială a personalului disponibilizat;

h) Utilizarea salariaților civili;

i) Informatizarea gestiunii resurselor umane.

Parte din obiectivele urmărite prin aceste proiecte nu au putut fi realizate, fiind dependente de modificarea unor prevederi ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare. După cum vă este cunoscut, în ședința Guvernului din 14.06.2001, au fost aduse unele modificări la legea menționată, menite să asigure punerea în practică a Ghidului carierei militare și utilizarea comisiilor de selecție în vederea promovării în funcție și înaintării în grad a cadrelor militare.

Concomitent cu aceste proiecte de modernizare a managementului resurselor umane, în Armata României a început, din anul 1998, un amplu proces de restructurare a resurselor umane, ale cărui repere esențiale sunt:

- reducerea numărului de ofițeri, de la aproximativ 36500 la 01.01.1998, până la 15700 la 31.12.2003;

- creșterea numărului de subofițeri și maiștri militari, până la 42500 la 31.12.2003, de la aproximativ 35000 la 01.01.1998, - total diminuat până la 31.12.2000 - la circa 24000, concomitent cu trecerea în rezervă a unui număr însemnat din categoriile de vârstă înaintată;

- reducerea cu peste 10000 a numărului de salariați civili;

- creșterea numărului de militari angajați pe bază de contract;

- reducerea numărului de militari în termen.

În aceste condiții, a fost adoptată Ordonanța nr. 7/1998 prin care s-a urmărit stimularea trecerii în rezervă a principalei categorii de personal excedentare: ofițerii cu grade superioare.

Evoluția structurii personalului pe grade militare a rămas însă în continuare deficitară, întrucât aplicarea prevederilor Legii statutului cadrelor privind înaintarea în grad nu a fost restricționată prin măsuri care să facă imposibilă avansarea în grad. Așa se face că, în prezent, deși numărul ofițerilor este mai mic cu aproximativ 10000 față de anul 1998, pe grade militare, a crescut numărul coloneilor, reducându-se în același timp numărul căpitanilor la jumătate (de la 11825 la 5872).

Totodată, dacă în 1998 ponderea ofițerilor cu gradul de sublocotenent – căpitan era de 46,3%, în prezent aceasta este de 39,6%. Această situație a fost determinată, pe de o parte, de faptul că potrivit prevederilor în vigoare ale Legii privind statutul cadrelor militare, ofițerii pot fi numiți în funcții superioare cu una, două și chiar trei trepte față de gradele deținute, iar pe de altă parte, de faptul că procesul de reducere a numărului ofițerilor nu a fost însoțit continuu de o restructurare a posturilor, corespunzătoare normelor impuse de modelul piramidal.

În contextul recentelor documente aprobate în Guvern – modificarea Legii nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare și Ghidul carierei militare -, precum și al măsurilor întreprinse în vederea finalizării proiectelor circumscrise "Concepției privind managementul resurselor umane în Armata României", principalele priorități în domeniu sunt :

1. Punerea în aplicare a unui sistem de gestiune a personalului bazat pe competență, transparentă și șanse egale, concretizat în Ghidul carierei militare și utilizarea comisiilor de selecție, prin care :

a) Promovarea în funcție și înaintarea în grad a cadrelor sunt condiționate de:

- îndeplinirea unui stagiu minim obligatoriu, în perioada anterioară, într-o funcție prestabilită în raport cu tipul de funcții în care urmează promovarea;
- absolvirea cursului de carieră corespunzător gradului deținut, necesar îndeplinirii atribuțiilor noii funcții;
- performanța individuală, în perioada anterioară, concretizată în calificativele obținute prin aprecierile de serviciu.

b) Cadrele militare vor fi numite în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade egale sau mai mari cu cel mult o treaptă decât cele pe care le au. Numirea în funcții prevăzute cu grad imediat superior se poate face numai în situația în care ofițerii, maiștrii militari sau subofițerii în cauză îndeplinesc toate condițiile pentru a fi înaintați în grad odată cu numirea în funcție.

c) Selecționarea cadrelor militare pentru numirea în funcții superioare gradelor deținute și, totodată, pentru înaintarea în gradul următor se face de către comisiile de selecție stabilite în acest scop la nivel central și la categoriile de forțe ale armatei, în raport cu nivelul ierarhic al funcțiilor, astfel :

- comisia de selecție pentru funcțiile de general, la nivelul Ministerului Apărării Naționale;
- comisia de selecție pentru funcțiile de colonel, la nivelul Ministerului Apărării Naționale;
- comisia de selecție a Statului Major General, și a structurilor centrale, precum și câte o comisie de selecție la fiecare categorie de forțe ale armatei, pentru funcțiile de ofițer, altele decât cele de generali și colonei, precum și pentru cele de maiștri militari și subofițeri din compunerea structurilor respective.

d) Comisiile de selecție analizează și selecționează cadrele militare pe baza standardelor aprobate de ministrul apărării naționale, pornind de la următoarele criterii:

- calificativele obținute în cariera militară;
- rezultatele la cursul de carieră;
- funcții anterioare;
- stagiul în gradul deținut;
- studiile absolvite;
- nivelul pregătirii de specialitate;
- cunoașterea unei limbi străine;
- nivelul pregătirii fizice;
- aptitudini specifice funcției;
- starea de sănătate.

e) Stagiul maxim în care un ofițer poate fi menținut în aceeași funcție este de 4 ani, cu excepția funcțiilor unicate, cu specializare într-un domeniu restrictiv.

f) Utilizarea subofițerilor cu studii superioare în funcții de consilieri ai comandanților, în activitatea de stat major în care lucrează în prezent ofițeri, precum și salarizarea acestora la un nivel corespunzător responsabilităților atribuite.

g) Diferențierea, în raport cu domeniul în care-și desfășoară activitatea și cu stadiul carierei militare, a următoarelor categorii de maiștri militari și subofițeri :

- maiștri militari și subofițeri luptători – maiștrii militari și subofițerii aflați în prima parte a carierei militare, care ocupă funcții de comandanți/șefi de microstructuri - echipe, echipaje, posturi, grupe, grupuri, plutoane/similare aflate în compunerea batalioanelor și regimentelor sau a unităților și formațiunilor similare acestora;

- maiștri militari și subofițeri specialiști – maiștrii militari și subofițerii care ocupă funcții de specialiști tehnici și șefi de structuri tehnice – șef grupă reparații, șef atelier, șef secție, cei din domeniul informațiilor militare, precum și subofițerii sanitari, veterinari și instrumentiști din muzicile militare;

- maiștri militari și subofițeri de stat major - provin din maiștri militari și subofițeri luptători și specialiști și ocupă funcții în comandamente de batalion și superioare acestora, în toate domeniile activității de stat major, precum și de consilieri ai comandanților/șefilor;

- maiștri militari și subofițeri de administrație - provin din maiștri militari și subofițeri luptători și specialiști și ocupă funcții în domenii ca: gestiune materială, financiară, administrare cazărmi, aprovizionare ș.a.

2. Utilizarea salariaților civili în armată, în conformitate cu standardele similare din armatele moderne. Concomitent cu reducerea efectivelor acestora cu aproximativ 8500 până la sfârșitul anului 2003, în politica privind civilii sunt prioritare :

a) Creșterea controlului democratic al societății civile asupra forțelor armate, prin încadrarea unora din funcțiile de conducere, de consiliere și expertiză din structurile centrale ale Ministerului Apărării Naționale, ocupate cu civili.

b) Utilizarea unui sistem de pregătire a salariaților civili cu studii superioare care să

permite evoluția acestora în funcții superioare potrivit Ghidului salariaților civili cu studii superioare.

c) Transferarea unor servicii pentru care sunt constituite structuri militare, cu atribuții de deservire, administrativ-gospodărești, întreținere și reparații, către societăți comerciale și prestări servicii din societatea civilă, pe bază de contract.

d) Restructurarea efectivelor de civili, prin creșterea ponderii celor cu studii superioare, concomitent cu reducerea substanțială a celor cu studii profesionale și liceale.

3. Utilizarea unui program de reconversie care să prevină efectele sociale negative ale personalului militar disponibilizat ca urmare a procesului de reducere a efectivelor armatei.

Pe parcursul anului 2000, în contextul inițiativei Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est a fost elaborat "Programul de reconversie profesională a personalului militar disponibilizat din Armata României". Pe baza acestuia, la recomandarea Comitetului Economic al NATO, Banca Mondială a alocat armatei, prin intermediul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, suma de 500 000 USD pentru anul 2001.

Paralel cu demersurile de ordin legislativ, Ministerul Apărării Naționale, împreună cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, a desfășurat activități de informare, consiliere și reorientare profesională și au trecut deja la aplicarea procedurii speciale de organizare a selecțiilor de oferte pentru un număr de aproximativ 800 persoane care solicită cursuri de calificare sau recalificare urmate de plasament pe piața muncii.

Pe data de 19 iunie a.c., s-a semnat un nou acord între România și Banca Mondială pentru finanțarea Programului "SOCIAL SECTOR DEVELOPMENT" care se va derula, la nivel național, sub autoritatea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale. În cadrul acestuia, armata beneficiază de 3.000.000 USD, câte 1.000.000 USD/an, pentru perioada 2002 – 2004. Acești bani sunt destinați pentru măsuri active de protecție socială, altele decât acordarea de microcredite și incubatoare de afaceri.

Pentru acordarea de microcredite și dezvoltarea unor incubatoare de afaceri, Banca Mondială a alocat separat, în cadrul aceluiași program, 12 milioane USD la nivel național. Nu este încă evidențiată suma pe care o va primi armata, nici procedura de accesare a microcreditelor sau instituția care va gestiona această activitate. Din discuțiile purtate cu reprezentanții Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și cei ai Ministerului Finanțelor Publice, rezultă că această componentă de microcreditare va fi operaționalizată până la începutul anului viitor.

Pentru purtarea unor discuții preliminare și stabilirea etapelor concrete ce trebuie parcurse în acest sens, sub conducerea domnului secretar de stat Sorin Encuțescu, pe data de 27 iunie a.c. va avea loc, la sediul Ministerului Apărării Naționale, o ședință de lucru la care sunt invitați să participe factori de răspundere din cadrul Ministerului Apărării Naționale, Băncii Mondiale, Departamentului Muncii din SUA, precum și de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

4. Promovarea unei politici de salarizare care să contribuie la stimularea performanței și dezvoltarea motivației pentru cariera militară.

În acest sens, am inițiat un act normativ, însușit inclusiv de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, prin care să se realizeze :

- creșterea limitelor coeficienților de ierarhizare pentru funcțiile de ofițeri inferiori, având în vedere că, în noua structură a armatei, aceștia vor reprezenta aproximativ 60% din totalul funcțiilor de ofițeri;

- ierarhizarea pe grade militare a funcțiilor de maiștri militari, subofițeri, militari angajați pe bază de contract, astfel încât să determine stimularea performanței și a dorinței de promovare în carieră;

- prevenirea efectelor negative generate de diminuarea gradului funcțiilor de ofițeri ca urmare a structurării acestora în sistem piramidal în procesul de reorganizare a armatei și de operaționalizare a structurilor acesteia.

5. Constituirea corpului soldaților și gradaților profesioniști.

O dată cu punerea în aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii vor fi militari cu contract, la fel cu militarii angajați pe bază de contract.

Pentru evitarea confuziilor în acest domeniu, precum și pentru definirea statutului militarilor angajați pe bază de contract, am inițiat un proiect de ordonanță de urgență prin care :

- să se constituie corpul soldaților și gradaților profesioniști, ca un corp distinct între cel al subofițerilor și cel al militarilor în termen;

- să se stabilească coeficienții de ierarhizare corespunzători gradelor acestora : soldat, fruntaș și caporal;

- să se prevadă că evoluția acestora în carieră se face potrivit Ghidului soldaților și gradaților profesioniști, adoptat prin ordin al ministrului apărării naționale.

OPINII ALE PARTICIPANȚILOR

În cadrul dezbaterilor pe marginea celor cinci referate, au fost relevate unele probleme care țin de implicațiile și perspectivele restructurării, toți participanții fiind de acord că ne aflăm la vremea faptelor, a desăvârșirii reglementărilor, a continuării și definitivării efortului de realizare a obiectivelor de interoperabilitate a structurilor Armatei Române cu NATO, dar și a înlăturării disfuncționalităților care mai există.

Colonelul dr. STAN PETRESCU a arătat că securitatea națională cuprinde un triptic compus din apărare națională, siguranță națională și ordine publică. Sistemul național de apărare nu înseamnă numai apărare. De aceea, era bine ca la simpozion să fi fost invitate și alte structuri.

Colonelul (r.) dr. CONSTANTIN MOȘTOFLEI răspunde că simpozionul vizează un dialog intramilitar, adică o punere tranșantă a problemei în interiorul armatei, pentru a înțelege cât mai bine stadiul în care ne aflăm și cum anume se realizează la noi restructurarea instituției.

În continuare, colonelul Petrescu a sugerat constituirea unei structuri-interfață între armată și celelalte structuri de securitate națională, justificând că întregul sistem național de apărare trebuie să acționeze în mod coordonat, iar structurile să comunice foarte bine între ele. Spune acest lucru întrucât consideră că există

deficiențe de comunicare. În aceeași ordine de idei, consideră că se cere mai bine reglementată activitatea poliției militare, eventual prin două – trei norme chiar în Legea poliției.

Generalul de armată dr. MIHAIL POPESCU, în dialogul pe care-l poartă cu colonelul Petrescu, subliniază că poliția militară are și trebuie să aibă competențe numai în interiorul armatei. Dar, desigur, activitatea ei se cere mai bine reglementată prin sistemul de reguli al armatei. Intervenția poliției militare în afara armatei nu este nici indicată, nici necesară. Nu este bine să implicăm poliția militară în alte activități decât acelea pentru care a fost creată. În Ordonanța de urgență nr1/1999 cu privire la stările de urgență și de asediu, se prevede ca Ministerul Apărării să sprijine logistic acțiunile Ministerului de Interne. Acest lucru nu este însă definit în mod riguros. Ce înseamnă acest sprijin logistic? Este logistica armatei în măsură să sprijine acțiunile forțelor de ordine? Cu ce? În ce mod? Poliția militară se ocupă de ordinea militară. Poate ar fi bine să se ocupe și de paza cazărnilor. Rămâne de văzut. În orice caz, atât șeful Statului Major General, cât și colonelul Petrescu au insistat asupra nevoii de reglementare. Totul trebuie prevăzut de lege. Inclusiv în ceea ce privește colaborarea dintre cele două ministere. Ministerul de Interne, spre exemplu, securizează frontierele. Armata le apără, atunci când e nevoie. Lucrurile nu pot fi amestecate. Cert este că vor

trebuie revăzute toate planurile de cooperare între instituțiile cu atribuții în realizarea securității și apărării naționale la pace și în situații de criză.

Generalul de brigadă dr. VASILE PAUL a subliniat noul concept **de securitate prin cooperare**. Acest concept este foarte important. El vizează atât cooperarea în apărarea țării, cât și în spațiul de interes strategic pentru România. În cadrul reuniunii OSCE de la Viena, între altele, s-au subliniat tendințele actuale în cadrul constituirii structurilor militare moderne care acționează pe continent. Ele se referă, deopotrivă, la: reducerea efectivelor, modernizarea structurilor și a înzestrării și cooperarea. Este bine să gândim temeinic modelul de securitate pe care-l preconizăm. Avem un spațiu de oportunitate care ne permite să reflectăm bine asupra armatei pe care ne-o dorim. Mediul de securitate actual ne permite să facem restructurarea așa cum a fost ea prevăzută. Trebuie să avem însă sprijinul politic oportun și resursele financiare necesare. În plus, avem la dispoziție experiența vestică a țărilor NATO și a celor primite recent în NATO. Trebuie să studiem și să înțelegem bine această experiență. Să învățăm adică și din ceea ce este bun, dar și din ceea ce n-a fost perfect. Putem trage foarte multe concluzii benefice din greșelile altora. Dar în efortul integrării în NATO trebuie să se implice toată lumea. Și cei de la Externe, și cei de la Finanțe etc. Generalul Paul a insistat și pe necesitatea elaborării unor **reguli de angajare**. Nu avem cadrul legal pentru intervenție. Toate armatele moderne dispun de așa ceva. Orice angajare a acestora este strict definită și reglementată prin lege. Generalul de armată dr. Mihail

Popescu a făcut, în intervenția sa, aceeași remarcă. Regulile ni le stabilim, din păcate, abia atunci. Noi, cei care luăm hotărârea, ne asumăm firește și răspunderea. Dar angajarea armatei trebuie să se facă potrivit legii.

În intervenția sa, **generalul comandor GHEORGHE BUCȘE** a continuat ideea asumării răspunderii angajării personalului în diferite activități. Spre exemplu, în momentul de față o serie de piloți fac pregătire în cadrul unor țări NATO. Cine răspunde de acești oameni, dacă se întâmplă ceva? Desigur, noi. Dar deasupra noastră trebuie să fie o lege care să reglementeze, situațiile în care sunt și, mai ales, vor fi puși militarii români participanți la activități multinaționale.

O sugestie pe care a făcut-o generalul Bucșe în ceea ce privește asigurarea unei percepții corecte a obiectivelor reformei este să se meargă în garnizoane – Ploiești, Timișoara, Craiova – pentru a informa oamenii cu privire la mersul restructurării, la consecințele acestora, la efectele ei. Azi putem face o analiză concretă asupra drumului pe care l-am ales în ceea ce privește restructurarea. Constatăm că s-au realizat multe lucruri foarte bune. Spre exemplu, în Forțele Aeriene, există două tipuri de baze. Unele, după modelul vechi, în care sunt vreo trei comandanți, fiecare cu problemele lui, altele după modelul actual, după modelul NATO, unde este un singur comandant care poartă întreaga răspundere. Acestea din urmă funcționează mult mai bine din toate punctele de vedere. Mai ales în ceea ce privește operaționalizarea. La Borcea, care este o bază integrată de tip nou, spre exemplu, 45 % din problemele teoretice care țin de operaționalizare sunt rezolvate. „Noi

suntem într-o dinamică. Mulți ies la pensie. Oamenii foarte buni. Și comandorul Luca Dorel trece în rezervă. Am ajuns în Franța cu tineri piloți, care sunt niște copii. Dar viața merge înainte. Nu suntem singuri în actul restructurării, în rezolvarea problemelor. Putem solicita ajutor. Noi, spre exemplu, am trimis scrisori prefectilor și primarilor din zonele în care avem baze aeriene, explicându-le că ne aflăm într-un proces de restructurare și modernizare și solicitându-le sprijin mai ales în problematica socială. Ne-au răspuns. Oamenii sunt alături de noi. De aceea, domnul general apreciază că ce s-a început este o treabă bună. Inclusiv în echilibrarea raporturilor ofițeri – subofițeri. Chiar dacă, în opinia sa, i se pare inoportun, în forțele aeriene de pildă, și cel puțin în etapa actuală, ca inginerilor din aviație să le ia locul maiștrii militari sau subofițerii. Subofițerii vor trebui totuși acceptați la toate eșaloanele. Și, bineînțeles, pregătiți pentru a face față noilor solicitări.

Generalul de armată dr. MIHAIL POPESCU, intervenind, a precizat că trebuie să-i așezăm pe subofițeri în funcții de comandă, fiecare acolo unde este și unde poate fi locul lui, partea lui. Nu peste tot trebuie să fie ingineri, deși inginerii își au și ei locul și rostul lor. Totuși, dacă un subofițer are facultate și este pregătit pentru așa ceva, putem să-l punem pe funcția unui locotenent-colonel cu academie și să-l plătim ca pe acesta. Și nu e nevoie să fie locotenent-colonel. Poate rămâne subofițer. Raportul ofițeri/subofițeri trebuie să fie, în viitor, în favoarea subofițerilor.

Generalul de brigadă LAURENȚIU MAFTEI a subliniat că personalul din Divizia 1 Aeriană este foarte bine pregătit.

Oamenii înțeleg perfect rostul reformei și se conformează. Ceea ce este însă de neînțeles e **instabilitatea** care nu se mai termină. Azi una, mâine alta. O altă problemă care-i nemulțumește pe oameni este **neasigurarea fondurilor** necesare. Cei din statul major al diviziei aleargă toată ziua pe teren, pe la unități și baze, pentru rezolvarea problemelor care țin de reformă. Nici până azi nu li s-au plătit drepturile de delegare. Trebuie prevăzut deci un **buget pentru restructurare**. Șeful Statului Major General l-a asigurat pe comandantul diviziei că fondurile respective vor fi primite. S-a intrat deja pe buget. Până acum s-a cheltuit din cei... 3%. S-au mai ridicat desigur și alte probleme concrete, care țin de psihologia oamenilor, de depozitarea materialelor, de necesitatea creării unor priorități.

Și **generalul dr. BORIS POPESCU** a vorbit despre necesitatea cunoașterii obiectivelor reformei și a mecanismelor restructurării, precum și despre dimensiunea psihologică a acestora. Din punct de vedere legislativ, trebuie să se dea garanția că toți cei care sunt supuși restructurării vor beneficia de ce s-a hotărât.

Șeful Statului Major General, pe acest fond, a precizat că procesul reconversiei se continuă, deși reconversia nu este numai o problemă a armatei. Unii dintre ofițerii disponibilizați vor fi profesori în sistemul educației naționale, alții vor lucra ca funcționari publici. Toată lumea va ști precis ce are de făcut. Începând cu luna august, fiecare unitate va avea statul ei de organizare și va ști precis ce are de făcut până în anul 2003.

Generalul de brigadă dr. CORNEL OANCEA a insistat pe definirea exactă a

conceptelor **armată de apărare și armată de securitate**, precum și stabilirea cât mai riguroasă a ceea ce anume înseamnă trecerea de la o armată de apărare la o armată de securitate. Este necesar acest lucru, pentru că, pe această bază, vor fi elaborate strategii, doctrine etc. Tot pe această bază vor fi definite structurile și interoperabilitatea.

În legătură cu conceptul de „operaționalizare”, ar fi necesar să se facă distincția între operaționalizarea structurilor militare ce fac obiectul participării în acțiunile de parteneriat, care participă la operațiile multinaționale, și cele care sunt destinate apărării naționale. Pentru aceste două tipuri de structuri, trebuie avute în vedere specificul diferit al misiunilor dar și posibilitățile unităților respective de îndeplinire a acestor misiuni.

În legătură cu aprecierile referitoare la ce s-a realizat până în prezent în cadrul reformei, ar trebui să fim mai circumspecți, deoarece este vorba de realizările sau nerealizările noastre.

În ceea ce privește punerea în aplicare a Ghidului carierei militare, cine ne-a împiedicat s-o facem până acum?

Colonelul dr. STAN PETRESCU a revenit, referindu-se la calitățile unui sistem militar pentru a fi foarte bun – planificare, ierarhie, disciplină – și la trebuințele de primă urgență pentru ca un astfel de mecanism să funcționeze – hrană, comunicații și bani. S-a referit, de asemenea, la relația care se creează între acest sistem și Ghidul carierei militare. În unul din referate s-a arătat că un rol deosebit în promovarea cadrelor pe funcții îl vor avea unele comisii de selecție. Și atunci, pe bună dreptate, domnul colonel a întrebat: Dacă avem un ghid al carierei

militare, de ce mai sunt necesare și aceste comisii? Ca să ajungem iar la voluntarismele de altă dată?

Generalul de brigadă GHEORGHE VIȘTEANU a întrebat ce se întâmplă dacă se suprapune conceptul de înzestrare cu sisteme de arme peste logistică?

Comandorul ing. DOREL BIVOLAN a precizat că Departamentul pentru Armamente se ocupă doar de zona de achiziții. Totuși, pentru fiecare categorie de tehnică se stabilește conceptul logistic necesar. Spre exemplu, la Forțele Aeriene s-a introdus conceptul de **suport logistic integrat**, care are ca substanță mentenanța la stare, cuprinzând trei niveluri.

Colonelul dr. TEODOR REPCIUC a subliniat importanța acestui simpozion și nevoia de a se continua rezolvarea problemelor pe care le presupune restructurarea, informând la timp oamenii asupra măsurilor luate. Din Institutul în care lucrează au plecat în ultimul timp nouă specialiști foarte buni, doctori în științe, cercetători cu o experiență deosebită. A venit unul singur, fără nici un fel de experiență în domeniu.

Generalul de brigadă dr. VIOREL BÂRLOIU a subliniat necesitatea elaborării unor criterii, unor indicatori pentru evaluarea stării armatei. La ora actuală această stare nu este de invidiat. Pentru a ieși din ea și a realiza obiectivele propuse sunt necesare mijloace. Iar mijloace nu prea sunt sau sunt cele care sunt. De aceea, nu putem ține o armată de 140.000 de oameni dacă nu avem mijloacele necesare. Armata noastră trebuie să fie mică, suplă și operațională. Nu ne putem face iluzii. Reforma trebuie să fie mai întâi o reformă a minților, mai exact, a mentalităților. Referindu-se la cele afirmate de

colonelul Gimiga în referatul prezentat, a subliniat că avem acel sistem de evaluare a stării armatei, dar nu este bun. Trebuie să regândim acest sistem, să fim adică în măsură să evaluăm cât mai exact, în fiecare moment, starea reală a armatei, cu toate creșterile și descreșterile sale. Să putem spune: „Acum suntem la -3”, iar peste un timp, „Acum suntem la +6” Trebuie să înțelegem bine ce facem și să

facem ce înțelegem, adică ce trebuie să facem. Dar vă imaginați ce putem face cu 10 – 15 milioane de dolari pe an! Totuși, unele lucruri se pot face. Și încă foarte bine. La Le Bourget, IAR Brașov a încheiat, spre exemplu, un contract cu Eurocopter.

Ceea ce sublinia domnul general înseamnă foarte mult. Înseamnă că industria de armament românească începe să intre în concurența europeană.

BENEFICII PENTRU DONATORII PRIVATI

1. mai puțin sau egal cu 100 euro la o singură donație, sau cumulativ anual →

- deductibilitate pentru sumele donate
- reducere de 1 % din toate impozitele datorate statului pe anul respectiv
- promovare (publicare) benevolă a fiecărui donator într-o listă națională a donatorilor acestui proiect
- oferirea fiecărui donator din acest proiect, a unei diplome ce are înscrisă suma donată

2. între 100 și 1'000 euro la o singură donație, sau cumulativ anual →

- deductibilitate pentru sumele donate
- reducere de 2 % din toate impozitele datorate statului pe anul respectiv
- promovare (publicare) benevolă a fiecărui donator într-o listă națională a donatorilor acestui proiect
- invitație de participare ca și oaspete, la toate manifestările și sărbătorile publice ale MApN
- oferirea fiecărui donator din acest proiect, a unei diplome ce are înscrisă suma donată și a unei distincții publice militare

---

---

3. între 1'000 și 5'000 euro la o singură donație, sau cumulativ anual (cu obligația donării anuale în același cuantum, pe o durată de cel puțin 5 ani, pentru dobândirea calității-gradului în rezervă MApN, la sfârșitul intervalului) →

- deductibilitate pentru sumele donate
- reducere de 4 % din toate impozitele datorate statului pe anul respectiv
- promovare (publicare) benevolă a fiecărui donator într-o listă națională a donatorilor acestui proiect
- invitație de participare ca și oaspete, la toate manifestările și sărbătorile publice ale MApN
- oferirea fiecărui donator din acest proiect, a unei diplome ce are înscrisă suma donată, a unei distincții publice militare și a unei medalii publice militare
- oferirea calității – gradului MApN de subofiter în rezervă, cu obținerea activării în serviciu militar activ, în condițiile legii

4. între 5000 și 10'000 euro la o singură donație, sau cumulativ anual (cu obligația donării anuale în același cuantum, pe o durată de cel puțin 7 ani, pentru dobândirea calității-gradului în rezervă MApN, la sfârșitul intervalului) →

- deductibilitate pentru sumele donate
- reducere de 8 % din toate impozitele datorate statului pe anul respectiv
- promovare (publicare) benevolă a fiecărui donator într-o listă națională a donatorilor acestui proiect
- invitație de participare ca și oaspete, la toate manifestările și sărbătorile publice ale MApN
- oferirea fiecărui donator din acest proiect, a unei diplome ce are înscrisă suma donată, a unei distincții publice de militare și a unei medalii publice de stat
- oferirea calității – gradului MApN de ofiter inferior în rezervă, cu obținerea activării în serviciu militar activ, în condițiile legii

---

---

5. între 10000 și 50'000 euro la o singură donație, sau cumulativ anual (cu obligația donării anuale în același cuantumul, pe o durată de cel puțin 9 ani, pentru dobândirea calității-gradului în rezervă MApN, la sfârșitul intervalului) →

- deductibilitate pentru sumele donate
- reducere de 8 % din toate impozitele datorate statului pe anul respectiv
- promovare (publicare) benevolă a fiecărui donator într-o listă națională a donatorilor acestui proiect
- invitație de participare ca și oaspete, la toate manifestările și sărbătorile publice ale MApN
- oferirea fiecărui donator din acest proiect, a unei diplome ce are înscrisă suma donată, a unei distincții publice de militar și a unei medalii publice de stat
- oferirea calității – gradului MApN de ofițer superior în rezervă, cu obținerea activării în serviciu militar activ, în condițiile legii

6. cel puțin sau mai mult de 50'000 euro la o singură donație, sau cumulativ anual (cu obligația donării anuale în același cuantumul, pe o durată de cel puțin 12 ani, pentru dobândirea calității-gradului în rezervă MApN, la sfârșitul intervalului) →

- deductibilitate pentru sumele donate
- reducere de 8 % din toate impozitele datorate statului pe anul respectiv
- promovare (publicare) benevolă a fiecărui donator într-o listă națională a donatorilor acestui proiect
- invitație de participare ca și oaspete, la toate manifestările și sărbătorile publice ale MApN
- oferirea fiecărui donator din acest proiect, a unei diplome ce are înscrisă suma donată, a unei distincții publice de militar și a unei medalii publice de stat
- oferirea calității – gradului MApN de general în rezervă, cu obținerea activării în serviciu militar activ, în condițiile legii.